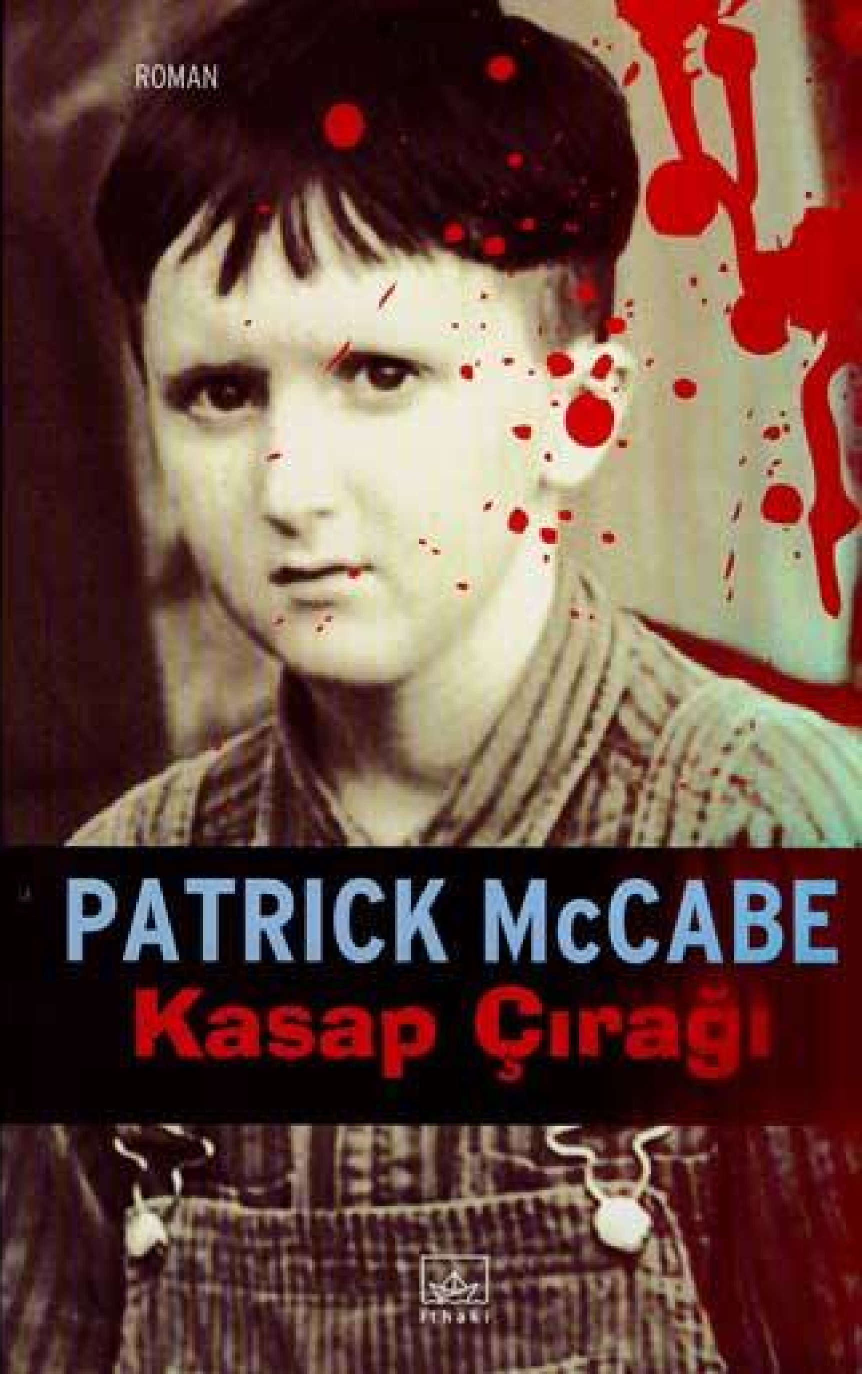

ROMAN
PATRICK McCABE
Kasap Çırağı
İthaki

Patrick McCabe

Patrick McCabe 1955 yılında İrlanda'da doğdu. Bir çocuk hikâyesi (*The Adventures of Shay Mouse*) ve dokuz roman yazdı: *Music on Clinton Street* (1986), *Carn* (1989) *Irish Times*'ın İrlanda Edebiyat Ödülü'nü kazanan ve 1992 Booker Ödülü'ne aday gösterilen *Kasap Çırağı* (1992), *The Dead School* (1995), 1998 Booker Ödülü'ne aday gösterilen *Breakfast on Pluto* (1998), *Mondo Desperado* (1999), *Emerald Germs of Ireland* (2001), *Call Me the Breeze* (2004), *Winterwood* (2006). Neil Jordan'ın yönettiği ve *Kasap Çırağı*'ndan uyarlanan *Küçük Kasap* (1997) adlı filmin senaryosunu yazdı.

Patrick McCabe karısı ve iki kızıyla birlikte Sligo'da yaşamaktadır.

Patrick McCabe
Kasap Çırağı
Özgün Adı: *The Butcher Boy*

Ithaki Yayınları - 585
Edebiyat - 474
ISBN 978-975-273-406-7

1. Baskı Nisan, 2008, Istanbul

Yayıma Hazırlayan: Evrim Öncül
Sanat Yönetmeni: Inci Batuk Kürkçügil
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Yeşim Ercan
Kapak, İç Baskı: İdil Matbaacılık
Emintaş Kazım Dinçol Sanayi Sitesi No: 81 / 19
Topkapı-Istanbul Tel: (0212) 674 66 78

Ithaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.
Mühürdar Cad. Ilter Ertüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy Istanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34
ithaki@ithaki.com.tr – www.ithaki.com.tr – www.ilknokta.com

Patrick McCabe

KASAP ÇIRAĞI

Çeviri

AVİ PARDO

McCabe'ler için,

Brian, Eugene, Mary ve Dympna

Yirmi ya da otuz ya da kırk yıl önce, yeniyetmeyken, Bayan Nugent'a yaptığımdan ötürü herkesin peşime düştüğü küçük bir kasabada yaşıyordum. Nehir kenarında, dolaşık çalıların altındaki bir delikte saklanıyordum. Joe ile birlikte yaptığımız sığınağımızdı orası. Buraya girecek bütün köpeklere ölüm, derdik. Biz hariç tabii ki.

İçeriden dışarıyı rahatlıkta görebilirdiniz, ama sizi kimse göremezdi. Köprünün karanlık kemerinin altından yosun, tahta parçaları ve daha bir sürü çerçöp akıp giderdi. Timbuktu'ya doğru. Talihiniz açık olsun yosunlar, dedim.

Sonra dışarıda neler olup bittiğini görmek için burnumu çıkardım. Pıt –yağmur, sakıncası yoksa!

Şikayet etmedim ama. Severdim yağmuru. Suyun fısıltısı, sonra toprak o kadar yumuşaktır ki, yanı başında her an par-

lak yeşil bitkiler açacak sanırdın. Hayat bu işte, dedim. Orada oturup bir yaprağın ucundaki su damlasını seyrettim. Düşmek isteyip istemediğine karar veremiyordu. Olsun –benim acelem yoktu. Telaş etme damla, dedim –zamandan yana sıkıntımız yok artık.

Dünya kadar zamanımız var.

Bir uçak vızıltısı duydum uzaktan. Bir keresinde evlerin arkasındaki patikada durmuş, gözlerimizi güneşten sakınıyorduk ve Joe, Şu uçağı gördün mü Francie? diye sormuştu. Gördüm, demiştim. Uzaktan bakınca minik gümüşi bir kuşu andırıyordu. Şunu merak ediyorum, demişti Joe, onun içine sığacak küçüklükte adamı nasıl buluyorlar? Bilmem, demiştim. Uçaklar hakkında fazla bilgim yoktu o günlerde.

Bayan Nugent'ın karşımda iki gözü iki çeşme ağlayışını düşünüyordum. Şimdi ağlamanın yararı ne Nugent, demiştim, bu belayı sen açtın başına, her şeye burnunu sokmasaydın bunların hiçbiri olmayacaktı. Ve doğruydu. Neden zarar vermek isteyeyim ki oğlu Philip'e? Severdim onu. Philip'in okula ilk geldiği gün Joe bana, yeni gelen tipi gördün mü, demişti, adı Philip Nugent. Vay canına, demiştim, gözlerimle görmesem inanmazdım. Daha önce özel bir okula gitmişti ve üstüne, şu sırma şeritli, göğüs cebi arma işlemeli, lacivert ceketlerden giymişti. Koyu mavi bir kepi ve gri çorapları vardı. Ne diyorsun, diye sormuştu Joe. Vay canına, demiştim, Philip Nugent. Bu Philip Nugent, demişti öğretmen, sınıfımıza yeni katıldı, daha önce Londra'da yaşıyordu, ama annesiyle babası aslen bu kasabadan ve geri döndüler, artık burada yaşayacaklar. Ona bizden biri gibi davranmanızı istiyorum, tamam mı? *Dandy* çizgi romanının kahramanı Winker Wat-

son'ı andırıyordu o kıyafetle, ama Winker Watson sürekli şeytanlık peşindeydi, oysa Philip tam tersiydi. Onu ne zaman görseniz ya kayaların altındaki böcekleri inceliyor ya da sümüklü ahmağın tekine suyun kaynama noktasını izah ediyor olurdu. Ben ve Joe ona sürekli eski okulu hakkında sorular soruyorduk: Şu gizli toplantılar ve parolalar neyin nesi, anlatsana Philip? Şu pastaneyi anlat, hadi Philip. Ancak, neden söz ettiğimizi bildiğini sanmıyorum. Philip'in en iyi yanı çizgi roman koleksiyonuydu. Bir türlü gözümün önünden gitmiyor, dedi Joe, ömrümde böyle bir şey görmedim. Hepsi eski gömlek kutularının içine özenle istiflenmişti, tek bir kırışıklık ya da köşesi kıvrılmış sayfa bulamazdınız. Kitapçıdan yeni satın alınmışlardı sanki. Ömrümüzde görmediğimiz çizgi romanlar vardı aralarında, oysa kendimizi çizgi roman konusunda pek bilgili sanırdık. Dikkatli olun, o kitaplara zarar vermeyin, dedi Bayan Nugent, dünya kadar para sayıldı onlara. *Vermeyiz*, dedik –ama daha sonra Joe bana, Francie onlara sahip olmalıyız, dedi. Ben başlatmadım aslında, Joe başlattı. Bu konuyu uzun süre tartıştıktan sonra kararımızı verdik.

Onlara sahip olmalıydık, başka yolu yoktu.

Philip'i ziyaret edip çizgi romanlarını yürüttük.

Temizledik onu. İtiraf ediyorum. Gırgır olsun diye yapmıştık aslında. Geri istese verirdik. Bakın arkadaşlar, çizgi romanlarımı geri istiyorum, demesi yeterliydi. Tamam Phil, derdik.

Ama Nugent o kadar bekleyemedi tabii ki. Neyse, Philip'in evinden bir yığın çizgi romanla çıkıp sığınağımıza gittik, gözlerimizden yaş gelinceye kadar okuduk onları. Şunu dinle hele, diyordu Joe, bir pire bir başka pireye, ne dersin yürüyerek mi gitsek yoksa köpeğe mi binsek demiş. Joe esprileri okurken ben gülmekten katılıyordum. Kendimi o kadar

kaptırmıştım ki, bir yandan çimleri yumrukluyor, bir yandan da, yeter Joe, diye bağırıyordum, kes artık. Ama Bayan Nugent ertesi gün işe koyulduğunda gülmüyorduk artık.

Ertesi gün kasaba meydanından dönerken Joe'ye rastladım ve bana, dikkat et Francie, dedi, Nugent'la savaştayız. Bizim eve geldi, yakında size de uğrar. Gerçekten de üst kattaki yatağıma uzanmışken ön kapı çalındı. Annemin mırıldandığını ve terliklerini muşambanın üzerinde sürüdüğünü duydum. Oo, merhaba Bayan Nugent, içeri buyrun; ama içeri buyurup sohbet edecek ruh halinde değildi Nugent. Çizgi romanlarla ilgili olarak bana verip veriştirmeye başladı, annem de arada sırada, *evet, evet, elbette, ben ona gününü gösteririm!* diyordu. Annemin hışımla yukarı çıkmasını ve beni kulağımdan tuttuğu gibi Nugent'ın önüne fırlatmasını bekliyordum, Nugent domuzlar faslına başlamasaydı öyle de yapacaktı. İngiltere'ye gitmeden önce bizim gibileri yeterince tanıma fırsatı bulduğunu söyledi, oğlunu benim gibilerle görüştürmekle hata etmişti, aile resinin hiçbir zaman ortalıkta olmadığı bir evden başka ne beklenebilirdi ki, adam sabahtan akşama kadar birahanedeydi, domuzdan farkı yoktu. Bu evde neler olup bittiğini bilmediğimizi sanmayın, gayet iyi biliyoruz! Bu çocuğun böyle olmasında şaşılacak bir şey yok, geç saatlere kadar sokaklarda dolanan bir çocuğun başka ne şansı olabilir ki, hem giysileri de üzerinden dökülüyor, bir çocuğu giydirmek o kadar masraflı mı, Tanrı onu korusun, çocuğun suçu yok aslında, ama bir daha Philip'imin yanına yaklaşırsa başınız belaya girecek. Başınız belaya girecek, söylemedi demeyin.

Ondan sonra annem benim tarafımı tuttu; son duydu-

ğumsa Nugent'ın patikadan aşağı inerken, *Domuzlar, bütün kasaba biliyor sizin domuz olduğunuzu!* diye bağırışı oldu.

Annem beni çeke çeke merdivenden aşağı indirdi ve eşek sudan gelinceye kadar dövdü, ama benden çok o yıprandı, yaprak misali titriyordu elleri, sopayı elinden fırlattı ve defalarca özür dileyerek mutfakta dengesini bulmaya çalıştı. Onun için dünyada benden daha kıymetli hiçbir şey olmadığını söyledi. Sonra kollarını bana dolayıp sinirlerinin yıprandığını ve beni bu yüzden dövdüğünü söyledi. Baban ve ben hep böyle değildik, dedi. Sonra gözlerime bakıp, Francie, dedi, beni hiç hayal kırıklığına uğratmayacaksın, değil mi?

Beni baban gibi hayal kırıklığına uğratmayacaksın, demek istiyordu ve, hayır, dedim, onu asla hayal kırıklığına uğratmayacaktım, beni sopayla ne kadar döverse dövsün. Bunu yaptığı için üzgün olduğunu söyledi, yaşadığı sürece bir daha asla dövmeyecekti beni.

Dünyanın başkalarını hayal kırıklığına uğratan insanlarla dolu olduğunu söyledi. Bayan Nugent kasabaya ilk geldiğinde kimsenin ondan hoşlanmadığını söyledi. Onunla her gün çarşıya giderdim, dedi. Sonra, ah, bu korkunç kasaba, deyip ağlamaya başladı, önlüğünün cebinden küçük bir kâğıt peçete parçası çıkarıp gözlerini silmeye çalıştı. Yararı yoktu ama, peçete minicik parçalara bölünüp ziyan oldu.

Pencereden içeri ışık süzülüyordu, dışarıda oynayan çocukların seslerini duyabiliyordun. Bakkalcılık oynuyor, çakıltaşlarıyla alışveriş yapıyorlardı. Boş deterjan kutuları ve konserve kutuları dizmişlerdi. Hayır, sıra bende, dedi biri. Grouse Armstrong kulağını kaşıdı ve kesik kesik havlayarak aralarında koşmaya başladı.

Annemin ne kadar haklı olduğunu düşünüyordum –ilk karşılaştığımızda Bayan Nugent tüm dişlerini göstererek gülümsüyordu; nasılsınız Bayan, ya sen Francis, ikiniz de iyi misiniz? Ama onun aslında, *Oo, merhaba Bayan Domuz, nasılsınız, bak Philip kimlerin geldiğini görüyor musun, –Domuz Ailesi!* demek istediğine inanası gelmiyordu insanın.

Ama fark etmiyordu annem ve benim için, o günden sonra çok iyi iki dost olduk ve ne zaman çarşıya gitsem ona, anneciğim, bir mesajın var mı, diye soruyordum, bazen oluyordu bazen olmuyordu, ama her seferinde sormayı ihmal etmiyordum. Bana akşam yemeğimi verip, Francie, diyordu, bir gün bir yavuklun olursa ona her zaman doğruyu söyle, onu hiç hayal kırıklığına uğratma tamam mı?

Uğratmam anneciğim, diyordum, biliyorum uğratmayacağını evlat, diyordu ve şömineye bakarak saatlerce oturuyorduk bazen, ama ateş olmuyordu şöminede, annem ateş yakma zahmetine katlanmıyordu ve ben yakabileceğimden emin değildim. Ateşe ne gerek var, diyordum, oturup külleri seyretmek de güzel.

Hangi geceydi hatırlamıyorum, kasabanın futbol takımının turnuvayı kazandığı geceydi sanırım, babamı eve bırakmaları gerekmişti, demiryolu işçilerinden biri onu evin kapısına kadar getirmişti. Merdiven sahanlığında durdum fakat homurdanma ve yere düşen madeni para tıngırtısından başka bir şey duymadım. Odama dönerken bir şeylerin kırıldığını duydum, ne olduğundan emin olamadım ama cam sesini andırıyordu. Sonra babamın kasabaya ve içindeki herkese küfrü bastığını duydum, büyük bir adam olabilirdi, Eddie

Calvert ile tanışmamış mıydı, kasabada Eddie Calvert ile başka kim tanışmıştı, hattâ kim *biliyordu* Eddie Calvert'ın adını? Kim? *Kim*? Anneme bağırdı: Duyuyor musun beni?

Annem bir şey söylememiş olmalı ki ardından babasının onu yedi yaşındayken nasıl terk ettiğine ve kimsenin onu anlamadığına dair bir söyleve girişti babam, annemin uzun zaman önce onun müziğine ilgisini yitirdiğini söyledi, başarılı olamamasında onun bir suçu yoktu ve annem bunu umursamıyordu, ne o zaman ne de şimdi umursamıştı, bütün Magee'ler gibi çatlağın tekiydi, evlendikleri günden beri bütün gün evin içinde yan gelip yatmıştı, elinden ev işi gelmiyordu, ona bir kez olsun akşam yemeği mi hazırlamıştı, haliyle bütün zamanını birahanelerde geçirirdi!

Bir şey daha kırıldı, çanak çömlek ya da onun gibi bir şey, sonra annem bağırmaya başladı: Kendinle yüzleşemiyorsun diye beni suçlama, eline geçen bütün fırsatları içerek harcadın!

Bu uzun süre devam etti, orada durmuş her şeyi dinliyordum, bütün bildiğim aşağı inmem gerektiğiydi, ama şimdi yakınmanın yararı var mı? İnmedim işte, gerisi hikâye. Newtown Karayolu'ndan geçen arabaların gürültüsünü dinlemeye çalışırken kendi kendime, mutfaktan artık ses gelmiyor, bitmiş olmalı, dedim.

Bitmemişti ama, arabaların gürültüsünü dinlemeye ara verdiğimde babamın sesini duydum: Seni ilk gördüğüm güne lanet olsun!

Ertesi gün kasabanın futbol takımı kupayı kazandığı için okuldan erken çıktık, annem beni arka kapıda görünce telaşa kapıldı, benimle şakalaşmaya başladı. Sonra çantasını pencereden aşağı indirip, Francie, dedi, çantada altı peni var,

Mary'nin şekerci dükkanından kendine yüz gram karışık şeker al. Hayır anne, dedim, karışık şeker almayacağım ama iki gofretle bir acı badem kurabiyesi *alacağım* izin verirsen, izin verir misin? Elbette, dedi annem. Hadi git, git, yüzü ateşe dönük oturmuş gibi kırmızı ve lekeliydi, ne var ki ateş filan yoktu ortalıkta. Mary'nin şekerci dükkanı kapalıydı maalesef, dönüp anneme haber vermem gerekiyordu. Altı peninin bende kalıp kalamayacağını öğrenmek istiyordum. Ama kapıyı açmaya çalıştığımda açılmadı. Pencereyi tıklattım ancak musluk tıslamasından başka ses gelmedi içeriden. Annem yukarıda olmalı, dedim kendi kendime ıslık çalıp altı peniyi elimde çevirerek. Her şeye rağmen iki gofret alabilirdim belki, ya da altı tane öksürüğe-son siyah bonbon şekeri. Sonra bir takırtı duydum ve ne olduğunu anlamak için pencereden girsem iyi olacak diye düşündüm, Grouse Armstrong ya da başka bir it sosis çalmak için yine içeri girmiş olabilirdi, ama mutfağa girdiğimde annemi orada dururken buldum, masanın üzerinde de yanlamasına konmuş bir iskemle. O ne arıyor orada anne, dedim, babama ait sigorta teli sarkıyordu tavandan, ama söylemedi sigorta telinin tavandan neden sarktığını, öylece dikilip tırnağını kemirdi, bir şey söyleyecekmiş gibi oldu, ama söylemedi. Ona Mary'nin şekerci dükkanının kapalı olduğunu söyleyip altı peninin bende kalıp kalamayacağını sordum, kalabileceğini söyledi. *Yiihu*, diye bağırıp altı tane bonbon şekeri almak için bitişikteki dükkana gittim, ama içeri girdiğimde, iki gofretle bir tane acı badem kurabiyesi lütfen, dedim. Eve döndüğümde annem yanmayan ateşin karşısında iki büklüm oturuyordu, bir an için soğuktan titriyor sandım, ama sonra bana bakıp, biliyor musun sen sadece iki kilo doğdun Francie, dedi.

Kısa bir süre sonra da annemi garaja çektiler. Ben çarşıya gidiyorum Francie, dedi bana, Alo Amca'nın Noel partisi için fırında pasta pişirmeye başlamalıyım. Tamam, ben burada kalıp televizyon seyredeceğim, dedim. Gitti ve zamanın nasıl geçtiğini fark etmedim, ta ki kapıda Bayan Connolly ve birkaç kadınla birlikte babamın sesini duyuncaya kadar, Bayan Connolly annemin iki saat boyunca balık oltası satan dükkanın önünde dikilip vitrini seyrettiğini söyledi, alışveriş torbası yerdeydi ve kaldırımda yuvarlanan bir kutu fasulye konservesi vardı. Babamın yüzü kızardı, kadınlar bir gecelik bulmak gerektiğini söylediğinde biraz daha kızardı, sonra Bayan Connolly, kafanı takma Benny, ben hallederim, dedi ve babamın omzunu anaç bir şekilde okşadıktan sonra eteğini toplayıp şarkı söyleyerek yukarı çıktı. Sonra babam mutfağa gitti, ceketinin altından viski yudumladığını duydum. Megafonla ona seslenmelerini bekliyordu: *Kıpırdama! Olduğun yerde kal! Viskiyi usulca indir ve sakın bir numara yapmaya kalkma!* İçeri birkaç kadın daha girdi, şöminenin önünde durup fısıltıyla konuşmaya başladılar. Bayan Connolly'nin sabahlığının fermuarını bir açıp bir kapadığını ve korkunç, korkunç, diye söylendiğini duydum, ama umursamadım. John Wayne, *Missouri'ye sürüyoruz! Yiiha!* deyip ardında bir toynak fırtınası bırakarak uzaklaştı. Babamın duymaktan hoşlanacağını düşündükleri şeylerden, kasabanın orkestrasından, hükümetin ülkeyi nasıl batırdığından bahsederek bir süre gevezelik ettiler, ama babam onlardan daha fazla ilgi duymuyordu konuşulanlara, başını sallayıp durdu, ne derlerse desinler her şeye sallayacaktı başını. Bayan Lavery'nin kızının dağdan inen kurtlar tarafından kasabanın meydanında parçalanmasının ne kadar korkunç olduğunu söyleseler yine başını sallayacak, evet

diyecekti, çok korkunç gerçekten. Bayan Connolly akşam yemeğini ocakta bıraktığını, artık gitmesi gerektiğini söyledi, erkekleri bilirsiniz, ihtiyaçlarını gidermezseniz canavarlaşırlar. Hadi oradan, deyip itekledlier onu, bize mi söylüyorsun, en azından seninki önüne ne koysan yiyor, benimkine yemek beğendiremiyorum. Ah, şu erkekler, canavardan farkları yok, dünyanın canavarları. John'dan geriye bir toz bulutu ve üzerinde toynak izleri olan çöl kalmıştı sadece. Halletmem gereken bir iş var, dedi babam, sen keyfine bak ve iki şilin tutuşturdu elime. İşini halletmeye gitti, Kule Bar'daki iş yani. Anneme olanları filan bilmiyordum, ama Joe bana anlattı. Bayan Connolly'nin buhran dediğini duydum Joe, buhran ne demek, diye sordum. Ha, dedi, garaja çekilmek anlamına gelir, çekici gelir ve seni garaja çeker. Duyulmuş şey değil, diye geçirdim içimden, annemi üzerinde paltosuyla yolun ortasından çekiyorlar. Bu kim, diye soruyorlar. O mu, Bayan Brady, garaja çekiliyor.

Joe bu kasabanın çatlak bir yanı olduğunu söyledi, vardı gerçekten. Bana şu Ingiliz anahtarını ver, Bayan Brady'nin diz kapağının sıkıştırılmaya ihtiyacı var sanırım. Olacak iş mi, dedim, gel de gülme.

İyi vakit geçirirdik o günlerde, ben ve Joe, nehir kenarından sarkmış, burunlarımız suyun içinde. Balıkların dart tahtasını andıran gözlerini ve *şimdi ne yapmamı istiyorsun* ifadesine sahip yüzlerini görebilirdin. Hey balık, derdi Joe, balık? Siktir git! Buna ne diyorsun balık?

Sonra gezintiye çıkardık.

Televizyon ekranı birden kararıncaya kadar her şey yolundaydı.

Yapacak bir şey yoktu, boş ve gri ekran duruyordu karşımda. Biraz kurcaladım ama kar fırtınasından başka bir şey çıkaramadım, görüntünün geri gelmesini bekleyerek öylece oturdum, gelmedi ama, babam eve döndüğünde de gelmemişti. Nasıl oldu, diye sordu, söyledim. Oturmuş seyrediyordum, birden ekran karardı, dedim. Paltosunu çıkardı, palto yere düştü. Tamam, dedi büyük bir ciddiyetle, şuna bir göz atalım. Olanlardan memnunmuş gibi şarkı mırıldanıyordu kendi kendine. Sonra, bu televizyonların içi Mickey Traynor gibilerinin söylediği kadar karmaşık değildir, dedi. Kutsal televizyoncu Mickey Traynor'dan satın almıştı televizyonu, ona böyle denmesinin nedeni televizyon yanında kutsal resimler de satmasıydı. Televizyonu bir süre kurcaladı, sonuç alamayınca pencerenin yanına yerleştirip sorunun antenden kaynaklanabileceğini söyledi, ama daha kötü oldu. Hafifçe yumrukladı, kar fırtınası da kayboldu. Ondan sonra Mickey hakkında atıp tutmaya başladı. Traynor gibilere güvenmekle aptallık etmişti, o ve kutsal resimleri beni kandıramaz. Bana kelek televizyon satıp bu konuda hiçbir şey yapmayacağımı sanıyorsa aldanıyor. Benny Brady yemez bu tilki numaralarını. Mickey Traynor gibilerini iyi bilirim, merak etme sen. Televizyonun üstüne bir şaplak indirdi. *Çalış!* diye bağırdı. Şuna bak –bu televizyonun bir boka yaramayacağını tahmin etmeliydim. Çalış! Daha ne kadar oldu seni alalı? Altı ay topu topu, alın terimle kazandığım parayla, hem de nakit. Sana şu kadarını söyleyeyim –Traynor ona ödediğim her kuruşu bana iade edecek, Tanrı şahidimdir, iade edecek!

Geri çekilip ayakkabısıyla ekrana vurdu, cam parçaları saçıldı her yere. Ben bunu tamir ederim, dedi, canına bile okurum.

Sonra ayakkabısının teki ayağından sarkar bir vaziyette kanepede uyuyakaldı.

Yapacak bir şey kalmamıştı benim için, bahçe duvarının üzerinde hoplayıp zıplayan kuşları seyretmekten de sıkılınca kalkıp sokağa çıktım. John Wayne buraya kadarmış, dedim kendi kendime, televizyonun kırık cam parçalarıyla birlikte orada kalacağını, kimsenin gelip tamir etme zahmetine katlanmayacağını biliyordum. Boş ver, dedim, Joe bana filmin gerisini anlatır. Bu düşüncelerle yürürken karşıdan Philip ile annesinin geldiklerini gördüm. Bayan Nugent'ın onları görünce geri döneceğimi düşündüğünü biliyordum. Eğilip Philip'e bir şeyler söyledi. Ne dediğini biliyordum, ama onun benim bildiğimi bildiğini sanmıyorum. Burnunu kırıştırıp şöyle dedi ölü bir fısıltıyla: *Sahanlıkta öylece durup babasının annesine şiddet uygulamasına göz yumuyor. Sen böyle bir şeyi asla yapmazsın, değil mi Philip? Sen hep benden yana olacaksın, değil mi?*

Philip gülümseyip başını salladı. Bayan Nugent memnuniyetle gülümsedi, sonra dudaklarının kenarları büzüldü ve elini kaldırıp şöyle dedi: *Annesinin sigorta teliyle ne yapmaya çalıştığını biliyorsun, değil mi Philip?*

Bunu söylediğinde kızarıp geri döneceğimi sanıyordu. Yürümeye devam ettim ama. Oo, bu ne tesadüf Bayan Nugent ve Philip, dedim kocaman bir gülümsemeyle. Gözlerini bana dikti, insanı utançtan yerin dibine geçirmesi gerekiyor-

du o bakışın, ama benim daha çok gülümsememe neden oldu. Kaldınmın ortasında duruyordum. Bayan Nugent bir eliyle şapkasını tutup diğeriyle Philip'i çekti ve, izin ver de geçelim lütfen, dedi.

Yo hayır, olmaz, dedim, ödeme yapmanız gerekiyor geçebilmek için. Burnundaki damarların uçlan çatlaktı, kaşını öyle bir kaldırdı ki saçına değecekti neredeyse. Ne demek istiyorsun sen, dedi ve Philip'in Bay Profesör yüzünün asıldığını gördüm, durumun ciddi olup olmadığını merak ediyordu, inceleyebileceği ya da üzerinde bir araştırma başlatabileceği bir şey belki. İstediğini yapabilirdi, yeter ki ödesin. Domuz Geçiş Vergisi'ydi adı. Evet, Bayan Nugent, dedim, adı Domuz Geçiş Vergisi, her geçişte bir şilin ödemeniz gerekiyor. Dudakları kalemle çizilmiş gibi incecik oldu, alnının derisi öyle gerildi ki kemikleri fırlayacak sandım. Fırlamadı ama, sonra Philip'e, bak sana ne diyeceğim, dedim, sen yarı ücret ödeyebilirsin. Bir hesap yapalım bakalım, Bayan Nooge için bir şilin, Philip için de altı peni. Ona neden Bayan Nooge diye hitap ettim bilmiyorum, birden aklıma geldi. Ona yakıştığını düşünmüştüm, ama o aynı kanıda değildi. Pancar gibi kızardı. Evet, dedim, bu vergiyi ödemek zorundasınız Bayan Nooge, ve başparmaklarımı pantolon askılarıma geçirip yaşlı bir kovboy gibi dikildim karşılarına. İyice köpürdü o zaman, derdi. Philip ne yapacağını bilemiyordu, Domuz Geçiş Vergisi'ni araştırmaktan vazgeçmişti, tek istediği uzaklaşmaktı sanırım, ama Domuz Geçiş Vergisi'ni tahsil etmeden geçmelerine izin veremezdim, domuz ülkesinin kuralları böyle, dedim onlara. Kusura bakmayın, tahsildarların her zaman dediği gibi, bana sorarsanız çok fazla, ama elimden bir şey gel-

mez. Tahsil edilmesi gerekiyor, *birinin bunu yapması gerek ha ha.* Bayan Nugent beni itip geçmeye kalkıştı, ama arkadan paltosunun koluna yapıştım, bu da onu iyice rahatsız etti çünkü ilerlemesini engelleyen şeyin ne olduğunu göremiyordu. Şapkası yana kaykıldı, kenarından bir limon sarkıyordu. Uzaklaşmaya çalıştı, ama sıkıca kavramıştım paltosunun kolunu, kurtulamadı.

Lanet olası vergiler, dedim, halkı soyuyorlar. Tekrar baktığımda bir yaş damlası gördüm gözünde, ama sırf bana o zevki tattırmamak için düşmesine izin vermedi. Bunu görünce paltosunun kolunu bırakıp gülümsedim. Pekala, dedim, size bir kıyak yapacağım, bu seferlik geçmenize izin vereceğim, ama bir dahaki sefere Domuz Geçiş Vergisi'ni hazır bulundurmayı unutmayın. Orada öylece durup onları seyrettim, Bayan Nugent oğlundan daha hızlı yürüyor, ona adımlarını sıklaştırmasını söylerken bir yandan da şapkasının limonunu düzeltmeye çalışıyordu. Sinemanın önünden geçerlerken, şaka etmiyorum Bayan Nooge, diye seslendim arkalarından, beni duyup duymadığını bilmiyorum ama. Son gördüğüm şey Philip'in arkasına dönmeye yeltendiği oldu, ama kadın onu öne doğru çekti.

Adamın teki yanımdan geçerken ona, vatandaş vergi ödemediğinde bil ki işler kötüye gidiyor, dedim. Sen kimsin, diye sordu. Brady, dedim.

Gidonun üzerine ceketini koyduğu bir bisiklet vardı yanında. Durdu, bisikleti bir direğe yasladı, sonra elini pantolonunun cebine iyice daldırıp bir pipo ile bir kutu tütün çıkardı. Brady, öyle mi, dedi, yoksa şu Teras Bar'daki Brady mi? Evet, dedim. Oo, dedi, anlıyorum. Neyi anlıyorsun, dedim.

Baban büyük bir adamdı bir zamanlar, dedi. Bu kasabanın gelmiş geçmiş en iyi müzisyenlerinden biriydi. Eddie Calvert'ı görmeye gitmişti, dedi sonra. Eddie Calvert'ın adını bile duymak istemediğimi söyledim ona. Müzikten hoşlanmıyorsun, dedi, bu cumartesi kasabanın futbol takımı yine galip gelir mi sence? Futbol hakkında da bir şey duymak istemediğimi söyledim. Kasabanın kupayı kazanması sevindirici bir olay değil mi sence, diye sordu. Hayır, dedim. Kaybetmediklerine üzüldüğümü söyledim. Anlıyorum, dedi, peki sözünü ettiğin şu vergi neyin nesi, seni bu ilgilendiriyor galiba. Hükümet ve gidişat hakkında bir tartışmaya girmeye hevesli görünüyordu. Yanık çim ve yağlı süt kokusu geliyordu adamdan. Piposunun çanağını bacağına vurup, ne vergisiymiş bu, diye sordu.

Hükümetin yürürlüğe soktuğu zorbaca bir vergiden söz ettiğimi sanmıştı, istifa etmeleri gerektiğini aksi takdirde ülkenin batağa saplanacağını söylemek üzereydi ki, hayır, dedim, hükümetle ilgisi yok. Benim icat ettiğim bir vergi, sadece halkı ilgilendiriyor.

Peki, sen kimsin, diye sordu.

Domuz Geçiş Vergisi tahsildarı Francie, dedim ve başını sallayıp piposunu bacağına vurdu. Hiç güleceğim yoktu, dedi.

Gülmek, dedim, bunda gülünecek ne bulduğunu bilmiyorum. Sonra, cık cık cık, dedi, senden korkulur. Piposunu tüttürdü. Domuz Geçiş Vergisi'ymiş, ömrümde ilk kez böyle bir şey duyuyorum. Ağzını piposunun sapının üzerinde bir açıp bir kapıyordu tıpkı bir balık gibi. Sen kafanı bu işe hiç takma, dedim, seninle ilgisi yok. Aslında adı Sadece Bayan Nugent İçin Geçerli Vergi olmalıydı, ama bunu adama söylemedim. Anlıyorum, dedi, o halde ben yoluma devam edeyim.

İşaretparmağını alnına götürdü, *öyleyse hoşçakal,* dedi ve

bisikleti yan tarafına alıp çarşıya doğru yürüdü, tekerlekler tıkırdıyordu.

Dükkana girdim. Pastırma doğrama makinesinin tıkırtısı ve kurşunkalemi yalayarak kesekâğıdının üzerindeki çarpık çurpuk rakamları toplamaya çalışan kız. Kadınlar mısır gevreğinin bulunduğu yerde durmuş her şeyin ne kadar pahalılaştığından yakınıyorlardı. Geçim çok zorlaştı, evet, hem de nasıl, üst katta Peter'ın ayakkabıları için kaç para verdiğimi biliyor musun? Onlara doğru geldiğimi görünce sus pus oldular. Biri gerileyip vitrine çarptı. Nasılsınız hanımlar, dedim, üçü de aynı anda topuklarının üzerine yaslandı. Nedir bu, diye sordum, üç başlı kadın mı? Ben öyle deyince toparlandılar. Şak –gülümsemeler geri geldi. Oo, Francie, buradasın demek. Buradayım, dedim. Bana doğru eğilip yumuşak, bir devlet sırrı açıklar bir tonda, annen nasıl Francie, diye sordular. Oo, dedim, uçuyor, garaja çekildi, yakında eve gelir. Onu güzelce toparlayacaklar, dedim, şu ingiliz anahtarını ver Mike! Ha, ha, diye güldüler, hiç güleceğimiz yoktu. Evet, dedim, eve dönüp Alo Amca'mın partisi için pasta filan pişirmesi gerekiyor. Alo Amca'n eve geliyor demek! dediler. Noel gecesi, dedim, Londra'dan. Bak sen şu işe, dedi Bayan Connolly küçük ve sıcak bir titremeyle, uzun mu kalacak? İki hafta, dedim. İki hafta, diye tekrarlayıp gülümsedi, bana inanmıyorsunuz galiba Bayan Connolly demek geldi içimden, demedim ama. Bayan Nugent ile başım yeterince beladaydı, bir de Bayan Connolly ile uğraşmak istemiyordum. Alo Amca'n Londra'da çok başarılı oldu Francie, dedi öteki kadın. Sonra hepsi başladı. Evet, çok, çok başarılı oldu, ona şüphe yok, çok güzel bir işi var, şansı bol olsun, kolay değildir Londra gibi bir kentte ya-

şamak. Değil! dedi Bayan Connolly, sonra bir diğeri aynı şeyleri tekrarladı. Alo'nun Hayatı adlı bir programdan farksızdı. Umursamadım ama. Ağzınızdan bal damlıyor filan dedim. Bayan Connolly, onu son kez gördüğümde harikulade bir lacivert takım elbise vardı üzerinde, dedi, göğüs cebinde de çok güzel bir kırmızı mendil.

Ben de gördüm, milletvekilini andırıyordu.

Gerçekten de. Brady'lerden umulur, dediler.

Her zaman, dedim.

Aferin sana Francie, dedi kadınlar.

Geldiğinde Alo'ya sizi ziyaret etmesini söyleyeceğim, dedim, Londra hakkında biraz sohbet edersiniz.

Söyle Francie, dediler. Mutlaka söyleyeceğim, dedim. Sonra, korkarım ki daha fazla kalamayacağım hanımlar, dedim, yolcu yolunda gerek.

Aman Francie, dediler, çok komiksin.

Geçiş vergisiyle ilgili olarak kasabanın yukarı kısmına gitmem gerekiyor.

Geçiş vergisi mi? Daha önce hiç böyle bir vergiden söz edildiğini duymadım Francie. Nedir o?

Benim icat ettiğim bir vergi, dedim. Ama Nugent ödemiyor tabii ki. Taştan su çıkartmaya çalışmaktan farksız.

Nugent mı, dedi Bayan Connolly, *Bayan* Nugent mı?

Evet, dedim. Neyse, bu onun sorunu. Bir dahaki sefere o kadar kolay geçemeyecek.

Onunla ilgili olduğunu duyunca kulak kesildiler.

Geçmek mi? Ama *nereden* geçmek Francie, diye sordular.

Kaldırımdan, dedim, başka nereden olacak, başka nereden geçmek ister ki insan?

Kaldırım mı, dediler.

Evet, dedim tekrar, *kaldırım*. Ağızları bir karış açık, kalakalmışlardı.

Bayan Connolly'nin broşuyla oynayıp ağzının kenarından bir şeyler söylediğini gördüm.

Sonra, hiç kuşku yok Francie, dedi, ender bulunur bir karaktersin!

Diğer ikisi Bayan Connolly'nin arkasına saklandılar, onlardan da birkaç şilin vergi talep edeceğimi sanmış olmalıydılar.

Hadi bakalım, deyip dışarı çıktım ve pencerenin önünden geçerken Bayan Connolly'nin diğerlerine bir şey söylediğini, diğerlerinin de başlarını sallayıp gözlerini havaya kaldırdıklarını gördüm.

Meydanda dikildim. Arkasında gübre dolu bir römork olan bir traktör osura osura tepelere doğru ilerledi. Bu da kim, cilalı ayakkabılarının gıcırtısıyla Peder Dominic değil mi, söyle bakalım, bugün nasılsın Francie, diye soruyor. Tanrım Peder, ne kadar soğuk bir gün, dedim ellerimi tam bir bataklık zombisi[1] gibi ovuşturarak. Hımm, dedi, gerçekten öyle, birini mi bekliyorsun?

Hayır, dedim, halletmem gereken bir iş var da.

İş mi, neymiş bu iş bakayım?

Ona Domuz Geçiş Vergisi'nden söz etsem ne diyeceğini biliyordum. Geçiş Vergisi, hımm, çok ilginç, evet, buna bir son vermek gerekiyor. Bu yüzden de ona bir şey söylemedim. Joe Purcell'i bekliyorum, dedim. Beklemiyordum ama, Joe dayısını ziyarete gitmişti.

---

1) Kuzey Avrupa'nın kendine özgü bataklıklarında mumyalaşarak Demir Çağı'ndan günümüze dek bozulmadan kalabilmiş cesetlere atfen. (ç.n.)

Anlıyorum, dedi Peder Dom iki başparmağını, eski tarz bir vals yapan cüceler misali, küçük siyah düğmelerine sokup çıkarırken.

Baban nasıl, diye sordu.

Çok iyi, dedim, daha iyi olamaz.

Güzel, güzel, dedi, peki annen yakında eve dönecek mi?

Dönecek. Noel'de tekrar yola çıkmış olacak.

Noel'de demek, bu çok iyi bir haber.

Evet, dedim, Alo geliyor.

Alo hakkında her şeyi öğrenmek istiyordu.

Alo, dedi. Onunla gurur duyuyor olmalısın.

Duyuyorum, dedim.

Noel akşamı diyorsun, öyle mi?

Doğru, dedim.

Umarım Alo Amca'nla karşılaşırım. Bu kasaba onunla gurur duymalı. Annen bana ondan ve Londra'daki harika işinden uzun uzun bahsetti.

On kişi çalışıyor emrinde, dedim. Sonra gülümseyip beni tepeden tırnağa şöyle bir süzdü. Tam gitmek üzereyken, bir şiltenin içini andıran burun deliklerindeki kılları görebileceğim şekilde bana doğru eğilerek, şimdi uslu bir delikanlı olup eve gitmeye ne dersin Francie, dedi.

Kabul edersem bana birkaç şilin verecekmiş gibi söylemişti bunu. Evet Peder, bana Eve Gitme Vergisi olarak beş şilin lütfederseniz giderim, demeliydim. Demedim ama. Tabii Peder, giderim, demekle yetindim. Sokakta yürümeye başladım ve Peder Dom'un papaz evine girdiğini görür görmez seke seke Newtown Yolu'na döndüm. Sarhoş bir genç yırtık ceketiyle Kule Bar'ın girişine yatmış, elindeki şişenin içine *Kimbilir Kim Öpüyor Onu Şimdi* şarkısını söylüyordu. Sonra bir

süre ara verip başını arabaların arkasındaki bez bebekler gibi sallayarak *Ah! Ah!* diye inliyordu. Bana bağırdı: *Beni tanıyor musun sen, beni tanıyor musun?* Orada öylece durup baktım ona. Ne eve gitmek istiyordum ne de orada dikilmek. Gözlerini çılgıncasına yuvarlayarak, beni tanıyor musun sen, beni tanıyor musun, diye tekrarlayıp duruyordu. Hava kararmaya başlamıştı, başımı kaldırdığımda gökyüzünde orada olduğundan emin olamadığın aylardan biri duruyordu ve ilk kar taneleri düşmeye başlamıştı. Bu sene kar erken yağacak, ama olsun, böylesi daha iyi demişlerdi. Bence de, dedim dilimle kar tanelerinden birini yakalayıp yalayarak.

Hasiktir, dedi Joe, şunun yüzüne bak, oyuncakçının vitrinindeki davul çalan, çenesi kafasından büyük maymundan söz ediyordu. Çiftçiler *anne* diyen kocaman sarışın bebekleri üst bagaja bağlamış tepelere doğru yol alıyorlardı. Sokaklar çamurlu lastik izleriyle kaplıydı ve Kule Bar'ın üst katında sabaha kadar müzik çalıyordu. Biri Nat King Cole'un anasını ağlatırken, gırtlağı sıkılmış bir akordeon imdat! diye bağırıyordu. Beyaza bürünmüş çimlerin üzerinde çocuklar vardı, bir de köpek. Kasabanın bandosu bütün şarkılar doğru çalınıncaya kadar sonsuza dek yürümeye mahkum edilmişçesine dördüncü turu atıyordu kasabada. Pudralanmış bir kasaba, nehrin donmuş suyunda sallanan buz kütleleri.

Şimdi ne yapacaksın balık, dedi Joe, hapı yuttun!

Burunlarımızı suya daldırdık ama dart tahtasını andıran tek bir göz bile yoktu. Kusura bakmayın: Uzağa gittim, imza Balık. Kamıştan oltalarımız dokunulmadan günlerce durdu orada.

Garajdan döndükten sonra annemi tutabilene aşk olsun, susmak bilmiyordu, bir buradaydı bir orada, yüzünü sadece

pırıl pırıl döşemelerde değil, her şeyde görebiliyordun. Bir an yukarıdaydı, öteki an yanı başında alakasız bir şeyden söz ediyordu. Bu kasabada bir daha kimse bizi hor görmeyecekti, hiç kimseden aşağı kalmadığımızı gösterecektik onlara. Gözlerimin içine bakıp, Nugent'lar gibi olmak istemiyoruz, dedi. Hiç kimse gibi olmak istemiyoruz! Göstereceğiz onlara, değil mi Francie? Hasetten çatlatacağız onları! Brady derler bize. Brady!

Hem de nasıl, dedim. Gururlanmıştım. Her şey baştan başlıyordu ve bu kez işler yolunda gidecekti. Bak, bak, dedi bana, bak ne getirdim, bir plak, dünyanın en güzel plağı. Bu kadar güzel bir plak dinlememiş olduğuna bahse girerim. Adı ne anne, dedim. *Kasap Çırağı*, dedi, gel dans edelim. Plağı pikaba yerleştirdi, hışırdadı, çıtırdadı ve başladı. Hadi bakalım, fırıldak gibi dönmeye başladık odada, annem ezbere biliyordu sözleri. Şarkıya eşlik ettikçe yüzü kızarıyordu. Duralım artık anne, dedim, ama dönmeye devam ettik.

Ah bebeğim keşke doğsaydı da
Gülümseseydi babasının kucağında
Ve ben zavallı kız toprağın altında
Uzun yeşil otlar bitseydi üzerimde.

Yukarı çıktı ve kapıyı kırdı
İpte sallanırken buldu onu
Aldı bir bıçak kesti ipi
Ve buldu cebinde şu sözleri

Ah geniş ve derin kazın mezarımı
Bir de mermer taş koyun başıma ve ayağıma

Bir de güvercin ortasına
Aşk için öldüğümü bilsin diye dünya

Güzel bir şarkıydı ama ne anlatmaya çalıştığını bilmiyordum. Bittiğinde annem, nasıl buldun Francie, diye sordu –*yukarı çıktı ve kırdı kapıyı, ipte sallanırken buldu onu!* O kadar da zeki değilmiş bu kasap çırağı, değil mi? Bana şarkının ne anlattığını izah etmeye girişti ama daha fazla duymak istemedim. Sonra vın, başka bir şarkı mırıldanarak mutfağa gitti, hayır efendim, diyordu, o günler son buldu artık, mazide kaldı. Annie Brady'yi kimse hayal kırıklığına uğratmayacak artık Francie!

Bir süre plağı unutuyor, sonra gidip tekrar çalıyordu. Ne zaman okuldan veya başka bir yerden eve gelsem, plak çalıyor ve annem de mutfakta şarkıya eşlik ediyordu.

Bütün bunlardan sonra ona Yıldırım Anne adını takmak gerekirdi. Bir an Bayan Connolly'nin yeni paltosunun çok güzel olduğunu söylüyor, sonra karşılık vermene fırsat tanımadan kasabanın suyunu mu keseceklermiş diyor ya da doğduğum hastahaneye dair bir şeyler anlatıyordu. Sonra vın, hamur yoğurup tepsilere kelebek çöreği dizmeye başlıyordu.

Pastadan geçilmiyordu ev.

Alo Amca için bir dolu pasta, dedim.

Evet, dedi, Alo bayılır pastaya. Alo Amca'nın dayanamadığı bir şey varsa o da pastadır.

Ve kelebek çöreği, dedim.

Doğru, dedi, biraz daha pişireyim.

Pastalar yüzünden labirente dönmüştü ev. Babamın birkaç kez, '*Kes artık şu lanet şarkıyı!*' deme noktasına geldiği-

ni biliyorum. Ama annemin yine garaja çekilmesinden korktuğu için bir şey demiyordu. Onun yerine Kule Bar'a gidiyor, kapanış saatine kadar da dönmüyordu.

Philip Nugent'ı timsah derisinden müzik kutusuyla müzik dersine giderken gördüm. Fırının önünde durup birkaç dakika bekledi. Sonra fırından Bayan Nugent çıktı ve onun bana baktığını fark ettim. Philip'e içine pasta konan beyaz mukavva bir kutu verdi. Çok yavaş uzatmıştı kutuyu. Zavallı yaşlı Nugent –onu ve pastasını umursadığımı sanıyordu. Gülmeden edemedim. Çünkü bir orduya yetecek kadar pasta vardı evimizde zaten!

Nugent'a kafayı takmamın üzerinden yıllar geçmişti sanki. Yanlarına gitme zahmetine bile katlanmadım. Topuklarımın üzerinde geriye dönüp uzaklaştım, hâlâ gülüyordum. Onun gibilerle uğraşmaya devam edeceğimi sanıyorsa çok beklerdi Bayan Nugent.

On kişi çalışıyor emrinde, dedim Joe'ya.

Islık çaldı Joe, on kişi. İnanılır gibi değil Francie.

O gece müthiş bir parti verilecek evimizde Joe, dedim.

Alo'nun onuruna, dedi.

Bütün partilere noktayı koyacak bir parti, dedim.

Joe, yihuu! diye bağırdı, gözlerini kıstığında ağaçların arasındaki boşluklardan sivri güneş ışınları ok gibi yağıyordu.

Alo gelmeden önceki gecelerde gözüme uyku girmiyordu onu düşünmekten. Alo Amca'mla sokakta yürürken Nugent ile karşılaşıyoruz. Onunla konuşmadığımız için kızıyor bize Nugent. Kim bu kadın, diye soruyor bana Alo Amca İngiliz

aksanıyla, bize bakıp duruyor. Bilmiyorum, diyorum, onu daha önce hiç görmedim. Sonra kadın Fermanagh Sokağı'nda bir beneğe dönüşünceye kadar yürüyüp uzaklaşıyoruz. Sonra yine başlıyor, ben ve Alo meydandayız, sokakta yürüyüşe çıkmaya hazırlanıyoruz yine ve Bayan Nugent bizim ilgimizi çekmeye çalışıyor. Lütfen Francie, ne istersen veririm, diyor. Üzgünüm, diyorum, çok geç. Sonra sözünü kesip, ne diyordun Alo Amca, diyorum.

Barlar kapandıktan sonra kasaba sessizliğe büründü. Grouse Armstrong'un ulumalarından başka bir şey duyulmuyordu.

Böyle uluduğunda ne söylediğini biliyor musun, diye sordu Joe.

Hayır, dedim, ne?

Nerden bileyim oğlum, bilmiyorum, köpek dili işte, dedi Joe.

Sesler duydum. Biri vardı sığınağın önünde. Tepelerden Buttsy. Bayan Nugent onun kız kardeşiydi. Berbat durumdaydı zavallı Buttsy. Yüzündeki çiller ve gözlerine düşen havuç rengi saçlarıyla Afrika dergisinin kapağındaki bir rahibi andırıyordu. İnsanlar, hastahanemi inşa edebilmem için yardımınızı bekliyorum. Ama Buttsy hastahanelerle bir tek nedenle ilgileniyordu, o da beni hastahanelik etmek için. *Brady!* diye bağırıyordu durmadan. Sonra bir sigara yakıyordu, elinin titrediğini görebiliyordum. Devlin ona sürekli, merak etme Buttsy onu bulacağız, çok uzağa gitmiş olamaz, diyordu. Başı ağrıyordu Buttsy'nin, gözünü ovuşturuş biçiminden belliydi. Çok sürmez, diyordu Devlin, yakında onu elimize geçirip istediğimizi yapacağız. Bütün kasaba hak ettiği cezayı çekmesini istiyor. Polisten önce elimize geçirirsek ona ne yapacağımızı biliyorum, dedi Devlin, onu boğacağız Buttsy, ne

dersin? Ama Buttsy ondan daha sağduyuluydu, beni şimdiye kadar bulamadıklarına göre bundan sonra da bulamayacaklarını biliyordu, ne onlar ne de polis yakalayabilecekti beni. Buttsy dirseğini dizine dayayıp nehir kenarında öylece oturdu, sigarasından iki santim uzunluğunda kül sarkıyordu. O piç kurusu bu tarafa gelmiş olmalı, dedi Devlin elindeki sopayla çalıları karıştırarak. *Hey Brady!* diye bağırdı yine. Sesi üç kez yankılandı dağların arasında. *Ormanda saklanıyorsan dışarı çık!* Sonunda yararı olmadığını anlayıp kasabaya doğru yürümeye başladılar.

Onlar gittikten sonra yüzümü nehre daldırdım. Hey balık, dedim, orada mısın? Hu-huu!

Çıkın dışarı orospu çocukları!

Pastalar iskemlelerin üstüne kule biçiminde istiflenmişti. Elbise dolabının ve çamaşır makinesinin üzerinde de bir miktar vardı. Bazıları kremalı, bazılan kremasız, üzerleri süsler ve badem ezmeleriyle bezenmiş. Sinekleri uzak tutmak başlı başına bir işti. Kıvırdığım Irish Press gazetesiyle saldırıyordum onlara. Çekilin, köpekler! diyordum. Kremalı pastalann üzerine konmamalarına özellikle dikkat etmek zorundaydım, çünkü konduklarında pastayı dağıtma korkusuyla üzerlerine bir tane çakamıyordun. Bir dilim pasta daha ister misin Francie, diye sordu annem mutfaktan. İstemiyordum. Sekiz dilim yemiştim zaten. Çarşıya gittim ve karşıma çıkan herkese Alo'dan söz ettim. Sonra geri döndüm: Alo'dan haber var mı? Vın, tekrar çarşıya. Kasabanın en keyifli zamanıydı uzunca bir süredir. Fırıncı kâğıda sanlı taze ekmek somunlanyla dükkana daldı. Çocuklar su fıskiyesinin buz tutmuş büyük beyaz lalesinin

üzerinde çakıltaşı sektiriyorlardı. Lütfen yardımınızı esirgemeyin, anlamı çok büyük, diyordu radyo. Eve döndüğümde una bulanmış eldivenler vardı annemin ellerinde, hamur yoğuruyordu. Elimizdekiler yetmez belki, dedi. Sonra araba kaldırıma yanaştı ve içeri girdiler, şekerci dükkanından Mary ve diğerleri. Şampanya patlatıyor, yakalarında birikmiş karı silkiyorlardı. Gözlerimi Alo'dan alamadım. Gerçekten de göğüs cebinde kırmızı bir mendil vardı ve çizgili takım elbisesinin pantolonu jilet gibi ütülenmişti. Çelik grisi saçları düzgün bir biçimde iki kulağının arkasına taranmıştı. Şöminenin önünde gururlu bir biçimde durdu ve Nugent'ı düşündüm. Ha ha! Nugent ailesinde *yoktu* böyle biri. Bir sevinç çığlığı atmak geldi içimden. Pastaneye hoşgeldiniz, dedi annem ellerini önlüğe silerek, başka bir şey denemez buraya. Siz ne derseniz deyin, ben ev derim, dedi Alo gülümseyip anneme sarılarak. Babam geç kalmıştı ama partiyi başlattılar. Noel'e ve bu odadaki herkese, dedi Alo viski bardağını kaldırarak, yüzü parlıyordu.

Buna içilir Alo, dediler, adamın kendisine, Alo Brady'ye.

Teşekkürler arkadaşlar, dedi Alo bardağındaki viskiyi döndürerek.

Zaman nereye gider, nasıl da uçuyor her şey?

Bu kış Camden Town'da tam yirmi yıl, gel de inan!

Artık bu kasabaya dönmezsin Alo.

Dönmek mi? Niye dönsün ki, değil mi Alo? Orada keyfi yerinde.

On kişi çalışıyor emrinde, diye seslendi annem mutfaktan.

Tanrı bu odadakilere uzun ömürler versin ve sıkıntı göstermesin, dedi Alo.

Hâlâ alamıyordum gözlerimi ondan, altın kravat iğnesi ve

manikürlü elleri, İngiliz sesi. Nugent'ın sesi sadece yarı İngilizdi. Düşündükçe Nugent'ı kafama taktığıma inanmakta güçlük çekiyordum. Ah, evet, diye devam etti Alo, hiçbir zaman unutamayacağım. Euston İstasyonu, Londra!

Devasa bir yer Alo, kasabadan çok uzaktın o anda!

Sadece ceketim ve bir bavulum vardı, ne iş açtım başıma diye geçirmiştim içimden.

Piccadilly sokakları Alo!

Tam üstüne bastın. Geceyi yurtta geçirmiştim. Bana anlatmayın!

Dünyanın bütün köşeleri, diyor!

Tam üstüne bastın!

İnanılır gibi değil!

Ah arkadaşlar ah.

Yirmi yıl, diyor!

Şimdi de buradasın, sağlığına ve bu odadaki herkese!

Şerefe dediler ve ön kapının klik diye kapandığını duydum, babam içeri girdi ama kimse onu fark etmedi. Gözleri küçülmüş, misket kadar olmuşlardı, tek kelime etmeden odanın kenarından dolanıp kendine bir içki koydu. Sonra, Benny gelmiş, dediler ve eski günleri anmaya devam ettiler.

Ah, Pete de aramızda olsaydı.

Kasabanın en renkli simalarından biriydi zavallı Pete.

Müzik mi? Bilmediği şarkı yoktu adamın.

Elma ağacının altına benden başkasıyla oturma!

Bu onun şarkısıydı.

Çok erken ayrıldı aramızdan, kimin aklına gelirdi?

Tanrı sırası geleni alır, kimseyi de unutmaz!

Bing Crosby! Ne kadar güzel söylerdi Bing'in şarkılarını! *Dear Hearts and Gentle People!*

Kimse onun gibi Bing söyleyemezdi!

Huzur içinde yatsın!

Gözleri ışıldıyordu Alo'nun, bir şarkıya ne dersiniz, dedi ve salona geçtik. Dirseğini piyanoya dayadı ve *Beyaz Noel*'i söylediklerinde Alo'nun sesi diğerlerini bastırdı, bütün yüreğiyle söylüyordu. Tiz notaları çıkarmaya çalışırken alnındaki damarların şiştiğini görebiliyordum. Şarkı bittikten sonra sessizliğe büründüler, gözler buğulandı.

Mary, dediler, hiç bu kadar güzel çalmamıştın.

Hadi canım, dedi Mary, yıllar oldu çalmayalı.

Alo gittiğinden beri, diye güldüler.

Canını sıkmayın kızın yoksa çalmaz!

Alo, *Çalıların Arasındaki Tyrone* şarkısını söyledi. Sırtında siyah bir ter lekesi oluşmuştu. Bardağını kaldırıp reverans yaptı.

Duygunu hiç kaybetmemişsin Alo, diye bağırdılar, *Çalıların Arasındaki Tyrone*, bundan iyisi can sağlığı!

Tıraş sırası kimde!

Sonra ezbere şiir okumaya başladılar, *Tehlikeli Dan McGrew ve Sam McGee kutupta kızağa biniyor*.

Tanrım, tiyatrodan bile daha güzel!

Sorarım size, kim Batı Yakası'nı özler bundan sonra! Haklı mıyım Alo?

Hem de nasıl! dedi Alo gülerek.

Annem gümüş bir çaydanlık ve tabakta kuleleri her an devrilebilecek kelebek çöreklerinden oluşmuş bir şatoyla girdi içeri.

Kim çörek ister, dedi, yoksa pastayı mı yeğlersiniz? Herkese yetecek kadar var.

Bu harika, sen otur ve istirahat et, bizi boş ver!

Ne kadar görgüsüz bir kalabalığız!

Alo, Mary'nin arkasında durup ellerini onun omuzlarına yerleştirdi ve *Sen On Altı Yaşındayken* şarkısını söyledi.

Alkış bir dakikadan fazla sürdü, Mary nereye bakacağını bilemedi.

Yapma, dedi Mary.

Alo'nun yüzü pancar gibi olmuş, gözleri çılgın çılgın bakıyordu etrafa. Bir kahkaha atıp uçurumdan atlamaya hazırlanıyormuş gibi yere çömeldi. Odadaki bütün yüzleri tek tek kontrol ettiğini gördüm, her şeyin yolunda olduğuna karar verdikten sonra bir tür hırıltı çıkardı ve birden Mary'yi kolundan tuttu. Mary hazırlıksız yakalanmıştı, tabureden düşecekti az kalsın.

Neden yapmayacakmışım sevgilim?

Kendini Mary'nin kucağına bıraktı, bacaklarını havaya kaldırdı.

Annem bir çığlık attı, herkes alkışladı.

Rahibi getirebiliriz! diye bağırdılar.

Bir an için Mary kollarını Alo'nun boynuna dolayıp gözyaşlarına boğulacak sandım. Tırnaklarını kemirdi, alt dudağı titriyordu, tıpkı yere düştükten sonra herkes iyi misin, iyi misin, diye sorduğunda bir çocuğun alt dudağının nasıl titremesi gibi.

Gözyaşlarına boğulmadı ama. Kahkaha dindiğinde Alo bir eliyle ayağa kalkmaya çalışırken diğeriyle kravatını düzeltti. Kalkarken parmakları hafifçe Mary'nin yanağına dokundu, Mary başını öne eğdi. Biri bir şey söyleyecek gibi oldu ama söylemedi. Ondan sonra odaya sessizlik çöktü, ama Alo sessizlik istemiyordu. Gidip kendine bir içki koydu. Bir şarkı daha istedi.

Inspector of Drains from the County Leitrim'e ne dersiniz? Babaların babasından –Percy French!

Mary ellerinin titrediği görülmesin diye iyice eğildi piyanonun üzerine. Sinekler pastaya üşüşmüşlerdi yine, Alo'nun dirseğiyle tabağı devirdiği yere kırıntılar saçılmıştı. Kimse farkında değildi ama. Alo'nun kırmızı mendilinin üst üçgenine bir parça çörek kreması bulaşmıştı. Saat ikiyi geçmişti ve her kafadan bir şarkı çıkıyordu. Saate bakar mısınız, dedi biri ve alçak bir ıslık süzüldü odada.

Sabah ayinine yetişemeyeceğiz, dediler.

Biraz daha kalın, lütfen! dedi Alo.

Başka geceler de olacak sevgili Alo, dediler, ama seni tekrar görmek çok güzeldi!

Annem, izninizle, dedi ve paltoları getirmek için koridora gitti.

İyi ki geldiniz, dedi babam kapının eşiğinde durup elinin kenarıyla alnına düşmüş saçını geriye iterek.

Çok iyi vakit geçirdik, dediler, bundan iyisi can sağlığı!

Alo herkesin elini sıkıp vedalaştı. Ellerini bırakmak istemiyordu, arabaya doğru gitmeye kalkıştıklarında ellerine yapışıyordu yine. Bu kadar uzatmayalım, en kısa zamanda tekrar bir araya gelelim, diye seslendiler arabadan.

Mary başka tarafa bakmaya çalıştı ama bir mıknatıs gözlerini Alo'nun gözleriyle buluşuncaya kadar geri çekti. Alo onun omzuna dokunmak için elini uzattı, ama son anda cesaretini yitiren bir hırsız gibi geri çekti. Sonra ne yapacağını bilmez bir biçimde dikildi öylece. Parmak uçlarında duru-

yordu neredeyse. Daha önce olsaydı sessizlikten kurtulmak için ıslık çalabilir ya da şarkı mırıldanabilirlerdi. Ama şimdi ceplerindeki madeni paraları şıngırdatıp paltolarının düğmelerini iliklemekten başka bir şey gelmiyordu akıllarına. Mary'nin dudakları bir şey söyleyecekmiş gibi aralandı. Biliyordum ne diyeceğini. *Seni görmek çok güzeldi*, diyecekti ama o anda Alo da aynı şeyi söyledi ve cümleleri havada çarpıştı. Mary cümleyi bir kez daha söylemeyi denedi. Alo da. Sonra Alo'nun yüzü soldu ve öne doğru eğildi. Mary'yi hafifçe saçından öptü, Mary başını kaldırdığında Alo gitmişti. İçeri girip viski şişesini aldı. Babam bir şey fısıldadı, ne dediğini duyamadım ama misket gözleri soğuk çelikten farksızdı. Kümesin vantilatörü mırıldanıp duruyordu, tavuklar tahtadan yapılma sıcak dünyalarında yemlenirken gayet mutluydular. Şöyle diyorlardı sanki: Biz gayet iyiyiz. Endişe ederken göremezsiniz bizi! Gıdaklamaktan ve yemlenmeyi beklemekten endişe etmeye zaman bulamıyoruz!

Mary arabaya binmişti bile, ağlayıp ağlamadığını bilemiyorum, arka koltukta ona doğru eğilmiş bulanık yüzlerden başka bir şey göremedim.

Etkileniyor kız, dedi babam, hayatı hiç de kolay değil bir kadın için, bu yaşa gelmiş bir adamdan daha akıllı davranmasını beklersin.

Fısıltıyla söylemişti ama Alo'yu kast ettiğini biliyordum. Annem bir şey demedi, duymamış gibi yaptı, ama duymuş olmalıydı çünkü babam dosdoğru ona bakmıştı söylerken.

Arabanın motoru çalıştı, sonra köşeyi dönüp ana yola doğru ilerledi ve her şey beyaz sessizliğe büründü yine.

Babam kendinden geçmiş gibi dikildi öylece. Başparmağı-

nı işaretparmağına fiskeleyip duruyordu. Yeter artık, demek geldi içimden, kes şunu. Olağanüstü bir geceydi, dedim.

Yatma saatin geldi senin, dedi.

İçeride Alo bir şişe viski daha açmıştı. Yırtık etiketin avcunun içindeki gümüşi kıvrımlarına bakıyordu kararsızlıkla. Babam kanepede yatabileceğimi söyledi, ben de yatıp gözlerimi kapadım, ama uyuyamayacak kadar çok şey olup bitiyordu, söylenen onca şey bir havaifişek gösterisini andırıyordu. Gölgeler yuttu odayı. Son bir şarkı, dedi Alo, ve geceyi tamamlamak için son bir içki, ne dersin Benny?

Şarkı söyleme. Yeterince şarkı söylendi.

Hadi Benny, diye güldü Alo, yapma. Biraz şarkı söylemekten kimseye zarar gelmez, öyle değil mi Bayan?

Eski Bog Yolu adlı şarkıyı söylemeye başladı, rahibin onlara yıllar önce yurtta öğrettiği bir şarkıydı dediğine göre. *Yurt* sözcüğünü telaffuz ettiği anda pişman olduğunu biliyordum. Öksüzler yurdunu kast etmeden telaffuz ettiğinde bile babamın beti benzi atardı, bazen kalkıp odadan çıktığı bile olurdu. Alo, papaz evinin meyve bahçesini talan ettiğimiz günü hiç unutabilecek misin, diyerek durumu kurtarmaya çalıştı.

Bir kahkaha attı. Sonra bir kahkaha daha attı. İnandırıcı değildi ama. Çatlak bir camın parçalanmasından önceki anı çağrıştırıyordu. Babam cevap vermeyince soru sormaya devam etti.

Birkaç hikâye daha anlattı, sonra şarkı söyledi. Yüksek sesle söylüyordu. Beni asıl donduran babamın etrafındaki sessizlikti. Sonra annem ağlamaya başladı. Babam ona da aldırış etmedi, bir sessizlik duvarının ardında öylece oturdu. Alo odaya ilk girdiğinde yaptığı gibi sırtını şömineye dön-

müştü. Babamın bir şeyler söylemesini bekliyordu. Dünyada her şeyden çok istiyordu babamın konuşmasını. Ama babam ancak hazır olduğunda konuşacaktı. Sonra Alo'ya baktığını gördüm. Tanıyordum o bakışı. Onunla işi bitinceye kadar da gözlerini üzerinden ayırmayacaktı. Aynı şeyi anneme yaptığına da tanık olmuştum. Jiletten farkı yoktu o bakışların, keserdi insanı. Sonra konuştu. Kimi aldattığını sanıyorsun sen Alo? Kendini aleme maskara etmeye ne kadar devam edeceksin? Aklını başına toplamaya niyetin yok mu? Bütün gece sıktığın palavralara inandıklarını mı sanıyorsun?

Tanrı aşkına Benny, adamı rahat bırak, diye haykırdı annem.

Eve dönüp Camden Town'dan söz ederek çalım satmak da neyin nesi, bizi herkese rezil etmek mi niyetin?

Minik kırmızı mendiliyle haline bakın şunun. Karın mı ütüledi mendili senin için?

Yine başlama Benny! diye haykırdı annem.

Uyardım onu! Bu palavraları daha fazla dinlemek istemediğimi söyledim, ama yapamadı, üstelik aptal bir lise öğrencisi gibi Mary'le flört etmeye kalkıştı. Bütün kasaba bunu da biliyor, kendini onunla iki paralık ettiğini herkes biliyor. Iş işten geçmeden ona çıkma teklifinde bulunacak cesareti bile gösteremedin. Ah, Camden Town muhteşem bir yer Alo, bunu hepimiz biliyoruz. Hayatında elini sürdüğü tek kadını tanıdığı yer Camden Town. Onunla evlendi çünkü ondan başkasına evlilik teklif etmeye cesaret edemedi. Kadın yarı kör ve evlendiğiniz günden beri senden nefret ediyor!

Annemin bütün bunların içeride kalmasını yeğlediğini biliyordum, neden korktuğunu da biliyordum, garaja çekilmek-

ten korkuyordu. Ama Alo'yu hayal kırıklığına uğratmak istemiyordu, kimseyi hayal kırıklığına uğratmayı sevmezdi. Söylemek zorundaydı. Ey büyük Allahım, üzgünüm Alo, dedi.

Ama babam bitirmemişti henüz. Daha çok vardı bitirmesine, tek kelime etmeden yattım orada, gözlerim kapalı öylece yatıp uyuyormuş gibi yaptım.

On kişi çalışıyormuş emrinde, dedi babam, doğru. Arka sokakta bir fabrikanın kapısını kapıyor, oraya vardığı günden beri yaptığı bu, küçük mavi hamal kıyafetiyle patronlarına şapka çıkarıyor. Alo çok ilerledi, kimse yanılgıya düşmesin!

Annem Alo'nun koluna dokundu, altına pislemiş bir çocuğu andırıyordu Alo.

Üst dudağı terlemişti babamın, iğne gibi parlıyordu ter damlacıkları. Devam etti: Hep böyleydi bu, Belfast'taki öksüzler yurduna bırakıldığımız andan beri. Aynı duygusal ve aptal tip, sürekli rahibelere yalakalanır, elinde paspas koridorları silerdi. Ne derdi onlara biliyor musun? Yarın babam gelip bizi eve götürecek! Sabah, öğle ve akşam bunu dinlemek zorunda kalırdım! Andy Brady'nin gelip seni eve götürmesini bekliyorsan çok beklerdin! Sesini kesmesini söylerdim. Bize ne, biz başımızın çaresine bakarız, kimseye ihtiyacımız yok, derdim. Artık bitti, derdim. Dinlemezdi ama! Susmazdı bir türlü, çenesini kapamazdı! Ve diğerleri her fırsatta alaya alırlardı onu!

Annem haykırdı. Babama karşı geldiğini hiç görmemiştim o güne kadar. Öksüzler yurduna koyulmuş olmanın acısını kardeşinden çıkarmaya çalışma! Tanrı aşkına Benny, hiç yüz-

leşemeyecek misin bununla! Bu kadar yıl sonra, hiç bitmeyecek mi?

Alo'nun yanağı seyirdi ve bir an için gerçekten budalaca bir şey söyleyecek sandım. Sizce yağmur yağacak mı, ya da *masa örtüsünü nereden aldınız,* gibi.

Söylemedi ama. Sadece, çok geç oldu, yatsam iyi olacak, dedi.

Sonra, gitmeden önce sizi görebileceğimi sanmıyorum, diye ekledi.

Anneme otobüsün hâlâ köşeden mi kalktığını sordu. Annem, evet, dedi.

Babamın elinde viski bardağı vardı. Titriyordu biraz. Bardağı elinden fırlatıp kollarını Alo'nun boynuna dolamak ve içinden şöyle bağırmak geliyor belki diye düşündüm: Ne biçim yedin ama Alo? Nasıl kandırdım seni? Zokayı oltayla birlikte yuttun! Ben ve Alo –Belfast'ta geçirdiğimiz yıllar! Yurt mu? Harikulade bir yerdi! Hayatımızın en güzel yıllarını geçirdik orada! Ben ve Alo –her anının tadını çıkardık! Öyle değil mi kadim dostum?

Bütün bunları düşündüğümde yerimden fırlayıp bir sevinç çığlığı atmak geldi içimden. Bir parti daha verelim, diye bağırmak istedim, ben gidip Mary'yi alırım, bu kez her şey yolunda gidecek, ne diyorsun Alo, iyi fikir değil mi sence?

Her şey kafamdaydı ama, gerçekleşmedi, sonra da ön kapının yavaşça kapandığını duydum. Annemin morali çok bozuktu. Seni mahvetti o öksüzler yurdu, farkında değil misin, dedi. Sözünün edilmesine bile tahammülün yok, değil mi?

Aradan bu kadar zaman geçmesine rağmen! Öksüzler yurduna konmuş olmakta utanılacak bir şey yok Benny! Olsa bile bu öz kardeşine köpek muamelesi yapmanı gerektirmez!

Babamın hiç hoşuna gitmedi bunları duymak, bu kez de anneme yöneltti öfkesini. O akıl hastahanesine kapatılıp ailenin şerefini iki paralık etmemişti en azından. O zaman anladım annemin garaja çekilmediğini, başından beri biliyordum zaten, akıl hastahanesine kapatıldığını biliyordum, ama Nugent'ın ya da başka birinin öğrenmesini istemediğim için garaja çekildiğini söylemiştim. Ama Nugent'ın bildiğini biliyordum, Bayan Connolly ve diğer kadınlar ona söylemişlerdi mutlaka. Nugent'ın sesini duyar gibi oldum: Bir de beni kandırdığını sandığını düşünsenize!

Babam böyle deyince annem odadan kaçtı ve ben ne yapacağımı bilemedim. Babam kendi kendine gülüp, çok umurumdaydı, dedi. Viski bardağını silah gibi kavramıştı, gidip tekrar doldurdu. Mutfağın ortasında dikildi.

Ben hep kendi yolumda gittim, diye bağırdı. Ne yaptıysam kendi bildiğim gibi yaptım –babam olsa da olmasa da! Ne Andy Brady'ye ne de başkasına minnet borcum var! Duyuyor musun beni?

Bir an yeni bir tartışma başlatma isteğiyle öylece durdu. İstediği buydu ama tartışacak kimse kalmamıştı. Karşılık gelmeyince ne yapacağını bilemedi. Elinde bardakla odanın ortasında sarhoş bir dev gibi durup ileri geri sallandı. *Duyuyor musun beni,* diye kükredi tekrar ve pantolonuna biraz viski döküldü. Pantolonundan yere süzülüp muşambada iki eş nehre ayrılıncaya kadar izledi. Kapının altına kadar yayıldı.

Oluşan biçimde gizli bir anlam varmış gibi seyretmeye devam etti. Sonra ağlamaya başladı, her hıçkırıkla bütün vücudu sarsılıyordu.

Koltukta sızıncaya kadar bekledim, sonra ön kapıyı açıp sabahın içine daldım.

Korkuyordum çünkü önceden tasarlamamıştım ve evden ilk kaçışımdı. Yanıma bir çıkın filan almam gerekirdi. Almadım ama. Ön kapıdan çıktığım gibi yürümeye başladım. Ayakkabılarımın tabanları aşınıncaya kadar yürümek, yürümek, yürümek istiyordum, artık yürüyemeyinceye kadar. Boyama kitabımın arka kapağındaki çocuk gibiydim. Yanakları olgun elmalar gibi kırmızıydı ve dünyanın bir yanından ötekine, oradan da geriye yürürken buhar bulutları üflüyordu ağzından. *Sonsuza Dek Yürüyebilen Çocuk.* Benim de yapmak istediğim buydu –o çocuk olmak sonsuza dek.

Kasaba iyice geride kalmıştı, anayola çıktım. Beyaz bulutlar süzülüyordu gökyüzünün cam gibi berrak mavisinde. Babamı ve Alo'yu yıllar önce öksüzler yurdunun giriş kapısının önünde hayal ettim. Kaç pencere var sence Alo, diyor babam. Yetmiş beş, diyor Alo. En az yüz bence, diyor babam. Rahip onları cilalı uzun koridorlardan geçirip içeri alıyor. Toplantı salonu kalabalık. Herkes yeni gelen çocuklara tezahüratta bulunuyor. Rahip gırtlağını temizleyip sessiz olmalarını istiyor. Aramıza katılan iki yeni çocukla tanışmanızı istiyorum. Bernard ve Alo. Bernard ve Alo ne, diye bağırıyor çocuklar. Rahip gülümseyip yumuşak ellerini ovuşturuyor. *Brady* demesini bekliyorum. Brady demiyor ama. *Domuz*, diyor.

*

Her gün hava kararıncaya kadar yürüdüm. Çalıların altında uyudum, bir kez de bir kamyon tekerleğinin içinde. Günlerden ne olduğunu bilmiyordum kente vardığımda. Bitap düştüğüm için büyük bir tabelaya yaslandım. DUBLİN'E HOŞ GELDİNİZ! yazıyordu tabelada.

Otobüsler bektaşiüzümü kadar yeşildi ve taş sütunlar gökyüzünü deliyordu. Burası Dublin mi, diye sordum adamın tekine, evet Dublin, dedi, neresi olduğunu sanıyorsun kar-de-şim. Sözcüğü telaffuz ediş biçimi hoşuma gitti, kendi kendime tekrarladım. *Kar-de-şim.* Şurada duran kim, diye sordum kadının tekine, ağzı bir karış açık bakakaldı. Ağzını bir şey söyleyecekmiş gibi açmış, kafasına kuşlar sıçan kocaman gri bir heykel. Başbakan olabileceğini düşündüm, ama kadın onun Daniel O'Connell olduğunu söyledi. İngilizlere karşı savaştığını biliyordum sadece. Köprüyü öyle bir geçiyorlardı ki biri, üzgünüm ama her an bir atom bombası patlatabiliriz, duyurusu yapmış sanırdın. Onlarca bisiklet, tıkır tıkır. Nereye gidiyordu onca insan. İşe gidiyorlarsa Dublin'de iş sıkıntısı yok demekti. Sabahın sekiziydi. Sinemalar filan vardı. Birine girdim. Corinthian Sineması diyordu sönük ışıklar. Ne oynuyormuş burada dedim kendi kendime. Kendi gezegenleri tükendiği için uzaylılar dünyayı fethetmeye geliyorlardı. Titrek yazı uzaylıların yıldızların ötesinden geldiğini, dünyaya ölüm ve felaket getirdiklerini söylüyordu. Sinema açıldığında gidip şu uzaylıları görmem gerek, diye geçirdim içimden. Patates kızartması satan bir dükkana girdim. Yanında bir sürü torba olan yarı sakallı bir kadın kendi kendine bir şeyler mırıldanıp fincanına çay döküyordu. Komünistlerin kazanmasını umduğunu söyledi, çünkü onlar diğer-

lerinden daha kötü değillerdi. Bana baktı ve iki oğlu olduğunu söyledi. İkisi de hayırsız çıkmıştı. Dinlemiyordum kadını. Şu uzaylıları görmek için nereden para bulabileceğimi düşünüyordum. Garson kız ne istediğimi sordu. Patates kızartması, dedim. Nereden geliyorsun sen Allah aşkına, dedi, perişan bir halin var. Yürüyordum sadece, dedim. Sana birkaç ekstra patates koymak lazım, dedi ve önüme koca bir tabak patates kızartması koydu. Tezgahın arkasında para saydığını fark ettim. Sonra mutfağa girdi ve açılır kapanır kapı arkasından kapandı, içeride dans hakkında bir şeyler söylediğini duydum. Yaşlı kadının bir an önce çekip gitmesini istiyordum, o ve oğulları ve torbaları. Kadın çıktıktan sonra garson kızın tekrar mutfağa girmesini bekledim. Tezgahın arkasına fişek gibi geçtim ve bir avuç banknot alıp cebime soktum. Sonra da çılgın gibi koştum. Cadde boyunca koşarken şu düşünce geçiyordu aklımdan: İşlemediği bir suç için kasabadan kasabaya kaçıyor –Francie Brady– Kaçak!

Tek bir farkla ama –işlemiştim suçu. İlk yaptığım şey bir şekerci dükkanına girmek oldu. Gözlüğüne zincir bağlamış bir kadın vardı içeride. Ne sanıyordu, birinin gözlüğünü yüzünden çalacağını mı? Otuz gofret, dedim. Hepsini ceplerime tıkıştırıp yiyebildiğim kadarını yedim.

Havada bira kokusu vardı ve limana büyük bir gemi yanaşıyordu. Uzaylıların zamanı gelmiş miydi acaba? Nasıl olacaktı? Gresham Otel'e girip yemek ısmarladım. Hesabı kim ödeyecek, diye sordu garson kurşunkalemini yalayarak. Kendi hesabımı kendim öderim, dedim, Bay Algernon Carruthers derler bana. Philip'in çizgi romanlarından birinde görmüştüm. Algernon Carruthers sürekli gemiyle dünya turuna çıkıp

dört başı mamur yemekler ısmarlardı. Baş üstüne Bay Carruthers, efendim, dedi. Ne düşündüğünü biliyordum, şu milyoner çocuklardan biri sanmıştı beni. Kadının teki gülümsedi bana. lyi günler madam! dedim ona. Tanrı aşkına!

Çiklet kartlarından satın alıp hepsini bir bankın üzerine yaydım. Frankie Avalon, John Wayne, Elvis ve kim olduklarını bilmediğim bir sürü ünlü daha. Bir otobüsten inip ötekine biniyordum. Ok gibi geçip gidiyordu otobüsler. Acayip bir yer bu Dublin, dedim kendi kendime. Sonra uzaylıların zamanı geldi. Büfede depoyu doldurdum. Bütün bunları tek başına mı yiyeceksin, diye sordu büfedeki adam. Yo, hayır, dedim, kardeşlerim içeride, bütün aile, annem babam da, dedim ama arkamdan bana baktığını hissettim, içeride kimse olmadığını biliyordu galiba. Gelin bakalım uzaylı orospu çocukları! diye geçirdim içimden şekerleri ardı ardına ağzıma atarken.

İnce sesli vali uzaylıların liderinin karşısına dikildi ve bunun yanına kâr kalmayacağını söyledi. Dünyadaki bütün ordular size karşı savaşacak, dedi. Uzaylı güldü sadece. Onu otostop yaparken arabasına alan bir çiftçiden çaldığı insan bedenine sahipti, ama yüzündeki buruk gülümsemeye bakınca ahtapotumsu dokunaçları olan yeşil bir sıvıdan oluştuğunu, yüzünün pullardan ibaret olduğunu hissedebiliyordun. Hiç kuşkun olmasın, dünyaya hakim olacağız, dedi, ne sen ne de bu kasabadaki başka biri engelleyebilir bizi. *Bu kasabadaki* dediğinde aklıma kadınlar ve Bayan Nugent geldi, onlar da sürekli kullanırlardı bu deyimi. Şöyle dedi Bayan Nugent: Size şu kadarını söyleyeyim, Philip'imiz asla böyle bir şey yapmaz. Helal süt emmiş hiçbir evlat onun yaptığını yapmaz, ailesini inkar etmez.

Kadınlara baktı ve, annesi babası ne olurlarsa olsunlar yine de onun etinden ve kanından, dedi.

Bayan Connolly iç geçirdi: Tanrı onları korusun, çok acıyorum onlara. Geçen gün annesini gördüm, aklını tamamen yitirmiş. Yeterince sıkıntısı yokmuş gibi bir de oğlu evden kaçtı!

Çok doğru söyledin Bayan Connolly!

Bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. Sokağın köşesinde durup tabelayı seyrettim. Kelleşmekte olan kocaman bir neon adam. Tabelanın ışıkları söndüğünde keldi, ama ışıklar yandığında saç fışkırıyordu kafasından. Harika bir tabelaydı. Kelliğe Son. Değişik renklerde aynı yazı beliriyordu. Sonsuza dek seyredebilirdim o tabelayı. Şarkı söyleyen bir kız sesi duydum sonra, kiliseden geliyordu, içeri girdim. Kızın üzerinde beyaz bir elbise vardı, bahçelere dair bir şarkı söylüyordu. Ömrümde böyle bir ses duymamıştım. Piyanonun tınısı kayadan aşağı yuvarlanan pınar kadar berraktı, bana Joe'yu hatırlattı. Joe ile ilk kez evimizin arkasındaki patikada tanışmıştım. Dört ya da beş yaşındaydık en fazla. Kümesin yanındaki büyük su birikintisinin önüne çömelmişti. Su birikintisi haftalar önce donmuştu ve elindeki tahta parçasıyla buzu kırmaya çalışıyordu. Bir süre onu seyrettikten sonra, yüz milyon milyar trilyon dolar kazansan ne yapardın, diye sordum. Başını kaldırmadı, buza vurmaya devam etti. Sonra ne yapacağını söyledi, bu da bizi uzun süre meşgul etti. Böyle tanışmıştık Joe Purcell ile.

Hendekte bir kardelen açmıştı o gün, hatırlıyorum çünkü tekti. Kasabadaki bütün seslerin şarkı söyleyen kızın sesi kadar berrak duyulduğu günlerden biriydi. En güzel günlerdi

onlar, Joe ile geçirdiğimiz o günler. Hayatımın en güzel günleriydi, babamdan ve Nugent'tan ve bütün bu başıma gelenlerden önce.

Uzun süre oturdum orada, ne kadar oturduğumu bilmiyorum. Sonra zangoç geldi, tekerlekli piyanoyu itip dışarı çıkardı. Tekrar baktığımda beyaz elbiseli kız gitmişti. Ama kulak kabartırsan şarkıyı duyabiliyordun hâlâ. *Salley Bahçeleri'nin Aşağısında,* buydu şarkının adı. Şarkının bütün izleri silininceye kadar orada oturmak geldi içimden. Pencereden içeri süzülen ışığın renk kuyusunda yüzüyordum sanki.

Bir gün geriye bakıp, o kilisede gerçekten bulundum mu yoksa bulunduğumu mu hayal ettim, diye düşüneceğimi biliyordum.

Joe ile o patikada geçirdiğimiz günler için de öyle düşünüyordum, belki de hiç yaşamamıştık o günleri. Rahip geldi, elini omzuma koydu. Seni tanıyor muyum, diye sordu.

Hayır, dedim. Neden ağlıyorsun evladım, dedi.

Ağlamıyorum, dedim, ondan uzaklaşıp sokağa çıktım. Kanalda takıldım. Sıçan, dedim, siktir git!

Rıhtım duvarından aşağı sarktım. Turuncu ve sarı şeritler oluşmuştu kahverengi suda. Neden yaptım bilmiyorum anne, dedim. Yaşlıca bir adam durup bana iyi misin, tir tir titriyorsun, dedi. Sonra annem gülümsedi ve anladığını, benim suçum olmadığını bildiğini söyledi. Eve dön Francie, dedi. Pişmanım anne, dedim, sonra bir kez daha tekrarladı, eve dön Francie, seni bekliyorum.

Döneceğim anne, dedim ve artık bittiği için, bir daha yapmayacağım için mutlu oldum, bir daha asla böyle bir şey yapmayacaktım.

Dükkandan çaldığım paradan biraz artmıştı. Tezgahın arkasındaki adam, şu iki buçuk şilin, dedi, ama üst raftaki biraz daha pahalı çünkü daha kaliteli, onu almanı tavsiye ederim.

O kaç para, diye sordum.

Üç şilin, dedi.

Ağaçtan bir dilim kesmişler, içine de bir şiir oymuşlardı sanki, kenarlarını da yeşil yonca motifleriyle süslemişlerdi. Alt kısmında ateşin önündeki sallanan sandalyeye oturmuş kırmızı şallı bir kadın vardı.

Bu aralar çok satıyoruz bunlardan, dedi adam gözlüğünün üzerinden bakarak.

Birkaç kez okudum yazıyı. *Anne sevgisi nerede olursan ol bir lütuftur.*

Onu cebime koyup topukladım. Geçtiğim kasabaların adlarını bilmiyorum. Umurumda değildi adları, eve dönmekten başka bir şey düşünemiyordum, kaçtığıma pişmandım ama bir daha asla kaçmayacaktım.

Grouse Armstrong bir traktörün altında uyukluyordu, beni meydanı kat ederken görünce hiç ses çıkarmadı. Fazla insan yoktu ortalıkta, herkes evinde çay içiyordu. Oturma odalarında televizyonun gri ışığını görebiliyordum. Bakkal dükkanının önünde Esso tabelası inilti sesleri çıkarıyordu her zamanki gibi. Kule Bar'ın önündeki ayyaş gençten eser yoktu. İçeride insanlara onu tanıyıp tanımadıklarını soruyordu muhtemelen. Anneme aldığım armağanın hâlâ yerinde olduğundan emin olmak için cebimi yokladım. Neden kaybedeceğimi düşünüyordum bilmiyorum, cebimden fırlayacak hali yoktu, ama yoklayıp duruyordum yine de. Harflerin yivle-

rini hissedebiliyordum parmaklarımla. Kendimi o kadar kaptırmıştım ki Bayan Nugent'ın önümde durduğunu fark edemedim. Tosladım ona, çantası yere düşecekti az kalsın, hiç oralı olmadı ama. Oo, Francis, dedi, sonra da elini koluma koymasın mı, nasıl bir oyun planladığını bilmiyordum. Ah Francis, dedi tekrar, cenazeyi kaçırman çok üzücü, ve sonra istavroz çıkardı. Cenaze mi, dedim, ne cenazesi, yanında başka biri var mı, bana bir oyun mu oynuyor diye etrafıma bakındım, ama demiryolunun kapısına doğru topallayan Grouse'dan başka kimse yoktu sokakta. Ne istiyorsun Nugent, ne demeye elini koluma koyuyorsun, demek istedim ama motor gibi konuştuğu için fırsat bulamadım, annen şöyle kadındı, annen böyle kadındı. Annem hakkında konuşup duruyor, susmak bilmiyordu. Sen ne biliyorsun annem hakkında, onun arkasından konuşmaktan başka ne yaptın ki Nugent, kapa çeneni, demek geldi içimden. Ama o kadar çok konuşuyordu ki, onu kırk yıllık dostum sanırdın. Sonra eğilip bana yaslanmaz mı, o kadar yakındı ki çenesindeki kılları, yanaklarındaki pembe allığı ve pudrayı gördüm. Kokusu midemi bulandırdı. Sesini o kadar alçaltmıştı ki dediklerini zor duydum. Ne yapacağımı görmek için beni izliyordu. Hiçbir şey yapmadım. Buruşuk ağzına bakmamaya, pudranın kokusunu almamaya çalıştım. Hiçbir şey yapma Francie, dedim kendi kendime. Cebimdeki armağanı yokladım ve her şey yolunda, dedim. Her şey yolunda.

Tahtanın köşesini avcuma aldım. Nugent bir kez daha gülümsedi ve hoşçakal deyip alışveriş torbasını koltuğunun altına sıkıştırdığı gibi karşıya geçti. Bakkal dükkanının önünde durdu, dönüp beni seyretti. Evin arka kapısı açıktı, lavabo sardalye konservesi doluydu. Kendini içkiye vurduğunda

sardalye yerdi babam. Sinekler vızıldıyordu konserve kutularının etrafında. Ortalıkta kesilmiş süt vardı, her tarafa kitaplar saçılmış, dolaplar boşaltılmıştı, köpekler girmiş olmalıydı eve. Babamın orada durup bana ne kadar baktığını bilmiyorum. Gözlerinin etrafında mor halkalar oluşmuştu, leş gibi içki kokuyordu. *Sen*, dedi sadece. Anlamadım ne demek istediğini. O izah etti ama. *Sen* sorumlusun, demek istemişti, annenin başına gelenlerden sen sorumlusun. Neden söz ediyorsun sen, dedim, ne oldu anneme?

Duymadın mı, dedi acı bir gülümsemeyle. Sonra garajın yakınındaki gölün suyunu boşalttıklarını ve annemi gölün dibinde bulduklarını söyledi, ardından da, ben Kule Bar'a gidiyorum, dedi, belki dönerim belki dönmem.

Nugent'ların arka bahçesine girdiğimde saat kaçtı bilmiyorum. Çıt çıkmıyordu kasabada. İçeride küçük bir ışık yanıyordu, mutfağı görebiliyordun dışarıdan. Sıcak ve çekici görünüyordu. Üzerinde kitapların ve bir çift gözlüğün bulunduğu bir masa vardı. Sabah kahvaltısı için hazırlanmıştı masa. Özel bıçaklı bir tereyağı kabı vardı, mavi çizgili bir sürahi ve uyumlu fincanlar, güzel şeyler. Sanki Nugent olmak her şeyi bir araya getirmeye yetmiş, sihirli bir değnek her şeyi yerli yerine oturtmuştu. Su oluğundan yukarı tırmandım. Gece lambası yanıyordu yukarıda, odayı gölgeler kuşatmıştı. Bay Nugent uzaktaydı sanırım. Bazen iş seyahatine çıkardı. Philip annesinin yatağında uyuyordu. Başı yastıkta geriye kaykılmış, ağzı açık. Nugent derin uykudaydı ve göğsü, rüyalarımda hiçbir sorun yok, oğlum yanımda ve kocam yarın evde olacak, der gibi inip kalkıyordu. Philip'in ağzı ıslık çalar gibi küçük bir o harfi oluşturmuştu. Ağzından bir söz ba-

lonu çıkacak olsa içinde ne yazacağını biliyordum. Annemi dünyada her şeyden çok seviyorum, asla onu üzecek bir şey yapmam. Annemi ve babamı çok seviyorum, güzel evimi çok seviyorum. Yatağının yanındaki masanın üzerinde duran çizgi romanın başlığını okuyabiliyordum: *Adam Eterno, Zamanın Efendisi.*

O çizgi romana bir göz gezdirmek isterdim doğrusu. Ama çizgi romanlar başıma yeterince dert açmıştı, değil mi?

Oluktan aşağı kayıp bahçede durdum. Gökyüzü yıldızlarla bezenmişti. Bildiğim bir şey vardı. O yıldızların altında sokakta yürüdüğüm sürece benim hakkımda söyleyecekleri tek şey vardı: Umarım şimdi mutludur, domuz, zavallı annesine yaptığından sonra.

Philip Nugent'ın o gün müzik dersine gideceğinden emin değildim ama bir süre köşede bekledim, gerçekten de timsah derisinden müzik kutusunu genellikle yaptığı gibi dizine çarpa çarpa çıkageldi bir süre sonra. Beni görür görmez adımlarını sıklaştırdı ama peşinden koşup, hey Philip n'aber, diye seslendim. Yanında yürüyüp makine gibi konuşmaya başladım. Onunkinin şimdiye kadar gördüğüm en güzel müzik kutularından biri olduğunu söyledim. Kasabadaki en güzel müzik kutularından biri, dedim. Teşekkür etti, ama bana çaktırmadan adımlarını hızlandırmaya çalıştığının farkındaydım. Bir kez daha tekrarladım, kasabadaki en güzel müzik kutularından biri, dedim, sonra durup kolunu tuttum. Hayır, dedim, kasabanın en güzel *müzik kutusu*! Bunu söylediğimde hafifçe gülümseyip küçük bir kahkaha attı, yanakları pembeleşti. Sonra müzik kutusunu sevdiğime memnun olduğunu

söyledi. Biraz düşündükten sonra, bir göz atmamın mahsuru var mı Philip, dedim.

Önce ne diyeceğini bilemedi, ama umut dolu parlak gözlerle ona bakmayı sürdürünce, evet, evet, tabii ki bakabilirsin, dedi. Kutuyu bana verdi, gözlerimi kapayıp ellerimi cilalı ve tuhaf yüzeyinde gezdirdim. Güzel bir müzik kutusuydu gerçekten. Sonra, içindeki kitaplara da bakabilir miyim Philip, diye sordum. Evet, elbette, dedi. Omzunun üzerinden arkasına bakıp ceketinin cebini buruyordu. Kitapları çıkardım. Çizgi romanları gibiydi, gıcır gıcır. Kitapçıdan yeni alınmış sanırdın. Vay canına, dedim. Birinin kapağında yeşil tepelere doğru yol alan bir eşekle bir araba vardı. *İrlanda'nın Zümrüt Taşları*'ydı adı. Sayfaları çevirdim. Bunu biliyorum! diye haykırdım. Babam söyler! *Mermer sarayda yaşadığımı düşledim!* Şu işe bak Philip! Başka güzel şarkılar da var mı? Sen bu şarkıları biliyor musun Philip? Bana birkaç tane öğretir misin? Gerçekten güzel şarkılar var burada Philip, hiç kuşku yok, dedim. Kitabı kapayıp, Philip bu kitabın yenisi kaç paradır sence, diye sordum. Somurttu, fiyatını bilmediğini, kitabı onun için annesinin satın aldığını söylemek üzereydi, ama fırsat vermeden, tamam ama *sence* kaç paradır, diye sordum.

Bir süre düşündü, sonra iki şilin, dedi. Çok pahalı ama değer, dedim. Bir süre daha kitaplardan söz ettikten sonra kutuyu iade ettim. Kasabanın en güzel kitapları, hiç kuşku yok, dedim. Sonra müzikten söz etmeye devam ederek yürüdük bir süre. Babamın bir sürü plağı olduğunu söyledim. Yüzlerce, dedim, doğruydu. Siz hiç plak satın alır mısınız Philip, dedim. Aldıklarını söyledi. Kim alır, diye sordum, babasının aldığını söyledi. Annen hiç plak almaz mı, dedim. Başını sallayıp, hayır, dedi. Plak satın alan babasıydı çünkü

plaklara o ilgi duyuyordu. Anlıyorum, dedim, sonra da, bahse girerim ki annen *Kasap Çırağı* adında bir plak satın almamıştır, değil mi Philip, diye sordum. Almadığını söyledi. Hayır, almamıştır, dedim, öyle bir plağı neden satın alsın ki? Sen hiç dinledin mi o plağı Philip? Hayır, dedi. Radyoda da mı dinlemedin, diye sordum. Hayır, dedi. Bir şey kaçırmış sayılmazsın Philip. Dünyanın en aptal şarkısı. Gülmeye başladım. Ne hakkında olduğunu biliyor musun, diye sordum, bilmediğini söyleyip başını salladı. Sana ne hakkında olduğunu söylersem benim salak olduğumu düşünürsün, dedim ve ona bakarak gözlerimdeki yaşları sildim, çünkü şarkının sözlerinin ne kadar saçma sapan olduğunu her düşündüğümde gülme krizine giriyordum. Hayır, düşünmezdim, dedi Philip. Ne hakkında biliyor musun Philip, dedim, kasap çırağı ona yalanlar söylediği için kendini asan genç bir kadın hakkında. Hiç bu kadar salakça bir şey duydun mu, dedim ve dengemi sağlamak için demiryolu duvarına tutundum.

Pek güzel bir şarkı olmasa gerek, dedi Philip ve söyleyiş biçimi gözlerimden tekrar yaşların boşanmasına neden oldu. Sonra, annen öyle bir plağa hayatta para vermezdi, değil mi Philip, dedim.

Bir şey söylemedi, parmaklarını saçında gezdirip, hımm dedi, ama bir kez daha tekrarladığımda, hayır vermezdi, dedi. Biliyorum, dedim, biliyorum.

Başımı sallayıp, amma matrak Philip, dedim, mendilin var mı? Bana mendilini ödünç verdi ve yürümeye devam ettik.

Gayet güzel anlaşıyorduk, yanaklarının pembeliği de geçmişti, ben de ona çizgi romanlarından, aslında onları şaka olsun diye çaldığımızdan filan söz etmeye başladım. Biraz gır-

gır olsun diye yaptık Philip, dedim. Onları sana geri verecektik. Başına iş açtığımızı söyledi. Ha, şu Domuz Geçiş Vergisi, dedim, *şu* mesele! Aptalca davrandım. Onu ödemek zorunda değilsin! Yolumuzun üstündeki taşa bir tekme atıp güldüm. Domuz Geçiş Vergisi kadar budalaca bir şey duydun mu hayatında? Sokaktan geçmek için vergi! Dalga mı geçiyorsun, dedim ve ikimiz de ne kadar aptalca olduğuna gülmeye başladık. Herkesin böyle bir vergi ödemek zorunda olduğunu düşünsene! Kimse hiçbir yere gitmezdi. Olacak iş mi, dedim, Domuz Geçiş Vergisi! Kafa buluyordum sadece Philip. Bunu duyduğuna sevinmişti besbelli. Sonra ona teyzemin Amerika'dan yolladığı çizgi romanlardan söz ettim. Ömründe görmemişsindir öyle çizgi romanları, dedim. İngiliz çizgi romanları değil, İngiltere'de bulamazsın öylelerini, hayır efendim –sadece Amerika'da. Bildiğin gibi değil Philip, dedim. Kümese istifledim onları. Her gün kümese gidiyor ve o süper kahramanların maceralarını okurken ölüyorum gülmekten. *Green Lantern*'de adam içeri girer ve birden küt! Kahramanımızın yüzüğünden bir çekiç havalanıp adamı paramparça eder. Bu *Green Lantern* sadece. Daha başka numaralar da var, çok daha müthiş numaralar! Bu çizgi romanları mutlaka görmelisin Philip. Müzik dersine her zaman gidebilirsin, çizgi romanları yakında satmak ya da takas etmek zorunda kalabilirim. Arkadan dolandık. Arka taraftaki kırık pencereden kümese girmeyi bir tek ben ve Joe biliyorduk. Kümese girdiğinde cıvıltıların ve mırıltıların sıcak dünyasında bulurdun kendini, Ampuller tavandan yüzünün önüne sarkardı. Yerden topu topu bir metre yükseklikteydiler. Hayatımda ilk kez bir kümese giriyorum, dedi Philip. Gizli bir dünyaydı ve şimdi o da içindeydi, parmaklarını merakla Joe ile adlarımızı kazıdı-

ğımız tahtanın üzerinde gezdirdi, bütün duvarlara kazımıştık adlarımızı.

Şuna bak, dedi. Sonra, ben gidip çizgi romanları getireyim, dedim. Philip yerde emekleyerek kümesi inceliyordu, sonra müzik kitabını çıkarıp kurşunkalemiyle sayfanın kenarında hesap yapmaya başladı. Neyi hesaplamaya çalıştığını bilmiyordum, tavuk başına düşen alanı belki. Philip işte, kahvaltıda ne yediklerini, onlar için ideal ısının ne olduğunu filan merak ederdi. Onu orada bırakıp çizgi romanları almak için kümesin arka tarafındaki odaya geçtim. Döndüğümde sırtı bana dönük olarak hesaplarına devam ediyor, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu. Sadece *Philip,* dedim ve bana doğru döndüğünde salladım zinciri, ama isabet ettiremedim, yanağını sıyırdı. Zincir ampulün kordonuna çarptı, ampul ileri geri sallanmaya başladı. Tavuklar kanat çırpıp yaygara kopardılar, bir şeylerin yolunda gitmediğinin farkındaydılar, sonra zinciri bir kez daha salladım, bu kez de buğday çuvalına çarpıp tok bir ses çıkardı. Sallanan ampul kümese gölgeler saçtığı için Philip'i göremiyordum. Sonra ampul geri geldi ve hiçbir şey göremez oldum, soğukkanlılığımı yitirip ona bir küfür salladım. Gözlüğünü düşürmüştü sanıyorum, yerde emekleyerek gözlüğünü arıyordu. Ayağımla talaş kaplı döşemeye vurdum, güm güm. Sonra gördüm onu, tam önümde duruyordu, sonra biri adımı haykırdı: *Francie!*

Philip tam önümdeydi, tek kolunu kaldırmış, yapma Francie, diyordu. Sonra aynı haykırışı duydum: *Francie!* Joe'ydu haykıran. Beni bileğimden tutup geriye itti. Philip yerdeydi, nereye gittiği konusunda hiçbir fikri yoktu ama, gözlüğünü bulamamıştı hâlâ. Emekleyip, lütfen, diyordu. Joe

zinciri elimden zorla alıp fırlattı. Büyük bir gürültüyle septik deposuna çarptı. Bana küfretti Joe, gördün mü ne yaptığını, diye bağırdı, şu geldiğin noktaya bak! Sonra, kusura bakma, dedi ve artık çok geç olduğunu anladım. Joe beni terk edecekti, kimsem kalmayacaktı, ne anne ne de dost.

Ama terk etmedi beni Joe! Philip'e vurmayı başaramamıştım, biraz sarsılmıştı sadece, Joe onu annesine elma ağacından düştüğünü ve ceketinin bu yüzden yırtıldığını söylemeye ikna etti. Ama Joe, Philip'i sokağa götürüp geri döndüğünde bana biraz daha küfretti ve bir kez daha böyle bir şeye kalkışırsam beni kapatacaklarını söyledi, bu tür davranışlar sergileyenlerin sonu böyle olur, dedi. Buz kırdığı gün tanıştığımızdan bu yana en iyi arkadaşım olduğunu söyledi. Annesinin ya da babasının ne düşündüğü umurunda değildi, babamın sabahtan akşama kadar kafa çekmesi de umrunda değildi, ama böyle şeyler yapmaya devam edersem her şeyi mahvedecektim. Sırtımı duvara yaslamıştım, uçurumun kenarındaymış gibi hissediyordum kendimi. Francie, dedi Joe, bir daha yapmayacağına yemin etmelisin. Ettim. Hayatım üzerine bir daha bu tür davranışlarda bulunmayacağıma yemin ettim, o lanet olası Nugent olmasaydı tutacaktım da yeminimi.

Sonra nehir kenarına gittik, sığınağımızı da o gün inşa ettik. Yere küçük bir tünel kazdık, çam dallarıyla destekledikten sonra üzerini ve girişini yaprak, funda ve eğreltiotuyla örttük. Oradan geçen biri ortalığa saçılmış çalılardan ve yapraklardan başka bir şey göremezdi. Ama biz içeride plan yapıyorduk, ben ve Joe. Bir kamp ateşi bile yaktık. Yüzlerimizi karartıp gözlerimizin altına eşit işareti çizdik. Bileklerimizin kanını karıştırdık ve, bu günden itibaren Francie Brady ve Joe

Purcell kan kardeşidirler ve dünyanın sonu gelinceye kadar dost kalacaklardır, dedik. Joe, şimdi Manitu'ya dua edeceğiz, dedi ve Manitu'ya dua ettik. Kendine bir ad seçebilirsin şimdi, dedi Joe, bir Kızılderili adı. Ben Süzülen Kuş oldum. Süzülüyordum gökyüzünde, meyilli çatıların üzerinden, bacalardan kıvnlan dumanların ve televizyon antenlerinin arasından, beni görebiliyor musun Joe, diye sesleniyordum aşağıda duran Joe'ya, buradayım Joe, rüzgar gözlerimi okşarken dalışa geçip yanına kondum, o yerinden kımıldamamıştı ama, omuzlarında battaniyeyle dal yontuyor ve, yamma yamma, diyerek Manitu'ya dua ediyordu.

Pencereye oturdum. Patika boştu. Çocuklardan eser yoktu, ama yarın ayaklarına büyük gelen ayakkabılarıyla dönüp tabaklara koydukları yapraklarla çay partisi vereceklerdi. İnsanların önemsedikleri şeyler umurlarında değildi onların. Tek umursadıklan sıranın kimde olduğuydu. Joe ile buz kırdığımız gün patikada misket oynamıştık. Bizim de tek umursadığımız sıranın kimde olduğuydu. Haklısın Francie, sıra sende, demişti Joe.

Hendekte ince porselen kafalı bir kardelen reverans yapıp minik arkadaşlarını tanıştırdı. İşte bu yıl da ortaya çıktı derdi annem o kardelen için. Gökyüzü turuncuydu. Mermer beyazı ellerime baktım ve içimden, şarkıdaki kadın gibi ölü olmak nasıl bir şey acaba, diye geçirdim. Şöyle düşünmüştü muhtemelen: Dünyanın bütün güzellikleri anlamını yitiriyor sonunda, değil mi? Ben ölü kalacağım.

Böyle olmalı diye düşündüm.

*

Ben öyle bir şey söylemedim! dedi Nugent, ama söylemişti, ben de bu yüzden kapılarındaydım. Ben *hiçbir şey* söylemedim, *neden* söz ediyorsun sen, diyebildi sadece. Ben de, siz beni ne sanıyorsunuz Bayan Nugent, dedim, aptal mı? Duydum sizi. Oyun sahasından geçerken o ve Philip bakkaldan çıkmışlardı. Philip iki tane dilimlenmiş ekmek somunu taşıyordu, biri bir kolunun altında öteki diğer kolunun altında, Bayan Nugent'ın elinde de üzerinde renkli yamalar bulunan bir alışveriş torbası vardı. Onlardan oldukça uzaktaydım, ama Nugent'ın durup Philip'e beni işaret ettiğini gördüm. Gördüm onu. *İşte orada!* dedi, *eskisi gibi ukalalık edemeyecek artık Philip, o ve Domuz Geçiş Vergisi!* Bu kadarla kalsaydı belki bir şey demez, meseleyi büyütmezdim, ama işin içine Alo'yu karıştırdı. Cümlenin sadece sonunu yakalayabildim ama bana yetti. *Kadın yarı körmüş ve evlendikleri günden beri ondan nefret ediyormuş! Dememiş miydim sana Philip!*

Sonra Philip ekmeklerle paytak paytak yürümeye başladı, Nugent da elinde alışveriş torbası, başörtüsünün içinde kıkırdayarak ona eşlik etti. Ondan sonra onları ziyaret etmem gerektiğine karar verdim. Kapıyı çalmadan önce pencereden içeri baktım, hoştu içerisi, şöminenin alevleri odaya gölgeler saçıyordu, üzerine çiçekler resmedilmiş pirinçten bir kıvılcım siperi vardı, maun piyanonun üzerinde de oval bir çerçevede Bayan Nugent. Güzelmiş Bayan Nugent geçliğinde, saçına beyaz bir gül takmıştı, dudakları şimdiki gibi iki kuru çizgiden ibaret değildi, eski film yıldızlarının aşk tanrısının yayını çağrıştıran dudaklarını andırıyordu. Başörtüsü ya da büyük kahverengi düğmeli palto yoktu o zaman, hayır efendim. Nereye gitmişti eski Bayan Nugent? Bana sormayın. Ve

Bay Nugent, o da karşı duvarda asılıydı, gülümsüyordu tüvit ceketi ve çizgili kravatıyla. Yüksek bir mevkide olduğunu sezinliyordunuz halinden. Yapacağı önemli işleri, tanışacağı önemli insanları hayal ederek uzaklara bakıyordu. İngiliz olup olmadığını bilmiyordum ama İngiliz gibi konuşurdu. Herkes, *berbat bir hava* ya da *yağmur gelecek galiba*, derken o iyi akşamlar derdi. John F. Kennedy'nin fotoğrafının altında inciçiçeği dolu hasır bir sepet vardı. Ve piyanonun nota sehpasında *İrlanda'nın Zümrüt Taşları*'nın dağlara doğru yol olan eşeği ve arabası. Uzanıp insanı içeri çağıran kehribar ışığıyla sıcak ve hoş bir odaydı. İçeri gel, diyordu, ben de girerim belki diye düşündüm, tak tak ve Bayan Nugent açtı kapıyı. Saçına gül taktığı günler çoktan geride kalmıştı artık. Aşk tanrısının yayıymış! Peh! Papatya desenli, çamaşır mandallarıyla şişmiş kalp şeklinde bir cebi olan eski püskü bir önlük vardı üzerinde.

Kürklü botlarını görünce gülmekten alıkoyamadım kendimi.

Çamaşır yıkıyor olmalıydı çünkü lastik eldiven giymişti ve parmaklarını çekiştiriyordu. Gözlerinin üzerinde, alnının tam ortasında kırışık bir ok belirdi ve, ne istiyorsun, dedi. Hayır, *sen* ne istiyorsun, dedi. Holü görebiliyordum. Çok sıcağı işaret eden bir barometre vardı, ne barometre ama. Söylediklerine göre yağmur yağacakmış Bayan Nugent, dedim ellerimi ciddiyetle ovuşturarak. Bu çiftçileri hiç memnun etmeyecek. Ne istiyorsun, dedi yine. Sonra *bir kez daha* yineledi ve, bir şey istemiyorum, dedim, Philip'in hatırını sormak için uğradım sadece. Philip meşgul, ders çalışıyor, dedi. Bili-

yordum ders çalıştığını. Sürekli ders çalışır, bir şeyler araştırırdı. Böyle bir tipti Philip. Bayan Nugent'a da böyle dedim zaten. Bay Profesör, dedim, hep meşgul! Bir şey demedi Nugent. Cebindeki mandallardan birini kurcalıyordu. Bu yıl da Noel geldi geçti Bayan Nugent, dedim, ona da bir şey demedi. Geçti gitti, dedim yine, Aziz Patrick gününe kadar sakin geçer. Evet, dedi.

Noel'i geride bıraktığımız için seviniyorsunuzdur herhalde, dedim ve kollarımı kavuşturdum. Gülümsedi. Dudaklarının içinden küçük parçalar koparıp, evet, dedi, seviniyordu. Sonra, güle güle, diye fısıldadı ve kapıyı kapamaya yeltendi, ama ayağımı pervaza sokup onu engelledim. Noel çocuklar içindir zaten, dedim, iyi ki senede bir kez. Ne yapacağını bilemedi Bayan Nugent. Mandalları kurcalayıp duruyordu. Philip belki dışarı çıkıp biraz futbol oynamak ister diye düşünmüştüm. Ben ve o, Manchester United dünya karmasına karşı. Manchester United'ı sever misiniz, diye sordum. Tommy Taylor ve Denis Law. Üstlerine yoktur. Münih Uçak Kazası, dedim. Böyle bir şey duydunuz mu hayatınızda? Bütün takım, Bayan Nugent. Gazetede okudum. Tommy Taylor'dan geriye sadece ayakkabıları kalmış. Korkunç, dedim. Korkunç. Başımı salladım kederli bir biçimde, Bayan Nugent da dehşet verici bulmuş olmalıydı ki gözleri kızardı, ağzını eliyle biraz da elbisesinin koluyla sildi. Biraz futbol oynadıktan sonra eve döndüğünde çok iyi hissedecek kendini, dedim. *Philip,* diye seslendim. Mutfakta olduğunu biliyordum çünkü ödevlerini hep üzerinde gözlük duran masada yapardı. Televizyonun hemen yanındaydı, Bay Nugent da yanına oturup piposunu tüttürerek ona yardım ederdi, aynı televizyon reklamlarındaki gibi. *Evet, Seviyorum İnce Dilimlenmiş*

Malta Tütününü, diyor Bay Nugent! koca piposu ağzında. Bir kez daha seslendim ve karşılık alamayınca yine seslendim. Birkaç şut atacağız, dedim. Geliyor musun? Yine karşılık almayınca belki çizgi romanlar onu dışarı çıkarır diye düşündüm. Bir sürü yeni çizgi romanım var Philip, dedim. Duyuyor musun Phil? Hoştu ona Phil diye hitap etmek. Evet, Phil ve ben, dostluğumuz çooook geriye gider, aynen öyle, dedim. *Teksas Tommiks Kinova Mandrake Tex Tenten Kızılmaske Süpermen Örümcek Adam Asteriks Komando*lar dedim tek solukta, ağzından sürekli olarak şerit halinde rengarenk kumaş parçaları çıkaran bir sihirbazdan farkım yoktu. *Bak ne diyeceğim Philip,* dedim sonra, *sana bütün Toppers'larına karşılık bütün* Komando*larımı teklif ediyorum, bu iyi bir teklif, ne dersin Phil! Komando*ların sayısının bir şilin *Toppers*'ın ise sadece iki peni olduğunu düşünürsen süper bir teklifti. Ama Philip'ten yine ses gelmeyince bir kez daha söylemek zorunda kaldım. Sonra Bayan Nugent, lütfen git buradan, demez mi? Bayan Nugent, dedim, buraya Philip'in çizgi romanlarını çalmaya geldiğimi düşünüyorsanız yanılıyorsunuz, böyle bir şey yapmam. Yapmam. O geçmişte kaldı. Gırgır olsun diye yapmıştım Bayan Nugent. Bakın, *Komando*larımı Philip'e gerçekten vereceğim. Philip, diye seslendim. Sonra bir kez daha yineledim, *Teksas Tommiks*... saydım hepsini yine. Ne halt yiyordu Philip içeride? Bayan Nugent'ın yanakları ıslaktı, sesi titriyordu. Philip Nugent'ın çizgi romanlarını çalacağımı gerçekten düşündüğü için onu rahatlatmak istedim. Bakın Bayan Nugent, dedim, çizgi romanlarını çal-ma-ya-ca-ğım! Bana inanması için yüksek sesle ve tane tane söylemiştim. Bugüne kadar biriktirdiğim bütün çizgi romanları ona vereceğim. Ciddiyim Bayan Nugent. Vereceğim. Hepsini. Çizgi ro-

manlar umrumda değildi artık. Bana neydi çizgi romanlardan? Ama yine de inanmadı bana Bayan Nugent. Burnunu çekti ve bana bakmayı reddetti. Bakın Bayan Nugent, dedim ve asfaltta emekleme konumu aldım. Kapıyı üzerime kapama ihtimaline karşı hole biraz girmeyi ihmal etmedim, sonra yüzümü kaldırıp burnumu buruşturdum, gözlerimi mümkün olduğunca küçülttüm ve yüksek bir horultu çıkardım. Bunun Bayan Nugent'ı keyiflendireceğini düşünmüştüm. Başımı kaldırıp ona baktım yine, sonra bir kez daha horuldadım. Sonra güldüm. Bunu nasıl buldunuz Bayan Nooge? Amma matraktı. Horuldadıkça gülüyordum, gerçekten çok gülünç olduğunu düşünüyordum, özellikle Philip yüzünde, burada neler oluyor, ifadesiyle belirdiğinde. *Scotland Yard'dan Polis Müfettişi Philip Nooge!*

Philip ne yapacağını bilemedi önce, insan mutfaktan çıkıp kapısının önünde ceket ve pantolon giymiş bir domuz bulmayı beklemez genellikle. Kulağının arkasında kurşunkalemle durdu öylece. Gülünecek bir şey vardı, ama ne olduğunu söylemiyordum. Kabız profesörün fıkrasını biliyor musun? Kurşunkalemle halletmiş. Philip'in bir profesör planı geliştirmesini seyretmeye kaptırmıştım kendimi. Hor! Sonra da Philip'in yüzünü. Başımı kaldırıp yüzüne baktım. Bir futbol maçı. Ben ve sen diğerlerine karşı, ne dersin Philip? Sonra bir kez daha horuldadım. Gülmeye başladım yine. Sonra Philip beni itip holden çıkarmaya kalkmasın mı? Ah, Philip, dedim, parmakların gözüme giriyor. Bulunduğum yerden kalbinin atışını duyabiliyordum. Ayakkabısının tabanını omzuma bastırdı. Ay, dedim, çek şu koca ayakkabını üzerimden, canım yandı Philip! Sonra yine ha ha ha. Sen çok kabasın, oynamıyorum seninle! Şaka yaptım sadece. Bayan Nugent sürekli, Philip, Phi-

lip, diyordu, ne demeye çalıştığını bildiğinden emin değildim. Hangisi daha iyi sence Philip, dedim. Denis Law mu yoksa Tommy Taylor mu? Philip yere çömelmiş beni kapıdan dışarı omuzlamaya çabalıyordu, pancar gibi kızarmış, soluk soluğa kalmıştı. Kurşunkalemi yere düştü. Ömrümde böyle itiş kakış görmedim. Önce Philip bir tarafa itiyordu, sonra ben karşı tarafa. Sonra yine başlıyorduk. Bayan Nugent hiçbir şey yapmıyordu, önlüğünün cebindeki mandalları kurcalayıp duruyordu. Philip'in, anne bana yardım et Allah aşkına, demek istediğini görüyordum, ama o kadar terbiyeli bir çocuktu ki söyleyemiyordu. Sonra nasıl olduysa, ne tarafa döndüyse, duvardaki evlilik fotoğrafını düşürmesin mi, çerçeve yerde parçalandı ve hole cam parçaları saçıldı. Gördün mü yaptığını, dedi Bayan Nugent, Philip'i suçlayarak, onu ne demeye suçluyorsa. Ben domuz gibi horulduyorsam Philip ne yapsın? Sonra Philip iyice şaşırıp cam parçalarını toplamaya girişti ve Bayan Nugent, *dikkat et, elini keseceksin!* diye bir çığlık attı ve Philip, hayır kesmem, dedi ve Bayan Nugent, evet kesersin, dedi. Sonra Philip elinde cam parçalarıyla öylece durup iyice heyecanlandı. Ben horuldadım. Bu domuz dilinde cam parçalarıyla dikkatli ol demek Philip, dedim. Philip'in alnı terden ıslanmıştı, korkudan çok hüzün vardı şimdi gözlerinde.

Sanıyorum yerden kalkıp, amma eğlendik ama benim artık çiftliğe dönmem gerek, ne dersiniz Bayan Nugent, dememe Philip'in bakışlarındaki hüzün neden oldu. Ama Bayan Nugent mandalları kurcalayarak öylece durdu ve sadece, lütfen kes, dedi, lütfen kes artık! Haklısınız Bayan Nugent, dedim ve patikadan aşağı sekerek ilerlerken, başka zaman yine uğrarım, dedim ve uğradım.

*

Uğradım çünkü eve döndüğümde olanları düşününce kendi kendime, sana ne Philip Nugent'ın hüzünlü gözlerinden, dedim. Bana öyle gelmişti muhtemelen, numara yapıyor bile olabilirdi. Düşündükçe numara yaptığına inandım. Philip Nugent, seni kurnaz şeytan, dedim kendi kendime çizgi romanlarda dedikleri gibi. Şu Philip Nugent, düzenbaz herif! İki gün sonra geri gittim ama bu sefer evde olmadıklarından emindim. Arabanın patikada ilerlediğini görünceye kadar bekledim, Buttsy'yi ziyaret etmek için dağlara doğru gittiklerini biliyordum.

Arka pencereden içeri girdim, merhaba Francie, Nugent'lara hoşgeldin! Oo merhaba hiç kimse, dedim.

Ta-tam! Nugent'lara hoşgeldiniz Bay Francie Brady! Teşekkür ederim, dedim, çok teşekkür ederim. Mutfağın siyah beyaz fayanslarının üzerinde durmak bana büyük zevk veriyor Bayan Nugent. Ne demek Francie, o zevk bize ait. Şimdi aile fertleriyle tanışman gerekiyor. Bu kocam, bu da oğlum Philip, ama onu tanıyorsun tabii ki. Ama Bayan Nugent'ın bu laflan etme olasılığı sıfırdı elbette, göz açıp kapayıncaya kadar telefona sarılıp komiser yardımcısını arayacaktı, ama hayır, arayamazdı, çünkü tezek kokan bir kulübede havuç kafalı abisi Buttsy ile çay içiyordu şimdi. Ama Nugent'ların evi tezek kokmuyordu. Yo, hayır. Fırından yeni çıkmış börek kokuyordu. Taze, mis gibi. Böreklerin peşine düştüm ama hiçbir yerde bulamadım. Sanıyorum Bayan Nugent börek filan pişirmemişti, yalnızca eskiden pişirilmiş böreklerin kokusu sinmişti eve. Olsun. Kokla, kokla. Cila kokusu, o da baskındı. Her yer ayna gibi parlıyordu. Mutfak masası, döşe-

me. Cilaya gelince takdir etmemek mümkün değildi Bayan Nugent'ı. Sinek mi? Yo, hayır, Bayan Nugent'ın evinde ne arar! Evdeki bütün kekler Bay Sinek ve dostlarının ulaşamayacağı yerlere kilitlenmişti. Plastik kubbelerin altındaki cam kapların içindeydiler, üç katlı bir kapta iki pembe kekle yarısı yenmiş bir doğum günü pastası vardı. Bütün o keklere bakıp üzerlerine konamamak sinekleri delirtiyordu muhtemelen. Beni de delirttiği için anlıyordum ne hissettiklerini. Kırıp ulaşabilirdim, ama o kadar güzel görünüyorlardı ki kıyamadım. Hepsini kendi pişirmişti bence. Bayan Nugent'ın fotoğrafı vardı duvarda, bir parkta çimlere uzanmış. Bayan Nugent'ın da bir zamanlar genç, benim kadar genç olduğu hiç aklıma gelmemişti. Uzun süre şimdi olduğu yaşta doğduğunu sanmıştım, ama bu aptalcaydı tabii ki. Beş yaşında filandı o fotoğrafta. Aralık dişleri ve Buttsy'ninki gibi çillerle kaplı yüzüyle çimlere uzanmıştı. Hi hi, diyordu fotoğraf makinesine. Hey gidi Bayan Bebek Nooge, diye geçirdim içimden. Kaç yıl önce çekilmişti acaba o fotoğraf? Yüz yıl önce filan bana kalırsa. Bay Nugent'ın evrak çantası köşede duruyordu, tüvit paltosu ise kapının arkasına asılmıştı. Kendime bir dilim tereyağlı reçel hazırlayıp televizyonu açtım. *Denizler Altında Yirmi Bin Fersah* çıkmasın mı karşıma, Amiral Nelson ve denizaltı çetesinin başı ulaşamadıkları bir mağaraya gizlenmiş dev bir ahtapotla fena halde beladaydı. Sevimli hergelenin tekiydi ahtapot aslında, üzerinde vantuzlar bulunan büyük ve kıvrımlı dokunaçlarını mağaradan çıkarıp denizaltının tepe taklak kayaların üzerine çarpmasına neden oluyordu. Mağaranın karanlığında, şimdi hapı yuttunuz uyanık denizciler sizi, bundan kurtulun da göreyim, der gibi parlayan iki gözden başka bir şey göremiyordunuz. *Dal! Dal!*

diye bağırdı amiral mikrofona, ama dalmıyordu denizaltı. Müzik delirmişti. *Öldürün orospu çocuğunu!* diye bağırdım, kaptırmıştım kendimi, *zıpkınlayın, o zaman kısılır sesi!* Ama ahtapotun sandığı kadar aptal değildi amiral. *Tamam, şimdi bütün sistemler devreye girsin!* O da ne, denizaltından çıkan elektrik dalgaları ahtapotu iki gözünün ortasından vuruyor ve ardından ahtapotun iniltisi geliyor. Gözlerinin ışığı sönüyor, dokunaçları esnekliğini yitirmiş lastik misali sallanıyor öylece. Denizaltı yüzeye çıkıyor, personel sevinç çığlıkları atıyor ve amiral alnının terini siliyor gülümseyerek, tamam arkadaşlar, bu kadar yeter, herkes işinin başına. Sonra sesli iskandil bip bip diye bir ses çıkarıyor ve her şey normale dönmüş, mutlu mutlu yol alıyorlar. Aferin sana amiral, diyorum, canına okudun ahtapotun. Okumuştu da gerçekten, ahtapot patlamış bir yastık gibi yatıyordu mağaranın dibinde, epey zaman alacaktı vantuzlarının ve dokunaçlarının eski haline gelmesi. Kutlamak için kendime büyük bir fincan çay yapıp bir dilim daha reçelli ekmek hazırladım. Keyfime diyecek yoktu gerçekten. Nefis bir hava vardı dışarıda. Gökyüzünde birkaç minik bulut dolanıyordu ama bir yere gidip gitmemek umurlarında değildi. Kuşlar, çoğunlukla da kargalar, Nugent'ların pencere pervazına konmuş içeriye bakmaya çalışıyorlardı. Bakın hele, kim var içeride, Francie Brady. Onun ne işi var orada? Hey kargalar, dedim, siktirin gidin, bu da dağıttı onları. Hayat bu işte, dedim, biraz peynirimiz ya da turşumuz var mı acaba? Olmaz mı –buzdolabında bir kavanozun içinde! Leziz hem de! Kimsenin kuşkusu olmasın –bir daha bu kasabaya geldiğimde kesinlikle Nugent Otel'de kalacağım yine.

*

Yemeği bitirdikten sonra üst kata çıkıp Philip'in odasını aradım. Sorun yok. Yatağın üzerinde çizgi romanlar ve salak bir yay vardı, kapının arkasına uçup orada sallandı yay. Sonra elbise dolabını açtım, bak sen, Philip'in okul üniforması değil mi bu, İngiltere'de gittiği özel okulun üniforması. Karşımdaydı işte, rozetli koyu mavi kep ve gümüş düğmeli arma işlemeli ceket. Jilet gibi ütülenmiş gri bir pantolon ve üstünde yüzünü kesinlikle görebileceğin cilalı ayakkabılar. Kendi kendime, bu bayağı eğlenceli olabilir, diye düşünüp giydim üniformayı. Aynada kendimi seyrettim. Şey Francie, bir iyilik yapıp benim için pastaneye kadar gider misin lütfen? Kendi etrafımda dönüp, elbette dostum, dedim. Söyler misin, adın ne senin? Ha, dedim, benim adım Philip Nugent!

Sonra Philip gibi dolandım evde. Onun gibi yürüdüm filan. Bayan Nugent seslendi merdivenden, orada mısın Philip? Buradayım, dedim, çayımı içmem için aşağı gelmemi söyledi. Aşağı indim, bana koca bir tabak jambonlu yumurta yaptı, yanında da çay. Ne yapıyordun yukarıda Philip'çiğim, diye sordu bana. Kimya setimle oynuyordum anne, dedim. Koku bombası filan imal etmiyordun umarım, dedi. Yo, hayır anne, dedim, öyle şeyler yapmam ben –münasebetsizlikten başka bir şey değil! Bay Nugent gözlüğünü indirip bana baktı gazetesinin üzerinden. Doğru evlat, gerçekten de öyle. Bunu söylemene sevindim. Bay Nooge'un bu şekilde konuştuğunu duymak beni nasıl memnun etti anlatamam. Sonra başını indirdi ve gazetesini okumaya döndü.

Çok iyi hissediyordum kendimi. Yemeğimi bitirdikten sonra deneyimi tamamlamak için yukarı çıkacağımı söyledim, ama çıkmadım. *Zümrüt Taşları*'ndan bir şarkı söyleyerek sahanlıkta vals yaptım. *Ah Kerry Balolarının günleri, ah gayda-*

cının ezgisi! Sonra doğru Bay ve Bayan Nugent'ın odasına. Yatağa uzanıp iç geçirdim. Sonra Philip Nugent'ın sesini duydum. Ama her zamankinden farklıydı şimdi, yumuşak ve sakindi. Onun burada ne yaptığını biliyorsun, değil mi anne, dedi. Bizden biri olmak istiyor. Adının Francis Nugent olmasını arzuluyor. Başından beri istediği bu! Bunu biliyoruz, değil mi anne?

Bayan Nugent tepemde duruyordu. Evet, Philip, dedi. Bunu biliyorum. Uzun zamandır biliyordum.

Sonra yavaşça bluzunun düğmelerini çözdü ve göğsünü çıkardı.

Bu senin için Francie, dedi sonra.

Elini başımın arkasına koyup yüzümü sert bir biçimde göğsüne doğru zorladı. Philip hâlâ yatağın ucunda gülümsüyordu. *Anne! Doğru değil!* diye haykırdım. Bayan Nugent başını sallayıp, *üzgünüm Francis, ama bunun için çok geç artık,* dedi. *Buraya gelip bizimle yaşamaya karar vermeden önce düşünecektin!*

Dolgun ve ılık et parçası beni boğacak sandım.

Hayır!

Elimi uzatıp Nugent'ı yanağından yakalamaya çalıştım.

Hayır!

Yan dönüp tuvalet masasına çarptım, ayna tuzla buz oldu. Bayan Nugent geriye doğru sendeledi, göğsü dışandaydı hâlâ. Sıra Philip'te dedim ve güldüm. Philip ağız değiştirmişti şimdi, *lütfen Francie* tonunu benimsemişti yine. Benimle mi konuşuyorsun Bay Domuz, dedim.

Cevap vermeyince de, duymadın mı beni Philip Domuz, dedim. Duymadın mı?

Parmaklanm buruyordu, annesi de öyle.

Domuz olduğunu bilmiyordun belki. Öyle mi? Pekala, ben sana öğretirim. İki dakikada hiçbir zaman unutmayacağın şekilde öğretirim. Size de Bayan Nugent! Gelin bakiyim! Hadi, gelin, oyalanmayı bırakın. Amma matrak, dedim, okul öğretmeni gibiyim. Evet çocuklar, bugün domuzları inceleyeceğiz. Yüzlerinizi öne doğru çıkarıp burunlarınızı buruşturmanızı istiyorum. Çok güzel Philip. Çekmecelerin birinde dudak boyası buldum, duvara kocaman harflerle PHİLİP DOMUZDUR yazdım. Evet, dedim, hoşuna gitti, değil mi? Evet Francie, dedi Philip. Şimdi sıra sizde Bayan Nugent. Yeterince gayret gösterdiğinizi sanmıyorum. Emekleyin bakiyim, kaytarmak yok. Bayan Nugent emekleme pozisyonu aldı ve havaya kaldırdığı pembe kıçıyla çiftliğin en iyi domuzuydu kuşkusuz. Bayan Nugent, dedim şaşkınlıkla, bu gerçekten olağanüstü! Teşekkür ederim Francie, dedi Bayan Nugent. Yemiş böyle bir yerdi işte. Bundan böyle onları dik yürürken yakalamak istemediğimi söyledim, yakalarsam başları *ciddi* olarak belaya girecekti. Anlıyor musun Philip? Evet, dedi. Siz de Bayan Nugent. Dişi domuz olarak Philip'in bir domuza yaraşır biçimde davranmasını sağlamak sizin sorumluluğunuz. Size bırakıyorum. Başını salladı Bayan Nugent. Sonra tekrar işe koyulduk, benden sonra tekrar etmelerini istedim. Ben bir domuzum, dedi Philip. Ben bir dişi domuzum, dedi Bayan Nugent. Özetleyelim öyleyse, dedim. Domuzlar ne yaparlar? Yemiş yerler, dedi Philip. Evet, dedim, bu çok iyi, ama başka ne yaparlar? Çiftlikte dolanırlar, dedi Philip. Evet, dedim, gerçekten de dolanırlar, ama başka ne yaparlar? Dudak boyasını havaya atıp tuttum. Arka taraflardan yanıt vermek isteyen yok mu? Evet Bayan Nugent? Domuz pastırması sağlarlar! Evet, bu çok doğru, ama aradığım yanıt bu değil. Uzun süre

bekledim, aradığım yanıt gelmeyecekti besbelli. Hayır, dedim, aradığım yanıt şu: *Kaka yaparlar!* Evet, domuzlar çiftliğin her yerine kakalarını yapıp zavallı çiftçilerin kalplerini kırarlar. Size domuzların dünyanın en temiz hayvanları olduklarını söyleyebilirler. Tek kelimesine bile inanmayın. Hangi çiftçiye sorarsanız sorun! Evet, domuzlar korkarım ki kaka hayvanlarıdır, ne yaparsanız yapın bulundukları yerin içine ederler. Öyleyse, kim okulun en iyi domuzu olup bize neden söz ettiğimizi göstermek ister? Evet, yok mu bir gönüllü? Hadi ama, yakışıyor mu size? Beni hayal kırıklığına uğratıyorsunuz, yok mu kimse! Korkarım ki içinizden birini seçmek zorundayım. Pekala, Philip gel ve sınıfa göster. Aferin Philip. Herkes bütün dikkatini versin. Philip pancar gibi kızardı, sonra yüzünü buruşturup işe koyuldu. Şimdi, sınıf! Bu eylemi gerçekleştiren birine ne dersiniz? Çocuk değil herhalde –domuz! Herkes tekrarlasın! Hadi! Domuz! Domuz! Domuz!

Çok güzel. Hadi Philip, biraz daha ıkınabilirsin!

Ne düşünüyorsunuz Bayan Nugent? Philip'le iftihar etmiyor musunuz?

Bayan Nugent biraz mahcup olmuştu önce, ama Philip'in sarf ettiği çabayı görünce onunla gurur duyduğunu söyledi. Duymakta haklısınız, dedim. Ha gayret Philip, ıkın!

Philip var gücüyle ıkındı ve yatak odasının ortasında duruyordu o güne kadar yapılmış en iyi kaka.

Gerçekten iriydi, denizaltını andırıyordu, delik küt diye kapanmasın diye ucu incelmiş, kuşüzümüyle süslenmiş, yukarı doğru tüten buharı küçük bir soru işareti.

Bravo, Philip, diye haykırdım, başardın! Sırtını sıvazladım ve hepimiz kakanın etrafında durup hayranlıkla seyrettik.

Uzaydan yeni dönmüş bir roketi andırıyordu, küçük bir astronotun yan taraftaki kapıyı açıp el sallayarak dışarı çıkmasını bekliyorduk. Philip, dedim, kutluyorum! Gerçekten gururlandırmıştı beni Philip'in performansı. Pek umutlu değildim ondan. Philip de gurur duyuyordu kendinden. Sınıfa döndüm. Çocuklar, dedim, domuz okulunun en başarılı domuzu kim? Söyleyebilir misiniz? Bir an tereddüt ettikten sonra, Philip, diye bağırdılar. Ya ya ya, şa şa şa, Philip Philip çok yaşa! Alkıştan yıkılıyordu sınıf. Çok güzel, bu kadar yeter, sakin olun, dedim. Performansını sergileme sırası Bayan Nugent'ta şimdi. O da oğlu Philip kadar iyi kaka yapabiliyor mu? Birazdan öğreneceğiz! Hazır mısınız Bayan Nugent? Ondan, evet Francis, hazırım, deyip geceliğini yukarı çekmesini, sonra kırmızı yüzünü buruşturarak Philip'i alt etmeye çalışmasını bekliyordum, ama korkarım ki öyle olmadı.

Bayan Nugent oradaydı olmasına, ama geceliği yoktu üzerinde. Günlük giysileri vardı ve Buttsy'den aldığı nevaleyle dolu bir torba taşıyordu.

Ağzı bir karış açıktı, kırık aynayı ve karatahtadaki, yani duvardaki yazıyı işaret ederken ağlıyordu yine. Philip'e baktım, o da hayalet gibi bembeyaz kesilmişti, derdi neydi yine bunun, yaptığı muhteşem kakanın ödülünü almamış mıydı, daha ne istiyordu? Ama Bay Nugent idareyi ele aldığını söyledi. *Bununla ben ilgileneceğim!* dedi televizyon reklamı sesiyle. Philip ve Bayan Nugent aşağı indiler, ben ve Bay Nugent kaldık odada. İyi görünüyordu Bay Nugent, doğruya doğru. Saçı özenle geniş alnından fiyakalı bir biçimde geriye taranmıştı, ceketinin dirseklerinde parlak deri yamalar vardı. Kutsal Yürek'ten aldığı kravat iğnesini takmıştı, anlamı da şuydu:

Ömrümde ağzıma içki koymadım, bundan sonra da koymak niyetinde değilim! Dosdoğru gözlerime baktı, gözlerini bir kez olsun gözlerimden kaçırmadan. Sesini bile yükseltmedi. Şöyle dedi: Bu sefer kurtulamayacaksın! Bu sefer ait olduğun yere tıkılman için elimden geleni yapacağım. Ve polis eşliğinde burayı terk etmeden önce *bunu* temizleyeceksin, duvarları da, çünkü karım temizlemeyecek. Yeterince çektirdin ona. Tanrım, şu Bay Nugent, diye geçirdim içimden. Bu tür engellemelerle domuz okulunu olması gerektiği gibi nasıl yönetirdim ben? Nasıl? Ben bunu bilmek istiyorum, dedim. Bay Nugent'a değil ama, kendi kendime. Ona, söyler misiniz Bay Nugent, Buttsy nasıl, iyi mi, diye sordum. Bana cevap vermeyince başka şeylere dair konuşmaya başladım. Kaçma olasılığımı hesaba katarak kapıya vermişti sırtını. Hiçbir yere kaçacak halim yoktu ama. Roket soğumuş, kuyruğundan tüten buhar kaybolmuştu. Yan kapıdan çıkıp yüzünde bir gülümsemeyle selam verecek minik astronotu düşünüyordum ki sağ yanağımda bir şamar patladı ve komiser karşımda durmuş, *yapma, yapma!* diye bağırıyordu. Sonra pişman olursun, suçlu duruma düşersin! Yapma, yapma, ne diyordu bu adam, neyi yapma? Bay Nugent, temizleyeceksin, dedi araya girerek, hiç kuşkun olmasın. Bu kadar istiyorsa temizlerdim tabii ki, ne vardı bu kadar öfkelenecek? Bir parça gazete kâğıdına sarıp aşağı indirdim ve bahçedeki ısırgan otlarının arkasına fırlatıp bir dal parçasıyla dağıttım. Islık çalıyordum. İçinde minik bir astronot varsa şayet, hapı yutmuştu. Ben çıkarken Bayan Nugent ağlıyordu hâlâ, ama Bay Nooge kolunu onun omzuna dolayıp içeri soktu. Sessiz filmler sona erdiğinde ekranda birden bir el belirip üzerinde SON yazan bir tabela asar. Arabayla uzaklaşırken de öyleydi sanki. Biz pıt

pıt giderken el de Nooge'ların evinin kapı tokmağına tabelayı asıyordu.

Nugent'ların sonu gelmişti işte, şimdilik en azından.

Komiser ön koltukta annemden bahsedip duruyordu, yıllar önce onunla flört etmişti, kasabanın en hoş kadınlarından biriydi ama yanlış kabileye düşmüştü. İyi ki bu olanları görmek için burada değildi.

Hayır, dedim, gölün dibinde, ben gönderdim onu oraya.

Yemin ediyorum, benim oğlum olsaydın vücudunda tek sağlam kemik bırakmazdım, dedi. Sonra ağzını silip, o zaman da bir şey değişmezdi ya, diye homurdandı.

Manastırın önünden geçiyorduk. Okuldan birkaç çocuk duvara karşı futbol oynuyorlardı. Pencereden hararetle el salladım, kim olduğumu anlayıncaya kadar onlar da el sallayarak karşılık verdiler. Kim olduğumu anlayınca topu yerden almasınlar mı, sanki onu çalabilirmişim gibi. Tekrar el salladım ama görmezden geldiler. Carrick'e karşı oynadığımız maçta takımda yer aldıktan sonra düşman kesilmişlerdi bana. Antilop gibi bir tipsin, demişti koç, iyi kanat oyuncusu olur senden. İstediğin zaman mart tavşanı gibi koştuğuna tanık oldum. İki de gol attım o maçta, neydi benimle alıp veremedikleri bilmiyorum. Diğer takımdaki o salak yarma yüzünden. Maçın ikinci devresinde, seni küçük kıvrak puşt, dedi bana, bitireceğim işini, gerçekten de ayaklarımı yerden kesmez mi, sonra da, ben bir şey yapmadım, dedi hakeme, hakem de yedi. Ben yerde iki büklüm kıvranıyordum, yirmi dakika kadar topallayarak dolandım ortalıkta, görseniz zavallı Francie Brady bir daha asla futbol oynamayacak derdiniz.

O yarma da öyle düşünmüş olmalıydı ki top bendeyken onu ayağımdan çiçek koparırcasına alacakmış gibi geldi üzerime, alàbilirdi de, bana neydi toptan, benim tek istediğim intikam almaktı, arkadan bacaklarının arasına bir tekme yerleştirdim, patates çuvalı gibi yığıldı yere, ah uh filan. Hakem yanımıza gelinceye kadar kuyruk sokumuna da bir tane yerleştirme fırsatı buldum, krampon filan. Ne yaptım ki, bir şey yapmadım ayağına yatmayı denedim ama hakem yemedi, adımı kaydedip beni sahadan attı. Koç bana konuşma fırsatı tanımadan bir güzel fırçalayınca, senin de futbolun da, dedim ve takımdan ayrıldım. Ama beni takımda istemiyorlardı zaten. Carrick'li yarma duysa sevinir, diye geçirmiştim içimden. O kadar iriydi ki bacaklarının arasından geçebilirdim. Ben hayalarını patlatmadan önce tabii ki.

Komiser yardımcısı, Duffy'nin sirkindeki palyaçoyu hatırlatıyordu bana, görünümüyle değil de konuşma biçimiyle. Özellikle şimdi başıma gelecek korkunç şeylerden söz ederken. Hoho! diyordu. Sonra da hahay! Aynı palyaço Sosis gibi. Hoho, sen baştan aşağı feci bir adamsın, derdi Sosis, sonra da çizgili bacaklarıyla deli gibi koştururdu sirkin etrafında. O ve komiser aynı kasabada filan doğmuş olmalıydılar.

Başlamıştı yine. Hoho rahipler seni ellerine bir geçirsinler sesin çıkacak mı bakalım, hoho. Pişmanım Komiser Sosis, dedim ama heyecanlı bir şekilde sigarasını küllükte söndürüp, pişman olmak için çok geç aslanım, dedi, Nugent'ların evine girip numaralarını çekmeden önce düşünecektin bunu! Hoho hahayt!

Çok korktum, Komiser Sosis, dedim.

O kadar heyecanlanmıştı ki ona Komiser Sosis diye hitap ettiğimi bile fark etmedi. Bulvarın iki yanı da defne çalılarıyla kaplıydı, bahçıvanın teki toprağa gübre katıp kendi kendine homurdanıyordu. Arabayla yanından geçerken elini beline dayayıp arkamızdan baktı ve kepini geriye itti. Arka pencereden ona dilimi çıkardım, gübre yığınına düşecekti az kalsın. Sonra birden beliriverdi, yüz pencereli ev. Harika bir yer, dedim. Hoho, dedi komiser, bakalım altı ay sonra da aynı şeyi söyleyebilecek misin! Haha.

Kötü çocuklar için kurulmuş bir okulu balonlardan oluşmuş bir adam yönetiyordu, inanılır gibi değildi ama doğruydu çünkü kocaman balon kafasıyla penceredeydi ve dışarı çıkıp zıp zıp zıplayarak bize doğru geldi ve, *Nasılsın!* dedi komisere, ömrümde Peder Balon'unki kadar büyük, beyaz ve parlak bir kafa görmemiştim. Nasılsın bakalım! dedi bir kez daha ve komiser kem küm edip üniformasını düzeltmeye çalıştı. Fena sayılmam Peder, yolculuğunuz iyi geçti mi, fena değil Peder, teşekkür ederim.

Çok iyi, dedi Balon.

Sonra bana baktı. Şu meşhur Francie Brady bu demek, dedi, parmaklarıyla bazı numaralar çekip, hım hım diye mırıldanarak.

Evet Peder, dedim, benzersiz Francie Brady.

Sana bir şey söylenirse konuş, dedi Sosis ama Balon elini kaldırıp, sorun vok, dedi.

Bubble'a göz kırpıp, siz de fena adam değilmişsiniz Peder, dedim, yüzü bulutlandı. Komiser, bunun mayası kötü, dedi ve bana bir tane yapıştıracak sandım.

Balon tornavidayı andıran gözlerini bana dikti. Dilini uy-

garca konuşmaya alıştırsan iyi edersin Bay Brady, şimdilik sana söyleyeceğim bu kadar. Komiserin pek hoşuna gitti, ellerini ovuşturup, altı ay sonra, dedi, altı ay sonra!

Sonra ikisi orada dikilip bir dakika kadar bana baktılar, üzerime çullanıp o *Francie Brady'nin canına okuyalım!* tarzında bakışlarla beni bulvar boyunca tekmeleyecekler sandım. Yapmadılar ama. Benim tavsiyeme kulak assan iyi edersin, dedi Balon, sonra kollarını cüppesinin yırtmaçlarından içeri sokup Sosis'e gülümsedi ve futboldan, havalardan filan söz etmeye başladı. Sosis kasabanın il şampiyonluğunu kazanacağını düşünüyordu, ondan emin değilim, dedi Balon. Ben de değildim ama benim için iyi bir skor şu olurdu: Diğer takım 100 gol. Kasaba 0. Sırf ne diyeceklerini merak ettiğim için söylemeyi düşündüm, ama sonra, boş versene, zahmete değmez, dedim. Yarım saat kadar gevezelik edip beni orada salak gibi beklettiler. Sonra Sosis, ben gitsem iyi olacak, dedi ve bana baktı: Gözüm üzerinde bilesin.

Evet, komiser, dedim.

Yavaşça geri çekildi, silahıma davranıp onun ve Balon'un başına birer mermi sıkabilirmişim gibi, ama yoktu silahım, sonra vrım vrım pıt pıt ve hoho, şeytan görsün yüzünü.

Şimdi, dedi Balon çenesini okşayıp gözlerime bakarak, belki birbirimizi biraz daha iyi anlıyoruz. Yeni yuvanızı nasıl buldunuz Bay Brady?

Muhteşem, dedim, domuzlara layık.

Kazağımı çekti.

Domuz yok burada! dedi. İstediğini söyleyebilirdi, ben biliyordum buranın domuz okulu olduğunu.

İnanılmaz Domuz Okulu! dedim televizyon sesimle.

Ne dediğimi duydun mu, dedi Balon, domuz yok burada! Okul burası.

Öyle gerçekten, dedim –Domuz okulu!

Domuz yok burada! dedi ve sesi hafif çatladı, oldukça mataktı.

Domuz okuluna hoşgeldiniz, dedim ve ondan uzaklaştım.

Merak etme, dedi, sen ne ilksin ne de son olacaksın!

Cüppesinin kollarını kıvırmaya başladı. Neyin ilki olmadığımı söylememişti. Elimi ağzına götürdüm, sesim defne ağaçlarının altında yankılandı.

Küçük domuzlar! Küçük domuzlar! Açın kapıyı! diye bağırdım.

Beni yakalamaya çalıştı ama fazla kıvraktım onun için, emeklemeye başlayınca hiçbir şey yapamadı. Etrafında emeklemeye başlayınca iyice delirdi. Birkaç horultu çıkardım. Yukarıdaki pencerede yaşlı bir rahip vardı. Arka bacaklarımın üzerine dikilip ondan yem dilendim. Horuldayıp kocaman gülümsedim.

Sonra Balon başımın yan tarafına bir tane çaktı, yıldızları saydım. Bu daha bir şey değil, dedi. Sevinmiştim bana vurduğuna. Bana iyi bir dayak atmasını istiyordum.

Beni dövmesini sağlamak için bir sürü bir şey söyledim. Domuz okuluna hoşgeldiniz, dedim. Yüzümü yüzüne yapıştırıp burnumu buruşturduktan sonra horuldadım. Hadi, dedim çenemi öne çıkararak. Ama beni döveceğine geri çekilip tornavida gözleriyle beni seyretti. Korktuğundan filan değil. Bakıyordu sadece, sindirmeye çalışıyordu, ben de vazgeçtim. Bitti mi, diye sordu, bitti dedim. Tükenmiştim, başım ağrıyordu. Telefon kablolarındaki bütün o kargalar. Ne bakıyorsunuz kancıklar, diye geçirdim içimden. Sonra Balon, içeri

gir ve çeneni kapa, dedi. Yukarı çıktım, bütün pencere pervazlarında bir azizin bulunduğu yatakhaneye, ömrümde bu denli ölü görünümlü orospu çocuklarından oluşmuş bir sağanakla karşılaştığımı hatırlamıyorum. Karyolaya sıçradığımda Balon hemen arkamdaydı. Meryem Ana'yı işaret ettim. Çok kötü görünüyor, biraz vitamin almaya ihtiyacı var, dedim. Yarım saat sonra Takdis Duası için aşağıda olmamı, ertesi sabah da altıda bataklıkta ot ezmek için kalkmam gerektiğini söylemekle yetindi. Yatağımın karşısındaki pencerede küçük bir İsa heykeli vardı. Bana doğru bakıyordu. Zavallı, zavallı Francie Brady diyordu: Ne kadar yazık, değil mi? Yanına gidip, *nedir yazık olan,* diye sordum.

Kem küm, öylesine söyledim, dedi. Hayır, dedim, bana cevap vermedin –*Nedir* yazık olan?

Pekala, dedim, istediğin gibi olsun, sonra küt, lavabonun kenarına çarptım ve küçük kafası lavabonun deliğine yuvarlandı, orada yanlamasına durup öylece baktı bana. Midemde kanayan bir yara vardı sanki, çünkü Joe, Nugent'larda olanları öğrenmiş olmalıydı. Hayal kırıklığına uğratmıştım Joe'yu. Kimsem kalmamıştı artık, buna şüphe yoktu ve suç bendeydi. Bana yazmazsa onu suçlayamazdım, yaptıklarımdan sonra neden yazacaktı ki? Yeminimi tutmamıştım, yapacak bir şey yoktu. Heykelciğin çentikli tarafıyla bileklerimi kesmeyi denedim. Birkaç sıyrık oluştu ama yeterince zarar vermiyordu, yüz yıl filan sürerdi bu şekilde. Sonra bataklık zombisini andıran bir tip girdi içeri, işte başım, kıçım da arkadan geliyor. *Ne yapıyorsun, aman Tanrım, Efendimize zarar vermiş, peder görürse öldürür seni!* Elimde heykelcik baktım ona. Bileğimi kesmeye çalıştığım boyun kısmının etrafında Elizabeth dönemine ait bir yaka vardı. İçeri giren zombi kılıklı tip gibi

birini ilk kez görüyordum. Kafasının ortasından kocaman bir tutam saç fışkırmıştı, iki yanından da ibreyi andıran iki tutam daha. *Oo, başın fena halde belaya girecek!* dedi. Korkuluk pantolonu dizlerinde son buluyordu, kemikli kıçını sırtında görünmez bir çuval patates taşıyormuş gibi havaya kaldırmış, kamburunu çıkarmış duruyordu karşımda. Senin yerinde olmak istemezdim, dedi yine, ama sabrımı tüketmişti, heykelcikten arda kalanla üzerine yürüyünce hayalet gibi bembeyaz kesilip topukladı, tökezleyip düşüyordu az kalsın. Sonra başsız heykelciği çöp kutusuna fırlatıp yatağa uzandım.

Joe, yu-pii, diye bağırdı ve kızak çimleri kaplamış beyazlığın üzerinden gümbürdeyerek kaymaya başladı. Hey gidi günler, dedim Joe'ya, huzurluyduk o zaman. Misketin renkli kuşağı başparmağının beşiğine oturmuştu. Kafası karışmış gibi baktı bana. Sıra kimde Francie? Ben de mi? Sen de, dedim, olmadığı halde.

Misket ardında bir ışık izi bırakarak yuvarlandı sert toprakta.

Koca Joe. Mektubu geldiğinde ne yapacağımı bilemedim. Herkese söyledim. Gösterdikleri tek tepki, hı? oldu, umursamadım ama. Nutkum tutulmuştu. Bir şey kesindi. Bundan böyle başımı belaya sokmayacaktım. Bundan böyle bu domuz ve zombi okulundan çıkabilmek için, Francie Brady Artık Kötü Bir Orospu Çocuğu Değil Diplomasi'nı almak için elimden geleni yapacaktım. Ben ve Joe nehre açılacaktık ve kalacaktık orada. Sürekli insanın peşinde dolaşıp soru soran kemik kıçlı zombilerden kaçmak için iyi bir yer bulmuştum kendime; mutfağın arkasındaki kazan dairesi, oraya gidip mektubu tekrar tekrar okudum. Brumf! diye bir ses çıkarı-

yordu kazan, koca göbeğinin dibindeki kıvılcım karnavalıyla parıldayarak. Eski çuval yığının üzerine oturup okudum:

Sevgili Francie, seni manyak, ne yapıyorsun? Bayan Nugent konusunda seni uyarmıştım ama dinlemedin, ne işin vardı evlerinde? Yakmaya mı çalışıyordun, bir sürü söylenti var Francie. Philip'e sordum, söylemiyor. Philip kötü biri değil Francie, ona bir daha dokunmaya kalkarsan başına çok büyük iş açacaksın, bilesin. Philip gerçekten iyi biri. Kimseyle kötü olmak istemiyor. Bana söyledi. Çizgi romanlarını araklamamalıydık Francie, yanlış yaptık. Kasabada panayır var, gece on ikiye kadar açık. Bir sürü hediye kazanabiliyorsun. Ayılar filan. Laramie Düellosu'nu hiç gördün mü? Tüfeği doğrultuyorsun ve şerif beliriyor. Kartondan bir şerif. Önce o davranıyor, ama sen onu vurursan beş atış beleş. Geçen cumartesi akşamı oradaydık. Atış poligonu –harikulade! Philip Nugent iki kez on ikiden vurup bir kırmızı balık kazandı. Balığı bana verdi, çünkü onda bir tane varmış zaten. Pencerenin kenarına koydum. Önümüzdeki hafta sonu yine gideceğiz. Bir şey kazanırsam sana gönderirim. Philip para makinelerinde oynamak için özel bir sistem geliştirdiğini söyledi, belki kazanırım. Çabuk yaz, Joe.

Kırmızı balığa takılmıştı kafam. Ne yaptığını sanıyordu bu Philip Nugent? İnanamıyordum. Bizimle ilgisi yoktu ki Philip'in. O kırmızı balığı Joe'dan geri almak isterdim. Ama ne demeye almıştı Joe o balığı? Neden, üzgünüm Philip, senin bizimle ilgin yok, dememişti.

Sonra birden anladım nedenini: Aramızda barış yapmak için almıştı, böylece eve döndüğümde sorun çıkmayacaktı, ben ve Joe eskisi gibi takılmaya devam edecektik. Joe ondan

kırmızı balığı aldı diye Philip Nugent bizimle takılma hayalleri kurmuyordur umarım, diye geçirdim içimden. Çünkü öyleyse fena halde hayal kırıklığına uğrayacaktı. Ben ve Joe, yapacak işlerimiz vardı bizim. Dağlarda yürüyüşlere çıkacaktık, kulübe inşa edecektik. Philip Nugent Manitu'ya dua etmek istiyorsa kendi kan kardeşi çetesini kurmak zorundaydı. Kendi iyiliği için artık bizden biri olduğunu düşünmemesini temenni ettim. Düşünmezdi ama. Joe ona durumu izah eder, böylece sorun çıkmazdı. lyi ki Joe var, diye geçirdim içimden, başka biri olsa ben eve döner dönmez onu itekleyip defolup gitmesini söyler, kalbini fena halde kırardı. Joe öyle biri değildi ama. Kalbi kırılmasın diye yumuşak ve açık bir şekilde izah ederdi. İyi becerirdi bunu Joe, durumu sakince izah etmekte üstüne yoktu, kümes hadisesinde bana yaptığı gibi.

Önemli olan Joe ile tekrar harekete geçebilmemiz için benim bu Domuz Okulu'ndan çıkmamdı. Bütün bunları kafamda halledince tüy kadar hafif hissettim kendimi. Zombilere merhaba filan bile dedim. O gece Joe'ya her şeyin artık farklı olduğunu yazdım. Francie Brady bir daha sorun çıkarmayacaktı. Bitmişti. Philip'ten kırmızı balığı aldığını duymak mutlu etmişti beni, onunla düşman olmanın anlamı yoktu. Bundan böyle Nugent'lar istedikleri yere gidebilir, diye yazdım. Bizim gidecek çok yerimiz, yapacak çok şeyimiz vardı. Onlarla sokakta karşılaşsam selam verip hatırlarını sorardım, o kadar. Bundan böyle kendi işimle meşgul olacaktım. Francie Brady'nin Nugent'larla sorunlu günleri son bulmuştu. İş bitmiştir. Sorunlu günler –geçti Joe, diye yazdım.

*

Sonra zarfı yalayıp kapattım. Gülümsedim ve ertesi sabah postalamak üzere pencere pervazına bıraktım.

Fakat bıraktığım anda, *ama o kırmızı balık ne olacak,* diye düşündüm. Ne demeye *aldı* o kırmızı balığı?

Gecenin ortasında uyandım. Bayan Nugent'ı görmüştüm rüyamda. Mutfakta börek pişiriyordu. Mis gibi börek kokuyordu ev. Içeri seslendi: Biraz daha börek isteyen var mı?

Evet, ben istiyorum, dedi Philip. Sonra Bayan Nugent, ya sen Joseph, diye sordu.

Joe'nun başını kaldırdığını görünce yüzümdeki kanın çekildiğini hissettim. Philip'le ev ödevlerini yapıyorlardı. Joe gülümsedi ve, evet, lütfen, dedi. Leziz olmuşlar Bayan Nugent.

Teşekkür ederim Joseph, diye seslendi Bayan Nugent.

Uykuya elveda, Philip'in Joe'ya söylediklerini düşünmekten uyuyamadım. Benim hakkımda filan konuşmuyorlardı. Gülünç olan da buydu zaten. Rüyada kim olduğumu bile bilmiyorlardı. Ertesi gün kendi kendime, bu rüyayı bir daha asla görmek istemiyorum, dedim.

Geceleri yatağımda oradan çıktıktan sonra yapacaklarıma dair planları ve entrikaları kuluçkaya yatırmaya çalışıyordum. Etrafımdaki bütün o zombilerle hiç de kolay değildi herhangi bir şeyi kuluçkaya yatırmak. Işıklar söner sönmez, hor, hor. Soluk almayı kesin orospu çocukları! diye bağırmak geliyordu içimden, ama Balon'un elinde fenerle ne zaman dolaşmaya çıkacağını kestirmek mümkün değildi. Bir sal inşa edecektim, ilk yapacağım şey bu olacaktı, sonra da nehre bırakacaktım onu. Biz de üzerinde olacaktık, rüzgar

bizi nereye götürecekti bakalım. Ağaç ev. Bu da iyi bir fikirdi. Joe yukarıda nöbet tutacaktı, ölüm avcılarına, karga köpeklerine! Eski demiryolunun orada bir depo vardı, Nazi karargahına çevirebilirdik orayı. Kafamda çakan bütün bu fikirlerle kazan dairesindeki kazanın kıvılcımlarından farkım yoktu. Fikirlerden birini henüz bitirmemişken bir diğeri çıkageliyor, hayır ben daha iyi bir fikrim, bana ne dersin, diyordu. Bir şey kesindi ama, Philip Nugent'a bir daha bulaşmayacaktım. Şimdi seviniyordum Joe'nun kırmızı balığı almış olmasına. Her şeyi çözüyordu, şimdi baştan başlayabilirdik. Philip hayatını yaşardı, biz de kendi hayatımızı. Dünyanın bütün güzellikleri, yanılmıştım onlar hakkında. Her şeydiler. Bir tek onların anlamı vardı. Böyle düşünüyordum şimdi. Uyuyakaldım ve Süzülen Kuş olduğumu gördüm, kar kaplı kış tepelerinin üzerinden süzülüyordum.

Ondan sonra her gün Balon'la birlikte bataklığa yürümeye başladık, Balon başı çekiyor ve bizi sanki pantolonsuz yürüyormuşuz gibi ağızları bir karış açık seyreden kasaba halkına neşeli gülücükler dağıtıyordu. Kadınlar, zavallı öksüzler, diye fısıldıyordu. İçimden dönüp, hey kancıklar, ben öksüz değilim, diye bağırmak geldi ama yıl sonunda Francie Brady Artık Kötü Orospu Çocuğunun Teki Değil Diploması'nı almakta kararlı olduğumu hatırlayıp çenemi kapadım, onun yerine hüzün ve utanç dolu gözlerle baktım onlara. Açık araziye çıkar çıkmaz Balon gevşedi ve kollarını sallayıp *Michael Row The Boat Ashore* şarkısını söylemeye başladı, zombiler de Balon'u kendilerine baktırmaya çalışmaktan büyük keyif alarak *a-le-luuu-ya!* diye bağırıyorlardı. Peder bilmem kim muhteşem bir insan değil mi, diye sordular bana.

Asıl adı şimdi aklıma gelmiyor, ama Balon'dan söz ediyorlardı. Elbette, dedim, kesinlikle çok güzel şarkı söylüyor. Evet, dedi zombiler, bütün okulda en sevdiğimiz rahip o. Sonra onunla konuşmak için öne geçmeye çalışıyorlardı. Ama iyiydi Balon. Yürümekten elma gibi kızarmış taşra suratıyla ilerlerken, her *A-le-luuu-ya!* faslında cüppesinin kollarını tutuşu hoşuma gidiyordu. Bütün gün yürüdük ve Balon bize İngilizlerin herkesi öldürdüğü, yaşlı insanların ateşin etrafında hikâyeler anlattığı, şanslıysan bütün aileyi beslemek için bir dilim soda ekmeği bulduğun gençlik günlerinden söz etti. Ama bize ne zararı oldu ki? Doğru, dedi zombilerden biri, öldürülmüş olmanın kimseye zararı olmamıştır. Tanrı aşkına!

Yo hayır, soda ekmeğini kast etmiştim, dedi Balon, ha ha. Büyük bir dilim güzel soda ekmeği gibisi yoktur Peder, dedim yerden birkaç patates alıp çuvala koyarak. Durdu bir an için, dudaklarını yaladı. Sonra bana buğulu gözlerle baktı. Hele tereyağını da emmişse. Güzel söylediniz Peder, dedim ve işime dönüp ıslık çalmaya başladım. Balon'la konuştuğum için zombiler pis pis baktılar bana. Gülümsedim onlara. Güzel ve büyük bir dilim soda ekmeği ne işe yarar, diye sormak üzereydim. Bizim gibi kasaba çocuklarından sağlam erkekler yaratmaya yarar tabii ki, diyeceklerdi. Hayır, o koca zombi götlerinizin deliğine sokmaya yarar, diyecektim. Hiçbir şey demedim ama. Bir kez daha gülümseyip sırtım ağrıyormuş gibi yaptım. *Tanrım, sevgili arkadaşlar,* bu gerçekten yorucu bir işmiş, dedim. Zombi suratlarındaki o bakış. Bilemediler ne diyeceklerini. Hımm, evet, dediler, ya da öyle bir şey. Birinci sınıf insan ayağına yatabilirlermiş gibi, iğrenç bataklık yaratıkları!

*

Bir gün Balon beni odasına sokup, terbiye öğrenmeye başlaman beni memnun ediyor, dedi.

Evet Peder, dedim.

Sonra yine buğulu gözlerle pencereden dışarı bakarak onun zamanında bu okuldan geçen bütün çocuklardan söz etmeye başlamaz mı? Genç bir papaz olarak buraya ilk geldiğim günden beri gelip gittiklerini gördüm, dedi. İyi anımsıyorum o günü Francis, her şey benim için o kadar yeniydi ki. Sonra rahipliğe atandığı gün yakılan lastiklere ve annesinin sevinçten ağladığına dair başka bir hikâye anlatmaya başladı. Evet, dedi, başını sallayıp başka bir hikâyeye geçerek. Evet, Peder, dedim, anlattıklarının tek kelimesini bile dinlemiyordum ama, kemerli yolun üzerinde uçuşan gofret kâğıdını seyretmekle meşguldüm, ne güzel olurdu şu anda dişlerimi gofrete geçirmek, diye düşünüyordum. Altı peniyle dükkana girecektik. Otuz gofret lütfen. Ne? diyecekti adam. Sonra bütün o gofretleri zar zor taşıyarak demiryoluna gidip hepsini tek tek yiyecektik, ben ve Joe. Yüzümüzde çikolatadan bir sakal. Okulun kurucusuna geçmişti Balon. Şuradaki onun fotoğrafı, dedi. Briket gibi kocaman bir kafası vardı adamın, kaşları ayağa kalkmaya çalışan iki salyangozu andırıyordu. Onunla dalaşmak istemezdim doğrusu. O da bataklık zombilerinden biriydi besbelli. Kemikli kıçlı bataklık zombileri için okulu kuran bu demek, dedim. Der miyim hiç? Hikâye anlatmayı bitirdikten sonra Balon gülümsedi ve, seninle konuşmak güzeldi Francie, dedi, bu iyi gidişatı sürdür. Evet, tabii, diye geçirdim içimden, kesinlikle sürdüreceğim, Francie Brady Artık Kötü Bir Orospu Çocuğunun Teki Değil Diploması'nı almak zorundayım Peder Balon.

*

Sonra Ayin'e koydular beni. Büyük gırgır. Ben ve Peder Sullivan karga bokunu yemeden kalkıp kilise eşyalarının korunduğu odaya gidiyor, kolalanmış cüppeleri giyiyorduk, adamın taşaklarını donduruyordu o kolalı cüppeler. Dışarısı zifiri karanlık ve tek bir insan yok. Ben yağ şişelerini filan taşıyordum, ibadethaneye giden koridor boyunca iki fısıltı gibi ilerliyorduk, Peder Sullivan ve ben. Domine, exaudi orationem meam,[1] diyordu Peder Sullivan ellerini açıp. Benim de, Et clamor meus ad te veniat,[2] demem gerekiyordu. Ama onun yerine, et siki kiki fiki miki, diye karşılık veriyordum. Bir şeyler mırıldandığın sürece fark etmiyordu. Peder Sull dinlemiyordu zaten. Misyoner olarak Afrika'ya gittikten sonra kafayı yediği söyleniyordu. Ne olduğunu bilmiyorum, Baluba kabilesi onu kazana filan sokmuş olmalıydı, o günden beri mısır lapasını andıran bir yüzle dolanır, geceleri uyumaz, yumuşak ayakkabılarıyla koridorlarda gezinip dururdu. Pencerede tek gördüğün dışarı bakan sarı bir surat olurdu.

Uzun yürüyüşlere çıkıp kutsal sesler duymaya o sıralar başladım. Balon bana, tek başına oyun sahasının orada yürüyüp ne yapıyorsun, diye sordu.

Meryem Ana'nın benimle konuştuğunu sandığımı söyledim ona. Kutsal bir İtalyan çocuğa dair bir kitapta okumuştum bunu. Çocuk tarlada koyunlara çobanlık ederken nereden geldiği belli olmayan yumuşak bir ses duyar, sen benim özel habercimsin, dünyanın sonu geliyor filan. Üzerinde babasının ceketinden başka bir şey olmayan bu İtalyan çoban birden dünyanın her yerine seyahat edip kitaplar yazan bir rahibe dönüşür, tahtırevanla taşınır ve, Meleklerin Kraliçesi

1) Bir şeytan çıkarma ayininden. Aynı zamanda Mozart'ın Requiem'ine gönderme. "Tanrım, ne olur duama kulak ver." (yhn.)
2) Aynı duanın devamı. "Ve feryadımın sana ulaşmasına izin ver." (yhn.)

beni seçti, der. Ben de, sen sıranı savdın İtalyan Çoban Çocuk, siktir git şimdi, Francie Brady geliyor, diye düşündüm ve merhaba Meryem Ana, dedim. Söyle bakalım Francie, nasıl gidiyor, dedi Meryem Ana. Fena sayılmaz, dedim.

Balon, Tanrı'ya şükürler olsun, dedi ve o anda havalanıp doğru cennete gidecek sandım. Oyun sahasına doğru yürürken gözlerinin üzerimde olduğunu hissedebiliyordum.

Pişmanlık duası için ıslak çimlere çömeldim. Başımı kaldırdım ve el topu oynanan patikada onu gördüm. Ne diyeceğimi bilemedim, ah sizsiniz bizzat, ya da yolculuğunuz iyi geçti mi filan. Bilemediğim için bir şey demedim. Olağanüstü bir sesi vardı Kutsal Bakire'nin. Sabaha kadar dinleyebilirdiniz. Dünyanın bütün yumuşak kadınları büyük bir çanakta karıştırılıp fırına verilmiş ve ortaya Meryem Ana çıkmıştı sanki.

İnci gibi beyaz ellerinin etrafına bir dua tespihi dolamıştı, iyi olmayı seçtiğim için onu mutlu ettiğimi söyledi bana.

Sorun yok Meryem Ana, dedim.

Peder Sullivan'a anlattım, çok değerli bir şeyin kilidini açtığımı söyledi.

Ertesi gün birkaçıyla daha konuştum, Aziz Yusuf ve Cebrail ve adını bilmediğim birkaçı daha. Peder Sullivan'ın kitaplarını karıştırdım ve onlarca buldum orospu çocuklarından. Aziz Barnabas, Aziz Philomena. Futbol sahasında altı ayrı maç yapılabilirdi onlarla.

Zombiler kuduruyorlardı. Neden sana görünsün ki, dediler, nedir senin özelliğin?

Siktir olup gitmelerini söyledim, ne yani, onlar gibi ne oldukları belirsiz zombilere mi görünecekti?

Cüppeleri giydiğimiz oda ve ibadethane sabahları inanılır gibi değildi, mum dumanının kıvrılışı ve sandalyelerin gi-

zemli yankısı, sabahın henüz tam olarak doğmamış sesleri.

Kısa bir süre sonra da Peder Kafası Dumanlı geldi okula. Bir tür şakaydı aslında çünkü daha önce de oradaydı. Evet –o Peder Sullivan'dı! Cüppelerin bulunduğu odadaydık, Peter Sull'ın sevdiği bir şey varsa o da oyun sahasındaki azizlere dair hikâyelerimi dinlemekti. Ama iki azize vardı ki onları hepsinden çok seviyor, onlara tapıyordu; Azize Catherine ve cennetten pembe bir çiçek bulutunun üzerinde inen Güllerin Azize Teresa'sı. Ne zaman adlarını ansan gözleri sulanır, ellerini kavuşturup dua ederdi. Onlar hiç gelmemişlerdi oyun sahasına, ama Peder Sullivan bana sürekli onları sorduğu için birkaç masal uydurmak zorunda kalmıştım. Bu masalların birinin ortasındayken başımı kaldırdım ve bir de ne göreyim: Yaşlı Sull gözlerime düşen saçımı düzeltip solgun ve soğuk eliyle alnımı okşuyordu? Benim yardımcı çocuğum, dedi, ne kadar güzelsin. İntroibo ad Altare Dei,[1] dedim, nedenini bilmiyorum ve Sull birden dudaklarıma salyalı kocaman bir öpücük kondurmasın mı? Sonra lütfen, dedi, Güllerin Azize Teresa'sıyla ilgili hikâyeyi tekrar anlat. Anlattım, gökyüzünden dökülen taç yapraklarını ve parfüm kokusunu. Parfüm kokusunu tarif et diyordu sürekli. Bana bak Peder, hikâyeyi anlatmamı istiyor musun istemiyor musun, çünkü istiyorsan sözümü kesip durma, diyecektim az kalsın. Demedim ama, sağı solu belli olmazdı bu Peder Kafası Dumanlı'nın, ağlamaya başlayabilirdi. Hikâyeyi dinlerken alnı boncuk boncuk terliyordu, bittiğinde kendi kendine mırıldanıp bir o tarafa gitti, bir bu tarafa, bir yere gittiği yoktu aslında. Ama güllere dair hikâyeyi üçüncü ya da dördüncü anlatışımdan sonra

1) Bir şeytan çıkarma ayininin başlangıcı. Aynı zamanda *Ulysses*'in girişine gönderme: "Tanrı'nın mihrabına gideceğim." Buna Mezmurlar 43:4'te de rastlanır. (yhn.)

başladı asıl Kafası Dumanlı Gösterisi. Karşılığında aldığım mükafatları da düşünürsen oldukça matraktı benim için. Bir gün, iyi misin Francie, diye sordu. Çok iyiyim Peder, dedim gözkapaklarımı mahcubiyetle indirerek, Meryem Ana'nın yaptığı gibi. Gel buraya otur, dedi, dizlerini tokatlayarak. Ben de oturdum. Ne yapsa beğenirsiniz bu Peder Kafası Dumanlı, aletini çıkarıp beni kucağında hoplatarak bir aşağı bir yukarı sıvazlamaya başlamaz mı? Sonra bütün vücudu titredi ve iki büklüm olup uzaklaştı, ikiye bölünecek sandım. Balon bu duruma ne derdi acaba? Neler oluyor burada? Neden Peder Sullivan'ın bir yarısı kitaplıkta diğer yarısı hâlâ koltukta? Sizin bu işte parmağınız var mı Bay Brady? Eski alışkanlıklarınıza mı dönüyorsunuz? Tahmin etmeliydim! Ama öyle olmadı neyse ki. Kafası Dumanlı kesekâğıdı gibi büzüldü ve gözlerini saklayıp, hayır, diye mırıldanarak öylece yattı. Kendini helak etmemesini söyledim ama ellerinin arkasından çıkmak bilmedi bir türlü. Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu, böyleydi bu yaşlı Sull, yani Kafası Dumanlı. Kendini toparlamasını beklerken bir kitap okudum. Bir iki kez parmaklarının arasından bana bakarken yakaladım onu, ama hemen gizlendi yine. Ne kitaptı! Kahramanımız ceketinin altında zincirler kuşanmış olarak ve, yaptığım bütün kötülüklerden ötürü pişmanım İsa, diyerek Dublin sokaklarında yürüyordu. Matt Talbot, buydu adı. Ne işlere girişti o kitapta. Kasaba gidip bir ringa balığı satın aldı ve balığı tencerede kaynattı. Balığı kediye verip suyunu kendi içti, geçmişte işlediği günahların kefareti olarak. Tam bir kaçık! Eskiden birahaneye gidip herkese bira ısmarlıyordu. Hey, işte Talbot geliyor, diyorlardı, birkaç sürahi içip kafayı buluruz. Gerçekten de herkese içki ısmarlıyordu Matt. Yaşa Matt, diyorlardı, kıyak adamsın. Sonra bir

gün ustabaşı Matt'e, siktir git Talbot, bu depoda sana göre iş yok artık, diyordu. Zavallı Matt. Birahaneye gidiyordu ve içeride herkes kafayı çekiyordu. Biriniz bana bir içki ısmarlayabilir mi acaba, diyordu Matt. Hayır, üzgünüm Matt, meteliğim yok. Kusura bakma Matt. Böyle diyorlardı. Zavallı Matt, yağmura çıkıp eski ve pis odasına dönüyordu, o ve kedisi. Ben biliyorum ne yapacağımı, diyordu sonra. Döşeme tahtalarının üzerinde yatacağım, zincirler kuşanacağım. Sonra Tanrı bu güne kadar içtiğim içkiler ve işlediğim günahlar için beni bağışlayacak. Bağışlar mısın Tanrım? Evet, diyordu Tanrı, yeter ki tahtalar sert olsun. Tahtalar yerinden çıkarılsın, zincirler kuşanılsın, ve yağmura çıkıp yürümeye başlıyordu Matt, bir gün düşüp ölünceye ve rahibeler onu buluncaya kadar. Bak bir adam, kutsal bir şehit, zincirler içinde! Okumaya devam ediyordum ki Kafası Dumanlı, yüce Tanrım, üzgünüm Francis, dedi. Önemi yok, dedim, sigaran var mı? Kendinden utanmalısın Kafası Dumanlı demiş olsaydım o anda havalanıp kendini tavana çivilerdi herhalde. Bu yüzden bir şey demedim, aletim bacağımda uykuya yatmış orada oturup sigara içerek Matt ve azizeleri okumaya devam ettim. Kutsal Oliver Plunkett! Dört çeyreğe bölünmüş![1] Tanrı aşkına!

---

1) İngiltere'de sadece erkek vatan hainleri için uygulanan ve "hanged, drawn and quartered" olarak bilinen insanlık tarihinin en acımasız infaz yöntemi. Mahkum boynu kırılmayacak şekilde ölümün eşiğine gelinceye kadar asılır, ancak ölmesine izin verilmeden ipi kesilip yatırılır. Ardından karnı yarılır, bağırsakları çıkarılır, erkeklik organı kesilir ve hepsi mahkumun gözlerinin önünde yakılır. Sonra kalbi çıkarılır (kalbin atmaya devam etmesi celladın maharetini gösterir) ve başı kesilip vücudu dört parçaya ayrıldıktan sonra parçalar ve baş infaza tanık olmayanların ibret almaları için sergilenmek üzere kentin ya da ülkenin farklı bölgelerine gönderilir. İrlanda başpiskoposu 1681 yılında bu yöntemle infaz edilmiştir. 1790 yılında yürürlükten kaldırılmıştır. (ç.n.)

Benim en sevdiğim küçük kızımsın, dedi Kafası Dumanlı ve bir şeyler homurdanarak masasına gitti.

Gözlerimde dünyanın bütün güzelliklerinin parladığını görebiliyordu, dediğine göre.

Şimdi de oradalar mı, dedim. Patikadaki çocuklardan ve turuncu gökyüzünden bahsettim ona. Bahsetmez olaydım. Yarısına gelmişken başımı kaldırıp baktım, yaşlar süzülüyordu yanaklarından. Elimi öptü, tekrar tekrar. Bir kez daha anlat, bir kez daha –lütfen Francis! Gözleri yuvalarından fırlayıp halıya düşecek sandım, Tanrı aşkına, ya onları Balon bulursa, ne yapardık?

Üç sigara verdi bana, pakette başka sigara kalmamıştı zaten. Mümkün olsa sigara fabrikasındaki bütün sigaraları verirdi, biliyorum. Kafası Dumanlı'nın o kocaman hüzünlü ağzıyla öyle bir bakışı vardı ki insana. *Road Runner* onu iyice enayi yerine koyduktan sonra *coyote*'nin halini çağrıştırıyordu.

O kadar da enayi değildi ama. Balon'a rahip olmak için yüzde yüzlük bir yeteneğim olduğunu ve bana yol gösterdiğini söyledi. Sevinçten uçtu Balon. Kemerli yolda önümü kesip, Aziz Augustine'i kolla! dedi.

Olur Peder, dedim başımı öne doğru eğerek. Evet Peder, dedim hafifçe, her kimse bu Aziz Augustine, benim azizler kitabımda adı geçmiyordu. Tanrı'nın sesini duyduğunda sakın korkma. Bizim her zaman burada olduğumuzu unutma. Biz rahipler bunun için varız zaten. Canavar değiliz biz Francis! Evet Peder, dedim, bunu biliyorum. Azizlerle muhabbet etmek, bir sigara içmek ve Kafası Dumanlı'nın verdiği Rolos

şekerleme paketine yumulmak üzere oyun sahasına doğru yürürken arkamda kedi gibi mırlayarak beni seyrettiğini hissedebiliyordum.

Sonra, bir dahaki seferde, kulağıma solumaya başladı Kafası Dumanlı. Güllerin Azize Teresa'sı gibi koktuğumu ve ona hayatımda yaptığım en kötü şeyi söylersem bana istediğim kadar Rolos şekerlemesi vereceğini söyledi. Kasabaya dair bir şeyler anlattım ama kesmedi onu, hayır hayır, daha kötü olmalı, deyip duruyordu, elinin altımda titrediğini hissedebiliyordum. Ne anlattıysam yeterince kötü olmadı onun için. Hayır, diyordu, bundan daha kötü bir şey yapmışsındır mutlaka, hiç kimseye anlatmaya cesaret etmediğin bir şey, dünyada kimsenin bilmesini istemeyeceğin kadar utandığın bir şey. Kes artık, dedim, devam etmesini istemiyordum, duymak istemiyordum. Vazgeçmedi ama. Onu zor duyuyordum ama hâlâ, kendini asla bağışlamayacağın bir şey Francie, diyordu, korkunç bir şey, lütfen. Kes artık! diye bağırdım. Yine kesmedi ama, ve annemin sesini duydum yine, senin suçun değildi Francie, ve bileğinden yakaladığım gibi dişlerimi etine geçirdim, kireç gibi oldu ve, hayır Francie! diye bağırdı. *Kes artık,* dedim, *bir daha da sorma!*

O hadiseden sonra uzak durdum ondan. Yüzünü görmek istemiyordum, o ve kokusu ve soluğu ve korkunç şeyleri. Ama o ısırık Kafası Dumanlı'nın aklını başından iyice aldı. Beni arabasıyla bir kafeye götürüp, seni seviyorum, dedi.

Pekala Kafası Dumanlı, dedim, ama bir daha bana soru sorma, tamam mı? Olur Francis, dedi, sen nasıl istersen.

Bir gün bulvarda kocaman paltosuyla Al Capone gibi yürüyerek babam geldi. Onu görür görmez Öksüzler Yurdu'nun içine Tanrı korkusunu saldığını anladım, Belfast'taki domuz okulunu hatırlatmıştı ona. Paltosunun iç cebine yarım şişe Jameson zulalamıştı, şişenin ağzı görünüyordu. Gözleri bir yerde durmak bilmiyordu, sürekli hareket halindeydiler. Rahiplerin onu aşağıladıklarını hissettiği için. Vay, Bay Domuz, diyorlardı ona, döndün mü yine? Senden kırk yıl önce kurtulduğumuzu sanıyorduk.

Böyle diyorlardı ve o gözlerini indirip şişeden bir fırt almak için cebine uzanıyor, şişeyi çocuk çıngırağı gibi çıkarıyordu çaresizce. Kabul odası cila kokuyordu, tahta bir fili andıran kısa ve kalın bacaklı meşeden bir masa vardı. Balon içeri girdi, babam viskiyi tam zamanında sakladı. Balon ellerini kavuşturup gülümseyerek arkama geçti ve bana aileden biri ya da polis geldiğinde takındığı o salak yüz ifadesiyle baktı. Yarı rahip, yarı inek bakışı. Francie çok ilerleme kaydetti, dedi ona kimse bir şey sormadığı halde. Babamın tek endişesi üzerinde viskiyle yakalanıp bir tekmeyle kapı dışarı edilmesi ve ona bir daha oraya ayak basmamasının söylenmesiydi. Her sabah yedide Ayin için ayakta, asla karşılık vermiyor, onunla gurur duyuyoruz Bay Brady. Sonra sesini alçaltıp, biliyor musunuz Bay Brady, çok çocuk geçti elimden, dedi ve odadan çıkıp gitti. Pencerede durup kemik kıçlı tugayın yürüyüşünü seyrettim. Hafiften bir radyo sesi geliyordu bir yerden. *Piramitleri seyret Nil boyunca*, diye aktı şarkı, *tropikal adada güneşin doğuşunu seyret*. Güneşle aydınlanmış adada durmuş piramitleri seyrediyor ve ne kadar ufak olduğumu düşünüyordum ki kapının Alo'nun gittiği gece yaptığı gibi

hafifçe kapandığını duydum ve odanın ebatları üç misli büyüdü sanki. Viskiye yumuluyordu yine. Odada başka biri olup olmadığı umrunda değildi artık. Onu nereye götüreceğini bilmeden sözcüklerinin peşinden sürükleniyor, arada sırada viskiden bir fırt çekmek için duruyordu sadece. Yıllar önce bir otobüs yolculuğu yapmışlardı, Donegal iline bağlı Bundoran adında bir sahil kasabasına. Savaş son bulmuştu ve herkes mutluydu. Otobüs ne zaman yokuş aşağı gitse sevinç çığlıkları atıp alkış tutuyor, şarkı söylüyorlardı. Annemin başı kazayla babamın omzuna düşmüştü. Aman Tanrım! diye bağırmışlardı, şunlara bakar mısınız!

Bir fotoğraf makinesinin klik sesi duyulmuştu. Annem, rezil olduk herkese! demişti, ama babam bir şey dememiş, kolunu annemin omzuna dolamıştı.

Kumsalda el ele yürüyüp babamın kasabada yeni kurduğu bandodan ve okuduğu kitaptan söz etmişlerdi, devrim kahramanı Michael Collins'in[1] hayatı. Ben nereden bileyim bütün bunları, demişti annem. Bu zekân nereden geliyor, diye gülmüştü. Tartışma yaşanmamıştı o gün, viski içilmemişti. Ondan sonra üç kez daha buluşmuşlardı o kasabada, panayırın rengarenk cümbüşünün içinden geçip akşamları canlı müzik çalınan Dalgaların Üzerinde adlı bir pansiyonda kalmışlardı. Babamdan şarkı söylemesini istemişlerdi ve gözlerini kapayıp ***mermer sarayda yaşadığımı düşledim*** şarkısını yorumladığında annem onunla gurur duymuştu. Herkes tanırdı bizi orada, dedi. Pansiyonu işleten kadın her gece, acaba

1) İrlanda bağımsızlık mücadelesi kahramanlarından. İrlanda Bağımsızlık Savaşı'nın (1919-1921) şiddetlendiği sırada yürüttüğü gerilla savaşı stratejisiyle tanınır. İrlanda Cumhuriyeti'nde maliye bakanlığı, IRA istihbarat yöneticiliği, kurucu hükümet başkanlığı ve İrlanda ordusunda genel kurmay başkanlığı yapmış; 1922'de İrlanda iç savaşında vurularak öldürülmüştür. (ç.n.)

Bay Brady'yi bize bir şarkı söylemeye ikna edebilir miyiz, derdi. Aynen böyle derdi. *Siz benim özel misafirimsiniz! Kumrular! Benny ve Annie Brady!* Yatak odasının altında dalgaların hışırtısı ve yatakta yanında yatan annem, ama farklı bir kadındı o zamanlar, olabileceği kadının hayaleti. Annem hakkında bu şekilde konuşmasının beni nasıl etkilediğini bilmiyordum, bir yanımla ona dönüp, artık çok geç, demek geliyordu içimden, bütün o önünde diz çöküp onu aşağıladığın gecelerde neden söylemedin bunları, seni gördüğüm güne lanet olsun, dedin ona, bir boka yaramayan ayyaş serseri, o zaman söyleseydin ya bunları! Ama sözcükler dudağıma gelir gelmez sonsuza dek yitiyorlardı, çünkü sarkık teni kemiklerinden erimişti artık sanki, konuşurken görünmez bir şekilde üzerinden dökülüyordu. Odada değildi, onu hakir gören sert rahipler yoktu, sahil kıyısında duran annemden başka hiçbir şey görmüyor, yılların gerisine yuvarlanıp anneme seslenen sesinden başka bir şey duymuyordu, *Annie, Annie.* Ve daha sonra, deniz kenarında yürürken onu kollarına almış, hayatının sonuna kadar ekmek ve kuru soğanla yaşamaya hazır mısın, diye sormuştu ve annem dalgalı saçlarını geriye atıp, benim gibi çekici bir kıza sunabileceğinin en iyisi bu mu Benny Brady, demişti gülerek.

Sonra kayaların üzerine diz çöküp tespih duasını etmişler; o anın nasıl mümkün olabildiğini düşündüm, havaya uçan yarı duyulmuş duaları ve uzakta dönüp duran panayır, kıyıyı yalayan dalgalar ve babam, elindeki tespihi çekerken annemin gözlerinin içine bakıyor, şimdi baktığı gibi. O devasa odanın boş, yitik sessizliğinde dururken ölü öğleden sonranın fısıltısını duyabiliyordunuz neredeyse.

Kapa çeneni, dedim, anlatma artık, bir şey kabarmıştı içimde, bitmesini istedim. Iyi kadındı annen, dedi, salyaları akmaya başlamıştı. Eskiden böyle değildik, bilemezsin o kadını ne kadar sevdiğimi. Iki kemik kıçlının bizi seyretmek için pencereye geldiğini gördüm ve tepem attı, susmasını söyledim bir kez daha, yararı yoktu, hiçbir şeyin yararı yoktu. Onunla o şekilde konuşmamamı söyledi, onuru vardı. Eskiden, kafayı iyice çektikten sonra annemin önünde diz çöktüğü gibi diz çöktüm ben de. Diz çöker, bir gözü kapalı yumruğunu havaya kaldırır ve bu gece Tanrı'nın laneti üzerinde olsun kaltak, seni o iğrenç Derry'deki dükkandan çıkardığım gün benim sonum oldu, diye bağırırdı. Bir oğul babasına asla böyle laflar etmemeli, dedi. Onları o deniz kıyısında ne zaman hayal etsem iyice tepem atıyor, ona daha da ağır laflar ediyordum, sonunda ağlamaya başladı. Buraya seni görmeye geldim, oğlum, dedi. Oğlun yok senin, dedim, annemi akıl hastahanesine koydun. Oğlum olmaması daha iyi belki, dedi, yaptıklarından sonra sen kendine oğul der misin? Yaptıklarımdan sonra mı, ne yapmışım, yakasından kavradım ve gözlerine bakınca benden korktuğunu gördüm, artık nasıl baktıysam ona. *Ne yapmışım?* Kolay değildi onun için bunu söylemek, sesini zor duydum, seni hiçbir babanın oğlunu sevmediği kadar sevdim Francie, dedi, aynen öyle dedi, bana bir tane patlatmasını yeğlerdim, yakasını bıraktım ve ona sırtımı dönüp, siktir git, dedim, ***siktir*** git, ve ancak Balon kulağıma, söylesene Francie, güzel bir sürprizdi, değil mi, diye fısıldadığında anladım odada uzun süredir yalnız olduğumu.

Hışır hışır geçtik avluyu birlikte. Babanın müzisyen olduğunu bilmiyordum Francie, dedi. Hem de çok iyi bir müzis-

yendir Peder, dedim, kasabanın bandosunu o kurdu, kimse onun gibi trompet çalamaz. Sahi mi, dedi Balon, harikulade! Evet, annemle evlendikten kısa bir süre sonra kurdu bandoyu. Bundoran'da evlenmişler. Öyle mi, dedi Balon kulak kesilerek. Evet, dedim, orada Dalgaların Üzerinde adında bir pansiyon var, balayını orada geçirmişler. Sürekli oraya geri gitmekten söz ederlerdi, ama bir türlü fırsat bulamadılar. Herkes tanırmış onları orada, bütün misafirler. Babam akşamları şarkı söylermiş. Bir daha gidememiş olmaları üzücü. Belki bir gün giderler Francie, dedi, hiçbir zaman geç değildir. Değildir gerçekten, dedim, annem çok büyük alkış alır mutlaka, şarkı söyleyen bir iskelet kolay bulunmaz.

Evlenebilsek ne kadar güzel olurdu, değil mi, dedi Kafası Dumanlı. Harika olur, dedim. Sana çiçek ve çikolata getirirdim, sen de ben eve geldiğimde akşam yemeğini hazırlamış olurdun. Ha ha, diye güldüm aynı bir kız gibi, ve mest oldu Kafası Dumanlı! Küçük Bayan Kardelen, dedim, Dünyadaki Bütün Güzelliklerin Kraliçesi! ve bunu duyunca neredeyse aklı başından uçuyordu. Ter akıyordu üzerinden. Pat, cebe girdi Rolos şekerlemesi.

Bir gün kazan dairesinde durmuş kazanın içindeki kıvılcım sirkini seyrediyor, Kafası Dumanlı'nın verdiği sigaraları tüttürüyordum. Sonra bir ses duydum: *Biliyorum orada olduğunu, beni kandıramazsın!* Senden korktuğumu sanma Bay Altın Kafa Brady. Haklayacağım seni! Senin hakkından gelecek adam benim! Senin numaraların bana sökmez! Hadi! Hadi çık dışarı, yılan kılıklı orospu çocuğu!

Sonra anahtarların şıngırtısını duydum ve başımı kaldır-

dığımda karşımda bahçıvanı gördüm, elindeki kocaman çatalı bana doğrultmuştu ve gözleri fırıl fırıl dönüyordu, artık elimdesin aslanım, rahipler buna ne diyecek bakalım!

Betim benzim attı ve, hapı yuttuğumun resmidir, dedim, ama kendi kendine kıkırdayıp kapıyı kilitledikten sonra, bana bir sigara ver, demesin mi? Götüne koduğumun rahipleri, çok umrumdaydılar! Adam gibi biri çıktı mı içlerinden? İdrarının buharını bile vermezler adama. Bin dokuz yüz kırk yılından beri ona beş şilin borçlu olduklarını söyledi. Kazan dairesine ot ve gübre kokusu sinmişti birden. Orada durup kazanın küçük penceresinden içerideki kıvılcım sirkini seyrettik. O bahçıvanda da vardı biraz zombilik. Büyük bir ıscaklık yayıyor bu kazan, dedi. Evet, dedim! Çok güçlü bir ıscaklık!

Korkarım ki çimlerin bu kenarını atlamışsın, dedi rahip bozuntusu bana. Makas elimdeydi! Sana şu kadarını söyleyeyim, talihli günündeymiş. Şu kadar kalmıştı makası yemesine! dedi başparmağının ucunu iki parmağının arasına kıstırıp bana uzatarak.

Sigaranın filtresini kemirip duruyordu. Ben ki, dedi, bu ülke için savaştım. Evet, devrim için savaştım ben. Devrimde ilgimi çeken tek kişi Michael Collins'ti, o da annemle babam Bundoran'dayken babam onun biyografisini okuduğu için. Michael Collins'i *tanıyor muydun,* diye sordum. Bir yerine inecekti az kalsın. Onu *tanıyor muydum?* Evimizde yemek yedi be!

Fıldır fıldır dönen gözleriyle bana baktı sigarasını silkerek. Babamın Michael Collins hakkında çok şey bildiğini söyledim. Benim kadar bilemez, iyi tanırdım onu, dedi yere çö-

melip gözlerime bakarak. Bana inanmıyor musun, dedi ve koluma bir yumruk çaktı, az daha ateşin içine devrilecektim. Sana inanıyorum, dedim. *O adamın ne kadar jambon ve puding yediğini bilmek ister misin,* dedi, *iyi bir asker olmasında şaşılacak bir şey yok!*

Sonra arkasına yaslandı, ağzının köşesinde sigarayla kollarını kavuşturdu. Bir şey söylememi beklerken ayağıyla yerde tempo tutuyordu. Avcumun ortasına iri bir çiftçi tükürüğü fırlattım. Gerçekten, dedim, bunu söyleyebilecek çok adam yoktur. Evinde kaldı, öyle mi! İki kamışlı bir köpek kadar gururlu baktı bana.

Doğru söylüyorsun, dedi ve sigarayı tüttürdü memnuniyetle.

Ve sana bir şey daha söyleyeyim, dedi –tüfek söz konusu olduğunda hayatında gördüğü en iyi nişancı genç bendim.

Vay anasını! dedim ağzım bir karış açık.

Artık biliyorsun, dedi ve göz kırptı: Ama kimseye bir şey söyleme. O orospu çocuklarının bilmesine gerek yok.

Crossley Tenders'ları bitirip Tan marka sigaraya geçtiğinde hava kararmaya başlamıştı.

Her nefes çektiğinde sigaranın gözü parlıyordu çamur kaplı parmaklarının pembe pençesinde.

Yarın burada buluşalım, dedi ve bu da bir başka Kafası Dumanlı mı acaba, diye geçirdim içimden. Ama biliyordum olmadığını. Tek istediği Black and Tans[1] örgütünden bir İn-

1) İngilizlerin İrlanda'da Sinn Fein'e karşı kurduğu yarı askeri güç. Black and Tans adını giydikleri haki pantolon ve siyah bereden ötürü almıştır. İrlanda Bağımsızlık Hareketi'ne karşı kurulmasına rağmen sivil halka zulüm uygulamıştır. Kanlı Pazar olarak anılan 21 Kasım 1920'de, Kuzey Dublin'in Croak Park stadyumunda oynanan futbol maçı sırasında tribünlere ateş açmaları 14 kişinin ölümüne neden olmuştur. (ç.n.)

gilizi kucağına oturtup kafasına bir mermi sıkmaktı. Siktir, diye bağırdı birden, rahipler geliyor, çömel, çömeldik ikimiz de. Baktığımda kollarını bir ahtapot gibi kafasına dolamıştı. Birtakım mırıltılar duyuldu geçerlerken, evet, evet, gerçekten, ve deri ayakkabıların gıcırtısı. Evet, evet, dedi bir tanesi, *final maçında gerçekten kendini buldu!* Sorun yok, dedim, gittiler. Orospu çocukları, dedi kapının çatlağından dışarı bakarak, beni burada yakalarlarsa yalnızca işimden olmakla kalmam!

Bu şekilde sürdü. Kafası Dumanlı'nın karısı olmakla bahçıvan için Black and Tans örgütünün üyelerini kollamak arasında işi iyi kıvırıyordum o domuz okulunda, ama Kafası Dumanlı her şeyi yüzüne gözüne bulaştırmadan edemedi.

Buraya otur, dedi ve beni dizine çıkardı. Oo, dedi, tablo gibisin. Ha ha, dedim tam onun sevdiği gibi. Sana ne aldığımı asla tahmin edemezsin, dedi.

Parmağımı ağzıma sokup gözlerimi şeytanca yuvarladım.

Tahmin et, dedi. Tahmin et, hadi.

Şeker, dedim.

Hayır, şeker değil.

Kitap, dedim, kitap mı?

Hayır, dedi, kitap da değil.

Bir sürü tahminde bulundum ama hiçbiri tutmadı. Kafası Dumanlı büyük koltuğun arkasında bir yerleri karıştırıyordu, sonra ambalaj hışırtısı duydum. Sicimi kurcalayıp paketi açmaya çalışırken parmakları titriyordu.

Ben açayım, dedim.

Oo, dedi Kafası Dumanlı.

Gözleri faltaşı gibi açılmıştı. Ben bayılmış gibi yaptım.

Oo, Peder, harikulade!

Kenarından uzun beyaz bir kurdele sarkan bir kadın şapkasıydı.

Deli gibi gülmek geldi içimden, ama bu, dudağının kenarını ısırarak, oo Francie, diyen zavallı Kafası Dumanlı'nın hiç hoşuna gitmezdi.

Ne düşünüyorsun, dedim şapkayı başıma geçirip onun için aynanın önünde dönerek. Döne döne ilerledim odada, eli ayağı boşaldı Kafası Dumanlı'nın, koltuğa tutunmak zorunda kaldı.

Ne diyorsun –harikuladeyim!– ah! dedim.

Alt dudağı titriyordu. Buraya otur, dedi, kucağına çıktım. Beni kollarına alıp, seni ne kadar sevdiğimi tahmin edemezsin Francie, dedi, geceleri rüyamda görüyorum seni. Senin hakkında her şeyi öğrenmek istiyorum. On paket Rolos şekerlemesi, dedim. Kendinden söz et bana, dedi. İçine biraz gerçek katılmış yığınla palavra sıktım ona. Çok hoşuna gitti, futbol maçları, kasaba, ayyaş genç ve daha bir sürü şey, ama bunlar değildi bilmek istedikleri. Evet, evet, dedi, ama ben *seni* tanımak istiyorum Francie. Bahse girerim ki güzel bir evde yaşıyorsundur, güzel bir evde mi yaşıyorsun?

Bana kocaman, amcavari bir gülümsemeyle baktı ve ilk kez, artık senden hoşlanmıyorum Kafası Dumanlı, diye geçirdim içimden.

Şapkanın kurdelesini çekip gözlerini kıstı. Hadi, dedi, bana anlatabilirsin. Hiçbir şey anlatmayacaktım ona, ama sürekli hadi, hadi, deyip duruyordu. Mutfağımızın siyah beyaz fayans döşeli olduğunu söyledim, televizyonumuz altmış ek-

randı, ama bunlar tatmin etmiyordu onu, ısrarını sürdürdü. O beni bir şeyler söylemeye zorladıkça yüzüm kızarıyordu, o kadar çok palavra sıkmıştım ki geriye dönüp ona aslında Nugent'ların evini anlattığımı söyleyemezdim artık, devam etmek zorundaydım, orada kesmiş olsaydı sorun çıkmayacaktı, kesmedi ama, beni konuşmaya zorladı. Bayan Nugent'ın istediği de buydu. Evin arkasında, Joe ile oynadığımız su birikintisinin yakınındaki patikada bir ağacın altında dururken gördüm onu. Annem çamaşır asmak için bahçeye çıktı. Annemi görünce Bayan Nugent'ın dudaklarında ince bir gülümseme belirdi. Sonra ona doğru yürüyüp duvarın üzerinden baktı. Annem tökezledi kolunun altındaki çamaşır öbeğiyle. Bayan Nugent gülümseyip duruyordu anneme. Şöyle diyordu gözleriyle: Kendimi ne zaman hazır hissedersem o zaman konuşurum seninle.

Kendini hazır hissettiğinde de şöyle dedi: Oğlunun ne yaptığını biliyor musun? Annesi olmamı istedi benden. Domuz olmamak için her şeyi yapacağını söyledi. Görüyor musun oğlunun sana yaptığını Bayan Brady? Bu yüzden geldi evimize! Göğsü boğuyordu beni yine, ılıklığını hissettim boğazımda. Sanıyorum önce vurdum ona, arkaüstü devrildi ve, *canımı yakma Francie, seni seviyorum!* diye bağırdı.

Masanın üstünde bir mektup açacağı dururdu, birçok kez görmüşlüğüm vardı, aramaya başladım, bulunca da onu kesmeye çalıştım ama başaramadım, *lütfen, lütfen, seni seviyorum!* diye haykırıyordu, başka bir şey duyamıyordum. Sonra bir ses, *bırak o bıçağı!* diye bağırdı, kim olduğundan emin olamadım, Balon'du galiba, yanında yüzünü seçemediğim biri daha vardı, başım dönüyordu, annemin gülümseyen yüzünden başka bir şey göremiyordum, tekrar tekrar, üzülme

Francie, diyordu bana, senin hakkında ne derse desin inanmam ben o kadına, seni asla inkar etmem; benim seni inkar ettiğim gibi mi anne, dedim, *hayır oğlum hayır!* dedi ve, doğru ama anne, dedim, hayır, dedi, doğruydu ama ve her zaman doğru olacaktı; ne yaparsam yapayım.

Karanlıktaki domuz kızartması, buydum uyandığımda, kazan dairesine kilitlemişlerdi beni. Dışarıda bir fısıltı duydum, ne dediğini çıkarmak biraz zamanımı aldı. *Sıkı adammışsın! Dört kişi zor zaptetmiş seni. Bir sansarla güreşmek gibiymiş duyduğuma göre. Duyuyor musun beni? Dünyanın kaç bucak olduğunu gösterdin orospu çocuklarına! He he he!*

Kıvılcım sirki bir gösteri sergiledi benim için. Bak Francie, dediler, ama doğru dürüst göremiyordum onları, bana iğne vurmuş olmalıydılar, Joe ile patikada misketlerle oynarken birden Balon geçiyordu önümden, rüzgarda siyah bir paraşüt misali. Panayırdan gelen müziği duyabiliyordum, Joe gölgelerin arasında tek başına dolanıyordu. Çarkıfelek döndü, su fıskiyelerinin üzerinde sarı toplar sıçradı. Tüfekler pat diye patladı ve eski hedefler devrildi. Poligonun yanındaki büyük cam akvaryumda kırmızı balıklar yüzüyordu. Onları eve götürmek için plastik torbalar vardı. Sonra ateş eden çocuk döndü ve gözüne düşen saçlarını geriye itti. Philip Nugent, gülümseyerek hedefte açtığı delikleri sayıyordu. Bir şey söylemeye çalıştı ama gırtlağından çıkan ses ona ait değildi: *Selam! Selam! Orada mısın? Ha ha! Bir sigara ister misin?*

Sonra bir sigara yuvarlandı kapının altından. Oradayken kaç sigara içtiğimi bilmiyorum. Yüzlerce belki. Kapılar açıldı ve ışıkta Balon belirdi, ama her zamankinden farklıydı, cüppesinin kollarını çekiştiriyor, konuşurken uzağa bakıyordu.

Nadiren böyle görürdünüz onu. Evet, sevgili dostum, disiplin öğrenmeye hazır mısın, dedi.

Ona bakınca, hayır diyeceğimden korktuğunu gördüm. Çünkü o zaman ne yapacağını bilmiyordu. Demedim ama. Severdim ihtiyar Balon'u. Ama Kafası Dumanlı başka bir hikâyeydi. Bir daha yanıma gelirse ancak Tanrı kurtarabilirdi onu.

Lanet olası çimlerin kenarlarını biçmek benim işim değil, dedi. Beni bir kez daha uyarırsa bitti. Giderim.

Sen ne diyorsun?

Bir şey demedim, baktım ona, sigarasının külü iki santimi bulmuştu, tek gözü kapalıydı.

Yoksa konuşmaktan tamamen mi vazgeçtin?

Bunu söyleyiş biçimine bakarak bana çatalıyla girişmeden bir şeyler söylemenin yerinde olacağına karar verdim.

Kenarları biçme, dedim. Biçme kenarları, canları cehenneme!

Heyecandan çatlayacaktı neredeyse. Yıpranmış kepini fitilli kadifeden pantolonuna vurmaya başladı.

İyi söyledin! diye haykırdı.

Tek bir tane bile! dedim.

Tek bir tane bile, dedi sigarayı sallayarak, Tanrı aşkına, müthiş bir adamsın, bir sigara al, dedi paketi havada sallayarak, *kıçına tekmeyi yiyecek her rahip için bir sigara! Al!*

Kıvılcımlardan oluşmuş bir balerin havada dönerken kıkırdadı kendi kendine. Michael Collins'i Bridewell cezaevinden kaçırdığımı anlatmış mıydım sana?

Hayır, dedim.

Anlatmadım mı?

Dudaklarını yaladı ve bir gözünden ötekine küçük piyade

askerleri koşuştu. *Burada işin ne, diye sordu subay? Oo, Kutsal Ruh'a mensup bir rahibim ben komutanım, dedim. Pekala, dedi, girebilirsiniz peder. İçeri girdim ve yarım saat geçmeden ben ve İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun başkomutanı bir atlı arabayla Dublin sokaklarını gümbürdetiyorduk. Helal olsun, dedi Collins şalgam yığınının altından, tarihe geçeceksin!*

Dışarıda hava kararmaya başlamıştı, herkes çay içmek için yemekhanenin yolunu tutmuştu.

Kırmızı balığı aklımdan silmeye çalıştıkça geri geliyordu.

Yağmurlu bir günde Kafası Dumanlı'yı arabasına binerken gördüm, bir daha dönmemek üzere, garaja gidiyordu muhtemelen, kamışını zombilerden birine sürtmeye herhalde, şeytan görsün yüzünü. Balon beni çalışma odasına çağırdı, dedektifliğe soyunmuş gibi bir hali vardı. Ona bakmadığımı hissettiğinde çay fincanın kenarından beni süzüyordu. Döndüğümde bakışlarını hemen başka tarafa çeviriyordu. Doğru sözcükleri bulmaya çalışıyordu, çünkü yanlış sözcükleri seçerse ona hiçbir şey anlatmayacağımı biliyordu, gerçi doğru sözcükleri bulsa da ona bir şey anlatmayabilirdim. Koca deri koltuğa gömuldüm ve bana karamelli çikolata sevip sevmediğimi sordu. Severim, dedim, çok severim. Kendimi nasıl hissettiğime dair birkaç soru sordu. Hepsini evet ya da hayır diyerek yanıtladım. Yüzünü buruşturmuştu doğru sözcükleri bulma çabasıyla, iki tekerlek üzerinde viraj almaya benziyordu. Arada sırada omuz silkip pencereden dışarı bakıyordum. Sonra ayağa kalktı Balon, parmaklarını arkasında kenetleyip dışarı bakarken nutkuna nasıl başlayacağını tasarlıyordu. Farklı bir nutuktu bu seferki, espri filan yapmadı, çünkü ne düşündüğümü biliyordu, başlatma esprine, ve haklıydı. Ha-

yatın zor olduğunu söyledi, herkesin kendine göre sıkıntıları vardı. Bazı insanların yaptıklarını anlamak güçtü. Çamurlu bir futbol topu uçtu pencerenin önünden, ardından da topun peşinden koşan zombilerin gürültüsü geldi. Peder Sullivan'ın iyi bir adam olduğunu söyledi. Bir şey demedim. Onun kız kardeşini ziyaret için Dublin'e gittiğine dair bir hikâye anlatmaya başladı. Son zamanda çok çalıştı, bana sorarsan aşırı, dedi sulu bir kahkaha atarak. Kız kardeşi onunla ilgilenecek, dedi ve çayından bir yudum aldı. İyi kadındır, dedi. Böyle bir kız kardeşi olduğu için şanslı. Gülmek istemiyordum, ama öyle deyince kendimi tutamadım. Kıkırdıyordum kendi kendime. Kız kardeşiymiş, Tanrı aşkına! Zavallı ihtiyar Kafası Dumanlı şimdi garajın duvarlarına tırmanıp genç bir çiftçiye, *seni seviyorum zombi!* diye bağırıyordu muhtemelen.

Balon biliyordu güldüğümü, yapabileceği bir şey yoktu ama. Gülmeyi kes dese daha da kötüsünü yapacaktım. Onu bir kenara itip pencereden, *hey zombiler! Rolos şekercisi Peder Kafası Dumanlı'nın başına gelenleri duydunuz mu,* diye bağıracaktım.

Balon'un korktuğu da buydu. Herkesin duyması. Ama endişe etmesine gerek yoktu. Beni kendi halime bırakıp işine baktığı sürece kimseye Peder Koca Kamış'tan söz etmeyecektim, Kafası Dumanlı'dan yani. Artık gitmişti ve umrumda değildi. Tek istediğim rahat bırakılmaktı. Umarım burada mutlusundur, dedi Balon. Mutlu olduğumu söyledim. Sonra, ben gidiyorum, dedim.

Pekala Francis, dedi Balon çay fincanını tek parmağıyla havada tutarak. Kafası Dumanlı'dan kimseye bahsetmeyecektim. Ama Balon bunu bilmiyordu. Tek bildiği onu bir köşede bana seni seviyorum derken gördüğüydü. Zavallı yaşlı Ba-

lon'un böyle şeylere şahit olduğunu sanmıyorum. Kapıdan çıkarken son gördüğüm orada çaresizlik ve acı içinde dikildiği oldu. İçinden, bütün bu tatsızlıklar sona erse de ben küçük ve mutlu bir şarkı söylesem, diye geçiriyordu. *Michael Row The Boat Ashore,* mesela!

Ondan sonra günler hep aynıydı, çiseleyip geçtiler, ne Joe vardı ne de babam, hiçbir şey yoktu. Kafası Dumanlı meselesinden sonra Francie Brady Artık Kötü Orospu Çocuğunun Teki Değil Diploması için endişe etmeme de gerek kalmamıştı, çünkü beni oradan kolay kolay salmayacaklarını biliyordum, duvarlarda yetişen mantar gibiydim ve duvarların yıkanıp temizlenmesini istiyorlardı.

Oradan salındığım gün Balon elimi sıktı ve yüreğinin hafiflediğini söyledi. Kocaman bir gülümsemeyle baktım ona. Ama farklıydı artık, şakalaştığımız günler eskide kalmıştı. Biliyordu neden gülümsediğimi. Yüreğini hafifletse de çok sürmedi sıktığı elimi bırakması.

Bahçıvana şans diledim. *İyi ki gördün beni,* dedi, *yarın burada olmayacağım. Onların da çim kenarlarının da içine edeyim.* Gözümün içine bakıp göğsüne vurdu. Benim *işim değil,* diye tısladı. Son gördüğüm, havada süzülen çamurlu futbol topu oldu.

Yüz pencereli ev, elveda ve şeytan görsün yüzünü, dedim.

İlk iş Joe'ya uğradım ama evde yoktu. Nerede, diye sordum. Bay Purcell tepeden tırnağa süzdü beni. Hiçbir fikrim yok, dedi ve kapıyı kapadı. Onun sıkıntısı neydi acaba?

*

Birkaç kez daha evine gittim ama kimseyi bulamadım, bir yerlere gitmiş olmalıydılar, dayısına filan. Sonunda Kilise Yokuşu'nun dibinde bekledim ve Joe'yu okuldan dönerken yakaladım. Orta ikiye gidiyordu şimdi. Elindeki torba tıka basa kitap doluydu. Amma çok kitabın varmış Joe, dedim gülerek. Bir çocuk vardı yanında, kim olduğunu bilmiyordum, topuklamasını söyledim ona. *Ne?* dedi. Topukla dedim, sağır mısın?

Döndüm Joe, dedim, yüz pencereli evden döndüm. Güldüm kendi kendime bunu söylerken, caddede Joe ile yürürken böyle bir şey söylemek gülünç geldi bana. Bütün yaşadıklarımı anlatmaya nereden başlayacağımı bilemiyordum. Kırmızı balık yüzünden ona kin beslemediğimi filan söyledim, hepsi geçmişte kalmıştı artık. Sonra bana bakıp, ***hangi kırmızı balık***, diye sordu. Omzuna bir yumruk yerleştirdim. Hangi kırmızı balık mı! dedim, Tanrı aşkına Joe!

Böyle gülmeyeli ne kadar zaman olmuştu bilmiyorum. Sığınakta durumun nasıl olduğunu sordum Joe'ya. Oraya hiç gitmediğini söyledi. Üzeri örtük mü hâlâ, diye sordum. Emin değildi, çok olmuştu oraya gitmeyeli. Gidip örtük olduğundan emin olmamız gerek, dedim. Içeri yağmur suyu girerse mahvolur. Doğru, dedi. Öyleyse ne zaman gideriz, dedim, bu akşam gider miyiz? O akşam gidemeyeceğini söyledi. Tamam, dedim, yarın akşam gideriz. Ertesi akşam da gidemeyeceğini söyledi, hafta sonu kalıyordu geriye. Mideme kramplar girdi hafta sonunun gelmesini beklerken.

Joe eliyle bir sivrisinek kovup nehir kenarına sırtüstü yattı ve anlatmaya devam ettim, aklıma gelen her şeyi anlatıyordum. Bahçıvanı, Black and Tans örgütünü, zombileri, kemik-

li kıçlarını, kazan dairesine kapatılmamı, içtiğim sigaraları, azizler ve Azize Teresa'yla muhabbetlerimi. Matrak gerçekten, dedi Joe, kazan dairesine neden kapadılar seni? Önemli bir şey değildi, biriyle dalaştım, bilirsin, dedim. Bu konuda başka bir şey söylemeyecektim ama bir kez daha sordu, *neden* kapadılar seni kazan dairesine? O zaman, dostların en iyi yanı onlara her şeyi anlatabilmektir, diye geçirdim içimden ve bunu düşünür düşünmez umursamadım. Anlatmaya başlayınca hikâye aldı başını gitti. Gözlerimde yaş birikmişti, Kafası Dumanlı'yı, kadın şapkasını, seni seviyorum! ve diğer saçmalıkları düşündükçe basıyordum kahkahayı. Bana verdiği Rolos şekerlerinin haddi hesabı yoktu, dedim, iki bin tane filan yemiş olmalıyım Joe. Rolos, dedi, sana Rolos verdi, ama *neden?* Gördüğüm kadarıyla bilmek istediği tek şey buydu. Ne zaman hikâyeye devam etsem aynı soruyu soruyordu, neden? Dönüp dolaşıp aynı soruyu sormasından rahatsızdım. Bu konuyu daha fazla konuşmak istemiyordum. Sığınaktan konuşmak istiyordum, eski günlerden, buz kırmaktan ve miskette sıranın kimde olduğundan, bunlardan konuşmak istiyordum. Eşsiz günlerdi onlar. Şeffaf, cilalanmış, cam kadar berrak günler. Joe istemiyordu ama. Sürekli öteki meseleye dönüyordu, sonunda anlattım, gerçekten yaptı mı bunu Francie, demesin mi? Ne diyorsun sen Joe, dedim, *yaptı,* biraz önce sana anlatmadım mı?

Joe'nun bakışları yüzünden soğuk bir ter bastı beni. Yattığı yerdeki yassılaşmış çim tabakasını görebiliyordum, geri çekilmişti. Başka yerde oturuyordu şimdi. Fark etmeyeyim diye fazla geri gitmemişti. Fark etmiştim ama. Sadece bir an için göz göze geldik, ama o da biliyordu ben de. Sonra, ne biçim yedirdim sana Joe, dedim. Kafası Dumanlı! Birinin böy-

le bir şey yaptığını düşünsene! Kafası Dumanlı! Rolos –Tanrı aşkına!

Gözlerimden yaş gelinceye kadar güldüm. *Nasıl kandırdım seni,* diye bağırdım. Başım ağrıyordu, yüzümü ateş basmıştı. Sonra Joe gitmesi gerektiğini söyledi, hafta sonu için fazlaca ev ödevi vermişlerdi. Tamam, dedim, yarın görüşürüz, panayıra gideriz belki. Olur, bakarız, dedi, sonra kasabaya doğru koşuşunu seyrettim. Yolda yürüyordum ki siyah bisikletli adamla karşılaştım. Hey, ne haber, dedim, nasılsın?

Kepini indirip, biraz acelem var, dedi. Gidip buzağılara bakmam gerekiyor.

Sonra başını eğip yürüdü. Ne yapacağını görmek için durup bekledim, gerçekten de elli metre kadar uzaklaştıktan sonra durdu ve bakmak için arkasına döndü. Bacaklarımı Kirk Douglas gibi açıp öylece durdum. Ona baktığımı görünce bisikleti elinden bırakmasın mı, tangır tungur yere devrildi bisiklet. Kımıldamadım, bisikleti yerden kaldırışını seyrettim. Seyrettiğimi anlayınca fazla bozuntuya vermedi. Sonra sepetteki alışveriş torbası düştü ve yere bir şeyler yuvarlandı, patatesti sanırım. Onları toplamaya kalkıştı. Bir elinde gidon bir elinde patateslerle tuhaf görünüyordu. Elimi ağzımın kenarına yerleştirdim: Buzağıları unutma! diye bağırdım, patateslerle yürümeye başladı, birkaç patates daha yere düşüp hendeğe yuvarlandı.

Sonra caddeye çıktı, ama Grouse'tan ve Fermanagh Sokağı'ndaki su yolunda kayık gibi yüzen kâğıt parçalarından başka kimsecikler yoktu.

Ama sessizlik uzun sürmedi, domuzlar okulundan çıktığımı duyan Buttsy ile Devlin, Nugent'ların evine yaptığım kakanın hesabını sormak için eve geldiler. Ön kapıyı zorladıkları-

nı duydum, salak herifler, yumurta bile kıramazdı bunlar. Orospu çocuklarına çelme takmayı düşündüm önce, sonra vazgeçip bacadan yukarı tırmandım, küçük bir karga yukarıdan, senin burada ne işin var, burası bize ait, der gibi baktı bana. *Hadi Brady, içeride olduğunu biliyoruz,* diye bağırdı Buttsy. Dışarı çık, bir şey yapmayacağız. Tanrım, burası bir pislik yuvası, dedi Devlin ve, domuzların yaşadığı yerden ne beklersin ki, diye karşılık verdi Buttsy. Şuraya bak, dedi Devlin, lavaboda çürük balık duruyor, sıçan vardır burada, kesinlikle sıçan vardır. Hayır, dedi Buttsy, domuzlar vardır sadece. Ha ha, diye güldü Buttsy, iyi espri. Ben çıkmayınca iyice köpürdüler. Buttsy küfredip bir şeyler kırdı. Evi ateşe verelim, dedi Devlin. Burada bir yerde olmalı, dediler, sonra dışarıda dolandıklarını duydum. Sonra tekrar içeri girip mutfağı darmadağın ettiler, bir yandan da küfrediyorlardı. Sonra gittiler, çıldırmış bir vaziyette, er ya da geç elimize geçecek orospu çocuğu filan dediler. Dışarı çıkma zahmetine katlanmadım, ertesi sabah devasa solgun bir güneş oturuyordu pencerede. Yüreğimi ferahlattı. Ah, dedim, güzel bir gün bekliyor beni.

Serin ve çıtırtılı patikaya çıktım. Su birikintisinin donup donmadığına bakmak için kümesin önünde durdum, donmuştu. Bunu görünce bir sıcaklık kapladı içimi. Beyaz ve buğulu buzun içinden kıvrımlı ve sert bir kâğıt parçası uzanıyordu dışarı. Ayakkabımın ucuyla çıkarmaya çalıştım ama çıkmayınca bir dal parçası alıp etrafındaki buzu kırmaya giriştim. Başımı kaldırdığımda Noel kartından fırlamış gibi duran küçük bir çocukla karşılaştım, boynunda kocaman çizgili bir atkı, başında püsküllü bir şapka vardı. Ne yapıyorsun burada abi, dedi, bu bizim su birikintimiz. Sizin mi, dedim.

Evet, dedi, bizim –benim ve Brendy'nin. Pekala, dedim ve dal parçasını ona verdim, bir daha ellemem. Tamam abi, dedi, Brendy'ye söylemeyeceğim. Kırmızı yanaklarına ve burnundaki iki gümüşi sümük parçasına bakınca içimden ne yapmak geldi biliyor musunuz, onu öpmek. Kafası Dumanlı'nın beni öptüğü gibi değil, hiç öyle değil, birden her şey çok güzel göründüğü için. Kendi kendime, burada olmak o kadar güzel ki sonsuza dek kalabilirim, dedim.

Artık sizin su birikintiniz, dedim, ama eskiden kime ait olduğunu biliyor musun? Eldiveniyle yüzünü ovdu ve, hayır, dedi, kime?

Bana ve Joe Purcell'e, dedim.

Oo, dedi, ama artık size ait değil, sonra tek dizinin üzerine çöküp kâğıt parçasını çıkarmaya girişti.

Mickey Traynor'un dükkanına girdim. Isa'nın büyük bir resmi asılıydı duvarda. *Ya bir televizyon satın alırsın ya da karışmam orospu çocuğu!* yazıyordu altında. Hayır, öyle yazmıyordu, Kurtarıcımız bizi kollar, yazıyordu.

Mickey'nin kızı radyo dolabının üzerine bir sürü aziz resmi yaymış tespih duası ediyordu. Bir keresinde onunla yolda karşılaşmıştım, bana Hıristiyan çocuk Thaddeus'u öldürdükleri için Romalılardan nefret ettiğini söylemişti, her kimse o Thaddeus. Kutsal tespihin bir sonraki hüzünlü gizemini okudu, Isa bahçede dua eder. Iyi adam bu Isa, ama bunu Mickey'nin yanında söyleme, çünkü seni anında kapı dışarı eder. Şey Mickey, şu eski televizyonu hiç unutabilecek misin? Kurşunkalemini kulağının arkasına yerleştirdi ve, hangi televizyondan söz ediyorsun, diye sordu, babamın sana bir ton para ödediği televizyondan, dedim. Bu konuyu görüşmek için

dükkana gelmedi mi? Babanın dükkana geldiğini anımsamıyorum, dedi ve işine döndü, bir televizyonun içini kurcalıyordu. Arkasını çıkarmıştı, çizgi romanlardaki gelecekteki kentleri andırıyordu içi. Getir, bir göz atarım, dedi. Yok canım, unut gitsin Mickey, dedim, mazide kaldı. Kafamı televizyonlara yoramayacak kadar meşgulüm bu aralar. Nasıl istersen, dedi ve bir osuruk sesi yükseldi televizyonun hoparlöründen. Lanet olsun! dedi. Güldüm ve dışarı çıktım. Ne güzeldi kasabaya dönmek. Bakkal dükkanına girdim, Bayan Connolly ve arkadaşları da oradaydı, ama bu kez beni beklemiyorlardı, bana bakış biçimlerinden hemen anlaşılıyordu: *Ama biz seni meslek okulunda sanıyorduk!*

Hoho, hayır hanımlar, döndüm, hem de nasıl, bir duman bulutu ve inanılmaz Francie Brady karşınızda *–nasılsınız hanımlar?*

Kimin konuşacağına karar veremediler. Küçük öksürükler ve bakışmalar –sen merhaba de ona. Hayır *–sen de!* Bir iki dakika sürdü böyle. Ceketimin altından bir makineli tüfek çıkaracağımdan korkuyorlardı herhalde, ta-ta-ta-ta, geberin köpekler!

Bayağı bir güldüm bunu düşünürken. Ben gülünce onlar da gülmeye başladı ve farkında olmadan eski günlerden ve domuzlardan filan söz etmeye başladık. Aklıma gelen her şeyden konuştuk, ve domuz okulundan sonra o kadar çok şey geliyordu ki aklıma. Ne kadar eğlenirdik o günlerde, dedim. Yapma, dediler, böyle konuşma! Geri dönmemek üzere mi döndün Francie, dedi biri ve diğer ikisi azarlar gibi baktılar ona: *Bunu sorma ona! Tanrı aşkına, bunu sorma!*

Neden sormayacakmış? Her istediklerini sorabilirlerdi bana o ihtiyarlar. Evet, dedim, kasabama döndüm. Audie

Murphy'nin[1] atının üzerinde uyumakta olan kasabaya bakarak dediği gibi –kasabaya dönmek gerçekten çok güzel. Evet! dedim. Havada asılı duran üç gülümsemeden başka bir şey göremiyordun. Tezgahtar kız ağzını bile açmadı. Hayır, bu doğru değil, açtı. *Sadece* açtı. Tezgahın arkasından ağzı bir karış açık bizi seyrediyordu. Mısır gevreği rafının önünde onlarla sohbet etmek pek keyifliydi, gittiğimden beri bir santim bile kımıldamamışlardı sanki, Başkan Kennedy çok hoş adamdı ve tereyağı fiyatı hakkında bir şeyler yapılması gerekiyor diyorlardı hâlâ. Gerekiyordu ama benim konuşacak daha önemli şeylerim vardı, eski günler, eski domuz günleri, saatlerce konuşabilirdik onlara dair. O eski domuz günlerini hiç unutabilecek misiniz, dedim. Yapma Francie, dedi Bayan Connolly, böyle konuşma! Ha ha, diye güldüler, çok güzel günlerdi gerçekten. Neyse, hepsi mazide kaldı, insan bütün hayatını domuz olarak yaşayamaz, değil mi hanımlar?

Yaşayamaz, dediler.

Doğru değil mi Bayan Connolly, dedim.

Doğru Francie, dedi, çok doğru.

Hem de nasıl, dedim.

Ha ha, diye güldü Bayan Connolly.

Ha ha, diye güldü diğer kadınlar.

Adam sen de, dedim.

Saatlerce konuşabilirdik orada, o kadar çok şey vardı ki konuşacak, ama kasabayı teftişe devam etmeliydim, bakalım neler keşfedecektim daha. İyi günler hanımlar, dedim, benim topuklamam gerekiyor. Ha ha, *topuklamak!*

Topuklamak sözcüğüne gülerek doğru mu yaptım acaba,

1) Amerikan savaş kahramanı, savaştan sonra film yıldızı olmuş.

diye geçiriyordu aklından Bayan Connolly. Tabii ki. Umrumda bile değildi. Katıla katıla gülebilirlerdi isterlerse. Sonra, ben yoluma devam edeyim, dedim. Evet Francis, dedi Bayan Connolly, arkadaşlarını görmek istiyorsundur. Hem de nasıl, dedim. Gülümsemeler, ben de onlara gülümsemek zorunda kaldım –gülümseme gibi değildi gülümsemeleri ama, iyice gerilmiş lastik bant gibiydi. Tın! Ve kayboluyordu gülümseme. Önemi yoktu ama –istedikleri gibi gülümseyebilirlerdi, onları engelleyecek değildim. Pekala hanımlar, ben topukluyorum, dedim, yakında yine görüşürüz umarım. Lütfen, dedi Bayan Connolly. Tamam, dedim. Vitrinin yanından geçerken cama şöyle bir vurdum. *Tanrım!* dedi biri, Bayan Connolly'ydi sanırım. *Tın!* gülümseme kayboldu ve diğer kadınlar –iyi misiniz Bayan Connolly? Bu kasabada insanı güldürecek bu kadar çok şey olduğunun farkında değildim diye düşündüm.

Bir konserve kutusu vardı yerde. Çat, çitin üzerinden uçtu. Kimbilir, kasabanın futbol takımında oynarım belki bir gün, dedim içimden.

Fıskiye donmamıştı, oyun sahasını güzelce suluyordu, bir süre yanına oturdum. O fıskiye hakkında bildiğim bir şey vardı. Kraliçe Victoria için konmuştu oraya, kasabayı ziyaret edeceği yıl onun onuruna Jübile Yolu'nu inşa ettiklerinde. Bir tek şey hariç –hiç gelmedi Victoria. Harikulade bir fıskiyeydi, o zaman öyleymiş en azından. Ama kamyonun teki geri geri gelirken fıskiyeye toslayıp üzerindeki melekleri filan kırmıştı, şimdiyse yan tarafında alçıdan kocaman bir yama vardı, kesik gibi. Çöp kutusuna bir tükürük salladım, sonra bütün öğrencileri ve yaşlı insanları düşündüm, *Yaşasın Kraliçe*

Victoria! Bir tek şey hariç –hangi cehennemdeydi bu kadın?

Düşündükçe kıkır kıkır güldüm, süklüm püklüm evlerine dönen insanlar –boş yere bir fıskiye ve yol inşa ettik ağzına sıçayım!

Doğru değildi tabii ki –ben yararlanıyordum, değil mi?

Sonra, ayyaş genç Kule Bar'dan dönerken içine işeyebilirdi. İşerdi mutlaka. Öyleyse tebrikler kasaba ve Kraliçe Victoria, dedim kendi kendime.

Panayırın büyük dönme dolabı dönüp duruyor, gökyüzüne fırlatıyordu isterik insanları, daha doğrusu isterik olmaya çalışan insanları. Bak şu işe –karşıdan kim gelse beğenirsiniz, ihtiyar Peder Dom değil mi bu, cüppesi sallanıyor ve küçük siyah ayakkabıları tıpkı birer hayvan pençesi. Meslek okulu yaramış sana, dedi. Evet, dedim ve kimi tanıyormuş tahmin edin? Eski ve yaşlı dostumuz Kafası Dumanlı'yı. Ha, evet, dedi, Peder Sullivan, iyi arkadaşımdır. Nasıl peki, iyi mi, iyi mi? Çok iyi, çok iyi, dedim, hiç bu kadar iyi olmamıştı. Aramızda kalsın, feci bir adamdır! diye güldü Dom. Aramızda kalsın, dehşet bir adam, dedim. Matt Talbot, dedim sonra. Evet, zavallı Matt Talbot, dedi iç geçirip istavroz çıkararak. Pek hoşuna gitmişti bu muhabbet, Kafası Dumanlı'yı ve Matt Talbot'u biliyor olmam filan, uzun süre orada dikilip kitap hakkında konuştuk, sonra hava çok soğudu bu aralar ve baban nasıl ve şimdi neden konuşacağız acaba? Seni hiç bu kadar iyi görmemiştim Francie, ne kadar boy atmışsın! İşlerin yoluna girdiğine çok sevindim. Bir gün ziyaretine gelmeliyim. Lütfen gelin Peder, dedim ve onu selamlayıp yürümeye başladım. O da Kafası Dumanlı'nın kucağına oturmuş muydu acaba? Rahat mısın, Dommie? Evet Peder, ya siz? Ben de, çok rahatım, çok. Ama yaşlı Dom'un böyle bir şey yapmayacağı-

nı biliyordum. Hayatında yaptığı en kötü şey annesine, senin için bakkala *gitmeyeceğim!* demek olmuştu muhtemelen.

Gözlerimi kapayıp derin bir soluk aldım, soğuk ve taze kasabayı olduğu gibi içime çekiyordum sanki. Evlerin arkasındaki kümesin vantilatörünün kesintisiz mırıltısını duyabiliyordum. Şu vantilatörün mırıltısı, demişti bir keresinde Joe bana, dünyanın en güzel sesi. Neden, diye sormuştum. Çünkü hep orada olduğunu bilirsin, demişti.

Ve haklıydı. Farkında olmadığında duymazdın. Ama dinlediğin andan itibaren kasabadaki hayatın sürmesini sağlayan sessiz bir makine gibi usulca mırıldar dururdu.

Fırıncı minibüsten buharı tüten ekmek tepsilerini boşaltıyordu. Grouse Armstrong kütüphanenin kapı eşiğine kıvrılmıştı ve ayyaş genç bira şişesinin içine *kimbilir kim öpüyor onu şimdi* şarkısını söyleyerek oyun sahasını kat ediyordu. Sonra durdu ve Grouse'a takıldı, beni tanıyor musun, tanıyor musun beni? Ha! Ha! Grouse bir an için tek gözünü açtı, sonra uykuya döndü. Ayyaş genç, orospu çocuğuuu! diye bağırdı ve sarsak bacaklarıyla Jübile Yolu'na doğru yürüdü. Roche'u beklemiyordum, bu yüzden başımı kaldırıp onu orada durmuş beni seyrederken görünce şaşırdım biraz. Ne sanıyordu bu Roche kendini –Kont Drakula mı?

Oo, merhaba Doktor, dedim, nasılsın?

Bir şey söylemedi, baktı sadece. Roche'un beni rahatsız eden yanı da buydu zaten, insana bakış biçimi. Senin hakkında bazı şeyler biliyorum, der gibi. Tek kelime etmeden uzun süre orada durabilirdi, huyu böyleydi adamın.

Ne bok yemeye çenemi açtım bilmiyorum, çünkü bana

bir şey sormamıştı, ama her şeyi anlatmaya başladım ona, komiserle okula gidişim, ne kadar matraktı, sonra zombiler filan. Gözleriyle beni süzüp not aldığının farkındaydım. Birkaç hikâye daha anlattım, bahçıvan filan, sonra, zaman değişti doktor, dedim. Eski günler mazide kaldı. Bir şey söylemesini bekledim, bunu duyduğuma sevindim Francie ya da bu çok iyi bir haber filan, rahibin dediği gibi, bir şey demedi ama. Mendiliyle dudaklarını sildi ve mendile baktı. Ne diyorsun doktor, eski günlerin mazide kalması hakkında? Başım çatlamasına rağmen kocaman bir gülümsemeyle baktım ona, ne düşünürsem düşüneyim Joe meselesini aklımdan silemiyordum, olanları düzeltmenin bir yolunu bulmalıydım, ya da hiç olmamış gibi davranabilirdim. Doktor çok alçak sesle bir şey söyledi, zor duydum adamı. Evet, dedi, bu iyi, ama sesinden belliydi bana inanmadığı. Bir şeyler daha anlattım sonra, kazan dairesi ve içtiğim sigaralar filan, ama siyah çantasının derisinin üzerinde trampet çalıp, hımm hımm, deyip durdu. Birden, bana ne, diye geçirdim içimden, ister inansın ister inanmasın, kim ki o, doktor, doktorun teki, annemin garaja çekilmesini bile engelleyememişti. Umrumda bile değildi. Ne isterse söyleyebilirdi. Söyleyecektim bunu ona –sikmişim onu! Hiçbir şeyden haberin yok, dedim, annemi tanımıyorsun, ne bok biliyorsun ki onun hakkında, senin yanına bile yaklaşmamalıydı, sen kapattırdın onu akıl hastahanesine, ne bok biliyorsun ki Roche, dünyadan haberin yok! Bütün bu söylediklerimden sonra üzerime yürür müydü acaba, ama başımı kaldırdığımda otelin kapısının kapandığını ve doktorun resepsiyon memuruyla sohbet ettiğini gördüm. Aniden birinin seslendiğini duydum: Francie!

Joe sandım, yaşasın Joe! dedim ama tanımadığım biriydi.

Ne yapacağımı, nereye gideceğimi bilemedim, sonra en iyisi Joe'nun evine gitmek, dedim, başka nereye gidebilirim ki? Tırnağımın canına okudum basamakları hoplaya zıplaya çıkarken, sonra Bay Purcell açtı kapıyı. Merhaba Bay Purcell, dedim, adamım evde mi? Bir süre baktı bana, sonra omzumun üzerinden bakıp birine el salladı, alışveriş torbalarıyla arabasından inen komşusuna. Hayır, dedi sonra, Joe evde değil. Komşu oradan bir şey söyledi ve Bay Purcell güldü. Bak sen şu işe, dedi. Bir süre sohbet ettiler, hava durumu filan. Ah çiftçiler, dedi adam, mümkün değil onları memnun etmek. Hayır, dedi Bay Purcell, çok doğru söyledin. Pazar günü maçı izlemeye epey insan geldi. Kalabalıktı oldukça. Marty Dowds iyi bir maç çıkardı. Çok iyi. İyi bir kanat oyuncusu olacak Marty. Çok yetenekli.

Ben basamaklarda durup adamın içeri girmesini bekledim. Hadi, dedi, görüşürüz, sonra başka bir konuya sıçradı, arabalar filan. Sonra, tamam, kendine dikkat et, dedi. El salladı ve Bay Purcell gülümseyip kapıyı kapadı, öylesine kapadı, çarpmadan. O kadar uzun süredir orada bekliyordum ki ne söyleyeceğimi unutmuştum, hatırladığımda da çok geç olmuş, kapı kapanmıştı. Bir dakika kadar durdum basamaklarda, sonra uzaklaştım.

Birkaç kez Roche'un evine gidip bekledim, ama hiç çıkmadı, tatile filan gitmiş olmalıydı.

Diğerlerinden büyük olsam da ilkokula devam etmem gerektiğini söylediler. Hiçbirini tanımıyordum. Benim sınıfım Joe ile birlikte ortaokula geçmişti. En arkada oturup hiçbir şey yapmıyordum. Hayır –doğru değil. Kendi kendime üç taş

oynayıp çakımla sıraya, Francie Brady buradaydı, yazdım. Öğretmen bana Vikingleri kim denize döktü, diye sordu, Daniel O'Connel, dedim. Buraya gel, dedi ve elindeki çubukla koluma bir tane yapıştırdı. Senin hakkından ben gelirim, dedi, bana numara yapabileceğini sanıyorsan aldanıyorsun Brady! Leddy'nin yanına vermek lazım seni, oraya yakışırsın sen!

Biliyordum neden böyle yaptığını, teneffüslerde öğrencilerin Brady öğretmeni marizleyecek dediklerini duymuştu. Neden böyle dediklerini bilmiyordum, viski burunlu titrek elli öğretmenleri marizlemek beni hiç ilgilendirmiyordu, ben de en iyisi okulu hepten bırakmak diye düşündüm. Bu Leddy denen herife takmıştı kafayı herkes. Babam bana bakıp, ya okula gidersin ya da Leddy'ye! dedi. Bir an önce kararını ver!

Mezbahanın sahibi olan kasaptı Leddy. Orada her zaman iş bulmak mümkündü, çünkü kimse orada çalışmak istemiyordu. Leddy'nin de domuzların da canı cehenneme, dedim. *Senin gibiler oraya layıktır*, dedi babam, *sabahtan akşama kadar evde tembel tembel oturuyorsun!* Sonra homurdana homurdana Kule Bar'a gitti.

Bazen Joe okuldan çıkıncaya kadar kanepede öylece yatıyordum. Bir süre sonra kokuyu almıyordun, biri sözünü ederse ancak. Babamın bir gece Kule Bar'da kafayı çektikten sonra eve aldığı yaşlı bir tavuk vardı. Sinek ve kurtçuk yığınıydı, bitirdim işini. Sanıyorum Grouse çöpte bulup aldı, kurnaz şeytan.

Joe'yu her zaman yokuşun dibinde karşılıyordum. Do-

muz okulundan ya da orada olanlardan filan konuşmuyorduk artık, geride kalmıştı hepsi, yakında her şey eskisi gibi olacaktı.

Armağanlar getiriyordum Joe'ya, çizgi roman değil, çizgi romanlara ilgi duymuyordu artık, sigara ve şekerleme daha çok. Sigaraları oteldeki barın arkasından yürütüyordum, barmenin her gün aynı saatte bira fıçısını dışarı çıkardığını biliyordum. Şekerlemeleri Mary'nin dükkanından alıyordum, parasını ödüyordum ama, ondan bir şey çalmazdım. Sonra nehir kenarına gidiyorduk. Joe'ya ona her istediğini alabileceğimi söyledim. Güzel vakit geçiriyorduk orada. Eski günlerden farkı yoktu. Eskisi gibiydi, daha da güzel hattâ. Eski günlerden de güzel, değil mi Joe, dedim. Evet, dedi. Okuldan ve sınavlardan filan daha güzel, değil mi Joe? Eskiden yaptığı gibi kovboy taklidi yapmasını istedim ondan. Artık yapamadığını söyledi. Hadi Joe, dene, dedim. Yapamam, dedi, çok zaman geçti. Biliyorum Joe, dedim, ama hâlâ yapabildiğine bahse girerim. Hayır, dedi, yapamam. Ama biliyordum yapabileceğini. Dene Joe, dedim. Sonra yaptı –Pekala arkadaşlar, atlara, gidiyoruz!

Gördün mü, dedim, yapabiliyorsun!

Aynı John Wayne gibiydi. O olduğuna yemin edebilirdin. Havalara uçtum o sesi duyduğumda. Gümüş rengindeki colt tabancasını çevirip aynen böyle derdi –Pekala arkadaşlar, atlara, gidiyoruz! Bir daha söyle Joe, dedim, bir daha söyle! Elimde değildi. Ama sonunda ısrar etmeyi bıraktım, gözlerinin altı kızarmaya başlamıştı, canının sıkılmasını istemiyordum, yeterince söylemişti zaten. Sonra yorgun olduğunu söyledi, dönmesi gerekiyordu. Onu kasabaya kadar geçirip tek başıma ge-

ri döndüm. John Wayne'in sesini taklit etmeye çalıştım, ama Joe gibi yapamıyordum. Onun yattığı yerdeki düzleşmiş sarı çimlere yattım, kaç kere denediysem olmadı, bir boka benzemiyordu. John Wayne ile ilgisi yoktu. Şu kuşu andırıyordu daha çok, neydi adı –buyalayda biy kedi göydüm galiba.

Dağlarda gezintiye çıkmak için başının etini yedim Joe'nun. Manitu'ya dua ederiz eski günlerdeki gibi, çok eğleniriz, dedim. Tanrı aşkına! dedi Joe.

Manitu, dedim –yamma yanıma yamma, buraya ayak basacak bütün köpeklere ölüm! Hadi Joe!

Güldü öyle deyince, sonra, tamam, dedi. Harikulade bir gündü, Nugent'lar, domuz okulu, Kafası Dumanlı ve bütün o diğer şeyler hiç olmamıştı sanki. Gölde taş sektirdik, Joe'yu taş sektirirken gördüğümde ağlamak geldi içimden, o kadar güzel bir duyguydu ki. Her şey pırıl pırıl, berraktı, cilalanmış gibiydi. Patikadaki o günler, dedim kendi kendime. Hayal etmedik onları. Gerçektiler. Böyleydiler.

Gözlerimi kapamış düşünürken Buttsy'nin sesini duydum birden. Başparmaklarını kemerine geçirmiş karşımda duruyordu.

Devlin'in elinde olta kamışı vardı, kibrit çiğniyordu.

Vay vay. Bugün de şanslı günümüz değilse, dedi Buttsy.

Devlin piyangoda büyük ikramiye kazanmış gibi ellerini ovuşturuyordu. Buttsy, Joe'ya baktı.

Seninle bir sorunum yok Purcell, dedi Buttsy. İstediğimiz o, dedi Devlin. Pişman olacaksın. Yaptıkların için pişman olacaksın Brady.

Kim pişman edecekmiş beni, dedim. Buttsy kireç gibi oldu bunu söylediğimde.

Yapma Francie, dedi Joe. Mesele çıkarma.

Biz seni pişman edeceğiz, dedi Devlin ve bir yumruk salladı bana. Yumruğundan kaçarken taşa takılıp bileğimi burktum.

Sonra Buttsy bir tekme savurup beni yere yıktı.

Devlin, *hadi!* diye bağırıp kocaman çiftçi ayakkabısıyla bir tekme de o yerleştirdi. Sonra Buttsy avcı bıçağını çıkardı, titriyordu elinde. Sonun geldi Brady, dedi Devlin, domuz deşer gibi deşeceğiz seni.

Ne yaptın kız kardeşime, dedi Buttsy. Ruh hastası oldu o günden sonra.

Yüzü kireç gibiydi, alnındaki ter damlalarını görebiliyordum. Duyuyor musun beni! Ona yaptığından sonra doktora gitmek zorunda kaldı! Roche üç farklı ilaç tedavisi uyguluyor ona –*üç farklı ilaç!*

Devlin burktuğum bileğime bir tekme attı. Amma koduğumun kancığı, dedi. Ağlamaya başladım bunu söylediğinde.

Ha! dedi Buttsy, heyecanı arttı...

Şuna bak, dedi Devlin.

Ne bekliyordun, dedi Buttsy.

Gördün mü Devlin, sana söylemiştim, dedi Buttsy, bıçağı arka cebine sokarak, kendine geliyor, palavra sıkmaya gelince üzerine yok, ama cesaret sıfır. Yaptığımın yanlış olduğunu biliyorum Buttsy, dedim. Biliyorum! İşaret vermek için Joe ile göz göze gelmeye çalışıyordum, ama beni göremiyordu, kenarda kalmıştı.

Kadınlar, dedi Devlin, gücü onlara yeter, kadınların karşısında canavar kesilir, ama senin gibi, benim gibi adamlara gelince iş değişiyor, değil mi Buttsy?

Aralarında fısıldaşmaya başladılar sonra, bana ne yapacaklarına dair.

Ne isterseniz yaparım, dedim. Başkalarının evine hırsız gibi girmeden önce düşünecektin onu, dedi Devlin ve bir tekme daha yerleştirdi.

Tanrı aşkına, bakar mısın şuna! Şuna bak! İşte dostun Purcell. Tanı dostunu!

Buttsy bir sigara çıkarıp yaktı.

Sonra Joe'nun yanına gidip ona şöyle dedi: Niye takılıyorsun bununla? Baban bu konuda ne diyor?

Ben onunla takılmıyorum, dedi Joe. *Eskiden* takılırdım!

Tek gördüğüm yanık sigaranın Buttsy'nin ağzına girişi ve Joe'ya bir şeyler daha söylerken başını salladığı oldu. Sigaranın dumanını üfleyip külünü silkti ve koluyla alnını sildi, bu da bana kolladığım fırsatı tanıdı, güm! Neye uğradığını şaşırdı. Elimdeki taşı kaç kez kafasına indirdiğimi bilmiyorum, Devlin ile Joe beni tutmasalardı bitirecektim işini, umrumda bile olmazdı, zorla söyletmişti Joe'ya, mecbur kalmasa öyle bir laf etmezdi Joe. Bir daha vurmaya yeltendim ama geri çektiler beni, hayır hayır! Francie! Bu kadar yeter Francie, dedi Devlin, ona da girişeceğim korkusuyla ödü bokuna karışmıştı, ama sikimde değildi Devlin, Joe ile konuşmak istiyordum. Taş parçasını hendeğe fırlattım ve Joe'ya, ne demek istiyorsun, neden böyle bir şey söyledin, diye sordum.

Joe'nun bakışını görünce bana kimi çağrıştırdığını çözemedim önce, sonra uyandım, Doktor Roche'u çağrıştırmıştı. Joe, lütfen, dedim, ama konuşturmadı beni. Dizlerimin bağı çözüldü, sözcükleri midemden kazıyıp çıkarmak zorunda kaldım, lütfen Joe!

Ama yine konuşturmadı beni, avuçlarını camdan bir du-

vara dayamış geri geri yürüyordu: Hayır Francie, artık olmaz, bundan sonra olmaz!

Ne zaman bir şey söylemeye çalışsam elini havaya kaldırıyordu: Hayır!, dedi. Bağırdım arkasından, Joe –geri dön, lütfen! Ne istersen yaparım. Her istediğini! Ama demiryolunun giriş kapısını tırmandığını gördüm, sonra gözden kayboldu. Devlin titreyen dudaklarıyla bana baktı: Lütfen Francie!

Girişecektim, ama sonra, ne yararı var ki, dedim, ne boka yarayacak, onu bıraktım orada, *lütfen Francie*, ve Buttsy yerde kıvranıyordu, ah! ah! bana yardım edin, evet, tabii.

Panayıra gittim, gondollar başlarını alıp gökyüzüne fırlayacaklardı sanki. Böyle çığlıklar duymadım hayatımda, erkek arkadaşlarının eline yapışmış kızlar, *kurtar beni!* Jim Reeves, kocaman pembe oyuncak ayılar ve çarpışan arabaların kıvılcımları, ama onlar ilgimi çekmiyordu, kırmızı balığı görmek için atış poligonuna gittim. Akvaryumda kaç kırmızı balık vardı bilmiyorum. Elli belki. Her yüzdüklerinde küçük gümüşi bir ışık çakıyordu. Bir süre akvaryumda yüzüşlerini seyrettim. Çarpışan arabaların olduğu yerde birkaç kız vardı, oturmuş bacaklarını sallıyor, ellerinin arkasında kıkırdayıp duruyorlardı. Bana bakıyor, sonra birbirlerini dürtüp kıkırdamaya başlıyorlardı yine. En büyükleri, hadi, dedi ve pembe bir sakız balonu patlattı, sarışın olan, hayır yapamam! dedi.

Uzunca bir süre sürdürdüler bunu, sonra üçü birden ayağa kalkıp yanıma gelmesinler mi? Birbirlerine yaslanıp durdular öylece, hayır sen söyle, hayır sen söyle, nereye bakacağımı bilemedim, yüzüm pancar gibi olmuştu, ne yapmaya çalıştıklarını ve onlara ne diyeceğimi bilmiyordum. Yüzümün kızardığının farkındaydılar, gülmelerinin bir nedeninin de

bu olduğunu biliyordum. Şuna bak, kızarıyor. Ne var kızaracak? Böyle düşündüklerini düşünüyordum, ama şimdi öyle düşündüklerini sanmıyorum. İstedikleri tek şey Joe hakkında konuşmaktı. Sen Joe Purcell'in arkadaşısın, değil mi, dediler. Öğrenmek istediğiniz bir şey mi var? Bu ondan hoşlanıyor!

Sarışın olanı ittiler ve üzerime yığıldı. Dikkat et ya da iyi misin filan demek istedim, ama kekelemeye başladım, önemi yoktu ama, benden uzaklaşmışlardı, Joe hakkında konuşup kıkırdıyorlardı yine.

Eve vardığımda ortalık şişeden geçilmiyordu. Babam kanepede sızmıştı, trompeti de yanında, iskemlelerin birinde başında kepiyle bir adam oturuyordu. Bugün eski günleri bir güzel yâd ettik, dedi. Kule Bar'daki herkes babana Roche'un söylediklerini ciddiye almamasını söyledi, Brady'ler dayanıklıdır, güçlüdür. Göğüs ağrısı filan vız gelir onlara. Haklı değil miyim Francie, dedi. Haklı olduğunu söyledim. Neden söz ettiğini bilmiyordum, Roche'un adını bile duymak istemiyordum. Sonra sızdı ve başı bezden bir bebek gibi göğsüne düştü. Ben de uyumak istiyordum artık. Birkaç gün sonra her şeyin tekrar yoluna gireceğini biliyordum. Yine iyi vakit geçirecektik, ben ve Joe. Buttsy'nin taklidini yaptığını görmek için sabırsızlanıyordum. Ah! Ah! *Yardım edin!*

Bu kasabada mutlaka gülecek bir şeyler oluyor Joe, diyecektim. Sonra yüzlerimizi suya sokacak, balıklara defolup gitmelerini söyleyecektik. Bütün olanlardan sonra uyuyabileceğimi sanmıyordum. Uyudum ama. Kütük gibi. Düşümde çatıların üzerinde süzülüyordum, yamma yamma yamma, tekrar göl kenarına döndüğümde Joe yere bağdaş kurmuş

oturuyordu, bana bakıp şöyle dedi: Ne olmuş tartıştıysak? Hâlâ kan kardeşi değil miyiz?

Evet, dedim, her zaman da öyle kalacağız. Kader bu, koçum Francie!

Olanları unutalım diye birkaç gün uzak durdum, sonra evine uğrayıp Bay Purcell'e, Joe evde mi, diye sordum. Hayır, dedi, hafta sonu için dayısına gitti, pazartesi gününe kadar dönmez. Oo, dedim, pazartesi uğrarım o zaman, ama onu üst katın perdesinden bakarken gördüğümden neredeyse emindim. Bunu söylemedim çünkü mesele çıkarmanın gereği yoktu. Pekala, dedi Bay Purcell, geldiğinde söylerim. Teşekkür ederim, dedim ve yürüdüm. Fakat pazartesi günü de göremedim onu çünkü Bay Purcell onu eve arabasıyla götürdü, önümden geçerlerken buğulu camın arkasında Joe'yu gördüm, ama Joe köşede olup olmadığımı görmek için camdan dışarı bakmadı.

Babam, bu sabah Leddy ile konuştum, dedi ve çarşaf büyüklüğündeki mendilini çıkarıp tükürmeye başladı.

Onunla neye dair konuştuğunu öğrenmek için bekleme zahmetine katlanmadım.

Başka bir gün Leddy'yle karşılaştım, lastik çizmeleriyle karşıdan geliyordu, onu görmeden yarım saat önce üzerine sinmiş domuz pisliğinin kokusunu alıyordun. Sanırım yakında gelip bana bir el vereceksin, dedi. Şu Leddy'ye bak, diye geçirdim içimden, domuz diye buna derim! Bizim için ne derlerse desinler, onun domuzun teki olduğu şüphe götürmezdi. Domuzlarla o kadar uzun zamandan beri çalışıyordu ki o da domuza dönüşmüştü. Kocaman pembe bir suratı, domuz burnunu andıran bir burnu vardı. Senin orada yeterince

domuz var, dedim, bana ihtiyacın yok. Domuzlardan gına geldi bana. Yine de teşekkür ederim, dedim. Tamam, dedi Leddy, sen bilirsin, ve flop flop yürüdü gitti.

Joe'ya uğradım yine. Merhaba Bay Purcell, dedim, Joe evde mi acaba? Bir dakika kadar bir şey söylemedi, öylece durup dudağının içini ısırdı, sonra da, sen bu sabah da uğramadın mı, diye sordu. Uğradım, dedim. Peki, karım sana ne dedi? Şey, Joe'nun ona mutfakta yardım ettiğini söyledi yanılmıyorsam. Yanılmıyorsun, dedi, akşama kadar yardım edecek. Sonra kapıyı kapamaya kalkışmasın mı? İlk defa böyle konuşuyordu Bay Purcell benimle. Orada durmuş kapının mavi boyasına bakıyor, ne düşüneceğimi bilemiyordum. Bir sonraki uğrayışımda Bayan Purcell açtı kapıyı, ona Joe'nun nehir kenarına gelip gelmeyeceğini sorduğumda Joe'nun müzik dersine gittiğini söyledi. Müzik dersi mi, dedim, Joe'nun müzik dersine gittiğini bilmiyordum, nereye gidiyor? Manastıra, dedi, herkesin gittiği yere. Daha önce müzik dersine gitmiyordu, değil mi? Hayır, dedi, gitmiyordu. O da kapıyı kapamaya yeltendi. Patikanın köşesinden dönmeye çalışan bir yakıt tankeri vardı. Bir dakika kadar tankeri seyrettim, sonra Bayan Purcell'e, pekala Bayan Purcell, daha sonra uğrarım, dönmüş olur belki, dedim. Kapı aralığından bakarak, olur Francie, dedi ve kapıyı hafif bir klik sesiyle kapadı. Geriye çekilip bekledim, *olur Francie* deyiş biçimini düşündüm, duruma bir zarfın içinde bir şey olup olmadığını görmek için nasıl ışığa tutup bakarsan öyle baktım. Sonra kendi kendime, aslında umarım bir daha buraya hiç gelmezsin diyordu, dedim. Tavuk kemiği yutmuş gibi hissettim kendimi, gırtlağımda hareket edip duruyordu ve çıkaramıyordum. Gözetleyen biri var mı diye yatak odasının penceresine baktım. Yoktu ta-

bii ki. Saçmalıyorsun, dedim kendi kendime. Joe'yu perdenin arkasında bir kere gördüğün için her seferinde orada olacak değil ya, ilk seferinde orada idiyse tabii ki. Patikada yürümeye başladım, yürüyüşe çıkacaktım, sonra birden geri döndüm çünkü Joe'nun nasıl müzik dersi alacağını kestirememiştim, evlerinde piyano yoktu, gitarı seçmiş olmalıydı. Ama rahibeler gitar öğretmez ki. Kazağımın koluyla salonun penceresini parlattım ve orada duruyordu gerçekten, yepyeni bir maun piyano, müzik sehpasının üzerinde de kapağında tepelere doğru yol alan eşek ve araba resmi bulunan müzik kitabı duruyordu. Başlığını okuyamadım ama biliyordum ne yazdığını –*İrlanda'nın Zümrüt Taşları*.

Philip müzik kutusunu sallayıp şarkı mırıldanarak Bayan Connolly'nin çitinin önünden geçiyordu. Bahçe kapısının arkasından çıkıp, n'aber Philip, dedim. Parmaklarını bükmeye başladı yine –ama bu kez müzik kutusunun sapının üzerinde– ve yanılmıyorsam, merhaba Francis, dedi. Francie, dedim, Francis değil. Francie, dedi ve pancar gibi oldu. Nasıl başlayacağımı bilemediğim için söyleyecek başka şeyler düşünmeye çalıştım, ama hiçbiri beni tatmin etmedi. Sonunda, Joe Purcell'e müzik kitabını verdin, değil mi, dedim.

Ne, dedi kaşlarını kaldırarak, ben de bir kez daha tekrarladım. Hayır vermedim, dedi. Korkarım ki vermişsin, dedim, ama *vermedim* dedi yine. Vermediysen, dedim, kutunun içinde olması gerekir, değil mi? Evet, dedi ama beni dinlemiyordu aslında. Kutunun sapıyla oynayıp boş boş bakıyordu. Kutuya bakmama izin ver, o zaman anlarız, dedim. Kutuyu alabilir miyim Philip? Kutuyu bana verip uzağa baktı. Parmak-

larımı cilalı pulların üzerinde gezdirdim, soyulup parmaklarına yapışmasına bayılıyordum, eski boyanın yapıştığı gibi. Bir sürü kitap vardı kutunun içinde, ömrümde duymadığım şarkılar. Bir tanesinde adamın teki iki palmiye ağacının önünde şarkı söylüyordu, bir diğerinde ise, rüzgarda sallanan bir sürü çiçek ve tarlaların arasında lay lay lom diye şarkı söyleyerek koşan mavi elbiseli bir kız vardı. Fa Gamında Etüt, o da bir başkasıydı. Kutunun dibinde bir de tükenmezkalem vardı. Emin olmak için yere yaydım hepsini. Kahretsin, dedim, kusura bakma Philip. Yerde küçük bir su birikintisi olduğunu fark etmemiştim, bir tanesi biraz ıslanmıştı. Fa Gamında Etüt. Tekrar tekrar özür diledim Philip'ten, o da her seferinde önemi yok diye karşılık verdi. Başına iş açmak istemem, dedim. Hayır hayır, dedi. Sonra kitapları birkaç kez gözden geçirdim ve burada değil Philip, dedim. Bilmiyorum, dedi, evde kalmıştır belki Francie, bilmiyorum. Hayır Philip, dedim, evde olmadığını bal gibi biliyorsun, çünkü onu Joe Purcell'e verdin, ödünç vermiş olabilirsin, ama yine de verdin. Lütfen Francie, dedi. Bütün yapman gereken bana söylemek, dedim, söylesen iyi edersin çünkü evlerindeki piyanonun üzerinde gördüm. Bilmiyorum Francie, dedi yine, satın almıştır belki, belki de verdim ama hatırlamıyorum, bilmiyorum. Şimdi bilmiyor musun ona verip vermediğini, dedim. Belki vermişimdir, dedi yine. Bak Philip, dedim, belki demenin anlamı yok. Kitabı ona senin verdiğini biliyorum çünkü bu kutunun içinde görmüştüm, kapağında tepelere doğru yol alan bir eşekle bir araba var. Onu Joe Purcell'e verdin ve şimdi vermediğini söylüyorsun. Verdin, değil mi? Belki sadece ödünç verdin, ama yine de verdin, değil mi? Bütün yapman gereken bana söylemek Philip, bilmek istiyorum.

Sonra, evet evet evet, diye kekeledi ve burnunu çekti. Bunu ona söyletmek istemiştim ama söyledikten sonra hoşnut kalmadım. Önce, en sonunda, bu mesele burada kapanır, şunu baştan söyleseydin ya, diyecektim. Ama öyle demedim. Ne demeye verdin, dedim. Müzik öğretmeni istediği için verdim Francie, dedi. Sonra zihnimde bir resim belirdi, Joe ve Philip müzik öğretmeninin odasında duruyorlardı. Al Joe, dedi Philip kitabı uzatarak. Çok teşekkür ederim, dedi Joe. Ve Philip gülümsedi. Philip'e, bütün bunlar kırmızı balıkla ilgili, değil mi, dedim. Ne kırmızı balığı, demesin mi? Neden söz ettiğini bilmiyorum Francie.

Bunu yüzüme karşı söyleyişini izlerken içimden, lütfen Philip, diye geçirdim, annen gibi olma.

Her şeyi izah ettim ona. Ben okuldayken Joe'ya kırmızı balığı vermesi sorun değildi. Ama o geçmişte kalmıştı. Joe'ya müzik kitabı vererek bizden biri olabileceğini sanıyorsan aldanıyorsun Philip. Sana yalan söyleyip haksızlık etmek istemem. Ne demek istediğimi anlayıp anlamadığını sordum. Anladığını söyledi, onu hayal kırıklığına uğratmıştım ama gerçeği öğrenmesinin onun için daha iyi olduğunu düşünüyordum.

Bak ne diyeceğim Philip, dedim, yakında dağlara gezmeye gideceğiz, sen de gelebilirsin, tamam mı? Annene söyleme ama. Ne yapacağı belli olmaz. Tamam, dedi. Kitapları toplayıp kutuya koydum. Sonra bir süre yürüdüm onunla. Köşeye vardığımızda ona veda edip yakında görüşeceğimizi söyledim. Sonra eve gittim.

Eve vardığımda sinekler dışında bir fısıltı bile yoktu, babam radyonun yanındaki koltukta oturuyordu. Ona Phi-

lip'ten, insanlara gerçeği anlatmanın, boş yere umutlandırmamanın yararlarından söz etmeye başladım. Çay yaptım ve içmek isteyip istemediğini sordum. Ne yapıyorsun sen burada, diye sordum. Kardeleni mi seyrediyorsun? Philip bizimle nehir kenarına gelmek istiyorsa gelebilir, dedim, ama ben ve Joe'nun ayrılmaz bir ikili olduğunu anlaması koşuluyla. Ortalık boş şişeden geçilmediği ve trompeti süpürgeliğin yanında durduğu için, babam yine Kule Bar'da *eski günleri yâd edelim* partisine katılmış, diye geçirdim içimden, bu yüzden bana cevap verecek hali yoktu. Omzunu hafifçe sarstım ve cebinden mendili düştüğünde kan kaplı olduğunu gördüm. Baba, dedim, bilmiyordum, elimi alnına koydum, buz gibiydi. Tasalanma baba, dedim, ben bakarım sana. İyileşeceksin merak etme. Seni daha önce hayal kırıklığına uğrattım ama bu kez uğratmayacağım! Yo hayır –bu kez uğratmayacağım! Biz Brady'ler –göstereceğiz onlara! Bir yumruk gibi kenetlendiğimizi göstereceğiz onlara!

Gülümsedi bunu duyunca. Koltuğunu şöminenin önüne çektim, sen burada otur baba, dedim, tasalanma. Kocaman bir ateş yaktım, bahçede ne bulduysam attım şömineye, kendimi bildim bileli ilk defa şömine yanıyordu evde. Harikaydı, kıvılcımlar sıçrıyordu, tavanı gölgeler kaplamıştı. Ortalığı karıştırıp biraz ekmek buldum, bir çatalın ucunda kızarttım, sonra çay içtik. Oturduk öylece, bütün yapmak istediğimiz buydu. Babam bana baktı, gözlerindeki hüznü ve acıyı görünce, seni seviyorum baba, demek geldi içimden.

Beni terk etmeyeceksin, değil mi, diye soruyordu bana gözleri.

Terk etmeyeceğim baba, dedim. Seni hiçbir zaman terk etmeyeceğim.

Bu kez her şey yoluna girecek, değil mi evlat?

Girecek, dedim. Mutlu bir aile olacağız evlat. Biliyordum sonunda mutlu bir aile olacağımızı. Öyle olacağız, dedim. Kimsenin mutluluğumuzu bozmasına izin vermeyeceğim, dedim. Her şey bana bağlıydı artık. Sadece bana. Sonra, *trompet*, dedi, *trompetimi bul*. Trompeti yerden alıp eskisi gibi parlayıncaya kadar sildim. Sonra kutusuna koydum onun koyduğu gibi, uzun bir günden sonra bir bebeği yatırır gibi. *Trompetime dokunmalarına izin verme Francie!* dedi.

Kaygılanmamasını söyledim, kaygılı günleri geçmişte kalmıştı. Kaygılı günlerin geçmişte kaldı baba, dedim.

Eline dokundum.

Sağol Francie, dedi ve birbirimize böyle şeyler söyleyebilmek beni o kadar mutlu etti ki, ağladım, başımı omzuna dayamış öylece otururken sel gibi aktı gözyaşlarım.

Ertesi sabah, her şey bana bağlı, dedim, benden başka kimse yok, yakında görecekler Brady'lerin kim olduğunu!

Çarşıya inip bakkala girdim, kolumun altında alışveriş sepetiyle. Bayan Connolly'nin alışveriş sepetini işaret ettiğini ve öteki kadınların alınlarını kırıştırdıklarını gördüm, Francie Brady'yi sık sık alışveriş sepetiyle görmeyiz. Haklısınız hanımlar, ama bundan sonra sıkça göreceksiniz, başımı kaşıyacak zamanım olmayacak! O kadar çok işim var ki nereden başlayacağımı bilemiyorum Bayan Connolly, dedim.

Bir an için dalga geçtiğimi düşündü sanırım, ama gülmediğimi görünce yüzünün ifadesi değişti ve ciddiyetini takınıp, evet, dedi, kimse bu işleri yapmaktan hoşnut değil, ama yapılmaları gerekiyor, ha ha. Haklısın, dedi öteki kadınlar, çok

doğru. Alışverişi yaptıktan sonra, iyi günler hanımlar, dedim, oyalanamayacağım, değirmen taşına dönmem gerek. Haklısın Francie, dediler, bizim de gitmemiz gerekiyor, yoksa yarım gün burada dikilip dedikodu yapabiliriz. Ha ha, dedim.

Kömürlüğü temizlerken eski televizyonu bulmayım mı? Masanın üzerine yerleştirdim, eskiden olduğu yere. Temizliği bitirdiğimde pırıl pırıl oldu kömürlük. Şimdi ne yapacağım, dedim. Çayı demledim, üst katı toparladım. Cuma Gecesi Müzik Gecesi programını hiçbir zaman kaçırmam!

Babamın en sevdiği programdır. Sırf o programı dinlemek için mutlaka Kule Bar'dan eve gelirdi, sıkıysa konuş program sırasında. Bayanlar, Baylar –işte sunucunuz, Bay Ian Priestly Mitchell!

Ne kullanırsam kullanayım, –çamaşır suyu ya da başka bir şey– gitmiyordu evdeki koku, ayrıca sinekler de sardalyelerin peşindeydi, bu yüzden dışarı çıkıp sinek kâğıdı aldım, spreyden daha etkili olduğu söyleniyordu, hem kaç tane hakladığını görebiliyordun.

Arada sırada sinek kâğıdına bakıp ölüleri sayıyordum. Çok sürmedi. Göz açıp kapayıncaya kadar on biri buldu sayıları. Her ihtimale karşı gidip bir tane daha satın aldım. Vay vay Francis, dedi Peder Dom, çok meşgul bir adamsın, saydım, bugün evden beşinci çıkışın. Ne sanıyordu kendini bu Dom –Scotland Yard'dan Fabian mı? Evet Peder, evde bahar temizliğine giriştim, şu lazım oluyor bu lazım oluyor, bilirsiniz. Nedir o elindeki, sigara mı içiyorsun yoksa. Yo hayır, dedim, sinek kâğıdı, hepsi bu, sigara içerken göremezsiniz beni Peder. Henüz değil en azından, dedi. Sonra, hımm hımın,

okulu tamamen bırakmışsın anladığım kadarıyla, doğru mu Francie? Evet, dedim, okulu tamamen bıraktım, doğru. Çok yazık, dedi, okulu bitirmemiş olmak karşına her zaman engel olarak çıkacak. Çıkacak sanırım, dedim, ama yapacak bir şey yok, benim Kule Bar'a gidip birkaç şişe bira almam gerekiyor. Içki içmiyorsun değil mi Francie, içki içmeye başladığını söyleme bana. Yo hayır, Peder, dedim, patron için birkaç şişe alacağım sadece. Ha, anlıyorum dedi rahatlamış bir biçimde, adamın kendisi için. Evet, dedim, onun için, sonra ona şans diledim, kadının tekiyle karşılaşıncaya kadar yürüdü. Biraları aldıktan sonra para bitti. Babamın ceplerinde metelik yoktu, ambarda da bir şey kalmamıştı, bir parça kuru ekmek sadece. Babamla oturup ne yapabileceğimi düşünmeye başladım, sonunda Leddy'den başka çarem olmadığına karar verdim. Tasalanma baba, dedim, sabah erken başlayıp, öğleden sonra dönerim. Her şey yoluna girecek, göreceksin?

Bana baktı ve, beni terk etmeyeceksin, değil mi evlat, dedi.

Kaygılanması için bir neden yoktu. Onu terk etmeyecektim. Ne annemi, ne babamı, ne de başka birini hayal kırıklığına uğratacaktım bundan sonra.

İşte domuzlardan gına getirmiş adam, dedi Leddy. İş istiyorum Bay Leddy, dedim. İdrar, dışkı ve bağırsak kokusu dayanılır gibi değildi. Mezbahanın yan tarafında betondan bir çukur vardı, gübreyi ve sakatatı o çukura atıyorlardı, üst üste yığılıyorlardı orada. Bağırsak Çukuru koymuştum adını. Grouse Armstrong üzerinde bağırsaklarıyla koca bir beyaz deri parçasını avlunun karşı tarafına taşıyor, arada sırada yırtıp pençelemek için duruyordu. Buhar çıkıyordu çukurdan, içindeki yığınsa kurtsineği kaynıyordu. Hareket ediyordu,

her an kalkıp gidebilirdi sanki. Leddy iki saniyede bir derin bir iç geçiriyor, burnundan kâğıt yırtılmasını andıran sümük sesleri çıkarıyordu. Bahse girerim ki hayatında böyle bir yerde bulunmamışsındır, dedi. İçinden, demek meşhur Francie Brady bu, mezbahaya girince anlayacağız ne kadar sert olduğunu, diye geçiriyordu besbelli. Ama gülümsedim ve bana mezbahaya dair bir şey anlattığında, ne kadar ilginç, yapmam gerekenler ne kadar iğrenç olursa o kadar iyi, dedim. Sabahın köründe kalkman gerekecek, dedi, buna ne diyorsun? Sorun değil Bay Leddy, dedim. Bu işi kolay sanan herkesin aklından şüphe ederim –çelik gibi sinirlerin olmalı burada çalışmak için! Haklısınız Bay Leddy, dedim, ona bu şekilde hitap etmemden hoşnut kaldığını fark ettiğim için sık sık Bay Leddy diyordum. Sanırım, kocaman pembe suratınızla siz de bir domuz olduğunuz için bu işleri iyi bilirsiniz, demek iyi bir fikir değildi, ama takındığı tavır karşısında zor tuttum kendimi dememek için. Domuz Katletme Üniversitesi'nden ziyarete gelmiş bir profesör gibi davranıyordu. Konuştukça konuşası geliyordu adamın. Bay Leddy'den, *Domuzlar*. Böyle düşündüm, ama başımı sallayıp duruyordum. Evet, tabii. Ve hımm. İşe dört elle sarılmazsan şu kapıdan girdiğin gibi çıkıp gidersin, aylaklarla harcayacak zamanım yok. Benimle böyle bir sorun yaşamazsınız Bay Leddy, dedim. İyi, dedi, çünkü bu kasabada kimse kimseye iş vermeye can atmıyor. Pekala, şu ufaklığa ne dersin? Küçük bir domuz bana bakıyordu parmaklıkların arasından. Nasıl buluyorsun bunu? Çok sevimli, dedim, ama pişman oldum çünkü Leddy'nin söylememi beklediği şey bu değildi. Sevimli mi, dedi, sevimli mi buluyorsun? Güzel, dedi ve kollarının arasına alıp kaldırdı domuzu. İyi bak ona, dedi. Bebek poposu kadar pembeydi ve bakışla-

rıyla bana, yetişkin bir domuz değilim henüz, lütfen, kimsenin bana zarar vermesine izin verme, diyordu sanki. Ön ayakları Leddy'nin yılanlı kılıç dövmesinin üzerinden aşağı sarkmıştı. Çok sevimli değil mi, dedi Leddy bir kez daha, sevimliydi gerçekten, sonra bir silah aldı eline, gerçek bir silah değildi ama, havalı çivi tabancası gibi bir şeydi, birden tabancayı yavru domuzun başına dayadı ve bam! Çivi domuzun kafatasına girdi ve korkunç bir çığlık! Sonra onu beton çukurun içine attı, hiç ses çıkmadı domuzcuktan, bana göz kulak olacağını söylemiştin ama olmadın, dedi sadece. Sonra bana baktı Leddy, ho ho, ne düşünüyorsun John Wayne, bahse girerim ki bunu beklemiyordun! Ha! dedi, ha? Heyecanlanmıştı, alt dudağı titremeye başladı, göründüğü kadar acımasız değildi aslında. Bana gözdağı vermeye çalışmıştı sadece, senin numaraların bana sökmez Brady, dedi aynı okuldaki öğretmen gibi. Yabana atılmazdı yine de. Şimdi ne düşünüyorsun, ha, dedi. Çok güzel, yüz üzerinden yüz Bay Leddy, Domuz Vurma Üniversitesi'nden tam not. Ya da, neden ona böyle korkunç bir şey yaptınız diyebilirdim, neden, neden, hayatı boyunca kimseye zararı dokunmamıştı, acımasız bir adamsınız Bay Leddy, sonra da çukurda ağzı açık yatan ölü yavru domuzun üzerine kapanabilirdim.

Öyle yapmadım ama, onun yerine ağıla gittim ve başka bir domuzu ayaklarından yakalayıp kaldırdım, öncekinden bile daha küçüktü. Olup bitenleri gördüğü için feci durumdaydı. *Lütfen öldürme beni*, diyordu gözleri, *yalvarırım, ne istersen yaparım!* Şu ufaklığa ne dersiniz, dedim, şüpheli bir müşteriye benziyor. Şu tabancayı uzatabilir misiniz Bay Leddy, onu biraz terbiye edeyim. Leddy elleri belinde geri çekilip bir kahkaha attı. Bu numaraya kanacağımı sanıyorsan

aldanıyorsun Brady, dedi. Yine de kutlarım, iyi blöf yapıyorsun, böyle bir işin altından kalkabilmen için bir süre çalışıp alışman gerek buraya. Yo hayır Bay Leddy, dedim, blöf filan yapmıyorum. Zavallı arkadaşı gittikten sonra bu küçük yavruyu tek başına bırakmak doğru olmaz. Şu silahı uzatın da yalnızlığına son verelim. O kadar salak mı sanıyorsun sen beni, dedi gülerek, Jimmy Leddy yemez bu numaraları. Benny Brady anneni halletmeden çok önce Bangok'daydım ben, dedi. Hoşuma gitmedi bu söylediği, hiç hoşuma gitmedi, annem hakkında ne dediğine dikkat et Leddy, demek üzereydim ama babama söz vermiştim, onun yerine, biliyorum, dedim, görmüş geçirmiş birisiniz, dünyanın her yerinde bulundunuz, yine de şu silahı uzatın da bir göz atayım. Bir türlü rahat durmuyordu domuzcuk, kıvranıp dönmeye çalışıyordu, lütfen Francie, diyordu, lütfen bırak beni. Tabancayı uzattı, al ama dikkatli ol, dedi, merak etmeyin Bay Leddy, dedim. Bir süre inceledim, karmaşık değildi zaten, yavru domuz bir kulağı gözünün üzerinde bana bakıyordu hâlâ, lütfen Francie! Başka bir zamanda onu yere bırakır ya da ağıla koyardım, ama Leddy'nin ilk günden beni ciddiye almasını istiyordum, ayrıca eve alışveriş yapmam filan gerekiyordu, omuz silktim, Leddy'nin ne demeye oflayıp pofladığını anlamıyordum. Çivi kafasına girdiğinde bir kez cıyakladı, sonra onu yere fırlattım, ötekinin yanına. Leddy dövmesini ovuşturdu bana bakarak, dudağını kemiriyordu. Pamuklu gömlek giymiş domuzlar vardı arkasında. Masanın üzerinde de kaburgaları inşa halinde bir teknenin iskeletini andıran yarım bir inek. Sen ve ben bir konuda anlaşalım, dedi ona silahı geri verdiğimde. Sonra gözlerini gözlerime dikti: Sana ne dersem onu yapacaksın Brady.

Baş üstüne Kumandan Domuz, dedim. Hayır, demedim, ne zaman başlayabilirim Bay Leddy, diye sordum.

Yarın sabah dokuzda burada ol, dedi ve dövmesini ovuşturarak tepeden tırnağa süzdü beni. Hayırlı olsun Bay Leddy, dedim ve havaya sıçrayıp bir sevinç çığlığı attıktan sonra sokağa attım kendimi şakşakçılar gibi. Kontrol bendeydi artık. İyi hissediyordum kendimi. İş buldum baba, dedim. Aferin evlat, dedi, biliyordum sana güvenebileceğimi. İş hayatına atıldım artık, diye geçirdim içimden. Kasabanın sahibi gibi hissediyordum kendimi.

Kadınlarla karşılaştım ve duydunuz mu, dedim, Leddy'de işe başladım! Harika bir haber, dediler. Evet hanımlar, dedim, yakında adımı Bay Algernon Carruthers Brady olarak değiştireceğim. Neden söz ettiğimi bilmiyorlardı, yine de güldüler ama. Ay, Brady, dediler, çok komiksin, Bay Algernon Carruthers Brady! Duyulmuş şey değil!

Hadi bakalım hanımlar, dedim, burada durup sizinle sohbet edecek zamanım yok, işim başımdan aşkın.

Başını kaşıyacak zamanın olmayacak bundan böyle, dediler.

Öyle, dedim, ama sizin de bildiğiniz gibi, yapılması gerekiyor.

Sen yaparsın Francie!

Güzel söylediniz hanımlar –her şey bana bağlı artık!

Güle güle Francie ve rüzgarda yaprak misali üç el sallandı.

Her gün avludan el arabamı alıp patates kabuğu ve yemek artığı toplamak için evlere ve otellere gidiyordum. Çürük diyorlardı ve Çürükçü Francie topluyordu çürükleri. Leddy orada olmadığında kancalardan sarkan domuzlarla konuşu-

yordum: Tamam Domuzcuk, son durak. Sonra bam! diye bağırıyor, çivi silahını alıp koca kafalarına sıkıyordum. Missouri'ye sürüyoruz arkadaşlar, diye bağırıyordum John Wayne gibi. Lütfen öldürme beni, koşamayacak kadar şişmanım! Üzgünüm Domuzcuk! Bam! Pinky and Perky –çivi yiyin.

Sonra Leddy sen bu işe o kadar yatkın değilsin, bana dükkanda tezgahın arkasında yardımcı olabilirsin, demesin mi? Buradan yak! Bak şu işe! Francie Brady, Kasap Çırağı! Bu sefer farklıydı ama, sevinçten uçuyordu Kasap Çırağı, kimseyi de hayal kırıklığına uğratmayacaktı, hayır efendim! Buyrun hanımefendi! Şu parça yarım kilodan fazla gelir, uygun mu? Evet Francie, çok teşekkür ederim. Sonra servis faslı başladı, yan tarafına boyayla J. Leddy Victualler yazılı servis bisikletime atladığım gibi gidiyordum. Dere tepe bataklık ve köy yolları, zırrr-zırrr, işte Kasap Çırağı geliyor çizgili önlüğüyle, hep ıslık çalıyor, hep mutlu. Gününüz kötü geçmiyordur umarım hanımefendi? Fena değil Francie, şükürler olsun. Merhaba yaşlı zombi, yani Bay Çiftçi. Samanı ahıra yüklediniz mi? Çok çalışıyorsunuz! Evet, çok!

Hoşçakalın! Zırrr-zırrr! Islık ıslık, hav hav *–defol köpek!* Günaydın başkan! Geçen haftakinin aynısı mı? Neydi? Bir kilo domuz pirzolası, iki böbrek ve bir sığır fileto. Evet, Bonzo için de iki kemik! Sorun yok başkan! Görüşmek üzere!

Ve yola koyulur tekrar. Yüreğine ışıklar aşkım, dedi çamaşırını yıkayan bir kadına.

Kadın yüzünü buruşturdu: Ne?

Nasılsın Francie, bravo, her yere yetişiyorsun! diyor kadınlar. Yetişirim tabii, diyorum ve paketleri döndürüyorum mermer tezgahın üzerinde.

Merhaba, diyor akıllara durgunluk veren Peder Dom, kusura bakmayın Peder konuşacak zamanım yok. Durum farklıydı artık, yaptığım bütün bu işlerle önemli biri olduğumu düşünüyordum, dedikoduya ayıracak zamanım yoktu. Özellikle bir gün siyah çantasıyla yolumu kesip öylece bakan Roche gibilerle, nereden çıktığını görmemiştim yine tabii ki. Bak Roche, demek istedim, birilerinin canını sıkmak istiyorsan git başkasının canını sık. İşim başımdan aşkın benim, yapmam gereken bir ton şey var. Sorumluluğum var artık, senin gibilerle harcayacak zamanım yok, yoluna git ve insanların işlerini yapmalarına izin ver. Böyle demek istiyordum karakaş Roche'a.

Ondan ve onunla ilgili her şeyden gına gelmişti, bunu da söyleyecektim ona. Söylemedim ama, ondan sonra ne yapsa beğenirsiniz, yanıma geldi ve yüzüm pancar gibi oldu, nedenini bilmiyorum, orada dikildi öylece. Leddy için çalışmaya başladığını duydum.

Evet, dedim, bir sorun mu var?

Sorun var demedim, sordum sadece, dedi.

Sorma Roche, demek istedim. *Sorma!*

Memnun musun orada çalışmaktan, dedi, saatinin kronometresi fır fır.

Evet, dedim, haftada on şilin.

Ne yapıyorsun parayla?

Babama bira alıyorum dememi beklediğini biliyordum. Bankaya koyuyorum Doktor, dedim.

Çok akıllıca, dedi.

Hımm.

Seninle baban hakkında konuşmak istemiştim –gelip beni görmesi gerekiyordu, ama gelmedi.

Öyle mi, dedim.

Bu akşam ya da yarın gelmesini söyler misin?

Söyleyeceğim, dedim, söyleyeceğim.

Unutmazsın, değil mi?

Hayır, dedim, unutmam. Sonra bir kez daha sordu ve beni tepeden tırnağa süzdüğünü hissettim, en kötü yanı da kuşkulanmaya başlamandı, yo hayır, alnım terlemiyor, ama bu yüzden terlemeye başlıyordu. Ter damlaları birikmişti alnımda. Onları hissedince daha da büyümeye başladıklarını hissettim, çilek kadar oldular gibi geldi bana, bu yüzden de, tüh, Doktor, dedim birden, babamın Alo Amca'mı ziyaret etmek için İngiltere'ye gittiğini unuttum.

Ne, dedi kaşlarını çatarak, nereye gitti?

Söylediklerimi geri almak ya da işi şakaya vurmak için çok geçti, devam edip bir hikâye uydurmak zorunda kaldım.

Anlıyorum, dedi, iki kat daha fazla süzüyordu şimdi beni. Titrediğini görmesin diye cebime soktum elimi, çünkü titrerse göreceğini biliyordum, gözünden hiçbir şey kaçmazdı ki adamın.

Sonra çenesini ovuşturup, pekala, dedi. Döner dönmez bana gelsin, onu görmek istiyorum. Çok önemli.

Tamam, Doktor, dedim ve benim hiçbir rahatsızlığım yok der gibi selamladım. Ama Roche'un yüzüne bakınca hiçbir rahatsızlığım yokmuş gibi görünmediğimi anladım. Hiç de öyle görünmüyordum.

Henüz Leddy'ye dönmeyeceğim, dedim kendi kendime, el arabasıyla yola çıkıp biraz oturayım, düşünmeye ihtiyacım var, sonra toparlanırım, öyle de yapacaktım kafenin önünden geçerken Joe'yu görmeseydim. Pencere açıktı ve müziğin se-

si dışarı taşıyordu. Sarışın kızla bir başka kızın arasında oturmuş gülüyordu ve öteki kızın yanında kim vardı tahmin edin. Philip Nugent. Elleriyle havada bir şeyler çizerek kıza bir şeyler anlatıyordu. Joe sigara içiyor, sarışın bir şey söylediğinde başını sallıyordu. Kız gözlerine düşen saçını arkaya itti ve Joe'nun söylediği bir şeye güldü, ha ha ha. Sonra çenesini eline dayayıp sigarasının külünü silkti. Philip Nugent formika masanın üzerinde müziğe tempo tutuyordu. Pencerenin önünde öylece durup seyrettim onları, içeride çalan şarkı kafamın içinde dönüp duruyordu. *Sen bana iyice sokulduğunda, ürperirim tepeden tırnağa!*

Sonra Joe'nun dudaklarının kımıldadığını gördüm, başka bir şarkı çalayım, dedi ve sarışın başını salladı. Joe ne derse desin hemfikir olacağını biliyordum, evet Joe, çok doğru Joe. Ayağa kalktığında pencereden göz göze geldik. Başka biri olsaydı ona kocaman Kasap Çırağı gülümsememi gönderip göz kırpardım, başka biri değildi ama, Joe'ydu. Hayatımda ilk kez ona ne diyeceğimi bilemedim. Az tanıdığı ya da hiç tanımadığı birini selamlar gibi başını hafifçe sallayıp müzik dolabına gitti, üzerine eğilip yan tarafında parmaklarıyla trampet çalmaya başladı. Arkasını dönüp, içeri gelsene, demesini bekledim, dönmedi ama, trampet çalmaya devam edip kendi kendine şarkının sözlerini mırıldandı. O sırada sarışın başını kaldırdı ve beni gördü, sonra yüzünü saklayıp öteki kızla Philip Nugent'a bir şey söylemesin mi? Öteki kız bana bakmak için başını kaldırdı ve ben gitmiştim ama.

Hafta sonu geldiğinde Leddy bana, senin için ne derlerse desinler Brady, sıkı çalışıyorsun, dedi, al sana on şilinlik bir banknot ve, yaşasın, fırladığım gibi Kule Bar'a gittim, birkaç

şişe siyah bira aldım, sonra doğru bakkala, yarım kilo konserve sığır eti. Babam benden hep yüz gram almamı isterdi, gözleri parlayacaktı yarım kiloyu görünce. Hepsini ona verecektim! Neden vermeyeyim? Bir sürü param vardı hâlâ. Bütün tenekeyi satın alabilirdim isteseydim. Tezgahtar kıza, şuradaki tenekeyi görüyor musun, derdim, hepsini istiyorum!

Ve verirdi. Sokakta yürürken Joe ile sarışını panayıra gitmek üzere meydanı kat ederken gördüm. Yanlarından geçmek zorunda kalırım korkusuyla bir arabanın arkasına gizlendim, boşuna korkmuştum ama, başka bir kız ve onun arkadaşlarıyla karşılaştılar, selam! diye seslendiler birbirlerine, sonra hep birlikte gittiler, gitsinler umrumda mı, senin halletmek zorunda olduğun işlerin var, değil mi Francie, dedim, topuklayalım, ve bakkala girdim, Joe'nun kıza neden söz ettiğini merak ettim sadece, belki müzikten söz ediyordu, John Wayne'den söz edecek hali yoktu herhalde –John Wayne, Tanrı aşkına!

Konserve sığır eti istiyorum, dedim kıza. Bol miktarda sandviç yapacaksın herhalde, dedi kız, hayır, dedim, hayır! Neden söz ediyorsun sen –*ne sandvici?* Kız kıpkırmızı oldu, bana bağırmana gerek yok, dedi. Sinirlerim bozuldu, dükkandan çıkarken sığır etini yere düşürdüm. Neye bakıyorlardı? Bayan Connolly bakmıyormuş gibi yaptı, ama son anda başını çevirdiğini ve ekmek somununu sıkıp, bu taze mi, dediğini gördüm. Ne bakıyorsun Connolly, demek geldi içimden, söyleyecek bir şeyin varsa neden söylemiyorsun. Ama son anda kendime hakim oldum, hayır bir şey deme, belki de sana bakmıyordu. Tezgahtar kıza da bir şey söylemem gerektiğini biliyordum. Ama geri dönüp, sandviçler hakkında söylediklerim için özür dilerim, gerçekten sandviç yapacağım,

diyemezdim. Fakat ya üzerinde durmadılar ya da unuttular, çünkü onları bir sonraki görüşümde bu konuda bir şey söylemediler. Sandviçleri hazırlayıp üçgen dilimler halinde kestim ve bir tabağa koydum. Sandviçleri nasıl buldun baba? Biraz daha hazırlayayım mı? Hazırlayacağım –birkaç tane daha yeriz. Mutluluk içinde bir şarkı mırıldanıyordum ekmeğe tereyağını sürerken. Hendekte bir kardelen vardı. Kardelen ve patikada oynayan çocuklar hakkında babama, dünyanın güzellikleri gerçekten bir fark yaratıyor, dedim. İyi ki varlar. Saatlerce kardeleni seyredip radyo dinledim. Cuma Gecesi Müzik Gecesi. Başlıyor baba, dedim ve gülümsedi. Bazen şekerci dükkanına gidip otuz gofret satın alıyordum. Altı peniye otuz tane. Daha ne olsun. Tek tek ağzıma tıkıştırıyordum hepsini. Ben ve Joe altı penimiz olduğunda doğru Mary'nin şekerci dükkanına giderdik –otuz gofret lütfen. Marry hepsini taşımakta zorlanırdı. Sonra aynaya bakardım. Çikolatadan sakal. Tanrı aşkına! Bazen patikaya gidip çocukların su birikintisinde oynayıp oynamadığına bakıyordum. Şu su birikintisini görüyor musunuz, diyordum, sonra Joe'yu ve kendimi anlatıyordum onlara.

Atkılı ve püsküllü çocuk, anlattın bize bütün bunları daha önce, diyordu. Aynı hikâyeyi anlatıp durma!

Kümesin arkasına tırmanıp pençelerin tenekenin üzerinde çıkardığı tırmalama seslerini ve kasabadaki hayatın devamını sağlayan vantilatör mırıltısını dinliyordum. Biz oradayken, ben ve Joe, hiçbir şey ters gidemez, diye düşünürdük.

Ama öyle değildi artık.

Beş adet sinek kâğıdım vardı. Eski elbiselerin bulunduğu yüklükte saklıyordum onları. En güzeli bandoydu, dedim babama, Noel'de kilisenin avlusunda çaldığınızda, ne diyorsun? Evet, güzeldi, dedi. İnsanların sana söyledikleri. Lütfen Tanrım, gelecek Noel'de hep birlikte burada olalım yine. Annem ve ettiği laflara dair de konuşup güldük epey. İşte bu sene de geldi, derdi annem, benim kardelenim. Karanlıkta otururdum öylece, radyonun yanıp sönen küçük ışığı sadece, patikadan gelen vantilatör mırıltısı. Kasabanın öteki ucundan panayır müziğinin sesi geliyordu, yıllar önce Bundoran'da patates kızartması kokularının arasında kıyıda dururken onlar için de böyleydi herhalde. Şarkılar farklıydı o zaman, *On The Sunny Side of The Street*, çalıyordu dönme dolap dönerken ve annem, kurtar beni Benny, kurtar beni, diye haykırmıştı muhtemelen, bandoyla çalıyoruz bu şarkıyı demişti ba-

bam parmaklarını annemin parmaklarına dolarken. Orada durup denizin hışırtısını dinlemişlerdi. Dinleyecek bir şey kalmamıştı artık, panayır kapanmıştı. Şışş, demişti deniz. O kadar. Şışş. Mutlu olacağız, değil mi Benny, demişti annem. Evet, demişti babam, dünyanın en mutlu çiftlerinden biri olacağız. Sonra anneme sarılmıştı ve öpüşmüşlerdi. Annemle babamın öpüştüklerini düşünmek kolay değildi, öpüşmüşlerdi ama, ve ay o kadar yakındı ki annem babamın kollarının arasından uzanıp ayı cebine koyabilirdi.

Kadının anahtarı onlar için paspasın altına bıraktığı pansiyona dönmüşlerdi sonra. Şöyle derdi kadın: Benim için en sevdiğim şarkıyı söyleyen adam için –*Mermer sarayda yaşadığımı düşledim!*

Pansiyon sahibesi için o şarkıyı söyledin mi baba?

Söyledim, dedi, bize nasıl hitap ederdi biliyor musun?

Nasıl baba?

Kumrular, derdi.

Onları pembe mum fitilinden yatak örtüsünün üzerinde yatarken hayal ettim, ikisinin de aynı şeyi düşündüklerini biliyordum, dünyanın bütün güzelliklerini.

Leddy ile çalışmaya başladığımdan beri başka ne değişmişti, kasaba.

Uzun süredir denizin dibinde yatan, şimdi dalgaların arasından ışıklarla bezenmiş ve yelkenleri kafasının estiği yere doğru yol almaya hazır bir biçimde yükselen bir okyanus gemisine dönüşmüştü. Bütün bunları anlatmak için Joe'nun evine gidebilseydim ne güzel olurdu, en güzeli. Ne istersen Joe, derdim kendi kendime evine doğru giderken, ne istersen sahip olabilirsin çünkü ben senin için alırım. Güverteye çıkardık ve önümüze yayılmış her şeyi gösterip, ne istersen senin Joe, derdim ona. Uzak kentlerin ışıkları bile görünürdü güverteden. Nereye gitmek istersin Joe? Patron sensin. On şilinlik banknot yığınıyla çatılar üzerinden süzülüp onları kasabaya konfeti gibi serperdim. Ne güzel olurdu Joe'yla bütün bunları gerçekleştirebilseydik, ama hayalini kurmanın anlamı yoktu çünkü mümkün değildi.

*

Sandviçlerin yanına siyah bira almak için Kule Bar'a gittim, dışarı çıktığımda Bay Purcell'i gördüm, arabasından iniyordu. Şişeler şıngırdayıp duruyordu, şıngırdamayı bırakın şişeler, dedim ve patikaya gizlendim. Bay Purcell arabanın kapısını kapayıp yağmurluğunu katladı. Sonra Joe belirdi yanında, sokakta bir aşağı bir yukarı bakınıyordu. Sonra arabanın öteki yanından kim çıksın beğenirsiniz, Philip Nugent, saçı gözlerinin üzerine düşmüştü, buz kestim onu görünce. Sonra Joe'nun yanına gitti, elindeki kitabı açıp ona bir şeyler gösterdi ve güldüler birlikte. Bay Nugent öteki kapıyı açtı ve Bayan Nugent indi. Sana yardım edeyim, dedi. Sonra hep birlikte Purcell'lerin evine girdiler ve kapı kapandı. Yağmur yağmaya başladı. Karşıya geçip pencerenin önüne çömeldim. Salonda televizyonun gri ışığı belirdi birden, televizyonu açmışlardı. Joe bir şeyi işaret ediyordu. Sonra Philip Nugent belirdi, eliyle saçını geri attı. Bak, bak, diyordu Joe, Johnny Kid ve Korsanlar. İnsan gölgelerinden başka bir şey göremiyordum, gitar tıngırtılarını duyabiliyordum ama. O şarkıları bilmediğim için kötü hissettim kendimi. John Wayne'den başka bir şey bildiğin yok Francie, dedim kendi kendime. Televizyonun sesinden diğer sesleri duymakta zorlanıyordum. Bay Nugent ile Bay Purcell bahçe bakımından ve patates ekiminden söz ediyorlardı. Çok doğru, çok doğru, dedi Bay Purcell. Sonra patateslerinin üzerinde oluşan kurtçuklara dair bir şey söyledi. Bayan Purcell'in neşesi yerindeydi, Bayan Nugent'a heyecanla bir şeyler anlatıyordu. Benden ve Joe'dan bahsettiğini anlamadım önce, söyledikleri televizyondaki kadının söylediklerine karıştı. Joe için çok iyi oldu, dedi Bayan Purcell, o çocukla takılması çok kaygılandırıyordu

bizi. Joseph çok iyi bir genç, dedi Bayan Nugent, mükemmel, biz çok seviyoruz onu. Bu müzik için çıldırıyorlar, dedi Bayan Purcell, ama bütün yeni yetmeler öyle sanırım.

Gerçekten de öyle, dedi Bayan Nugent. Özgürlüklerinin tadını çıkarsınlar, biz de bir zamanlar genç değil miydik?

Gençtik, dedi Bayan Purcell, çok doğru söyledin. Şimdi özgürlüklerinin tadını çıkarsınlar çünkü seneye işleri zor. Ciddi şekilde ders çalışmalan gerekecek. Gezip tozmaya zaman bulamayacaklar.

Kollannı kavuşturdu Bayan Purcell.

Okuldan söz açılmışken, dedi Bayan Nugent, sana St. Vincent Koleji'nden bahsetmiştim, hatırlıyor musun?

Sonra Joe ve Philip odayı terk edip yukan çıktılar ve şarkı başladı yine, *sen bana iyice sokulduğunda,* gerçek gitardı sanıyorum. Philip çalıyordu yanılmıyorsam. Sonra Bayan Nugent'ın elinde tabakla içeri girdiğini gördüm. Odanın ortasında durup, börek ister misiniz Bayan Purcell, dedi.

Şişeleri unuttuğumu ancak eve varınca fark ettim, döndüğümde gitmişlerdi. Purcell'lerin arabası da gitmişti, sokak karanlık ve ıssızdı, rüzgarın meydanda sürüklediği konserve kutusunun tıngırtısından başka ses duyulmuyordu.

Ertesi gün Leddy'ye sordum ama, kapa çeneni, kardelenlerden ve turuncu gökyüzünden ne anlarım ben, dedi. Sonra düşündüm de haklıydı belki, siktir et kardelenleri ve gökyüzünü ve çocukları ve her şeyi. O gece babama, ben bu akşam eve geç döneceğim, sen başının çaresine bakarsın değil mi,

dedim ve Kule Bar'a gittim. Onluk banknot, dedim, seni son penine kadar harcamadan eve dönmüyorum, sonra okyanus gemisinin güvertesine atladım, yelkenler fora, dedim, gidiyoruz, nereye gittiğimiz umrumda değil. Yii-hu! diye bağırdım, sonra tökezleyip asfalta kapaklandım, gırtlağıma kadar viskiyle doluydum. Ayyaş genç kükredi bana karşıdan –*beni tanıyor musun, beni tanıyor musun?*

Omzumu kaldırıp bir süre sallandıktan sonra ben de ona bağırdım. *Sen* beni tanıyor musun, beni tanıyor musun?

Hayır, dedi, sen *beni* tanıyor musun? Bir süre devam ettik böyle, ikimiz *kimbilir kim öpüyor onu şimdi* şarkısını söyleyerek meydanda düşe kalka ilerlemeye başlayıncaya kadar.

Bankanın basamaklarında durup, Domuz Adam Brady! diye bağırdım.

Bravo, dedi ayyaş genç, sıkı herifsin Brady! Kasabanın bütün barlarına uğradık. Domuz adamlar geldi, diye bağırdım ve yerde emeklemeye başladım, ayyaş genç de sırtıma bindi ve *kimbilir kim öpüyor onu şimdi*'yi söylemeye başladık. Çok büyük alkış aldı bu numara. Domuzların şarkı söyleyebildiğini bilmiyordum, dedi tipin teki. Artık biliyorsun, dedim, viski de içebilirler, hadi öyleyse. Horuldadım ve, yarasın, dedim.

Ayyaş genç ortalıkta olmadığında Kule Bar'ın kapı eşiğine ben uzanıp bira şişesinin ağzına şarkı söylüyordum.

Danslara gidiyordum ama kimsenin benimle dans etmek istemeyeceğini biliyordum. Kusura bakma, domuzlarla dans etmiyorum, diyeceklerdi. Çok umrumdaydı. Umursadığımı mı sanıyorlardı? Elinde sigara paketiyle duran pembe hırkalı bir tane vardı, ona doğru geldiğimi görünce başını çevirdi.

Ayyaş genç, hadi dansa davet onu, diye üsteleyip duruyordu, edeceğim, dedim, beni bir rahat bırak Tanrı aşkına, itekleyip duruyordu beni. Affedersiniz, dedim, dans etmek ister miydiniz? Siyah bir saç bandı takmıştı, onu düzeltir gibi yaptı, sonra hayır, arkadaşlarımla birlikteyim, dedi. Ayyaş genç katıla katıla gülüp, şu Brady'nin haline bakın, şu Brady'nin haline bakın, diyordu. Beni seyretmeye devam ettiğini biliyordum, bu yüzden kıza, örgünü neden getirmedin, dedim ve pancar gibi oldu. Gülmekten katıla katıla uzaklaştım. Ayyaş genç, bayıldı buna. Tanrım, kasabanın en sıkı herifisin, dedi. *Örgünü neden getirmedin!* Karşısına çıkan herkese anlattı. Ondan sonra kadınlara ettiğim hakaretlerin bini bir paraydı. *Hayır, teşekkür ederim,* deme fırsatı bile tanımıyordum onlara. Ayyaş genç, kadınları anlattı bana: *Sırtüstü yattıklarında hepsi aynıdır! Hoho, şuna bakar mısın, ona takarım, hiç kuşkun olmasın! Göz açıp kapayıncaya kadar düzerim onu!* Arada sırada sahneye oturup müzisyenlere bağırıyorduk. Bir bok çalamıyorsunuz! Grup üyeleri beyaz takım elbise giymişti, *Annemi Seviyorum* ve *Beni Dixie'ye Geri Götür* gibi parçalar çalıyorlardı. Dans salonunda içki satılmıyordu, kendi içkimizi yanımızda götürüyorduk. Gorillerden biri yanımıza gelip, burada içki içemezsiniz, dedi. Nedenmiş, dedim. Ben öyle diyorum da ondan, dedi. Ona bakıp güldüm. Kırık bir burnu ve haşlanmış karidesi andıran bir suratı vardı. İnsanların bana gülmesinden hoşlanmam, dedi. *Dışarı!* Hayır, dedim, sonra ayyaş genç, ona öyle deme, o askerliğini yapmış biri, dedi. Tuttuğu gibi fırlattı beni, top tekmeler gibi tekmeledi, kadınlar, ay ay, diye bağrıştılar. Beni dışarı çıkarıp tekmelemeye devam etti. Bir o yana uçuyordum bir bu yana, bulanık ışıklardan başka bir şey göremiyordum, gitarlar ulusal marşı

tıngırdatıyordu. Beni bir arabanın bagajına yatırdı, ağzında salya ve tıknaz yumruğu çenemde. Yüzünü bir daha burada görürsem Brady bu yediğin dayak yiyeceğinin yanında hiç kalacak. Evet, dedim, böhü böhü. Ama bir sonraki hafta yine gidiyordum, yine Johnny Walker fırtlıyorduk ve goril yine geliyordu, hey hey, ben geçen hafta sana ne dedim Brady? Leddy, bu morluklar nasıl oldu, şu haline bak, diyordu. Şey, diyordum, bir saman çöpüne takılıp düştüm ve horozun teki beni tekmeledi. Bazen başka dans salonuna gidip kendini bir bok sanan birini gözüme kestirinceye kadar arkada takılıyordum. Kız arkadaşıyla dans edip kulağına Cliff Richard'ı sevdiğini ya da grubun gitaristinin kuzeni olduğunu ya da bir başka palavra bağırırken yanına gidip tosluyordum ona. Hey, önüne baksana, diyordu. Hiçbir şey söylemiyor ya da aptal bir yüz ifadesiyle öylece durup bakıyordum, her an gülmeye başlayacakmış gibi. Ne bakıyorsun, diyordu sonra, yine bir şey söylemiyordum, burnumu kaşıyor ya da karıştırıyordum sadece. Sonra yanındaki kız, *sana bu şekilde davranmasına izin mi vereceksin, ona haddini bildirmeyi düşünmüyor musun,* dediği için babalanıp üzerime yürüyordu. Goril gibi değildi ama, beni marizlemesine izin vermiyordum. Kavga bittiğinde yerde sürünüyorlardı, yardım edin, yardım edin, yanlarındaki kızlar da kafayı yiyorlardı. Hadi kalk orospu çocuğu, diyordum sıkılmış yumruklarımla tepesine dikilerek, ama öylece yatıyorlardı. Eve vardığımda hava aydınlanmaya başlamış oluyordu, yatmanın bir anlamı kalmıyordu, babamla oturup düşünmeye başlıyordum, aptal insanlar haykıramadıkları için midelerinde kara bir delik oluşuyordur mutlaka, diye düşünüyordum mesela.

*

Her hafta sonu ayyaş gençle birlikte kafa çekmeye gittim, babam umursamıyordu, üzerine bir battaniye örtüp nereye gittiğimi mutlaka söylüyordum ama. Kule Bar'daki arkadaşları görürsen benden selam söyle, dedi. Söylerim deyip topukladım. Diamond Bar'a gittik, ben seni tanıyorum sen de beni tanıyorsun dedi ve kolunu omzuma doladı. Müzik, *Mayo'ya götürün beni, doğduğum topraklara,* diyordu. Alayınız orospu çocuğusunuz! diye bağırdı ayyaş genç. Dart vardı ve bu hükümet kadar kötüsü gelmemişti ve bir tane daha içer misin, yo hayır içmeyeyim, hadi canım, içersin ve televizyonda haberler, Küba Krizi, her şey birbirine girdi ve bütün bunlar yetmezmiş gibi başıma bir ağrı saplandı ve, nereye gidiyorsun, diye bağırdı, geri dön! Nehir kenarına gidip gezindim biraz. Sonra kimse var mı diye kafeye bakmaya gittim. Kapı kilitliydi, içerisi karanlıktı. Meydanda durup, *beni duyabiliyor musunuz,* diye bağırmak geldi içimden. Ama duymalarını istediğim şeyin ne olduğunu bilmiyordum. Sonra eczanenin arka tarafına dolanıp içeri girdim. Güzeldi orası. Bütün bu fotoğraf makinelerinin burada ne işi var dedim kendi kendime. Fotoğraf makineleri –yahu sen eczaneye değil fotoğraf makinesi satan dükkana girmişsin.

Gülmeye başladım. O kadar çok güldüm ki gülmemi kessin diye şu haplardan birkaç tane alayım diye düşündüm. Küçük geniş bir kavanozda çeşit çeşit hap vardı. Çift renkli üniforma giymiş küçük futbolcuları andırıyorlardı. Hapların adı mı? Bilmiyorum. Gluk, Kafası Dumanlı'nın Rolos'larından bile çabuk indiler mideme. Bir süre sonra şeker pekmezine dönüşüyormuş gibi hissediyordun kendini. Duvardaki afişte bir kız vardı, güneş yağıyla ilgili bir şeydi, elinde havluyla beyaz kumların üzerinde yürüyordu. Gülümseyip,

Francie, dedi, sonra yumuşak bir öpücük yolladı bana. Arkasındaki palmiye ağaçlarının arasından güneşin sıcaklığını hissedebiliyordum. Çok uykum vardı. Kız, keşke kalabilseydin, dedi.

Evet, dedim, dünyada en çok istediğim şey seninle kalmak.

Biliyorum, dedi, ama Alo Amca'n eve geliyor. O söylemeseydi hatırlayacağımı sanmıyorum. Acele etsen iyi edersin Francie! dedi kız. Hadi! Kımılda! Çabuk! Onu hayal kırıklığına uğratmak istemezsin, değil mi?

Dükkanda fırıldak gibi dönüyor ama hiçbir yere gitmiyordum. Düşünmem gerek, dedim. Sonra evde yiyecek hiçbir şey olmadığı geldi aklıma. Pencereden dışarı çıktım ve bir an için sokak mı değil mi emin olamadım, her ne idiyse adını unutmuştum. Ama sonra geçti, yok bir şeyin Francie, dedim, yürümeye başla. Vın, uzaklaştım oradan. Fırının kapısını çaldım ama içeriden ses gelmeyince arka tarafa dolanıp girdim. Kollarımı pastayla doldurdum, taşıyabildiğim kadar. Kelebek çöreği var mı diye her tarafa baktım, yoktu ama. Kremalı külahlardan bulabildim ancak. Alo bunları sever diye düşündüm, bir düzine de bunlardan alayım.

Viski için Kule Bar'ın arkasındaki barakaya girdim. Müthiş bir heyecan içindeydim. Kahretsin! Nasıl unutabilirsin! Yüzlerce, binlerce pasta! Onları almak için fırına dönmeliyim! Sinek kâğıdını alıp yenisini koydum. Sinek kâğıdı sıkıntısı yoktu. Feci bir koku vardı içeride, köpekler girmiş olmalıydı yine, eczaneye de gitmem gerekecekti. Ne bulduysam aldım, parfüm, hava temizleyici sprey, talk pudrası, kokuyu defettim böylece. Iğrenç kokan bir evde misafir mi ağırlanır? Parfüm ve pudra sorunu çözmüştü. Pastaları üst üste dizip her an yıkılabilecek bir kule oluşturdum. Pasta Ev. Babamın

kolunu sıktım. Birazdan gelir, dedim mutfakta bir aşağı bir yukarı dolanıp pencereden patikaya bakarak. Gelen giden yoktu. Biraz viski içtim. Sonra bir araba kapısının kapandığını duydum. Baba! diye bağırdım. Hararet basmıştı, kıpkırmızı kesilmiştim, asabiydim, ama harikaydı. Onların da yanakları kırmızıydı, paltolarında kar lekeleri vardı, kollarını açtılar, bakın kim buradaymış, dediler, Francie Brady, bu evdeki herkese mutlu Noeller! Şu öndeki Mary değil mi gülücükler içinde. Alo'dan haber yok mu henüz, dedi. Yarım kilo karışık şekerleme dolu bir torba getirmişti yanında. Hayır, dedim, henüz bir haber yok Mary, ama birazdan gelir. Sana bir şey söyleyeyim mi Francie, dedi, çok sabırsızlanıyorum onu görmek için, bahse girerim ki ona âşık olduğumu bilmiyordun! Bahse girerim ki bilmiyordun!

İşte bunda yanılıyorsun Mary, dedim. Biliyordum –başından beri!

Bu kış Camden'da yirmi yıl, kimin aklına gelirdi, şampanya patladı ve hepimiz piyanonun etrafında toplanıp Alo'nun gelmesini bekledik. Nerede kaldı şu benim kardeşim, dedi babam, ne tuhaf adam! Beklerken, bizim için bir şarkı çal Mary, dedi sonra ve Mary parmaklarını esnetip *Çalıların Arasındaki Tyrone*'u, çalmaya başladı. Şarkıya biraz eşlik ettim, sonra vın, bir içki daha koymaya. Şişeyi açmak üzereydim ki kapıda mavi takım elbisesi ve göğüs cebinde kırmızı mendiliyle Alo'yu görmez miyim. Alo, dedi babam, adamımız geldi, ve kucakladı onu. Dur bir bakayım sana, dedi ve hikâyelerine başladılar. Ben sana daha iyi bir tane anlatayım, dedi babam, papaz evinin meyve bahçesini talan ettiğimiz günü hatırlıyor musun? Hatırlıyor muyum, dedi Alo, nasıl unutabi-

lirim ki? Biraz daha çay isteyen var mı, dedim, pastadan da alın, çok var. Alo ellerini Mary'nin omuzlarına yerleştirdi ve birlikte *Sen On Altı Yaşındayken*'i söylediler. Sonra Mary kalkıp kollarını Alo'nun boynuna dolamasın mı? Ah, Alo, dedi, seni seviyorum. Benimle evlenmeni istiyorum. Yaşasın, sevinç çığlıkları, alkış. Herkesin pastası var mı, diye bağırdım mutfaktan. Alo böyledir işte! diye bağırdı babam. Alo, Mary'ye sarılıp gözlerine bakarak durdu öylece. Dışarı baktım, kar yağıyordu. Dışarıda çocukların oynadığını duyduğumu sandım, ama mümkün değildi, saat çok geçti. Alo, hadi, bir şarkıya daha var mısınız, dedi ve gırtlağını temizledi. Pasta isteyen var mı, diyecektim, ama az önce demiştim zaten. Su birikintisinin donup donmadığım merak ettim. Donmuştu tabii ki. Alo şarkı söylerken Mary kucağına oturmuş yüzünü okşuyordu. Şarkı söyleyen insan sesleri dolmuştu mutfağa. Ortalıkta arı gibi dolanıp herkesle sohbet ediyor, pasta isteyen var mı, iyi vakit geçiriyor musunuz, Alo'yu tekrar evde görmek çok güzel, değil mi, diye soruyordum. On kişi çalışıyor emrinde. Alkışladım, alkışladım, sevinç çığlıkları attım.

Komiseri tanımadım önce. Dışarı baktım, uzun yağmurluğuyla dışarıda duruyordu. O da bana bakıyordu. Yüzü bulanıktı, suyun altındaymış gibi. O olduğuna dair bir his uyandı içimde, o kadar.

Alo, Mary'ye, bir dakika dedi ve yanıma geldi. Elini uzattı ve, sakin ol Francie, dedi.

Lütfen Alo, dedim, bana yardım edebilir misin?

Edemezdi ama, çünkü Alo değildi. Doktor Roche'tu.

Ah Alo, dedim. Diğerlerinin gittiğini görmedim. Veda etmeden gittiler. Babama bakındım, ama o da gitmişti. Piyanonun üzerindeki pastaya sinekler üşüşmüştü.

Soğuk bir elin bana dokunduğunu hissettim. Babamın alnı kadar soğuktu. Bir sürü ses vardı, duman bulutları gibi geçip gittiler.

Alo, dedim.

Komiser bir başka polise bir şeyler söylüyordu. Kurtçuklar, dedi, beynine girmişler.

Aman Allahım, dedi öteki polis.

Sorun yok Francie, dedi Doktor Roche. Kimseye zarar vermek istemedim, dedim. Biliyorum, dedi ve gömleğimin kolunu sıvadı. Hafif bir yanma hissettim, sonra bir kardelen tarhında sırtüstü yatıyordum.

Demek buradasın Joe, dedim, seni arıyordum. Yakında su fısıltısı duyabiliyordum.

Nehir, dedim. Joe dönmedi bile.

Nehir tabii ki, dedi. Ne bekliyordun –Rio Grande'yi mi?

O pezevenk Komiser Sosis! Yapmıştı yine yapacağını! Beni arabayla dolaştırıp bir yerlere tıkmaktan başka işi yok muydu? Şu arabayı çıkarıp Francie Brady'yi yüz pencereli bir başka ıslah evine kapatayım, nasıl, memnun musun Francie? Hoho! Haha! Orada adam ederler seni!

Küflü çekmeceyle çamaşır suyu karışımı bir koku geldi burnuma. Son gördüğüm dizi dizi yatakların sonundaki pencerenin önünde duran Balon oldu. Arkasında kavuşturduğu parmaklarını fiskeliyordu. Sonra yavaşça dönüp bana baktı. Omuzlarının üzerinde eşek arısını andıran kocaman bir uzaylı kafası vardı. Gülünç olan şu ki, hâlâ Balon'a benziyordu. Kafasından tüylü dokunaçlar çıkan bir eşek arısı olmasına rağmen Balon olduğunu anlayabiliyordu. Kahretsin! diye bağırdım. Korkmam gerekip gerekmediğini bilemiyordum.

Kımıldamıyordu. Orada durmuş bakıyordu sadece. Başka korkan var mı diye etrafıma bakındım. Benden ve Balon'dan, yani Peder Uzaylı'dan başka kimse yoktu ama. Sonra uyudum yine. Uyandığımda gitmişti, onun durduğu pencereden hayatımda gördüğüm en parlak ışık demeti süzülüyordu içeri. Her şeyi kristal berraklığıyla görebiliyordum, en ince ayrıntısına kadar. Müzik duydum sonra. Bildiğim bir şarkıydı. Yii hu! Sözlerini tam olarak çıkaramıyordum ama kardelene ve patikada oynayan çocuklara dairdi. Şöyle diyordu sanki: Bütün bunlar hakkında yanılıyor olabilirsin Francie. Belki bütün bu şeyler harikulade ve elde etmeye değer. Müziği dinle, ne dediğimi anlayacaksın. Yükseldi, kanatlı bir müzikti. Müzikle Süzülen Kuş, bundan böyle kötülüklerin son bulacağını söylüyordu. Öyle bir esrimeyle doldu ki içim onlara anlatmak için anne ve baba diye haykırarak bacaların üzerinden süzülmeye başladım. Her şey yoluna girecek diye bağırdım. Hendekteki kardeleni gördüm kuş gözümle. Aşağıdaki patikada oynayan çocuklar kocaman ayakkabılarıyla yürüyen renk damlacıkları gibiydiler, tahta sandığın içine oyuncak çay takımı diziyorlardı. Püskül buzu kırmaya çalışıyordu ve midemdeki kara deliğe ışık dolmuştu. Bir dala konup seyrettim onu bir süre. Sonra, Brendy'den haber yok mu, diye sordum. Şu su birikintisinin sahibi olan arkadaşından?

Sıçradı bunu duyunca. Elindeki dalı fırlatıp koşmaya başladı. Hey! Hey! Çocuklar! diye bağırdı, şu ağaçta ne gördüğümü tahmin edebilir misiniz? Konuşan bir kuş!

Tanrı aşkına!

Bir başka gün o ve Brendy yine oradaydılar, onlara, yüz milyon trilyon dolar kazansaydınız ne yapardınız, diye sordum.

Hımm, dedi öteki çocuk parmağını dudaklarına götürerek. Konuşan bir kuş olmam onları korkutmuyordu artık, alışmışlardı bana. Bir sevinç çığlığı atmak geldi içimden. Daldan havalanıp gökyüzüne yükseldim ve gökyüzü ne renkti tahmin edin?

Turuncu.

Uyandığımda uzaylı ya da eşek arısı, ne derseniz deyin, dönmüştü, ama bu sefer Leddy'nin yüzüyle. Sikmişim böyle gösteriyi, dedim, ama uzun süre devam etti ve yapabileceğim bir şey yoktu.

Bir keresinde yataktan kalkmaya çalıştım, usanmıştım gidişattan, ama beyaz ceket giymiş ve kolları ağaç kütüğünü andıran bir tip, o kadar çabuk değil, deyip yatırdı beni yine.

Yüzlerce hafta yattım orada. Ya da aylarca belki. Sonunda doktor geldi ve, artık kalkıp biraz gezinebilirsin istersen, dedi. Kalkıp şu eşek arısını andıran uzaylıyı görmek için pencereye gittim, görünürde yoktu ama. Gecelik giymiş yaşlı bir tip yanıma gelip bir gözünü kapadı; beni kandırabileceğini sanma Cavan'lı pislik seni, dedi. *Ben Cavan'lı değilim* ya da *siktir git lan* dememe fırsat tanımadan koğuşun öteki ucuna topuklayıp saçı yanık çalıyı andıran bir tipe parmağıyla beni göstererek elinin arkasından bir şeyler fısıldadı. Öteki deli gibi başını sallıyor, hımm, evet, evet, çok doğru, gibisinden bir şey söylüyordu.

Bir gün doktorlarla duvarında iki resim asılı bir odaya gittim, biri John F. Kennedy'nin öteki ise Meryem Ana'nın.

Meryem Ana'ya, bak hele, yine karşılaştık, deyip göz kırptım. Domuz okulunun oyun sahası nere, burası nere, dedim ve gülmeye başladı. Doktorlar pek ilgilendiler bununla. Başka kimi gördün? Bütün takımı gördüm, dedim. Güllerin Azize Teresa'sını ve diğerlerini. Afacan Dennis'in lnek Walter karakterini çağrıştıran meraklı bir tip vardı aralarında, ölüyordu not almak için. Dilini ağzının kenarından çıkarıp durmadan yazıyordu. Doyamıyorlardı şu azizler meselesine. Bir sigaranız var mı, dedim ve anlatmaya devam ettim. .Meryem Ana'yla dostluğumuz çok eskiye dayanır, dedim. Her bok kafalıya görünmez, biliyor musunuz? Evet evet, yaz yaz yaz. Sonra düşlerimi sordular. Düş görüyor musun? Görmez miyim, dedim, ne düşler. Bir sigara daha. Ne görüyorsun düşlerinde? Eşek arıları, dedim. Ya da eşek arısı kafalı Balon. Balon'u sordular, anlatmaya başladım. Anlattıklarım kötüleştikçe zevke geliyorlardı, ben de bir sürü palavra sıktım, Balon beni sokuyordu, kafamı koparmaya çalışıyordu, Peder Uzaylı öleceksin diyor dünyalı köpek! Sonra güldüm bütün bunlara. Böyle bir şeye kalkışacak olsa canına okurdum o Balon'un. Siktir git Balon, eşek arısı orospu çocuğu! derdim. Hele bir denesin.

Kes!

Şu dünyayı fethedin de görelim Peder!

Matraktı epey. Walter o kadar hızlı not alıyordu ki masanın kenarından aşağı yuvarlanacak sandım. Kafası Dumanlı'yı sordular, ama onları her seferinde Balon ve bahçıvana geri getiriyordum. Bahçıvana başladım. Kazan dairesinde ceset saklıyordu ama onu sorgulayıp sorgulamadıklarını bilmiyordum. Belki Scotland Yard'dan Fabian'ı göndermişlerdi. Bu palavra hoşuma gitti, devam ettim anlatmaya, kasabalı genç-

ler gizemli bir biçimde ortadan kayboluyorlardı çünkü bahçıvan onları çatalıyla doğrayıp kazanın arkasına istifliyordu. Ama fazla abartmış olmalıyım ki bir süre sonra dinlemek istediler, Kafası Dumanlı'yı anlatmamı istiyorlardı. Ha, evet, Peder Sullivan, iyi adamdır, dedim, yazık ki Balubalar onu kazana koymuşlar. Meslek okulunu sevdin mi, diye sordular. Sevmez miyim, dedim, özellikle perşembe günleri akşam yemeğinde adam başına iki sosis düşüyordu. Peder Sullivan'la birlikte ayine katılıyordun, değil mi? Evet, doğru. Onu sever miydin? Elbette severdim. Muhterem bir adamdır, dedim, Güllerin Azize Teresa'sına dua eder. Pekala, dediler, bugünlük bu kadar yeter. Başka günlerde başka garajlara çektiler beni, büyük bir koltuğa oturtup başıma bir miğfer yerleştirdiler, kablolar fışkırıyordu her yerden. Hoşuma gitti. O koltukta oturmak en iyisiydi. Ve insanı ahmak gibi seyreden bütün o kolalı öğrenci orospu çocukları, *umarım o koltuktan fırlayıp bizi doğramaz!*

Ama umursamadım onları, Zamanın Efendisi Adam Eterno olmakla meşguldüm. Gönüllerince not alabilirlerdi, ben hiper uzaydaydım. Selam Mısırlılar, diyordum, piramitler filan. Adam bugün meşgul, onun yerine ben geldim –Terrace'lı Francie. Hoşgeldin Francie, diyorlardı minik şapkaları ve üzerindeki yılanlarla. Ya Romalılar. Aslan, o Hıristiyanı rahat bırak, diyordum. Sağol Francie, sağol, diyordu Hıristiyan. Sorun yok dostum, oradan da kovboylara bir göz atmaya gidiyordum.

Nereye götürüyorlar seni, dedi yaşlı tip bir kaşını kaldırıp. Seni izlemediğimizi sanma. Sonra koğuşun öteki ucuna

baktı, diğer tip kafa salladı yine. Dan Dare'deki gibi zamanın ve uzayın boşluklarında gezinmeye götürüyorlar beni, anladın mı, dedim ona. Baktı bana. Ne? Bir daha izah ettim ve hiç hoşuna gitmedi. Kazağıma yapıştı ve, biliyordum, dedi, seni gördüğüm anda Cavan'lı götün teki olduğunu anlamıştım. Beni enayi yerine koyabileceğini sanma sakın. Hadi it, senden daha sert adamları hakladım ben!

Ağaç kütüğü onu üzerimden aldı. Üstümü başımı süpürüp ondan şikayetçi oldum. Rezalet, dedim, saldırıya uğramadan yürüyemiyor insan burada.

Ertesi gün yanıma geldi: Demek rezalet! Saldırıya uğramak rezalet, öyle mi!

Ben duydum, dedi. Muamele çekecekler sana. Seni götürüp beynine matkapla birkaç delik açtıklarında bu kadar hazırcevap olamayacaksın. Sonra ne yapıyorlar biliyor musun? Beynini çıkarıyorlar. Ben biliyorum! Burada yeterince bulundum ben. Son geleni gördüm. Bütün gün pencerenin önünde durup kâğıt çiğnerdi. Kâğıt sever misin? Sevmeye başlasan iyi olur. O zaman bu kadar zeki olmayacak, diye bağırdı koğuşun öteki ucundaki çalı kafaya. Ellerini ovuşturdu sevinçle.

Bir güzel güldüm buna. Beynini çıkarıyorlarmış, Tanrı aşkına. Ama bu bir gün uyanıp da yatağımın ucunda Walter'ı benim hakkımda fısıltıyla konuşurken bulmadan önceydi: *Onun için en iyisi bu olacak nihayetinde.* Ona bir şey söylemenin bir yararı olmayacağını biliyordum. Koğuştan fırladığım gibi büroya gittim. Toplantı yapıyorlardı ama umursamadım.

Bana dokunamazsınız! dedim onlara. *Parmağınızı bile süremezsiniz! Buradan çıkmak istiyorum!*

Kaçmaya kalkıştım ama nafile. Kıçıma bir iğne çaktılar, ama bu seferki daha büyüktü, hımm hımm, demekten başka bir şey yapamadım ve beni merdivenden aşağı taşıdılar.

Şimdi yapabiliriz, dedi doktor şırıngayı ışığa tutarak. Walter bana baktı ve, evet, dedi. Aşağı baktım, şu raf takmak için kullandığın matkaplardan biri vardı elinde.

Başını biraz çevirir misin lütfen Francis?

Vırrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrr.

Tamam. Böylesi çok daha iyi dedi yumuşak bir sesle. Pamuğu geçirir misin lütfen Doktor.

Sonra kapı çalındı ve Joe girmesin mi içeri.

Francie burada mı? Hadi Francie, bin atına, sürüyoruz. Acele etmeliyiz!

Bir at kişnedi.

Tamam Joe, dedim ve çarşafı üzerimden fırlattım.

Sen öyle san, dedi Joe, sonra sarışının dışarıda bir kahkaha attığını duydum.

Joe, diye seslendim, Joe.

Zamanın Efendisi sensin demek, dedi Romalı, ölmeye hazırlan ve topuklarımdan asılı kaldım havada.

Joe yine geldi ama oda boştu.

Denizin hışırtısını duyabiliyordum.

Aşağı baktım ve Bayan Connolly'yi gördüm. Kollarını kavuşturmuş benim ileri geri sallanışımı seyrediyordu. Hadi in aşağı, dedi, ben de indim. Öteki kadınlar bana bakıyorlardı bakkal dükkanının dibinden. Nasılsın bugün Francie, dedi Bayan Connolly.

İyiyim, dedim.

Bayan Connolly kollarını kavuşturdu. Ah, dedi ve öteki kadınlar gülümsediler.

Bahse girerim ki bilmiyordun Francie –bahse girerim ki sana bir armağan getirdiğimi bilmiyordun!

Hayır Bayan Connolly, bilmiyordum, dedim.

Getirdim ama! dedi. Ne diyorsun buna!

Sevindim Bayan Connolly, dedim.

Ah, ne tatlı çocuk, dedi.

Bizim için küçük bir şarkı söyleyecek misin? Bizim için küçük bir şarkı söyleyecek mi hanımlar?

Söyleyecek misin Francie, dedi öteki kadınlar.

Küçük bir şarkı ve armağan senin! dedi Bayan Connolly.

Arkasında saklıyordu armağanı.

Evet, hangi şarkıyı söyleyeceksin bakalım? En sevdiğim şarkıyı söyler misin? O şarkıyı ne kadar çok sevdiğimi biliyorsun. Hı?

Evet Bayan Connolly, dedim.

Dizlerimi bitiştirmiş, başımı öne eğmiş çekingen bir biçimde duruyordum karşılarında. Yılanlar ve Merdivenler oyununun kartonunda rastlayabileceğiniz şeylerden biri gibi.

Yaşasın! diye bağırdı Bayan Connolly. Sessiz olun hanımlar! Hadi başla Francis!

Dükkanın etrafında rahibelerden öğrendiğim küçük bir İrlanda dansı yapıp şarkıya başladım:

Ben bir Yavru Domuz'um, bilmenizi isterim ki
Pespembe sarkık kulaklarım ve yukarı kıvrık bir kuyruğum var
Kasabada gezinip eğlenmeyi severim
Ölünceye kadar da bir Yavru Domuz olarak kalacağım!

*

Bitirdiğimde hararet basmıştı, soluk soluğa kalmıştım, teşekkür ederim, teşekkür ederim, dedi Bayan Connolly ve öteki kadınlar alkışladılar: Londra Palladium'dan bile daha iyi!

Sonra elini havaya kaldırdı Bayan Connolly. Şışş, dedi ve birden dolgun, kırmızı, parlak bir elma belirdi elinde.

Buna-ne-diyorsun! dedi gözleri parlayarak.

Çok güzel, dedim.

Bir ısırık ister misin, dedi.

Evet Bayan Connolly, dedim başımı sallayarak, çok isterim. Ağzım sulanmaya başlamıştı bile.

Ne diyorsunuz hanımlar? Bir ısırık versek mi?

Sonra kadınlar tartışmaya başladılar, versek mi vermesek mi.

Evet, dediler sonunda –ama elmayı yerden domuz gibi alırsa!

Bayan Connolly elmayı koluna sürtüp, pekala Francie, dedi, elmayı yerden domuz gibi alacak mısın?

Alacağımı söyledim ve Bayan Connolly bir dizinin üzerine çömelip elmayı muşambanın üzerinde yuvarladı. Dişlerimle yakalamaya çalıştım ama emeklerken kolay olmuyordu bu. Tam yakaladığımı sanıyordum ki ağzımdan düşüp yuvarlanıyordu yine ve kadınlar her denemede alkışlıyorlardı. Oo! yine düşürdü. Sonra alkışlayıp, hadi Francie, diyorlardı, yapabilirsin! Yapamıyordum ama. Çok zordu. Bir elimi kullanabilir miyim, dedim. Bir ayağını demek istiyorsun, dediler. Ih-ıh, üzgünüz. Kurallara aykırı. O elmayı kaç kez düşürdüm bilmiyorum. On ya da on bir belki. Sonunda Bayan Connolly bana acıdı ve elmayı verdi.

Ah, zavallı küçük domuz, dedi, Tanrı yardımcın olsun, bir elmayı bile yerden almaktan aciz misin?

Üzülme Francie, dedi kadınlar, elma senin artık! Hadi –ısır!

Onlar bakarken yemek istemiyordum ama mecburdum. Hadi, bir ısırık daha! deyip duruyorlardı.

Çekirdeğe gelinceye kadar sürdürdüler bunu. Sonra Bayan Connolly pencereye gidip dışarı baktı. *İşte geliyorlar!* dedi ve hep birlikte havadan ve bu pahalılıkta geçinmenin ne kadar zor olduğundan söz etmeye başladılar. Kimi beklediklerini bilmediğim için elimde elmanın kararmakta olan çekirdeğiyle durdum öylece. Sonra başımı kaldırdım ve kimi beklediklerini gördüm, Anne Domuz ile Baba Domuz duruyordu karşımda. Onlar içeri girince kadınlar sustu ve Bayan Connolly anneme gülümsedi. Sonra öksürüp mendilini burnuna dokundurdu. Kadınlara doğru eğilip, birazdan tartışmanın kralına tanık olacağız bu ikisinin arasında, dedi.

Annemle babamı süzerek beklediler bir süre. Hadi! diyorlardı, tartıştığınızı görmek istiyoruz!

Tartışma gerçekleşmedi ama, Anne ve Baba Domuz bir şey söylemeden öylece durdular pespembe, konuşmaktan ya da birileriyle göz göze gelmekten korkarak.

Hadi, lütfen! Tartışın! diye geçiriyordu Bayan Connolly içinden. Elindeki mendili buruşturdu.

Uzun süre boşuna bekledik –tartışmayacak bunlar!

Tartışmadılar. Biz dışarı çıkıncaya kadar yani. Anne Domuz gözyaşlarına boğuldu.

Neden bir şey yapmadın? Neden bir şey söylemedin, diye haykırdı.

Ben mi, dedi Baba Domuz, neden hep ben?

Sesi kısıldı tartışmaktan, rengi pembeden beyaza dönünceye kadar. Sonra ikisi de bana saldırdı.

Neden aldın o elmayı aptal domuz, dediler. Kekeledim. Ne diyeceğimi bilmiyordum. O aptal elmayı neden aldığımı bilmiyordum. Bütün kasaba dışarı fırlamış bizim yokuşu çıkışımızı izliyordu. Merhaba Domuzlar, dedi Doktor Roche, güzel bir gün, değil mi?

Arabasının kapısını kilitleyip, bu domuzlar çok şirin bir aile oluşturuyorlar, diyerek otele girdi.

Bize el sallayıp seslenen o kadar çok insan vardı ki, Kule Bar'a vardığımızda yorgun düşmüşlerdi. Bizden başka kimse yoktu barda. Eski şarap kokusu ve erkekler tuvaletinden gelen sidik kokusu vardı içeride, ölü yıllardan oluşmuş bir bardı. Barmen başını kaldırmadan anladı bizim geldiğimizi, ellerini bir bez parçasına silip, evet domuzlar, ne içmek istersiniz, diye sordu.

Babam siparişi verdi, o da içkileri hazırladı. Havanın oldukça soğuk olduğunu söyledi. Baba Domuz, öyle, dedi, ondan sonra da kimse tek kelime etmedi. Duvarda burnunda bira şişesini dengeleyen bıyıklı bir deniz aslanının fotoğrafı vardı, uzun süre ona baktım. Annem başı göğsüne düşmüş öylece oturuyordu, korkuyordu başını kaldırmaya. Baba Domuz serçeparmağını her kaldırdığında barmen bardağını dolduruyordu. Babam tuvaletten döndüğünde dışarıda hava kararmak üzereydi. Tabureye takılıp tökezledi ve barmen, siz evin yolunu tutun en iyisi, dedi.

Annem, evet, dedi ve biz kalkıp babamı dışarı taşıyıncaya kadar barmen gözlerini üzerimizden ayırmadı. Annem, ha gayret evlat, dedi ve kolunu babamın omzuna attı, ben de diğer

omzundan tuttum ve babamı taşıdık. Ayakları yere sürtüyordu ve iki minik domuz gözü pembe yüzünün arkasındaydı ve herkes kapılarının önüne çıkıp kollarını kavuşturmuştu, işte gidiyorlar, meydanı geçiyorlar. Hey! Hey! Selam! Domuzlar! Domuzlar! Hu hu! Ne kadar tatlılar, değil mi, Baba Domuz, Anne Domuz ve Yavru Domuz öfleye pöfleye evlerine gidiyorlar.

Beni bağışlayabilecek misin baba, demek üzereydim ki başka bir yerdeydim yine, havada topuklarımdan sarkıyordum ve kılıçlı Romalı, Leddy olmamış mı bu kez, sigarasının izmaritini fırlattı ve bana çözemediğim bir şey söyledi, işte o anda kılıcını havaya kaldırıp indirdi ve beni iki parçaya ayırdı.

Bir yarım diğer yarımı görebiliyordu ama ikisi de et kancasından sarkıyorlardı.

Sonra Joe çıkmasın mı gölgelerin arasından, beni görmedi ama, mezbahanın kapısından çıkıp aydınlığa yürüdü.

Uyandığımda Walter'ı buldum yanımda, her şey yoluna girecek Francie, dedi ve hemşire birkaç hap daha uzattı. Doktor, dedim, şuradaki orospu çocuğu kafatasımı matkapla deleceğinizi söylüyor. Adam dediğimi duymuş olmalı ki kapıdan yıldırım gibi fırlayıp gittiğini gördüm. Zamanın Efendisi durumları filan olmadı o hapları aldıktan sonra. Arada sırada beni bir odaya götürüp elime üzerinde mürekkep lekeleri bulunan kâğıt parçaları tutuşturuyorlardı. Ne düşünüyorsun, dedi Doktor. Bu kâğıda not alamazsın artık, dedim. Neden, dedi gözlüğünü kaldırarak. Mahvolmuş, dedim, baksana şuna. Hımm Hımm. Doktor okulunda bunu öğretmişlerdi ona. Gözlüklerinizi kaldırın ve benden sonra tekrar edin –hımm hımm!

*

Bir müddet sersem gibiydim, içim saman doluymuş gibi, ama haplar iş görmüş olmalıydı, çünkü bir gün adamımızı gördüm ve peşine düştüm. *Hey*, diye bağırdım, *amcık ağızlı!* Beni duymamış ayağına yattı, adımlarını hızlandırıp mutfağın arka tarafına doğru topukladı. Ama ben öteki taraftan dolanınca karşısında buldu beni. Şimdi kafatasına birkaç delik açacağım göt herif! dedim. Elimi kaldırdım sadece, bir şey yapmayacaktım, ama Cavan halkına övgüler yağdırmaya başlamasın mı: *Cebindeki son yarım peniyi çıkarıp vermeyecek tek bir kişi yoktur aralarında. Cavan'lılar kadar iyi insan gelmemiştir bu hastahaneye bugüne kadar!* Sonra kocaman gözlerle bana baktı, *beni dövmeyeceksin, değil mi?* Dövmeyecektim zaten. Hiçbir şey yapmayacaktım, sepet örüp resim yapmaya gidiyordum, bunları yapmamı istiyorlardı şimdi benden. Ama yaptıklarıma sepet denebilir miydi bilmiyorum. Bu güzel bir sepet, dedi yanımdaki dazlak kafalı tip. Sonra durup dururken kadınlardan söz etmeye başladı. Uzun patikaya götürürler seni, bir ağacın arkasına. Sonra beni telefonda aradığın günü hatırlıyor musun, derler, sen güldün, sonra ben güldüm, sonra annem güldü ve hepimiz gülüyorduk. Çok güzel bir gündü. Budur işte kadınlar!

Öyledirler, dedim. Ne sepetti ama yaptığı, ben de benimkini beğenmiyordum. Her yerinden sap fışkırıyordu. Ayine gittiğimizde rahip komünyonu havaya kaldırdığında bu tip ne yapsa beğenirsiniz? Ayağa kalktı ve avazı çıktığı kadar, *Aferin* sana! diye bağırdı, şimdi oldu işte, *koş!* Ve top filelerde! Takım gerçekten çok iyi bu yıl!

Bunlan alman gerekiyor, dedi Walter, o zaman hiçbir rahatsızlığın kalmayacak. Gardiyanın mahkumla giriş kapısında el sıkışıp veda ettiği sahneyi hatırlatıyordu, sonra gardiyan ne kadar anlamlı bir işi olduğunu düşünerek içeri girer ve ertesi gün mahkumun birkaç kişiyi daha doğradığını öğrenir. Hiç de öyle değildi ama, kimseyi doğramak niyetinde değildim artık. Evime dönüyordum, Cavan'lı orospu çocuklan, sepetler, kafatasına açılan delikler olmayacaktı artık. Yetmişti bana. Ben ve Walter el sıkıştık, bir an için kendimi kaybedip derin bir kovboy sesiyle, evet Doktor, sanınm veda etme zamanı geldi, dedim. Walter'ın bana baktığını görünce aklımdan, acaba bana birkaç hap daha verir ya da bu kez kafatasımı deler mi, diye geçirerek hemen kestim ama. Hayır, almayayım Walter. Güle güle Francie, yakında görüşürüz umarım. Nasıl olduğumu görmek için ayda bir kez ziyaretime geleceklerdi. Bir süre misafir ağırlamak zorunda kalacaksın, dedi. Ne, bir daha domuzlar okuluna mı gideceğim boşversene, yani hayır, teşekkür ederim Doktor. Hayır, dedi oraya geri gitmeyeceksin. En iyisi bekleyip görmek Francis. Tamam Doktor ve posta arabasıyla yokuştan aşağı indim. Yuppii! diye bağırdım, Missouri'ye sürün arkadaşlar ve yaşlı yengecin teki *Kadınca* dergisinin arkasından bana baktı.

Gidin bıyığınızı tıraş edin hanımefendi, diye bağırdım ve o ne surat! Bana ne! Dörtnala yokuş aşağı ve kamışın, *bu harika adamım, devam et,* diyordu.

Gözlerime inanamadım. Sardalye mi? Bir tane bile yok. Sinek mi? Ara ki bulasın. Fayanslar –ayna. Ve o cila kokusu! Bütün ev temizlenmişti, benim yapabileceğimden bir milyon

kez daha temiz! Sokağa çıkıp yürümeye başladım, kiminle karşılaşayım istersiniz, Bayan Connolly, ağzı kulaklarında. Ee Francie, evi gördün mü? Görmez miyim Bayan Connolly, dedim. Elini kolumun üzerine koydu, sen hiç kafanı yorma, dedi, ben arada sırada uğrayıp toz filan alırım.

Çok teşekkür ederim Bayan Connolly, dedim ve Tanrı sana acısın, kimsen kalmadı artık, demez mi, neden böyle bir şey söylüyor, diye geçirdim içimden, ne demeye böyle bir şey söyledin?

Bir an için ona baktım ve, hayır, dedim, bir şey söylemeyeceğim, bir kez daha teşekkür ettim, çok düşüncelisiniz Bayan Connolly. Yok canım, iyi bir komşu böyle yapar, dedi ve tuhaf bir bakış attı bana, sıçmak için ölüyor ama tutuyormuş gibi. Bir keresinde onu ve öteki kadınları hastahaneden korku filmlerindeki bir yaratığı andıran bebeğiyle yeni çıkan Bayan Cleary ile konuşurken görmüştüm. El yerine bir pençesi vardı bebeğin. Bayan Connolly, ah, Tanrı seni korusun, diyordu ona da, battaniyeye sarılı bebeği gıdıklayıp, ne tatlı şeysin sen öyle filan demişti, ben bu akşam size uğrayıp bizim Sheila'nın sana söz verdiğim eski giysilerini getireceğim. Sonra tek duyduğum Bayan Cleary'nin teşekkürleri oldu, teşekkür ederim, teşekkür ederim, kaç kere teşekkür etti bilmiyorum ve Bayan Connolly, aman canım, lafı bile olmaz, keşke daha fazlasını yapabilsek Bayan Cleary, dedi. Bayan Cleary gittikten sonra, zavallı Bayan Cleary, dedi Bayan Connolly, Tanrı onu korusun, aklının başında olduğunu sanmıyorum, dün gece saat sekizde öteki iki çocuğunu gördüm, yarı çıplak dolanıyorlar.

Baş edemiyor, Tanrı onu korusun, dedi öteki kadınlar.

Hepsi orada durup Bayan Cleary'nin sokakta uzaklaşma-

sını seyrettiler, sonra Bayan Connolly, Tanrı günah yazmasın ama ben hastahaneden böyle bir şeyle dönmüş olsaydım benim Sean'umun ne diyeceğini düşünmeye bile korkuyorum!

Ve diğer kadınlar kafalarını sallayarak durdular öylece.

Hey! Hey! diye bağırdı ayyaş genç beni gördüğünde. Diamond Bar'ın kapısında bozukluk sayıyordu. Koşarak yanıma geldi: Sadece yarım peniye ihtiyacım var.

Kusara bakma, dedim, Francie Brady Bankası kapalı. Ne, dedi ışığın altında gözlerini kırpıştırarak.

Kapalı, dedim ve uzaklaştım.

Git, git, dedi ve arkamdan, orospu çocuğunun tekisin! diye bağırdı.

Evin içinde kaç kez dolandım bilmiyorum, o kadar çok seviyordum ki o cila kokusunu. Şömine rafının üzerinde çiçekler filan. Lavaboda da yüzümü görebiliyordum. Hoho, diye geçirdim içimden, o lavaboda sıkıysa sardalye göreyim bir daha! Evet efendim! Burada bazı şeyler değişecek bundan böyle!

Sonra ne yaptım, gidip kendime giysi satın aldım, manifaturacının vitrininde beyaz bir ceket vardı, Cliff Richard tarzı bir şey, bir de kordon kravatlı gömlek. Aynada kendimi seyrettim. Kordon kravat tam John Wayne tarzıydı, ama kes artık bu John Wayne faslını, John Wayne filan yok artık, bitti. Her şey değişiyor, yeni şeyler bundan böyle. Sonra elimle ceketi fırçalayıp kafenin yolunu tuttum.

Içeri girip Joe'ya ve diğerlerine merhaba diyecektim, beni yanlarında oturmaya davet ederlerse ne âlâ, otururdum, onlara ve Joe'ya her şeyi anlatırdım, garajda olanları, anlatmamı

istedikleri her şeyi yani. Merhaba Philip, diyecektim, müzik dersleri nasıl gidiyor?

İyi, diyecekti.

Sonra gülümseyip şarkıyı mırıldanacaktım: *Sen bana iyice sokulduğunda!*

Radyodan neredeyse tamamını öğrenmiştim şarkının.

Sonra kalkıp müzik dolabına gidecektim. Bir dakika kadar dolaba yaslanıp hangi parçayı çalacağımı düşünür gibi parmaklarımla trampet çalacaktım yan tarafında. Sarışın ya da öteki bana baktığı takdirde göz kırpacaktım belki. Sonra plak seçilecekti ve parça başlayacaktı. Tekrar yerime oturduğumda paketten bir tane fiskeleyip sarışına ikram edebilmek için bir paket sigara satın aldım. Orada oturup düşünceye dalabilir, duman tavana doğru kıvrılırken dışarıdan geçen insanları seyredebilirdim. Şarkının sözlerini mırıldanabilirdim. *Shaking all over!* Sonra da gitar soloyu.

Üzerinde durmadım bile, kapıyı ittim, açıldı ve içeri daldım. Pencere kenarında, Elvis Presley'in posterinin altında oturuyor olacaklarını düşünmüştüm, ama naylon ceketiyle gazete okuyan kafe sahibinden başka kimse yoktu içeride, kahve makinesinin tıslaması ve mutfaktan gelen tencere takırtısından başka ses yoktu. Evet, buyur, dedi adam başını kaldırmadan. Ne, dedim, önce duymamıştım onu, sonra, sorun yok, dedim, birine bakmıştım sadece, ama onun da beni duyduğunu sanmıyorum. Kapıyı arkamdan kapayıp sokağa çıktım. Panayıra gittim ama orada da yoklardı, tek bir kişi yoktu ortalıkta, oyunların yarısından fazlası kapanmıştı. Aynı Jim Reeves plağını çalıyorlardı, tekrar tekrar, o kadar çizikti ki doğru dürüst duyulmuyordu bile. Gece yarısına kadar sokaklarda dolandım, yoktu kimse, tek gördüğüm Kule

Bar'dan atılan ayyaş genç oldu. İçeri girebilmek için kapıyı yumrukladı, bütün kasabada yankılandı ses. O beni görmeden eve döndüm ama uyuyamadım, pencerenin önüne oturup dışarıyı seyrettim.

Ertesi gün Leddy'ye gittim. Bu kılıkla nereye gittiğini sanıyorsun sen, dedi, çek git buradan. Çekip gitmedim ama, garajı ve her şeyi anlattım ona, sonunda usandı ve, git çürük arabasını al, dedi, otellere gidip çürük topla, epey birikmiştir. Baş üstüne Bay Leddy, dedim, beni işe geri aldığınız için teşekkür ederim. Binlerce insan almazdı, dedi ve içeri girdi, sonra el arabamı alıp ıslık çalarak yola koyuldum, Kasabanın Çürük Kralı Francie Brady. Merhaba diyordum. Vay, adamım Francie. Güzel bir gün, değil mi? Evet, şükürler olsun. Eve döndün demek Francie. Evet, döndüm. Zırrrr-zırrr. Kargaları taşlayın, eski dostumuz Francie bu! Merhaba canlarım! Yarım kilo kıyma, buyrun! Ördeğin aşkı üzerinizde olsun!

Kim şu bisikletle geçen? Ne diyor bu –ne ördeği?

Ertesi gün yine giyinip kafeye gittim, biliyordum er ya da geç oraya geleceklerini. Onların oturduğu masaya oturup şarkıyı çaldım. Bir sigara yaktım, sonra bir tane daha. Güzeldi boynuzlu dumanın arasından sokağı seyretmek. Şarkıyı tekrar tekrar çaldım ama ne gelen vardı ne giden. Birkaç sigara daha içtim. Yirmi, belki otuz. Ertesi gün yine gidip aynı şeyleri yaptım. Ve ertesi gün. Eve dönmek için ayağa kalktığımda hava kararmaya başlamıştı. Patron yerleri süpürüyordu. İtalyandı adam.

Çok sessiz şimdi, dedi. Çok insan yok ortada.

Yok, dedim. Kasabanın kışın tatsız olduğunu söyledi. Joe

ve kızlar ve Philip, dedim, neden gelmiyorlar?

Kimden söz ettiğimi anlamadı önce. Sonra kocaman bir gülümseme belirdi yüzünde. Ah, Joseph, dedi –ve Philip! Evet evet evet!

Sonra başını sallayıp süpürgeyle koltuğun altındaki çikolata ambalajını dürtmeye çalıştı.

Hayır, dedi, uzun zamandır görmedim onları. Uzaktalar. İyi müşterilerim benim. Özledim onları.

Ne diyorsun sen, dedim, ne uzağı?

Bilmiyorum, dedi, uzak işte, bütün bildiğim bu.

Bir sigara yakmaya yeltendim, ama kalmamıştı. Sigara satıyor musun, dedim, hayır, dedi, sigara satmıyoruz, kapatıyoruz şimdi, lütfen.

Sigara satıp satmadığını bir kez daha sormuş olmalıyım.

Söyledim sana! diye bağırdı, *ben yok satmak sigara! Şimdi lütfen!* Kapıyı açtı.

Bir sigara ver, öyleyse dedim, sana bir onluk veririm.

Lütfen! dedi.

Yolda Joe ya da sansın ya da diğerlerinden biriyle karşılaşacağımı düşündüğüm için ceketi çıkarmak istemiyordum, ne olur ne olmaz. Leddy başımın etini yemeye başladı –Tanrı aşkına, ben sana ne dedim! Çürüğü topladıktan sonra ne giydiğimden sana ne, dedim, kovboy şapkasıyla gelsem ne çıkar! Tanrı aşkına! dedi ve sonunda sigarasını gidere fırlatıp, *tamam o zaman,* dedi, *ne bok yersen ye, seninle uğraşacak halim yok, seni işe aldığım güne lanet olsun!*

Merak etme, dedim, beni işe geri aldığın için eskisinden iki kat daha fazla çalışacağım, benden hiçbir şikayetin olmayacak Bay Leddy!

Ondan sonra bana bir şey yapmamı söylemesini beklemedim. Temizliyordum, hortumla yıkıyordum, doğruyordum, testereyle kesiyordum, paketliyordum, yapılması gereken her şey Leddy yapılması gerektiğini bilmeden önce yapılmış oluyordu. Terden ıpıslak oluncaya kadar çalışıyordum. Bitirdikten sonra, belki Joe'yu görürüm, gidip kafeye bakayım, diyordum kendi kendime, çünkü İtalyanın kıçından uydurduğunu düşünüyordum, Italya'ya dön, dedim ona. İki kez onları gördüğümü sandım, ama başka bir sarışın çıkmıştı gördüğüm. Her gece çürük arabamı mezbahanın avlusuna, bağırsak çukurunun yanına bırakıp kapıyı kilitliyordum.

Bir konuda haklı çıkmıştı Leddy, yeni ceketimi mahvettim gerçekten, el arabasına hafifçe eğilmişken sos gibi bir şeyler bulaştı üzerime. Joe'nun evine gitmeden önce gidip temizlettirsem mi diye düşündüm, çünkü gitmeye karar vermiştim, boş sokaklara ve beklemeye tahammülüm kalmamıştı artık. Sonra, ne gereği var ki temizletmenin, dedim –Joe hiç umursar mı ceketinin biraz kirlenmiş olmasını? Ne diyorsun sen Francie –Joe Purcell? O senin dostun Tanrı aşkına! En iyi dostun!

Neler düşünüyorum ben, dedim kendi kendime, cekete takmışım. Bazen çok tuhaf şeylere kafayı takıyorsun. Garajda geçirdiğim zaman yüzünden herhalde, dedim. Sonra Joe'nun evine gittim.

Salonda ışık vardı, Joe muhtemelen ev ödevlerini yapıyor diye düşündüm, daha sonra plak dinleyebilirdik, hangi plakları istersin Joe, senin için alırım. Cliff Richard! Bildiğim tek şarkıcıydı. Ama Joe bir sürü başka şarkıcı biliyordu, yakında ben de öğrenecektim hepsini. *Sen bana iyice sokulduğunda!* dedim

ve saçımı geriye taradım. Ceketime yapışmış sosu elimden geldiğince kazıdım, sonra milli piyangoda büyük ikramiyeyi kazanmış gibi sırıtarak kapıyı çaldım. Merhaba Bay Purcell, dedim, adamım evde mi acaba? Bay Purcell dosdoğru bana baktı ve hafifçe geriye sıçradı, *ne?* Bir kez daha tekrar etmek zorunda kaldım. Alnını kaşıdı ve karşı kaldırımdan geçen birinin dikkatini çekmek istiyormuş gibi başımın üzerinden baktı. Sonra, Joe Bundoran'daki St. Vincent Koleji'nde yatılı okuyor, dedi. Tabii ki, diyecektim, nasıl unuttum, ama beynimde bir vızıltı başlamıştı, seyrederken uyuyakaldığında televizyonun çıkardığı sesi andırıyordu. Bu yüzden bir şey diyemedim ve kapı yumuşak bir klik sesiyle kapandı, yumuşak klik sesiyle kapanan bütün o kapılar ve birden yağmur yağmaya başladı.

Orada durmuş giderlerin doluşunu seyrediyor, ne yapacağımı düşünmeye çalışıyordum ki sokağın uzak köşesinden Bayan Connolly ile Bayan Nugent'ın geldiklerini gördüm. Şemsiyeyi Bayan Connolly taşıyor, ıslanmasın diye daha çok Bayan Nugent'ın tarafında tutuyordu. Otelin köşesinde durdular ve Bayan Connolly'nin elini ağzına götürdüğünü gördüm. Bayan Nugent başını sallayıp duruyordu. Doğru, diyordu. Bana mı söylüyorsunuz Bayan Connolly! *Bilmez miyim!*

Sonra ayrıldılar ve geriye sel gibi inen yağmur, salonlarda yanan şömine ateşleri, kızartma kokuları ve televizyonun perdelerin arkasında sıçrayan gri ışığı kaldı.

Nehir kenarına gittim, yatağından taşmak üzereydi, balıklarla göz göze gelecektik neredeyse, iliklerime kadar ıslanmıştım, titriyordum. Kıyıdaki çimleri yolup beni terk eden insanları düşündüm.

1. Annem
2. Babam
3. Alo
4. Joe

Joe'nun adını telaffuz ettiğimde gülmeye başladım birden. Tanrı aşkına! dedim, Joe seni hiç terk eder mi? Mümkün mü böyle bir şey!

Katıla katıla güldüm.

Bayan Connolly'nin evine vardığımda yağmur yağmaya devam ediyordu. Ağzıma giriyordu yağmur damlaları. Kapıyı açtığında içeriden jambon ve sanıyorum patates kızartması kokusu geldi. Hepsi şöminenin etrafına oturmuştu, onları görebiliyordum, börek yiyorlardı, biri, biraz daha börek isteyen var mı, diye sordu. *Ben!* Bütün tabağı alayım mahsuru yoksa. Demedim ama, demedim çünkü Bayan Connolly ile görülecek bir hesabım vardı. Orada da duvara bir barometre asılıydı, Nugent'ların evinde olduğu gibi. Hava ılık diyordu, nasıl barometreyse. Bayan Connolly gülümseyip ellerini önlüğüne sildi ve, merhaba Francie, dedi. Sonra, *ne istiyorsun*, anlamına gelir bir biçimde kaşını kaldırdı. Bitirmeme fırsat tanımadan kapıyı kapamaya kalkışmasın diye ayağımı kapıya dayadım. Yağmur suyu tuzluydu şimdi, gözlerime giriyor, asabımı bozuyordu. Ne yapabilirim senin için Francie, dedi, babam hakkında konuşmak istiyorum, dedim, ha evet, zavallı baban, dedi, huzur içinde yatsın. Parmaklarıyla oynayıp yere baktı bunu söylerken, öyle mi, dedim, bırakın bu huzur içinde yatsın numaralarını Bayan Connolly, neden burnunuzu başkasının işine soktunuz, ben bunu öğrenmek istiyorum, bana bakıp kekelemeye başladı. Başkasının işine burnumu

sokmak mı? Ne demek istiyorsun, neden söz ediyorsun? Çok iyi biliyorsunuz neden söz ettiğimi, dedim ve Bayan Nugent'ın numarasını çekmeye kalkıştı, gözünden yaş silmeler filan, benim yaptığımı kimse yapmadı zavallı baban için Francie, kimse ilgilenmezken ben ilgilendim cenaze düzenlemeleriyle, evi silip süpürdüm, Tanrı şahidimdir, kocam bana niye yapıyorsun bütün bunları dedi, yaptım çünkü babacığına acırdım, huzur içinde yatsın, ben bilirim o eve verdiğim emeği. Sonra burnunu çekmeye başladı, ben de, kim istedi sizden evi temizlemenizi, dedim, bu kasabanın sorunu da bu, *herkes başkasının işine kahrolası burnunu sokuyor!*

Sesimi yükseltmiştim bunu söylerken, birden kapıda bıyıklı bir genç belirmesin mi, kim olduğunu bilmiyordum, sen, dedi bana, aklın varsa bu evden bir an önce uzaklaşırsın, yoksa seni şöyle yaparım, böyle yaparım. Connolly'ye evimizden uzak durmasını, onu evimizin yakınında bile görürsem onun için hiç iyi olmayacağını söyledim, ciddiydim de. Bıyık bir yumruk salladı ama bileğinden yakalayıp lafımı bitirinceye kadar sıkı bir biçimde kavradım, benim hayatıma burnunu sokma Connolly, seninle ilgisi yok, hiçbir zaman da yoktu ve sana bir şey daha söyleyeceğim, dedim, *sana bir şey daha söyleyeceğim!* Burnundan sümükleri akıyor, lütfen, lütfen diye zırlıyordu. Bıyık iki büklüm olmuştu, gözlerine düşen saçlarıyla hayatımda daha aptal birini gördüğümü sanmıyorum, ne diyeceğini bilemiyordu, siktir git mi yoksa yalvarırım beni bırak mı, sonunda hiçbir şey demeden öylece bekledi, daha önce atıp tuttuğu için kıpkırmızı kesilmişti zaten. Sana bir şey daha söyleyeceğim Connolly, dedim, elmalarını da istemiyorum! Duydun mu beni –*Elmalarını da istemiyorum! Senin boktan elmalarına ihtiyacım yok!*

*

Sonra bıyığın bileğinden çektim elimi ve, bunu hatırlarsın, dedim, sonra ikisini de orada bıraktım, işim bitmişti onlarla. Kasabada yürümeye başladım. Neyin peşinde olduğumu bilmiyordum tam olarak, Connolly'nin hesabı görüldü, diye geçirdim içimden, şimdi ne yapacağım? Yapacak fazla bir şey yoktu ama, gidip bir paket sigara satın aldım. Bir tane yaktım ve orada dikilip içmeye başladım. Birden sinemanın yanındaki patikadan Joe'nun bana seslendiğini duydum. *Joe!* dedim sigarayı fırlatarak, sen misin Joe? Francie buraya gelir misin bir dakika, dedi, ama gittiğimde ortalıkta yoktu. Sonra Nugent'ların arabasını görmeyeyim mi, kaldırıma su sıçratarak ilerledi, Bay Nugent ön camı silmek için eğildi, öteki elinde piposu vardı. Bayan Nugent sürüyordu arabayı. Bilmiyordum araba kullanabildiğini. Sonra araba yavaşladı ve Purcell'lerin evinin önünde durdu. Sokağın öteki köşesine gidip olup bitenleri görebilmek için park etmiş bir kamyonun arkasına gizlendim. Bayan Nugent arabadan inmeden önce arka koltuğa uzanıp bir şey aldı, kutu gibi bir şeydi. Sonra Bay Nugent zili çaldı.

Philip yoktu. Neredeydi? Sonra Bay ve Bayan Purcell belirdi, oo, ne güzel bir sürpriz. Sonra Bayan Nugent kutuyu havaya kaldırmasın mı, ne olduğunu görebiliyordum artık, kutu değildi aslında, bir hediye paketiydi. Tekrar baktığımda kapı kapanmıştı, salonun ışığı yanıyordu. Bay Nugent'ın herkese bardak verdiğini görebiliyordum, sonra başını geriye attı, biri bir fıkra anlatıyordu. Tanrım, dedi, ne söylediğini duyamıyordum ama yüzünden belliydi ne söylediği. Kırık yağmur oluğundan aşağı dökülen suyun sesinden başka bir şey duyamıyordum, sonunda daha fazla dayanamadım. Kapıyı

açtığında Bay Purcell'in gözleri mahmurdu, üzerinde pijaması vardı. Bayan Nugent'ın içeriden, *kim o, kim gelmiş,* dediğini duydum. Biri salonun ışığını kapamıştı, kimin kapadığını bilmiyorum. Çıt çıkmıyordu içeriden. Ne partisi bu böyle Bay Purcell, dedim, parti mi, hangi parti, diye sordu. Parti, dedim, hediye paketi filan. Parti mi, dedi yine, neden söz ettiğini bilmiyorum. Bakın Bay Purcell, dedim, lütfen buna bir son verin artık, sadece Joe ile bir ilgisi olup olmadığını öğrenmek istiyorum, eve dönüş partisi filan mı? Bana söylemedi ama, ne partisi, sen neden söz ediyorsun, neyin var senin, deyip durdu. O zaman anladım ki bana istediğim bilgiyi vermeyecek ve Bayan Purcell'in, kim o kim o, saat sabahın biri, dediğini duyunca, özür dilerim Bay Purcell, dedim, insanların hayatıma burunlarını sokmalarından ve benden bir şeyler gizlemesinden usandım sadece, sizden tek istediğim parti hakkında bilgi vermenizdi, ama bunu yapmadınız, önemli değil Bay Purcell, burası sizin eviniz, ama bana yalan söylemeniz gerekmezdi. *Sana yalan söylemedim ben!* dedi, ama onu daha fazla dinlemek istemiyordum, üzgünüm Bay Purcell ama söylediniz, dedim. Siz eskiden bana hiç yalan söylemezdiniz, istediğim zaman gelip Joe'yu ziyaret edebilirdim ve siz, tabii ki seninle oynamaya gelebilir Francie, neden olmasın, derdiniz. Eski günlerde böyle yalanlar söylemezdiniz bana, doğru değil mi?

Yüzü değişti, acıyla buruştu ve sevdim onu o anda, eski Bay Purcell gibiydi, bana bir şey söylemeye çalışıyor ama nasıl söyleyeceğini bilemiyordu. Önemi yoktu ama, ne söylemeye çalıştığım biliyordum zaten. O gelinceye kadar her şey yolundaydı, değil mi Bay Purcell? Bayan Nugent her şeye burnunu sokup ortalığı bulandırıncaya kadar sorun yoktu.

Bu yüzden size hediyeler getiriyor –öyle değil mi Bay Purcell?

Dosdoğru gözüne baktım ve, doğru, değil mi, dedim.

Gözlerine hüzün çökmüştü. Francie, dedi.

Bana başka bir şey söylemeye çalıştığını ama Bayan Nugent salondan konuşmamızı dinlediği için bunu yapamadığını biliyordum.

Parmağımı dudaklarıma götürdüm. Anladığımı bilmesini istiyordum. Başı ağrıyormuş gibi gözünü ovuşturup baktı bana, özür diliyordu kendi tarzında. Gülümsedim. Sevindim Bay Purcell'in bunu yapmasına. Başından beri biliyordum Purcell'lerin olayların bu şekilde gelişmesini istemediklerini.

Keşke Nugent'lar kasabaya dönmeselerdi, keşke bizi rahatsız etmeselerdi, bütün yapmaları gereken buydu.

Eve gitmedim, ne yapacağımı düşünerek sabaha kadar yürüdüm sokaklarda. Kümeste uyudum biraz, binlerce göz, kim bu bizim dünyamızda uyuyan adam, diyen meraklı bakışlarla baktı bana, tavuklar tavuklar, demek geldi içimden, benim Francie. Diyemeyecek kadar yorgundum ama.

Uyandığımda, inanır mısınız, sineklerin saldırısına uğradım bu kez. Siktirin gidin şu sostan, dedim ve pat, üçünü hakladım orospu çocuklarının, iki kara leke ceketimin yakasında, ne diyorsunuz buna çocuklar, dedim, yani sinekler.

On şilinim vardı, panayıra gittim, atış poligonuna. Bütün yapman gereken üst üste üç kez on ikiyi vurmaktı, ondan sonra kırmızı balık senindi. Bir sürü vardı akvaryumun içinde, kemikli ağızlarıyla yüzüp, buradayız, buradayız, diyorlardı. Kabzayı omzuma dayadım ve tetiği çektim, tın! Iskaladım, ama ilk atışta herkes ıskalar, tüfekleri dolduran adamın bana bakıp içinden, bu herif nişan almayı bilmiyor, diye geçirdiğini düşündüm. Pis bir bakış atmak için arkama döndüm ama kadının tekiyle konuşuyordu. Şimdi hazırım, diye geçirdim içimden, hadi bakalım, üç tane on iki üst üste. Nugent'ın ne kadar zamanını almıştı acaba üst üste üç kez on iki vurmak, bir servet yatırmıştı muhtemelen. Hadi bakalım, dedim ve yine ıskaladım. Sorunun nereden kaynaklandığını bilmiyordum. Elli sayı topladım ama bir işe yaramıyordu. Hileli değil mi bu tüfekler, dedim tüfekçiye.

Biliyordum tüfeklerle oynadıklarını. On ikiden vurmayasın diye namluyu eğiyorlardı hafifçe. Philip'e iyi tüfeklerden birini vermişsindir eminim, dedim. *Ne!* dedi ve gülmeye başladı. Leddy'ye gidip bir on şilin daha istemek niyetindeydim, ama ne sikime isteyeceğim ki, dedim. Joe Purcell'in umurunda mı ona kırmızı balık getirip getirmediğim. Ne sikimsin sen Francie, dedim. *Kırmızı balık mı?*

Tüfekçi ellerini tezgahın üzerine dayamış beni seyrediyordu: Bir daha denemek istiyor musun, istemiyor musun?

Gülmeye başladım. Hayır, istemiyorum. Senin de kırmızı balığının da, dedim. Sen ve Philip Nugent birbirinize yakışırsınız.

İyice aptallaşıyorsun, diye geçirdim içimden, kırmızı balıkları filan takıyorsun kafana. Joe'yu görmek için Bundoran'daki okula girdiğimde, ne diyecekti ki bana? Oo, selam Francie –umarım kırmızı balığı getirmişsindir.

Kırmızı balık! dedik, siktir git!

Manastıra gidip kızların bisikletlerini bıraktığı kulübeden bir bisiklet aldım. Bir sigara yakıp selenin üzerine sıçradım. John Wayne numaraları bitti, öyle mi, dedim kendi kendime. Yakında göreceğiz! Hem de nasıl! Puf puf ve sigara hendeğin üzerinden uçtu. Pedalla, pedalla, tık tık tık, Kilise Yokuşu'ndan aşağı. *Missouri'ye sürüyoruz arkadaşlar!*

Zırrr-zırr! Zırrr-zırr!

Sigara tüttürüp ıslık çalarak rüzgara karşı pedal bastım –babam çöpçüdür, çöpçü şapkası giyer! Oo, merhaba papat-

yalar; siktirin gidin! Uçurdum kafalarını sopanın bir darbesiyle, affedersiniz ama ne yaptığınızı sanıyorsunuz siz, pat pat pat ahhh! Ne sikim iş bu, kafalarımız nerede? Haayt! diye bir nara attım ve yola devam. Kanala çay yaprakları boşaltan yaşlı bir kadın, merhaba genç adam, dedi, yeni haberleri duydun mu? Yeni haberler mi, dedim, neye dair yeni haberler? Ahh! dedi ve kıçını kaşıdı, komünistlere dair, dedi, bana ne komünistlerden, dedim, Hoho, Bay Keltoş Kruşçef düğmeye bastığında böyle demeyeceksin ama. Ve basacak. Hiç kuşkun olmasın!

Gözünün tekini kapadı. Basmayacak mı sence?

Kendi kendine gülmeye başladı, oho evet, artık çok geç korkarım ki, barış yapmayı bilmeyenlerin şimdi ağlayıp sızlanmaya hakkı yok sanırım. Aşağıdaki bakkal dükkanında söyledim onlara, tespihlerinizi çıkarmanın zamanı geldi dedim, çünkü haftaya bu zaman çok geç olacak. Biz Kruşçef'ten korkmuyoruz dediler. Şimdi korkuyorlar ama! *Şaka değil evladım!* dedi. İçeri gel de birlikte dua edelim, yola devam etmeden bir fincan da çay içersin!

Tamam bayan, dedim ve dizlerimizin üzerine çöktük. Tanrım, sen dudaklarımı aç, dedi, lütfen lütfen sevgili İsa, koru bizi bütün bu kötülüklerden, dünyanın sona ermesine izin verme. Gözleri kapalıydı ve bana hiçbir şey söylemedi, ben mırıldanıp durdum, iki biki taki tiki, Kafası Dumanlı için yaptığım gibi. Baba, oğul ve Kutsal Ruh adına, Amin, dedi ve bana döndü, sen çok kutsal bir çocuksun evlat, şimdi ben çayı demleyinceye kadar şuraya otur, dedi, olur bayan, dedim. Ne güzel ev burası, diye geçirdim içimden, ocakta siyah demlik, köşede yumuşak bir yatak ve altından Bay Çinli Göz kedi bakıyor, ne işin var burada, kim davet etti seni içeri, siktir

git buradan, burası *benim* evim! Al güzel evladım, dedi kadın, hayatımda yediğim en güzel ekmek bu, dedim ve dişlerimi geçirdim, biraz daha çay koydu fincanıma. Hadi ye, dedi, devamı var, yemeyi bitirdikten sonra biraz daha sert bir şey içebiliriz istersen. Sonra kıkırdaya kıkırdaya merdivenin altına gidip kesekâğıdında bir şişeyle döndü. Bir yudum içersin, dedi ve kedi fena oldu bunu duyunca. Nereye gidiyorsun, diye sordu kadın, Bundoran'a, dedim. *Bundoran*, dedi, *bitlerin rahibi yediği yer!*

Bir yudum daha iç evladım, dudaklarından John Jameson ilk kez geçmiyor besbelli.

Sonra pencereyi açıp bağırdı: Hodri meydan Kruşçef, seni keltoş orospu çocuğu! JFK gelecek senin hakkından!

Altı kızı ve İngiltere'de Packy adında bir oğlu vardı. İyi yapmış İngiltere'ye gitmekle, dedim, başarılı oldu mu, iyi bir işi var mı? Var, dedi, Packy'miz çok yükseldi hayatta, ama sen nereden bildin? On kişi çalışıyor emrinde dedim ve zevkten dört köşe oldu, sağa sola çarparak daha viski aramaya gitti. Joe Purcell'i görmeye gidiyorum, dedim, Joe Purcell mi, dedi, o da kim? İyi bir dost gibisi yoktur, dedi, onu ilk olarak su patikasının buz tuttuğu gün tanıdım, dedim. Talihli adamsın, dedi, böyle dostları olan çok insan yok dünyada. Biliyorum, dedim. İyi işte, onu görmeye gidiyorsun, şansın açık olsun, şu kapıda duran kambur herife iyi bir dostu yeğlerdim. Ne! dedim ve kapıya baktığımda pantolonunun paçalarını kıvırmış kepini çekiştiren bir çiftçinin durduğunu gördüm kapıda, buraya kadarmış, dedi, dediklerine göre gelecek hafta şu tarlada tek bir canlı öküz kalmayacakmış; erkek, kadın ve çocuk, hepimizin sonu geldi bu topraklarda!

İyi ki gelmişti çiftçi çünkü dışarı baktığımda hava karar-

mak üzereydi, ben yola koyulsam iyi olacak, dedim. Çiftçi bana ve kadına ağzı bir karış açık baktı. Talihiniz açık olsun bayan, dedim ve çıkarken sesini duydum: *Evet, birazcık viski içtim, ne o Keltoş Kruşçef ne de başka biri bana engel olabilir!*

Üç dört kez hendeğe yuvarlanmama ramak kaldı, gözlerini aç, dedim, ama hiç kimsecikler yoktu ortalıkta, Kruşçef'e fazla iş yok buralarda, diye geçirdim içimden, bitmiş zaten, sonra tepeden aşağı inerken buldum kendimi, tarlaların arasında, hendeklerin ardından bakan inekler, nereye gidiyorsun Francie, kendi işinize bakın sizi meraklı inekler sizi, kollayın kendinizi papatyalar, geliyorum! İçimdeki viskiyle gülmeden edemiyordum, yüzümde rüzgar, sağa sola sıçrayan çakıltaşları, dünyanın sonu mu, dedim, neden söz ediyor bunlar, dünyanın başlangıcı bu yahu, sonu değil.

Haklı mıyım Joe?

Hem de nasıl, dostum Francie! dedi Joe.

Bundoran'da da yapacak fazla işi yoktu Kruşçef'in, anacaddenin ortasında iki gazete güreşiyordu, limanda tek bir tekne vardı, panayır alanında ise tekerlekleri gitmiş bir karavanla tel örgüye bağlanmış sıska bir kırma köpekten başka bir şey yoktu. Evler gri ve mavi ve ıslak ve kış küskünüydüler. Ühüü ühüü, kimse kalmıyor artık bizde. Tespih duasını nerede yapmışlardı acaba. Kayaların arasındaki su birikintisine bir tükürük salladım, örümcekimsi dokunaçlar ve mercan renkleri oynaşıp duruyordu orada. Hayatının sonuna kadar ekmek ve kuru soğanla yaşamaya hazır mısın Annie? Bir kıza sunabileceğinin en iyisi bu mu Benny Brady?

*

Mum fitilli örtünün üzerinde yatıyorlardı ve hava aydınlanıncaya kadar dans salonlarından çıkan insanların gürültüsü duyuluyordu. Pencerenin dışından gelen tek ses denizin şışşş şışşş sesiydi. Pansiyonun adını biliyordum. Dalgalar Üzerinde. Nerede olduğunu bilmiyordum ama ne önemi vardı? Zırrr-zırr. Bay Domuz için zor olmasa gerekti bir pansiyonu bulmak. Affedersiniz efendim, bana küçük bir yardımda bulunabilir misiniz acaba? Söyle kardeşim, sana nasıl yardımcı olabilirim?

Algernon Carruthers. Tık tık tık, kumsal boyunca çakıllar takırdıyor tekerlerin jantlarında. Francie, adamım, bir şeyler yemenin zamanı geldi sanırım.

Otele girip oturdum, plink plonk, ksilofon sesleri ve uzaktan gelen tabak çanak takırtıları. Ne isterdiniz, dedi garson kız, her şeyi, dedim. Ne demek her şeyi, dedi, jambon sosis fasulye ve çay filan. Yazdı siparişi. Aç bir müşteriye benziyorsun, dedi. Açım, dedim, peçeteyi yakama sıkıştırarak, bir tavuğu canlı canlı yiyebilirim.

Kel kafalı, gözlüklü bir işadamı vardı karşı köşede. Rafadan Kafadan'ın kardeşini andırıyordu. Kasabada soruşturmayı yürütüyor belki, diye düşündüm. Kimin yaptığını biliyorum! Kardeşini itip kaktıklarını gördüm, diyecektim ona. Soruşturma filan yürüttüğü yoktu ama. *Irish Times* okuyordu. Ön sayfadaki başlığı okuyabiliyordum oturduğum yerden. Küba'da Kriz –Yeni Korkular. Yeni korkular mı? Gel de gülme. Hiç o kadar iyi hissetmemiştim kendimi. Biri bana, git bütün komünistleri öldür bizim için Francie! deseydi, tamam dostum, derdim.

Bu işi ben hallederim! dedim Rafadan Kafadan'a. Akılları-

nı başlarına getiririm. Oho, evet! Hiç kuşkun olmasın! Gözlüğünü kaldırıp baktı bana. Güzel ceketimdeki sos lekesiyle biraz karikatür gibi duruyordum herhalde, üzerime sinmiş çürük kokusunu alıp almadığını da bilmiyorum. Ben aldığıma göre o da alıyor olmalıydı. Bana ne? Ne ilgisi var şimdi? Siktir git, çürük!

Çizgi romanlardaki gibi havaya sıçrayıp Rafadan'ın masasına konmak geldi içimden. Pekala Rafadan, kardeşinden söz edelim! Şu komünistler hakkında bildiğin her şeyi anlatmanı istiyorum, hem de hemen!

Düşüncesi yeterince keyifliydi ama. Rafadan'ın kalp krizinden gitmesini istemiyordum. Peçeteyi yakama sıkıştırıp, oho, hepsi pislik bunların, hayvan herifler, dedim, ama beni duymazdan geldi Rafadan. Bu kez çetin cevize çattılar! John F. Kennedy! John Wayne gibi söylemiştim, John Ayyif Kennedy. Evet! dedim, hem de nasıl!

Gazeteyi şöyle bir salladı, sonra yine gözlüğünü kaldırdı ve, sessiz olur musun lütfen, okumaya çalışıyorum, dedi.

Kız kahvaltısını getirdi, gazeteyi katlayıp dudaklarını yaladı. Ah! dedi, zevkten dört köşe. Sonra kahvaltıyı işaret edip güldüm, iyi bir kahvaltı gibisi yoktur, dedim, ama çatalının tıngırtısından başka bir şey duymadım, yumuldu kahvaltıya.

Sonra, burası işte! dedim. Burası!

Burnunun ucunda sallanan bir jambon parçasıyla baktı bana.

Burası mı, diye sordu, ne demek oluyor?

Balayını geçirdikleri yer tabii ki!

Ne balayı? *Kimin* balayı?

Neden söz ettiğime dair en ufak bir fikri yoktu, bütün hikâyeyi başından anlatmak zorunda kaldım.

Anlıyorum, deyip duruyordu ama beni doğru dürüst dinlemediğinin farkındaydım. Şimdi de buradayım, dedim. Kaldıkları pansiyonu bulmam gerekiyor. Dalgaların Üzerinde. Nerede olduğunu biliyor musun?

Hayır, dedi, bu kasaba hakkında hiçbir şey bilmiyorum, iş için buradayım.

Tamam, tamam, kafanı yemen için bir neden yok Rafadan, diyecektim ama bana fırsat tanımadan ayağa kalktı, ağzını sildi ve kahvaltının yarısını tabağında bırakıp homurdana homurdana gitti. Bir yere varamamıştım. Sonra kız geri geldi, ona sordum. Bilmiyordu ama öğrenebilirdi. Bir süre daha burada olacaksın anladığım kadarıyla, dedi dolu tabağıma bakarak. Çok doğru, dedim ve çatalı alıp giriştim. Yumurtanın son lokmasını ağzıma atarken kız geldi, yanında da otelin müdürü. Yanlış anlamadıysam Bundoran'da bir yer arıyormuşsunuz, avcumun içi gibi bilirim Bundoran'ı. Dalgaların Üzerinde nerede, diye sordum ve, inanılır gibi değil, hiç duymadım, dedi burnunu buruşturarak, bir süre kaşındı sonra. Bak ne diyeceğim, dedi, senin için öğrenebilirim. Bir çay daha söyledim, sonra yaşlı bir adamla geri döndü, adam rahat yüz yaşındaydı. Bu adam Donegal'daki bütün dağları ezbere bilir, dedi müdür ve adam, ben meşhurum! ifadesiyle baktı bana.

Evet! dedi, *doğru*, Donegal'daki bütün dağları ezbere bilirim! Ne bokuma yararsa dağları bilmek. Canım bana ne, dağları ezbere bilsin, bir sakıncası yoktu benim için, benim bütün bilmek istediğim pansiyonun nerede olduğuydu. Dalgaların Üzerinde, dediğimde yüzü aydınlandı, bilmez miyim, dedi, her gün postaneden dönerken önünden geçerim! Gördün mü! dedi müdür memnuniyetle, sana demedim mi, garson kız da, beni unutmayın, dedi sihirbazın yardımcısı gibi.

*

Yaşlı adam deniz kenarında topallayarak yürümeye başladı benimle, domuz okulundaki bahçıvanı andırıyordu biraz, çünkü o da Michael Collins'ten söz edip duruyordu, ama ona göre bu dünyaya gelmiş en büyük orospu çocuğuydu, vatanına ihanet etmişti. Çok doğru söyledin, dedim, ya De Valera'ya[1] ne diyorsun? Bunu duyunca havaya girip konuşmaya başladı yine, ama tek kelimesini bile dinlemiyordum anlattıklarının. Aşırı sevinçli ve ateşli bir ruh halindeydim yine, Dalgaların Üzerinde'den başka bir şey düşünemiyordum, orada başlamıştı her şey. Adamım devam ediyordu, Bağımsızlık Yanlıları, dedi, her birinin kafasına iki tane sıkarım. İşte aradığın yer, dedi bastonuyla işaret ederek, biraz aşağıda. Epey yürüyeceksin ama sen gençsin, yaparsın. O kadar heyecanlandım ki onu kaldırıp parmaklıklardan aşağı atacaktım az kalsın. Evlerin önünden bir aşağı bir yukarı yürümeye başladım, kaç kez bilmiyorum. Pencereye bakıyor, sonra başımı yine öte yana çeviriyordum. Park etmiş bir arabanın arkasına geçip ceketimdeki kurumuş sos lekesini kazımaya çalıştım. Çıkmıyordu, kırık bir dondurma çubuğuyla giriştim bu kez. Matrak, diye geçirdim içimden, sanıyorum Joe ile o gün buzu da dondurma çubuğuyla kırmıştık. Dondurma çubuğuydu yanılmıyorsam. Neredeyse eminim. Pencereden bakınca pirinç saksılar ve büyük bitkiler görüyordum, büyük plastik bitkiler, gölgelere asılmış at ve yat resimleri bir de, önemi yoktu ama, evler küskündü hâlâ ve ne yaparsan yap

1) Edmon de Valera (1882-1975): İrlanda bağımsızlık mücadelesinin etkin önderlerinden biri olarak üç kez başbakanlık (1932-1948, 1951-1954, 1957-1959) yapmış, siyasi kariyerini cumhurbaşkanlığıyla (1959-1973) noktalamış İrlandalı siyaset ve devlet adamı. İrlanda anayasasının başmimarı olarak kabul edilir. (ç.n.)

atamayacaklardı o küskünlüğü üzerlerinden. Bak bize, diyorlardı. Bizden iyi ev bulamazsın, ama tek bir günahkar bile gelmiyor kalmak için. Bakın ne yapacağız evler, dedim. Zamanın Efendisi parmaklarımı şaklatacağım, sonra ne olacak, biliyor musunuz? Çocuklar koşuşturacak evin içinde, bana bakın, bana bakın, diye bağırıp tırabzandan aşağı kayacaklar! Şak ve panayırdayız, zincirli döner salıncakta, atlıkarıncanın döngüsel ezgileri sarmış kasabayı müzikli parlak kurdelelerle bağlanmış bir armağan misali. Deniz! diye haykıracağım, yüksek köpüklü dalgalar dövecek mendireği. Sevinç çığlıkları sahil boyunca. Onlarca tekne ufukta. Fenerin etrafında bir deniz gezintisi, kaçırmayın! Evet yaptın Punch. Yo, hayır yapmadım. Evet yaptın Punch! Hayır yapmadım sizi küçük küstah piçler sizi!

Pastırmalı yumurta pişiyor ocaklarda, kokusu yayılıyor açık pencerelerden. Varisli kadınlar topallayarak geziniyorlar sokaklarda, hayatımızın en güzel tatili bu. Evet, Francie Brady sağolsun –Zamanın Efendisi. Güzel bir sihir olurdu.

Kapının zilini çaldım, üzerine atladım desem daha doğru olur, atlamasaydım yaz geldiğinde hâlâ orada bir aşağı bir yukarı dolanıyor olacaktım. Hayır, üzgünüm, yirmi yedi numara, on yedi değil. Ups, affedersiniz, dedim, neden ups dediğimi bilmiyorum, *Beano* karakterlerinden Toots ya da Küçük Mo'nun söyleyeceği türden bir şeydi bu. Ondan sonra kaç evin kapısını çaldığımı bilmiyorum, on ya da on bir ya da on iki ya da on üç belki, ama ilk seferinde doğru baksaydım bu kadar kapı çalmama gerek kalmayacaktı, orada duruyordu. Üstüne bir çapayla bir denizci resmedilmiş bir tabelası vardı, kapının hemen üstünde de Dalgaların Üzerinde, Boş Oda Bulunur, yazıyordu. Kaçacaktım az kalsın, kaçmadım ama, üs-

tümü başımı düzelttim, öksürdüm, yakamdaki sinek ve sos lekelerini elimden geldiğince kazıdım, sonra kapı açıldı ve kadın karşımdaydı. Biliyordum neye benzeyeceğini, gözlüğünde zincir filan.

Konuşmaya başladı mı tutana aşk olsun, bakmayın şimdiki haline, dedi, bir başkaydı eski günlerde. Eski günlerde aynı anda yirmi, bazen otuz kişinin kaldığı olurdu bu evde, dedi, ama hepsini hatırlamanız mümkün değil herhalde, dedim, işte burada yanılıyorsun genç adam, dedi, yaşıma rağmen gördüğüm bir yüzü asla unutmam. Bu evde kalmış insanların hepsinin yüzünü hatırlıyorum. Ama en iyi yılımız Şükran Kongresi'nin yılıydı, aman Tanrım, bu ülkede bu kadar çok insan olduğunu bilmiyordum, tren peronundaki kalabalığı anlatamam. Tabii ki savaştan sonra İngiltere'den çok insan geldi. Ve sana bir şey söyleyeyim mi, hiçbiri en ufak bir rahatsızlık vermezdi, hesabı zamanında öderlerdi, yaygara yapmazlardı. Herkes öyle değil, ne dediğimi biliyorum!

Gelmeden önce çay içmiş miydin, diye sordu. İçtim, teşekkür ederim, dedim.

Canım, bir fincan daha içersin, dedi. Tamam o zaman, dedim.

Önemli ziyaretçilerden de payımı aldım zamanında, dedi, evet efendim. Josef Locke'u bilir misin? Dudaklarını büzüp bana baktı. O güne kadar duymamıştım adını, ama fincanın kenarından bakıp, *Josef Locke* mu, dedim.

Evet! dedi. Üç kez kaldı burada.

Şarkı bile söyledi benim için, dedi, içerideki salonda. Ah, harikulade bir geçeydi. Derry'den gelen bir okul öğretmeni vardı, McEnnif, piyano çalardı. Tom Moore'un ezgileri. Tom Moore'u tanıyor musun, dedi.

Tavuk çiftliğinde çalışan bir Tom Moore tanıyordum, ama ondan söz etmediğini biliyordum. Tanıdığımı söyleyebilirdim yine de. Tanıyorum, dedim.

Hayatımın sonuna kadar aklımda kalacak bir geceydi.

Sonra başka bir konuya sıçradı. Şiir ve ezbere parçalar okuyan bir aktör. *Küçük Sarı Tanrı'nın Yeşil Işığı*, dedi. Evet, dedim, ve *Sam McGee'nin Yakılışı!*

Alo'nun partisinden aklımda kalmıştı.

Doğru! dedi, zevkten dört köşeydi ve kurabiyeleri uzattı.

Evet, dedi. Eğlence dünyasından pek çok misafirim olurdu, her zaman.

İskemlenin kenarına oturmuş babamın ona şarkı söyleme meselesini açmak için fırsat kolluyordum. Çayı filan unutmuştum fırsatı kollarken. Sonra, senin asıl görmen gereken fotoğraf koleksiyonum genç adam, dedi. Bu çatının altında bir gece geçirmiş herkesin fotoğrafı var desem yalan olmaz. Kaç fotoğrafı vardı bilmiyorum, bin belki. Soluk kahverengi yüzlü, bol pantolonlu genç adamlar. Saman çuvallarının yanına kızlarla oturmuşlar. Ellerini gözlerine siper edip denize bakanlar. Piknikler de vardı. Altını üstüne getirdim, tekrar tekrar baktım, ama babama ve anneme ait tek bir fotoğrafa rastlamadım.

Oo, şu bilmem kim, dedi, bütün bir ay kalmıştı, Dublinli bir yargıç. Şu kadın bilmem kimin akrabası, bitmek bilmiyordu. Annemden babamdan eser yoktu hâlâ. Hepsini gözden geçirdikten sonra şöyle bir karıştırıp bana baktı: Babanın adı ne demiştin?

Brady, dedim.

Brady, diye tekrarladı, bir tane Lucius Brady vardı, müzisyendi, piyano çalardı, çok da güzel şarkı söylerdi hatırladı-

ğım kadarıyla, babanın söylediği şarkının adı ne demiştin?

Mermer Sarayda Yaşadığımı Düşledim, dedim.

Hımın, dedi, şarkıyı biliyorum tabii ki, ama bende bir şey çağrıştırmıyor. Söylemiş, dedim, bana o anlattı. Anahtarı onlar için paspasın altında bırakırmışsınız! Ne, dedi şaşkınlıkla. Asla öyle bir şey yapmam! Asla! Kaç kere asla dedi bilmiyorum.

Neyse, dedi, birazdan hatırlarım herhalde. Birkaç Brady'den daha söz etti, hayır, demek zorunda kaldım her seferinde: Hayır, o değil.

Tam adı neydi, diye sordu. Bernard Brady, dedim ve ardımdan birkaç kez tekrarladı başını sallayarak, ancak ben *Benny* dedikten sonra çenesi sarktı ve bana bakışı değişti. Nereden demiştin, dedi, söyledikten sonra da bir şeyler mırıldanarak fotoğrafları toplamaya başladı. Burada geçirdiği günleri ve güzellikleri anlata anlata bitiremezdi, dedim ama birden bu konuyu konuşmak istemez olmuştu, ben bu dağınıklığı toplayayım en iyisi, dedi, yapmam gereken bir sürü iş var. Ama babam ne olacak, dedim, söz vermiştiniz.

O zaman, bilmiyorum, dedi, hafızam eskisi kadar güçlü değil. Şakaya vurmaya çalıştı. Yaşlılık yakama yapıştı dedi, ha ha. Fotoğrafları kutulara ve albümlere yerleştirmeye başladı, bana neden anlatmıyorsunuz, dedim, anlatacağınızı söylemiştiniz. Başını salladı. Lütfen anlatın, dedim, duymam gerek, duymam gerek. Bırak beni, dedi. Bütün istediğim burada yatıp pencerenin önündeki denizi dinlediklerine dair bir şeyler duymaktı, ama o kadar da önemli değildi. Bir kez daha, hadi anlatın, dediğimde, *çek ellerini üzerimden, duydun mu beni!* dedi. Karısının önünde kendini beş paralık eden bir adam hakkında ne anlatabilirim ki sana. Rezil etti kendini

burada, domuzdan farkı yoktu. Bir rahibe o şekilde hakaret edilir mi? Zavallı Peder McGivney, buraya yirmi yıldan beri gelirdi ve bir sineği bile incitmezdi! Tanrı bilir, o adamın hakaretlerine maruz kalmadan da Peder'in Belfast'taki öksüz yurdunda hayatı yeterince zordu! Tanrı o zavallı kadının yardımcısı olsun, bütün balayı boyunca bir gün bile ayık kalmadı o adam!

Sonra, *özür dilerim,* demez mi, ama ben hole çıkmıştım bile, söylediğinde de önemi kalmamıştı artık, kapıyı yumuşak bir klikle kapayıp topukladım. Sokakta yürümeye başladım, otel müdürü gelmesin mi karşıdan. Oo, dedi, buldun mu aradığın yeri. Buldum, dedim ve başparmağımı kaldırıp her şeyin yolunda gittiğini ima ettim, Bundoran'da iyi zaman geçirirsin umarım, dedi, geçireceğim, diye seslendim arkasından, rüzgar sert esiyordu, bakkala girip bir paket sigara satın aldım, sonra sahile gidip birkaç tane içtim, deniz kirliydi, gri, bulaşık suyu gibi, birkaç tekne vardı, üç tane yanılmıyorsam, bir sigara daha içtim, birkaç sigara, yarım paketi içtim, diğerleri, onları da içtim. Pakette kaç tane kaldığına baktım. Üç tane kalmıştı. Kasabaya döndüm, kendi halinde yürüyen birkaç kişi vardı, bir kadın alışveriş yapıyordu, bir gider deliğinin başında çamura girmiş bir belediye işçisi duruyordu, bir kafenin önünde de manastır kızları, bir tarak satın aldım, saçım düğümlenmeye başlamıştı. Mesele şu ki, tarağı satın aldığım dükkanın yanında bir dükkan daha vardı, ilk geçtiğimde fark etmemiştim; müzik malzemesi, plak ve enstrüman satan bir dükkan. Bir köpek vardı kapının üzerinde, bir trompete bakıyor, efendisinin sesini bulmaya çalışıyordu. Buradayım, içeride Fido, diyordu efendisi, beni buradan çı-

karmaya bak ne olur küçük köpeğim benim! Yok yoktu vitrinde. Müzikle ilgili yani. Gümüş bir saksofon, al senin olsun. Trompetler, yığınla plak, kızıl saçları rüzgarda uçuşan ve ağzından notalardan örülmüş kıvrımlı bir atkı çıkan bir kadın. Herkesin onunla birlikte şarkı söylemesini istiyordu. Ben söylerdim. Ben onunla şarkı söylerdim. İçeri girdim, tezgahın arkasında kendi kendine mırıldanarak babamın sabahlara kadar Kule Bar'da kalmadan önce yaptığı gibi bir müzik sayfasına nota yazan dükkan sahibinden başka kimse yoktu içeride. Telgraf operatörünü andırıyordu müzikçi, tık tık, Abilene'deki mareşalden mesaj var filan, yeleğinin üzerinde de altın kaplama kocaman bir köstekli saat. Senin hakkında bir şeyler biliyorum, dedim ona.

Öyle mi, dedi, neyi mesela?

Dünyadaki bütün şarkıları biliyorsun sen, dedim. Bilmediğin şarkı yoktur bahse girerim ki.

Hepsini değil, dedi gülümseyerek, ama çoğunu bildiğimi söyleyebilirim. Gezindim dükkanın içinde. Gramofonlar, kaç tane, yirmi belki. Her çeşit. Trompetler. Büyük trompetler, küçük trompetler. Ne tür istersen. Sonra çağıltı sesi duydum, başımı kaldırdım, müzikçi kendine çay koyuyordu. Bir fincan çay içmek ister misin, dedi. Kendine özgü bir konuşma tarzı vardı adamın. Beni o kadar mutlu etti ki konuşma tarzı ağlamak geldi içimden. Ama o da ne! Bir yerlerden çörek çıkarmaz mı, hem de kelebek çöreği! Olamaz, dedim, nereden bildiniz? Gülümsedi, hadi bakalım, dedi ve çay kavisli bir biçimde fincanlara dökülmeye başladı, sonra, dur de, dedi. Nasıl bildiğini hâlâ bilmiyorum, önemi yoktu ama, annemi ve babamı anlatmaya başladım ona, kuru soğan ve ekmeği ve şarkıyı ve kayaların üzerinde tespih duası edişlerini ve her şe-

yi. Baban trompet çalıyordu demek, dedi. Evet, dedim, çaldığı bazı şarkıların adlarını söyledim. O soloyu çalabiliyorsa, dedi şarkılardan birini kast ederek, trompetine gerçekten hakimmiş! Hem de nasıl, dedim parmaklarıma bulaşmış kremayı yalayarak. Dışarıda kasaba tan renginde cama dönüşmüştü. Nota biçiminde rüzgar çanları sarkıyordu tavandan, tıngırdayıp duruyorlardı. Yığınla plak, tek tek baktım hepsine, dikkatli olmak zorundaydım ama, elimde dağılabilirlerdi. *Dikkat et Francie!* dedim ve güldüm: *Merak etme, ederim!*

John McCormack, onu tanıyordum. Radyoda o çaldığında babam işaretparmağıyla havada büyük daireler çizerek orkestrayı yönetirdi. Güldüm yine. Sonra onu gördüm yine ve gördüğüm anda bayılacaktım az kalsın, nedenini bilmiyorum, birçok kez görmüştüm daha önce. Dizlerimin bağı çözüldü. Hüzünlü gözlü eşek arabayı buğulu tepelere doğru çekiyordu ve mavi bulutlar vardı uzakta. Ve resmin hemen üzerinde, büyük siyah harflerle, IRLANDA'NIN ZÜMRÜT TAŞLARI yazısı. Sayfalarını çevirip bütün başlıkları okudum, parasını ödemek için müzikçinin yanına gittiğimde cebimden bir miktar bozuk para çıkarıp tezgahın üzerine saçtım ve Philip ile Joe'ya dair hikâyeyi anlatmaya giriştim, sözcükler bir süvari akını gibi dökülüyordu ağzımdan, nereden geldiklerini bilmiyordum. Tam bittiğini sandığımda tepelerin üzerinden yeni kuvvetler iniyordu dörtnala, dur hele şunu da bir dinle. Ve anlattıklarımı sonuna kadar dinledi, gözlerinden, şu Francie Brady de bir sussa artık, bana ne Joe Purcell'den filan, diye düşünmediğini anlayabiliyordunuz, gerçekten dinliyordu adam. Ondan sonra en güzel lafı etti. Ama tabii ki bu kitaptan bile daha güzel bir kitap var artık, dedi. Hemen arkanda duruyor. Çok daha güzel bir kitap. IRLANDA EZGILERI HAZINESI. Eşek ve ara-

ba yoktu üzerinde, sadece bir kapının eşiğine oturmuş, güneşin tepenin arkasına batışını seyreden şallı bir yaşlı kadın. Bu öteki kitaptan daha güzel, öyle mi, dedim. Tabii, dedi müzikçi, çok daha güzel. Satın almak istiyorum! dedim, heyecanımı tarif edemem, bir miktar daha bozuk para çıkardım, ellerimden kayıp yere döküldüler. Güldü müzikçi. Kitabı satmak niyetinde değildi. *Veriyordu* bana. İnsan babası trompet çalan biriyle her gün tanışma fırsatı bulmaz, dedi. Şarkıları seviyor olman yeterli neden değil mi? Sonra kendi kendine yeni bir şarkı mırıldanarak gitti ve kitabı paketledi benim için. Adama bakakaldım paketi bana uzattığında. Joe sevinçten havaya uçacak bunu görünce! dedim. Müzikçi heyecanlanmadı ama. Biri kapıyı çalıp uzaylılar kasabadaki çocukları yiyorlar, ne yapacağız, diye sorsa, tamam, birazdan geliyorum, önce dükkanı kapamam gerek, derdi herhalde. Hayatımda tanıdığım en güzel adamdı o müzikçi, ikide bir kitaba bakıyor, onu Joe'ya uzattığımda yüzünde belirecek ifadeyi hayal etmeye çalışıyordum. Okula gitmek için hangi yolu izlemem gerektiğini bilmiyordum, birkaç kez yanlış yola saptım, bu kitabı nasıl buluyorsunuz, diye sordum onlara, güzel kitap, dediler, Joe Purcell için, dedim, *Zümrüt Taşları* hiç kalır bunun yanında.

Siyah yol bir kurdele gibi sarmıştı kırsal bölgeyi, yolun sonunda da Joe'nun okulu vardı, ne diyecekti beni görünce: Tanrı aşkına Francie, bir kez daha uçurdun beni, inanılmazsın! Atını eyerle Joe! Sürüyoruz! Yupiii!

Anneme dönmüştüm. Vın bu tarafa, vın öteki tarafa. Şunu yapacağım, hayır bunu yapacağım. Sonra vın yine. Biliyorum ne yapacağımı –Joe'yi ve eski günleri düşüneceğim bi-

raz. Ama sonra, kahkahalar yine. Gökyüzünde pembe tozdan oluşmuş sarmal bulutlar ve arka cebimde müzik kitabı. Sonra tarlaların arasından sarı pencereleri parıldayan okul binası yükseldi –yüz pencereli bir ev daha. Bu kez farklıydı ama, Joe vardı o pencerelerden birinin arkasında ve bunu düşündüğümde havaya öyle bir sıçradım ki aya kafa atacağımı sandım. Francie Brady kasaba takımında, ceza sahasının otuz metre dışında, yirmi metre dışında, uzun bir top, kaleci çıktı ama ıskaladı ve Francie Brady golü atıyor, Francie Brady kafayı çaktı, ay ağlarda.

Evi görünceye kadar bir saat kadar yol almıştım ve köşeyi döner dönmez ne olsa beğenirsiniz? Işıklar söndü. Pıt! Tek bir ışık bile kalmamıştı. Hey –ne yaptığınızı sanıyorsunuz orada, ışıkları söndürmek de neyin nesi! Yakın ışıkları! Nasıl bulacağım Joe Purcell'i karanlıkta! Hey! Duymadınız mı beni!

Sonra birden, Bayan Nugent'ın parmağı var bu işte, diye geçirdim içimden. Joe'yu görmeye gittiğimi duydu ve numaralarından birini çekiyor. Rahiplere ışıkları söndürüp beni karanlıkta beklemelerini söyledi, böylece karanlıkta Joe'yu arayıp bulamayınca gölgelerin arasından rahiplerle birlikte gülümseyerek fırlayacak ve, onu bulamadın, değil mi, diyecekti. Çok yazık Francie, değil mi? İşte o zaman sonun geldiğini, Joe'yu hiçbir zaman bulamayacağımı kavrayacaktım. Ama o kadar aptalca bir fikirdi ki katıla katıla gülmeye başladım. *Yo hayır*, dedim, *Bayan Nugent bile berbat edemeyecek bunu!*

Arka tarafa dolandım ve az kalsın çürük yemek dolu kocaman bir çöp bidonunun içine giriyordum, Çürük Kralı ol-

duğumu hesaba katınca görmem gerekirdi! Mutfağın arka tarafındaydım. Hırr, dedi köpeğin teki.

Boka sardık, dedim ama bir şekilde aştım onu. Tuvaletlerden gelen musluk tıslamasını duyabiliyordum. Tıss tıss, seni görebiliyoruz Francie. Kitabın hâlâ yerinde olduğundan emin olmak için arka cebimi yoklayıp duruyordum. Futbol ayakkabılarıyla dolu bir odada bulmaz mıyım kendimi, leş gibi ayak kokuyordu içerisi. Kahretsin, dedim, başka bir yol denemem gerek. Duvar boyunca. Kımıldama! Silahlarını doğrultmuş altı asker, duvara yapış Bay Brady, seni ele geçirdik sonunda! Hayır, yok öyle bir şey, rahiplerin ve zombilerin horultuları sadece, ama hangi cehennemdeler? Burada değiller, bir yatak ve ilaç dolu bir ecza dolabı sadece. Şu haplara bir göz atayım bari, dedim ve küçük kahverengi bir şişeden avcuma birkaç renkli hap döktüm. Gulp, mideme indiler. Neydi bu haplar acaba. Bilmiyorum. Hey, diye seslendiğini duydum birinin holün sonundan, sola dön Francie, sonra da ilk sağa, orada bulacaksın onu, sorun yok. Teşekkür etmek için arkama döndüm ama kimse yoktu. Bendim sadece Francie, dedi hap. Hap, dedim, orospu çocuğu! Böyle dediğin için ayaklarını süngere çevireceğim, dedi hap. Şap şup döşemenin üzerinde. Bu da ne, dünyanın en büyük çanı durmuyor mu merdivenin altında. Bayan Nugent, dedim, eğer o çanın arkasında gizleniyorsanız çıkın. Biliyorum orada olduğunuzu Bayan Nugent, beni kandıramazsınız.

Sonra kahkahayla gülmeye başladım, tutamıyordum kendimi. Sıradan kahkahalar da değil, fıkra bittikten çok sonra burunlarından akan sümükle öylece durup boş boş gülen zombilerin kahkahaları. Ne yapacağımı biliyorum, dedim kendi kendime, şu çana bir tane patlatayım, bakalım ne ola-

cak. Yatılı okul zombilerinin alayını uyandıracaktır bahse girerim ki, sağır olanlarını bile. Hasiktir! dedim sonra. Bunu yaparsam bir ton tuğla gibi çökecekler üzerime, yetmezmiş gibi Joe'yu da okuldan atabilirler. Yo hayır, hap, dedim, Francie'yi enayi yerine koyamazsın. Hap, dedim –terbiyeni takın.

Tutamadığım bütün o kahkahalarla iyice uçmuştum şimdi. Hımm, dedim kimbilir ne haylazlıklar yapıyordur Joe burada. Uçlarından bağlanmış çarşaflardan aşağı inip balıkçı kulübesinde gece alemine gidiyordur eminim! Purcell, aşağılık herif! Tam bir haytasın itiraf etmeliyim ki! Tanrı aşkına! Gizli bir geçit filan var mı burada acaba? Merdiven sahanlığına kapaklandım sonra, aaaaaah! Sonra örümcek ağı ve ölmüş zombilerin iskeletleriyle kaplı zifiri karanlık holde ilerledim.

Merdivenden çıktım, sağa döndüm, sola döndüm, tahta bir kapı gıcırdadı ve Efendimiz Yüce İsa belirdi birden karanlıkta, çarmıhın üzerinde –selam, ne yapabilirim senin için? Joe Purcell'i arıyorum İsa. Merdivenin bittiği yerde.

İsa, çok teşekkür ederim.

Nedir bütün bunlar, dedim, uyku halinde yüzlerce zombi! Çok sürmez ama. Joe ile eyleme geçtiğimizde göreceğiz hallerini!

In-ın-m!

Çıt –yandı işte ışıklar, göz köreltici ve hepsi uyku mahmuru, üzerlerine giysilerini örtüyorlardı: Ne oluyor, kim yaktı ışıkları? Ben, diyecektim az kalsın –Algernon Carruthers tabii ki!

Bunu aklımdan geçirince deli dana gibi gülmeye başladım, beni seyrettiklerini görüyordum sadece. Koğuş mümessiline, kim bu, bir şey yap, senin görevin, diyorlardı, ama koğuş mümessili bir şey yapacak izlenimi uyandırmıyordu, o da battaniyeyi çekmişti diğerleri gibi.

Rulo halindeki müzik kitabıyla kalçamı dövdüm: *Joe! Neredesin dostum? Ben buradayım! Atını eyerle! Sürüyoruz!*

Avazım çıktığı kadar bağırdım, sonra belki beni duymamıştır diye bir daha bağırdım. Bağırdıktan sonra beni o güne kadar kaygılandıran her şey rüzgarda ipek eşarplar misali uçtu gitti, bütün yapmam gereken Joe'yu beklemekti artık, ondan sonra sürecektik, ama bu kez sonsuza dek. Öyle bir mutluluk kapladı ki içimi bir kez daha bağırdım: Yamma yamma yamma! Yamma yamma yamma!

Yiii ha! diye bir nara attım sonra! Missouri'ye sürüyoruz arkadaşlar!

Dağlara süreceğiz Joe, günlerce dolanabiliriz orada. Çakalları dinleriz geceleri. Kendilerini iyi hissetmelerini sağladığı için bütün kaygılarını aya uluyan çakalları. Sonra ben uludum. A-uuu! A-uuu! Gözlerimi kapayıp uludum kırlara doğru.

Sonra başımı kaldırdım, rahibin teki bana doğru geliyordu. Peder Tilki, gerçek adı Tilki olduğu için değil, uzun burnundan ve, hımm, şu herifi nasıl kandırsam acaba, suratından dolayı. Merhaba Peder Tilki, dedim, Joe Purcell'i arıyorum. *Ne!* dedi ve Peder Tilki'nin hiç de sevimli bir yaşlı tilki olmadığını fark ettim, yüzü karardı, gözleri, şu herifi nasıl kandırsam acaba, demiyordu artık, tek kelime daha edersen yemin ederim şu yakayı çıkarıp seni yere sererim, diyorlardı

daha çok, yaparım, sakın yapmayacağımı sanma. Peder Tilki, şaşırtıyorsunuz beni! Böyle şeyler söylemeyin!

Algernon Carruthers olsa öyle derdi. Ben bir şey demedim ama. Peder Tilki kendi kendine, inanamıyorum, diye mırıldandı, *inanamıyorum!* Sonra da başını salladı, onun başını salladığını gören diğer zombiler de başlarını sallamaya başladılar. Kapıların çarpıldığını ve merdivende kıyamet koptuğunu duydum. Koşarak iki rahip daldı içeri ve bilin bakalım kim vardı yanlarında? Joe Purcell!

Joe! diye haykırdım. *Hasiktir!*

O sözcüğü haykırmamam gerektiğini biliyordum, haykırmıştım ama. Tilki bana bir tane salladı ama eğildim. Sonra bir daha denedi ama yine bir işe yaramadı, bu kez de yana çekildim, kendini gülünç duruma düşürüyordu. Artık tek yapmam gereken Joe'nun yanına gitmekti, öyle de yapacaktım, ama kimi görsem beğenirsiniz Joe'nun yanında? Philip Nugent. Boyu uzamış, güçlenmişti, ama gözünün önüne düşen saçlarıyla o olduğuna kuşku yoktu. Daha önce hiç bakmadığı gibi bakıyordu bana. Onu gördüğüm anda her şeyin boka sardığını hissettim, onu hesaba katmamıştım. Söylemeyi planladığım şeyleri unutmuştum birden, sonra rahip Joe'yu yanıma getirdi ve Joe'nun bana bakış şeklini görünce midem altüst oldu, Joe değildi. Philip kollarını kavuşturmuş kapıda duruyordu hâlâ. Bu iş bittikten sonra onlara ne diyeceğini tahmin edebiliyordum. Gülecek ve, bizden biri olabileceğini düşündüğünü hayal etsenize! diyecekti.

Ne istiyorsun, dedi Joe bana.

Hayır, öyle demedi. *Ne* istiyorsun, dedi.

Ona, atlarımıza atlayıp sürelim istedim Joe, eski günlerden ve yüz milyon trilyon dolar kazanırsan ne yapacağından

konuşmak istedim Joe, dağlara çıkıp yürüyelim istedim Joe, demek geldi içimden, ama bir anlamı yoktu, kendimi aptal yerine koyacağımı biliyordum, bu yüzden bir şey söylemeden baktım sadece.

Bir kez daha sordu: Ne istiyorsun benden? Sağır mı oldun yoksa?

Duyuyor musun, dedi sonra. Ne istiyorsun *benden*?

Joe'nun bana böyle bir şey soracağı, böyle bir şey sormak *zorunda kalacağı* aklımın köşesinden geçmezdi, sormuştu ama, ve bunu duyduğumda içimin boşaldığını hissettim, engelleyemiyordum, engellemeye çalıştıkça daha kötü oluyordu, havalanıp sigara kâğıdı gibi tavana yükselebilirdim, lütfen Joe, benimle gel, demek istiyordum, aptal insanların midelerinde kara delik oluşurdu ve ben de öyle hissediyordum kendimi, sözcüklerini tüketmiş, dünyanın en aptal insanıydım. Tek bir şeyim kalmıştı, o da müzik kitabıydı. Buruşmuş, terden ıslanmıştı, merak etme Francie, diye geçirdim içimden, her şey yoluna girecek, kitabı elimle düzeltip ona uzattım, ama bir şekilde elimden kayıp yere düştü ve rahip aramıza girip, *bu saçmalık yeterince uzadı!* dedi, *bu çocuk senin arkadaşın mı değil mi Purcell?*

Joe'ya baktım, lütfen Joe diyordum, ama o bana bakmadı, çok yorgunum, dedi, yatağıma dönmek istiyorum, saat sabahın üçü.

Sonra başını salladı ve, hayır, dedi.

Ve gitti, çıkarken Philip'e bir şey fısıldadı ve Philip gülümsedi. Elimdeki kitabı burarak birkaç dakika durdum orada, sonra rahip, sanıyorum sizin gitme zamanınız geldi Bay Brady, dedi. Evet, dedim, evet Peder, beni çıkış kapısına gö-

türüp polis çağırmadıkları için şanslı olduğumu söylediler, evet, dedim ve karanlığın içine yürüdüm, bisikleti bir yerlere bırakmıştım, nereye bıraktığımı bilmiyordum. Önemi yoktu ama, yürüdüm, yürümek istiyordum, o Joe değildi, dedim kendi kendime, kim olduğunu bilmiyorum ama Joe değildi, Joe gitti, çaldılar onu benden ve tek gördüğüm bir çift kuru ve ince dudak oldu, doğru, dedi, çaldık onu senden ve onu geri getirmek için yapabileceğin hiçbir şey yok, öyle değil mi Domuz Francis, seni küçük domuzcuk, seni yavru domuz seni, ve, evet Bayan Nugent, dedim, haklısınız.

Kasabaya vardığımda herkes ortalıkta koşturup dünyanın sonunun geldiğini haykırıyordu. İlk gördüğüm kişi Mickey Traynor oldu, bir el arabasına Hazreti Meryem'in bir heykelini koymuş yürüyordu, duymadın mı, dedi, dünyanın sonu geliyor, dün haberlerde söylediler, her yerde aynı şeyi söylüyorlar. Biliyorum, dedim, bilmez miyim, bana bunu söylemene gerek yok!

Bize ne, dedi, bizim Hazreti Meryem'imiz var, ellerinden geleni artlarına koymasınlar, Hazreti Meryem bizi koruyacak, kızımla konuştu, önce bir işaret verecek, sonra da gelecék. Tanrı aşkına, sen de git ve ona kulak ver genç Brady, böyle zamanlarda herkes kendi ölümsüz ruhundan sorumludur!

Beni omzumdan yakalayıp, benim için bunu yapar mısın Francie, dedi, babanı tanırdım.

Biliyorum, dedim, o televizyon için sana gelmesi gerekiyordu ama gelmedi, bu yüzden ahtapotu gidip Nugent'ların evinde seyretmek zorunda kaldım. Pekala, dedi Mickey, ben yoluma devam edeyim, şansın açık olsun ve gitti el arabasıyla.

Seslendim arkasından: Şu televizyonu tamir etme olanağı kalmadı artık, değil mi?

Dönmedi, attığım tekmeden sonra tamirinin mümkün olmadığını biliyordum zaten. İşi bitmişti o televizyonun. Çoktan çöpe atmam gerekirdi, kömürlükte yer işgal ediyordu. Yürümeye devam ettim, yolda kimi görsem beğenirsiniz, ayyaş genç. Hadi Kule Bar'a gidelim, dedim, ama başını salladı. Ne diyorsun sen, dedim, Traynor'un kızını duymadın mı, dedi, duydum dedim, ama umrumda mı benim Traynor'un kızı, gel içeri girelim ve cebimden bir beşlik çıkardım. Hayır, dedi, ben artık bu işlere bulaşmıyorum, rahip beni görmeye geldi, bundan böyle başıma iş açmamamı söyledi. Seninle takılarak yeterince iş açtım başıma, dedi, gidip Peder Dominic'i görmem gerek, bana iş bulabileceğini söyledi. Müsadenle, dedi ve beni itip yoluna devam etti. Siktir git kambur orospu çocuğu! diye bağırdım arkasından, işler yolundayken keyfine diyecek yoktu ama!

İçeri girip bir paket sigara ve ceketimi temizlemek için bir şey satın aldım, şampuan vardı sadece, işimi görür, dedim. Dışarı çıktığımda Bayan Connolly'yi gördüm, bir leğen dolusu çiçekle karşı kaldırımdan geliyordu. Ona el salladım ama pancar gibi oldu, başını öne eğip görmezden geldi beni. Hoparlörden bir hışırtı ve tiz bir çığlık yükseldi, sonra bir ilahi çalmaya başladı. Atalarımızın İnancı'ydı adı. Bir süre dinledim ama ilahi olarak bir şeye benzemiyordu. Fırının önünde durup kendi ilahimi söyledim. Matt Talbot'a dairdi, Peder Kafası Dumanlı günlerinden kadim dostum. Şimdi oldu, dedim, ilahi dediğin böyle olur.

Tahtalarımı severim en çok
Soğuk, don, yağmur fark etmez

Bir de ringa balığıyla beslediğim kedimi
Ama hepsinden çok severim zincirlerimi

Birkaç dize daha söyledim, diğerlerinin ona, bir içki ısmarlamamızı mı istiyorsun Matt, siktir olup gitsene! dedikleri bölüme dair.

Bir güzel güldüm buna, duvara oturdum ve gelip geçenlere, Başkan İçin Matt Talbot! diye bağırdım.

Sonra biraz daha ilahi söyledim. Saçımı geriye taradım ve dondurma çubuğuna şarkı söyledim.

Well it's one for the money!
Two for the show [1]

Onu söyledim. Sonra o şarkıya geçtim:

Sen bana iyice sokulduğunda
Ürperirim tepeden tırnağa!

Söylemeye devam ettim. Bağırdım:

Francie Brady Lüksemburg Radyosu'nda!

Sonra sıkıldım şarkı söylemekten, sikmişim, dedim, sikmişim şarkıları. Kafeye girdim, sen misin, dedi İtalyan, ne istiyorsun? Sosis, jambon, fasulye, yumurta filan. Üzgünüm, dedi, kapamak üzereyiz, üzgünüm, kapıyoruz. Ceketimi şampuanla temizlemeye çalıştım ama yararı olmadı, yarım şişeyi döktüm, daha da kötü oldu, sonra uyuyakaldım.

1) Biri para için / İkisi de gösteri için. (ç.n.)

*

Ertesi sabah kalkıp mezbahaya gittim ama çok erkendi, iki saate yakın bekledim Leddy'nin gelmesini, ne kadar oldu sen geleli, dedi, epey oldu Bay Leddy, dedim. Yüzünü göstermenin zamanı gelmişti, dedi, hangi cehennemdesin sen! Şey, aylaklık ediyordum, dedim, aylaklığı izinli olduğun günlerde yap Brady, kıçına tekmeyi basmak geliyor içimden. Bundan sonra endişe etmenize gerek yok, dedim, bir daha olmayacak. Önlüğünü giydi ve, şu otelde bir ton çürük birikmiştir, dedi, senin gidip toplaman gerekiyordu, başımın etini yiyip duruyorlar, oraya git ve bu işi hallet.

Sonra kıyıma giriştik, öğleye kadar da devam ettik. Sonra ellerini önlüğüne silip, ben öğle yemeğine gidiyorum, el arabasını al ve gazla, dedi. Haftaya zamanında geleceğini söylemeyi de unutma. Baş üstüne Bay Leddy, dedim. O çarşının yolunu tuttuktan sonra havalı çivi tabancasını asılı olduğu çividen indirdim, çekmeceden kasap bıçağını aldım. Kapının yanında içinde ekşi sulu yemek ya da domuz yemeği bulunan bir kova vardı, tabancayla bıçağı kovaya soktum, sonra el arabasını alıp ıslık çalarak otelin yolunu tuttum. Traynor'un kızı Hazreti Meryem'le konuşmuş yine, öyle mi? Hazreti Meryem'in meydanda belireceğine dair bir rivayet vardı. İki yaşlı kadının konuşmasına kulak misafiri oldum. Çok gurur duymalıyız, dedi biri, Meryem Ana herhangi bir kasabayı ziyaret etmez. Haklısın, dedi diğeri, melekler de gelecek mi acaba? Onu bilemeyeceğim, ama melek olsa da olmasa da bizi dünyanın sonundan koruduktan sonra ne fark eder? Çok doğru söyledin. Her gittiğim yerde: Yakında.

Doktor Roche'un evinin önünden geçtim, ev boyanmış, çimlerin üzerine karton harflerle AVE MARIA, KASABAMIZA

HOŞGELDİNİZ yazılmıştı. Harflerin yerini değiştirip BURASI DOKTOR ROCHE OROSPU ÇOCUĞUNUN EVİDİR yazabilir miyim diye düşündüm, ama harfleri saydım, sayı tutmuyordu, doğru harfler de değillerdi zaten.

Leddy'ye bundan sonra çürüğü zamanında toplamasını söyle, yoksa bizden bir şey alamaz, dedi mutfaktaki adam, sonra dikilip beni seyretti ondan bir şey çalışıyormuşum gibi. Söylerim, dedim ve küreği alıp çürüğü arabaya doldurmaya başladım. Bir yandan kürek sallıyor bir yandan da ıslık çalıyordum, bir şikayet daha gelmesin diye kırıntı bile bırakmadım geride. Sonra yola koyuldum yine. Herkes kutsaldı artık, hep birlikte bu işin içindeyiz kasaba, kadınlara kep çıkaran zombiler, çocuk arabalarına filan bakmalar. Burası dünyanın en kutsal kasabasıdır, böyle bir pankart asmaları gerekiyordu.

Güzel bir mihrap kurulmuştu meydana. Üç melek uçuşuyordu üzerinde, tam Ulster Bankası'nın kapısının önünde.

Hiç bu kadar güzel görmemiştim kasabayı. Dünyanın en parlak, en mutlu kasabasına benziyordu.

Yemek kovasını alıp arka tarafa dolandım. Komşu kadının perdesinin kıpırdadığını fark ettim, ıslık ıslık, merhaba Bayan Komşu, benim Francie, Bayan Nugent'ın özel siparişini getirdim. Sonra kadın pencereden uzaklaştı ve Bayan Nugent'ın kapısını çaldım, mavi ev kıyafetiyle açtı kapıyı. Merhaba Bayan Nugent, dedim, Bay Nugent evde mi, Bay Leddy'den ona iletmem gereken bir mesaj var. Beti benzi attı ve orada durup kekelemeye başladı, üzgünüm ama kocam evde değil, işe gitti, öyle mi, dedim, ziyan yok ve ani bir hareketle onu içeri ittim, bir şeylerin üzerine devrildi. Arkamdaki kapının kilidi-

nin üzerinde duran anahtarı çevirdim. Beyaz bir maskeyi andırıyordu yüzü, ağzı küçük bir o harfi, midelerinde kara delik bulunan aptal insanlar için nasıldır bilirsiniz değil mi Bayan Nugent? Haykırmaya çalışırlar ama haykıramazlar, nasıl haykıracaklarını bilemezler. Sendeleyerek telefona ya da kapıya gitmeye çalıştı, börek kokusunu alıp Philip'in fotoğrafını görünce titremeye başladım ve tekmeledim onu, kaç kez bilmiyorum. İnledi ve, lütfen, dedi, inlemesine de yalvarışlarına da kulak asmadım. Ensesinden kavradım, iki kötülük yaptınız Bayan Nugent, dedim. Anneme sırtımı dönmeme neden oldunuz ve Joe'yu benden çaldınız. Neden yaptınız Bayan Nugent? Cevap vermedi, cevap peşinde değildim zaten, birkaç kez duvara savurdum, ağzının kenarından kan sızıyordu, havalı tabancayı kurduğumda bana dokunmaya çalıştı. Onu tek elimle havaya kaldırdım ve çiviyi kafasına sıktım, *tok* etti, akvaryuma düşen bir kırmızı balık gibi. Herhangi birine bir domuzu nasıl öldürürsün diye sorarsan gırtlağını enlemesine kesersin diyecektir, bu doğru değildir ama, uzunlamasına kesersin. Çenesi yukarı kalkmış bir şekilde yerde yatıyordu, onu deştim, sonra elimi karnına soktum ve üst kattaki odanın duvarlarına DOMUZLAR yazdım.

Yemek artıklarıyla güzelce örttüm üzerini, bol miktarda artık olduğu için sorun olmadı, arabanın dibinde Bayan Nugent'ı görseler ortalığı ayağa kaldırırdılar, sonra el arabasını saplarından kaldırıp yola koyuldum, kasabada ilahiler okunuyordu yine, insanlar ellerinde dua kitaplarıyla Kilise Yokuşu'nu ya çıkıyor ya da iniyorlardı. Gidonun üzerine yağmurluğunu atmış bisikletli adam çıkmasın mı karşıma? Cana ya-

kın davrandı bu kez, mutluydu, Meryem Ana geliyor, dedi. Uzun zamandır görmedim seni, vergi mi topluyordun? Hayır, dedim, o iş bitti, el arabası sürüyorum artık. Hazreti Meryem'in bir gün bu kasabaya geleceği hiç aklına gelir miydi, dedi ve her şeyi kendi ayarlamış gibi baktı bana. Hayır, dedim, aklıma gelmezdi, kasaba için çok mutlu bir zaman, hiç kuşku yok. Çok çok mutlu bir zaman, dedi ve elini cebine sokup pipo tütününü çıkardı, püf püf, şimdi neden söz edeceğiz, hiçbir şeyden, dedim, şansın açık olsun, benim avluya gitmem gerek, tamam, dedi, kötülere huzur yok bu dünyada, doğru, dedim, arabanın dibindeki Bayan Nugent dışında hiç kimseye huzur yok. Beni duymadı ama.

Arabayı bir dakikalığına bırakıp sigara almak için bakkala girdim, kadınlar şeker çuvalının yanındaydılar, ama Bayan Connolly yoktu yanlarında. Sigarayı aldım ve kadınlara, yazık ki Bayan Connolly burada değil, dedim, onunla söylediklerim hakkında konuşmak istiyordum, dalga geçiyordum sadece! Ona neden böyle şeyler söyleyeyim ki! Ben ve Bayan Connolly eski dostuz! Yaptığım dans için ondan bir ödül kazanmadım mı? Sulu leziz bir elma! Bir sigara yakıp tellendirdim ve, ha ha, dediler, hiç kafanı yorma Francie, hepimiz sonradan pişman olduğumuz şeyler yaparız zaman zaman, öyle değil mi hanımlar? Evet, dedim, Bayan Nugent özellikle ve güldüm dumanın arasından. Ne, dediler. Yok bir şey, dedim.

Bir tanesi çantasının sapını serçeparmağına dolamıştı, böyle özel bir zamanda kin gütmek yakışık almaz, dedi. Çok doğru söylediniz, dedim, bu güne kadar ettiğiniz en doğru laf.

Evet hanımlar, dedim, ben işime dönmeliyim, kötülere huzur yok, gerçekten öyle Francie, dedi üç başlı kadın eski günlerdeki gibi gülerek. Sigarayı bitirmiştim, dumandan ge-

çilmiyordu dükkanın içi, peki ne yaptım, bir tane daha yaktım. Francie Brady –günde yüz sigara içerim! Evet, doğru! diyor Francie Brady! Hayır, değil. Sadece el arabamda Bayan Nugent'ı gezdirdiğimde. Serçeparmağımı havaya kaldırıp filmlerde yaptıkları gibi çektim sigarayı paketin içinden. Hanımlar, size iyi günler diliyorum, dedim ve bir kez daha güldürdüm onları. Algemon Carruthers ve Nugent el arabası. Pekala Nooge, dedim, gidiyoruz, Francie Brady Deadwood posta arabası sefere çıkıyor. Ayyaş genç el arabasında bir başka azizle yanımdan geçti, başını öne eğdi beni görünce.

Dur hırsız! Geri getir o azizi! diye bağırdım ve gülmeye başladım yine. Durdurun o adamı! O zavallı azizi bir içki karşılığında satacak! Islık çalıp şarkı söylemeye başladım yine, babam çöpçüdür, çöpçü şapkası giyer. Nereden çıkıyordu bu şarkılar bilmiyorum. *Well it's one for the money*. Ben bir küçük domuzum, bilmenizi isterim. Evet, Radyo Lük-sem-Burg'da Yavru Domuz'un programına hoşgeldiniz!

Merhaba efendim. Çok güzel bir gün. Ne sipariş etmiştiniz? Bir kilo kemikli pirzola mı?

Yoksa yarım kilo Bayan Nugent mıydı?

Affedersiniz efendim, Bayan Nugent satılık değil! Kadim dostu Francie Brady ile gezintiye çıktı. Mary'nin şekerci dükkanın önünden geçiyordum, içeri girip yüz gram tarçınlı şeker satın aldım. Eski arkadaşım Mary'ye merhaba demeye geldim, dedim, eski günleri hiç unutabilir misin Mary! Camden Town'da yirmi yıl! Şu işe bak! İçeri girmeye ne dersin, piyanoda bir şarkı çalarsın bize belki!

Bir sigara daha yaktım ve abuk sabuk konuşmayı sürdürdüm ama Mary bir şey demedi, şekerleri gümüş kaşığıyla bir torbaya doldurduktan sonra ağzını her zaman yaptığı gibi çe-

virerek kapadı ve işte, dünyanın en güzel tarçınlı şekeriyle dolu küçük bir torba. Sonra pencerenin önüne oturup meydanı seyretmeye başladı. Bakın şu Mary'ye! Aynı tarçınlı şekerler! dedim ama yine bir şey demedi, gülümsedi sadece, ona da gülümseme denebilirse. Biliyordum kimi düşündüğünü. Alo'yu düşünüyordu, kimi düşünecekti başka. Merak etme Mary, dedim, sıkıntıların sona erdi –Zamanın Efendisi Francie Brady burada!

Yine de bunu söyler söylemez kendimi aptal gibi hissettim ve tamamen ilgisiz bir şey söylemeyi düşündüm, ama aklıma hiçbir şey gelmeyince şeker torbasını cebime sokup dışarı çıktım, çan tıngırdadı ve kapı arkamdan kapandı. Şöminenin karşısına oturup külleri seyreden annemin yüzünü andırıyordu Mary'nin yüzü, gülünçtü o yüz, yavaş yavaş öteki yüzü kaplıyordu ve bir gün bir bakıyordun ki tanıdığın insan gitmiş. Onun yerine söyleyecek tek şeyi olan bir yarı hayalet görüyordun: Dünyanın bütün güzellikleri yalan. Sonunda hiç kıymeti kalmıyor.

Doğru bile olsa ben çocukların oynadığı patikaya gittim, bu senin son şansın olabilir, dedim. Gerçekten de turuncu bir kutunun içine oyuncak çay takımını diziyorlar, kocaman ayakkabılarıyla pat pat dolanıyorlardı. Ben de oynayabilir miyim, dedim. Sen büyüksün, nasıl oynayacaksın, toz ol! dedi bir tanesi. Dondurma çubuğundan yaptığı bir salı su birikintisinin ortasında yüzdüren bir ufaklık vardı. Yüz milyon milyar trilyon dolar kazansan ne yapardın? Bana baktı ve hiç düşünmeden, bir milyon gofret satın alırdım, dedi. Vay canına, dedim ve onu orada elindeki sopayla suyu karıştırıp uyduruk ıslığını çalarken bırakıp yola koyuldum yine.

*

Hangi cehennemdeydin, dedi Leddy mezbahanın avlusuna döndüğümde. Dolandım biraz ortalıkta, dedim, boş zamanında dolan sen, dedi, benim dükkana gitmem gerekiyor, burası sana emanet. Tamam, dedim, bana göre hava hoş, sonra el arabasını Bağırsak Çukuru'nun yanına bırakıp Leddy'ye kireci nereye koyduğunu sordum. Defol Grouse! diye bağırdım ve ağzında bir dizi bağırsakla kapıdan dışarı fırladı. Küreği alıp kireç torbasını yardım, Mary'ye yardım edemediğim için sıcak yaşlar akıyordu gözlerimden.

Bay Nugent İnce Kıyılmış Malta Tütünü o akşam eve geldiğinde epey matrak olmuştur bana sorarsanız. Bırr, hava da buz gibi! Karıcığım ben geldim, çayın yanında ne var? Ah şu benim karın, o kadar meşgul ki hiçbir şey duymaz. Börek kokusu ve ayna gibi parlayan siyah beyaz fayanslar. Bir şey için bakkala gitti herhalde, neyse, televizyonda ne varmış bakalım. Ve Şimdi Haberler. Haberler. Hımın, Philip yatılı okula gittiğinden beri bu ev ne kadar sessiz. Yakında, hımm, karım cennete gittiğinden beri bu ev ne kadar sessiz, diyecekti ama farkında değildi henüz. Çayın yanında ne var acaba –jambonlu yumurta belki ya da onun o özel bifteklerinden biri, yanında da etli börek. Zavallı Bay Nugent, çok beklerdi o bifteği. Evet, çok acıklıydı gerçekten. Ve haberlerin sonuna geldik. Tak tuk. Nereye gitti bu kadın? Merhaba komşu, karımı gördün mü? Hayır, inan ki görmedim. Garip, dedi Bay Nooge. Tak tuk, mutfağa girdi ve sessizlik hiç de hoş değildi artık, nereye gitmiş olabilir ki bu kadın? Tak tuk, İnce Kıyılmış Malta Tütünü de umrumda değil artık, karım nerede! Bakar mısınız kıpkırmızı gözleriyle Bay Nugent'ın haline! İnce

Kıyılmış Malta Tütünü –Üstüne Yoktur Böö Höö Höö! Televizyonda pek iyi görünmezdi ama. Üst katta olabilir mi acaba? Yukarı çıkıp uyuyakalmış olabilir mi komşu? Evet, olabilir, değil mi? Gidip bakalım öyleyse. İyi fikir, diyor Bay Nugent ve basamakları ikişer ikişer çıkıyorlar, ama kapıyı açınca ne görsünler duvarlarda, hayır olamaz, Bay Nugent zor duruyor ayakta ve komşu, bakma, diyor. Bakma! Bakma!

İçeride değil zaten, ha ha, belki polis biliyordur nerede olduğunu, neden polisi aramıyoruz Bay Nugent. Terli parmaklar telefonun üzerinde, alo Komiser Sosis mi, şey karakol mu?

Islık çalarken başımı kaldırdım ve Sosis'le dört beş zombi polisin karşıdan bana doğru geldiğini gördüm, tanıdık değildi polisler, kasaba dışındandılar. İçlerinden biri sürekli bana bakıp göz kontağı kurmaya çalışıyordu, *şimdi hapı yuttun evlat!* ama ben oralı olmadım, domuz derisi yüzüp ıslık çalmaya devam ettim. Ne çaldığımı bilmiyorum, Denizler Altında Yirmi Bin Fersah'ın müziğiydi galiba. Leddy kapıda durmuş bir bez parçasıyla ellerini siliyordu, sonra kireç gibi olmuş yaşlı yüzüyle bana baktı. Komiserin, *komşular onu bu sabah eve arka taraftan girerken görmüşler*, dediğini duydum.

Leddy'nin aklı başından gitti. Komiser ona engel olamadan beni tutup itti, buzdolabının kapısına çarptım. *Hak ettiğin cezayı çekersin umarım. Şu kapıdan içeri girmene izin vermemeliydim. Ama zavallı annen için kabul ettim!* dedi titreyerek, yumruklarını bir açıp bir kapıyordu. Beni bir kez daha itmeye kalkıştı ama kolundan kavrayıp gözlerinin içine baktım, biliyordu ne dediğimi, Domuz Kesme Üniversitesi'nden Bay Leddy, kimi ittiğine dikkat et Bangok, hayatında gitme-

din Bangok'a sen ve annemin babamı halletmesi filan, dikkat et konuşmalarına, yoksa senin de sonun Nugent gibi olur, öyle olması hoşuna gider miydi Domuz Leddy –hoşuna gider miydi Domuzcu Leddy!

Sonra yüzüne karşı kahkahayla gülmeye başladım, o kadar şaşırdı ki –ona bakınca, lütfen Francie, böyle bir şey söylediğim için üzgünüm, ağzımdan kaçtı, diyecek sanırdınız.

Ne diyebilirdim ki? Arsızlar kasabası!

Bay Nugent titriyordu filan, bana bakmaya katlanamadığını biliyordum. Sosis, kadın nerede, diye sordu ve boğa boyunlu iki zombi iki yanıma yapıştılar. Kıstırmışlardı beni, tek kasımı bile oynatamazdım. Oo, dedim, dünyanın sonu bu olmalı. Umarım Kutsal Bakire beni kurtarmaya gelir!

Nerede! dedi Sosis yine.

Bay Nugent'a, İnce Kıyılmış Malta Tütünü, ondan şaşma! dedim ve kaburgalarıma bir dirsek yedim. Sonra, tamam, dedi Sosis, buranın altını üstüne getirin, öyle de yaptılar. Altını üstüne getirdiler. O zombi polisler. Jambon kızartabilirdiniz enselerinde. Kaç jambondu? Dört. Hayır –iki jambon iki de yumurta olsun onun yerine sakıncası yoksa!

Şu yarım ineğin arkasında olmasın? Hayır, orada değil. Şu septik tankının altında belki? Hayır, orada da yok. Sonra isteri nöbetine girdiler. Bay Nugent'ı uzaklaştırdılar. Ne yaptın ona? Kime, dedim, iyice sapıttılar. Beni bir güzel marizleyip kasaba turuna çıkardılar. KASABA MERYEM ANAMIZA HOŞGELDİN DER. Bizim kümesin çatısına konacak bana sorarsanız, dedim, Sosis arabayı ani bir frenle kenara çekip, senin o küstah dilini ellerimle koparacağım, dedi. Koparmadı ama, sonra gazladık yine, nehir kenarına. Burada mı? Kim, dedim yine. Sonunda beni karakola götürdüler ve esaslı bir

dayak yedim. Dayağın tam ortasında boğa enselilerden biri, bırakın ben ilgileneyim onunla, dedi, yedi çeşit bok çıkarırım ondan!

Bu bitirdi beni. Taklidini yapmaya başladım. Yedi çeşit bok çıkarırım ondan! Tanrı aşkına!

Şöyle oluyor, bir çorabın içine bir kalıp sabun koyuyorlar ve bana kaç kere vurduklarını bilmiyorum ama tek bir iz bile bırakmıyor. Ama yine de yedi çeşit bok çıkıyor insandan!

Nerede, dedi Sosis, titreyerek. Castlebar Sosisleri –üstüne tanımam! dedim. Tavada cızırdadıklarını düşünün –böyle diyor Komiser Sosis!

Sonra pes ettiler, onu hücreye tıkın sabaha konuştururuz, dediler. Kart oynadıklarını duyabiliyordum. Koz beşlisi! filan. Bu akşam oynadığın en iyi kart bu! Hiçbir şey kaçırmamak için kulağımı duvara dayadım. O hain orospu çocuğuna bir an için bile sırtımı dönmem! dedi biri.

Ertesi gün de hücrede tuttular beni, Dublin cinayet masasından bir dedektifin gelmesini bekliyorlardı. Sokaktan gelip geçenleri görebiliyordum, buraya gel orospu çocuğu, diye bağırdım ayyaş gence parmaklıkların arasından, bana iki şilin altı peni borcun var, cüzamlı gibi kaçtı puşt. Selam Bayan Connolly, diye bağırdım, bakın nereye kapadılar beni! Hey, bisikletli adam, diye bağırdım: Domuz Geçiş Vergi'mi ödemediğim için başıma gelene bak! Hak ediyorum!

Ha ha ha, dedi ve duvara tosluyordu az kalsın bisikletiyle. Kim belirsin istersiniz o sırada hücrenin penceresinde, Mickey Traynor ve mucizeci McCooey. Senin için dua ediyorum evladım, dedi McCooey. El arabasının arka tarafındaki

saman balyalarının üzerine bir Maria Goretti[1] heykeli oturtmuştu, Meryem Ana belirdiğinde kanayacaktı dediğine göre. Sonra son günlerde kasabada bazı kötü olaylar olmuş duyduğuma göre, dedi. Nasılsın, evladım, dedi, ölümsüz ruhun için dua ediyorum, hiç korkma, dedi. Parmaklıkların arasından ellerini bitiştirmiş aval aval gökyüzüne bakan Goretti heykelini görebiliyordum. Onun harikulade gözlerine bak, dedi McCooey, azizenin harikulade gözlerine bakarsan iki yakut renginde kan damlası aktığını göreceksin. Hüzün verici Bay McCooey, dedim. Ne, evladım, dedi, içinde hepimizin evlerini arayan gezginler olduğu bu gözyaşı perdesi mi? Hayır, dedim, senin gibi yaşlı şişko orospu çocuklarının domates salçasını ziyan etmesi. Mickey, İsa, Meryem ve Yusuf, dedi ve belki bayılır diye mucizeciye doğru uzandı. Sen kötü, ahlaksız ve günahkar bir adamsın, zavallı annenin cenazesine bile gitmedin! Sen bu konuda ne bok biliyorsun ki Traynor, dedim, bir boktan haberin yok, televizyonu bile tamir edemedin, ne konuşuyorsun! Duydun mu beni Traynor? Siktir git! Senin de kızının da Kutsal Bakire'nin de amına koyayım! Böyle bir şey söylemek istememiştim, ama Traynor kışkırtmıştı, bütün sokak duydu beni, bana bakıp istavroz çıkardılar, İsa, Meryem ve Yusuf, sonra dedektifle boğa enseliler gelip bir güzel dövdüler beni, sonra birazdan arabayla gezintiye çıkacağız, ötmeye başlasan iyi edersin Brady, dediler,

1) Yoksul bir çiftçi ailesinin altı çocuğundan biri olan Maria Goretti, 1902 yılında, on bir yaşındayken, Allessandro Serenelli adında on dokuz yaşında bir rençberin tecavüzüne uğramış; karşı koyup ona günah işlediğini ve bu yüzden cehenneme gideceğini haykırdığında Serenelli tarafından on dört kez bıçaklanmıştır. İki gün boyunca hastahanede hayatta kalma savaşı veren Maria, elinde bir haç ve Meryem Ana madalyasıyla can vermeden önce tecavüzcüyü bağışladığını ve Tanrı'dan da onu bağışlamasını dilediğini söylemiştir. 1950 yılında Papa XII. Pius tarafından azizler listesine alınmıştır. (ç.n.)

yoksa İsa adına sonun geldi demektir. Sonra bir tür uykuya daldım ve Bayan Connolly ile öteki kadınların meydanda benim için dua ettiklerini duydum. Başımı kaldırdım, Buttsy ile Devlin parmaklıkların arasından içeri bakıyorlardı. Dua et de seni assınlar, dedi Buttsy, bizim elimize düşersen domuz gibi asacağız seni, sana yakışan da budur zaten. Çok soğukkanlı görünüyordu, ama sonra çözüldü ve, *kız kardeşime ne yaptın!* diye zırlamaya başladı, Devlin onu alıp götürünceye kadar. Çehenneme kadar yolun var, deyip çocuklardan birine Mary'nin dükkanından aldırdığım *Beano*'yu okumaya başladım. General Jumbo'nun acayip bir ordusu vardı, küçük robot adamlardan oluşmuştu, onları arkadaşı Bay Profesör'ün onun için tasarladığı bileğine taktığı düğmelerden oluşmuş bir kontrol paneliyle uzaktan idare ediyordu. Kasabadaki insanları idare eden böyle bir panel fena olmazdı, diye geçirdim içimden. Hepsini nehir kenarına yürütüp düğmeye basardım, nehrin tam kenarında durdururdum onları. Vay canına, direkten döndük, az kalsın gidiyorduk, dedikleri anda da, yii haa! basardım düğmeye –dökülün orospu çocukları! ve nehre yuvarlanırdı hepsi.

Sonra Sosis tek başına geldi, elindeki kepi döndürüp hüzünlü gözlerle baktı bana, dünyada neden bu kadar çok kötülük var Francie, ben yaşlandım artık, kaldıramıyorum. Gözlerini görünce, zavallı Sosis, adil değil bu, diye geçirdim içimden. Tamam Sosis, dedim, göstereceğim sana nerede olduğunu, teşekkür ederim Francie, dedi, biliyordum göstereceğini. Yeterince uzadı bu iş. Yeterince mutsuzluk ve sefalet yaşandı. Gerçekten de öyle komiser, dedim.

*

Yeni dedektif arabanın ön koltuğunda oturuyordu, Yard'dan Fabian adını taktım ona filmdeki karaktere atfen. Ben arka koltukta iki boğa enselinin arasında pres olmuştum.

Sosis her şey yoluna girdiği ve Fabian'ın yanında küçük düşmeyeceği için pek gururluydu şimdi. Yakında bitecek Francie, dedi, doğru olanı yapıyorsun. Biliyorum Komiser, dedim. Patikaya saptığımızda çocuklar yüzünden ağır ağır sürmeye başladı, çocuklar bir masaya çizgi romanları dizmiş satış yapıyorlardı. Orada durup bize baktılar, püskülün beni işaret ettiğini gördüm, bak Brendy, bu o!

Kümesin önünde durduk ve Fabian boğa enselilere, siz ikiniz her ihtimale karşı burada bekleyin, ne olacağı belli olmaz, dedi. Tamam, dediler ve komiser, Fabian ve diğer ikisi içeri girdiler. Vantilatör mırıldanmaya devam ediyordu, hüzün bastı içimi. Tavuklar eşelenip duruyorlardı, kim bu Francie ile birlikte gelenler?

Talaş yığınının içinden yürümeye başladık, çok uzak değil, dedim onlara, arka tarafta. Karanlıktı içerisi, Fabian nereye gittiğinden pek emin değildi, ampule çarptığında kordonu ileri geri sallanıp duvarlara ve tavana devasa gölgeler saçmaya başladı. Tavuklar olacakları sezmişlerdi sanıyorum, çünkü çağırdanıp sağa sola kaçışmaya başladılar. Hasiktir, kim koydu bunu buraya, dedim ve yere kapaklanmış gibi yaptım. Dikkat et, dedi Sosis, içerisi çok karanlık. Fabian beni kaldırmak için yanıma geldiğinde her zamanki gibi ot balyalarının altında duran zinciri elime dolamıştım bile. Bir kez salladım ve Fabian bir çığlık attı, bana yetmişti ama, arka odaya kaçıp kapıyı arkamdan kilitledim. Hiç zaman kaybetmedim, zinciri fırlattığım gibi pencereyi açıp dışarı çıktım ve çılgın gibi koşmaya başladım.

O kadar polisin nereden geldiğini bilmiyorum ama bütün kasabayı tanıyorlardı beni bulmak için. Tarlalarda yürüdüklerini görebiliyordum, sesleniyorlardı birbirlerine: Var mı bir şey? Ormanın öbür tarafını taradınız mı?

Matraktı bütün bunları dinlemek, sığınağın içinden her şeyi görebiliyordum, hele o Sosis iki kez tam yanımda durduğunu bilse başını ağaçlara vururdu herhalde.

Daha fazla polis getirdiler, gece gündüz ortalıkta dolanıp duruyorlardı ve köpekleri vardı, snif snif, nehir kenarı bu kez, ölümcül Francie Brady için zaman tükeniyordu! Hayır, tükenmiyordu, bıkkın Fabian ve adamları için tükeniyordu, çünkü hendekte ölü bir kedi dışında hiçbir şey bulamamışlardı, onu da Scotland Yard'a götürecek halleri yoktu. Tebrikler Dedektif Fabian! Brady'yi yakalayamadınız ama bunu yakaladınız –kurtçuklarla kaplı bir kedi cesedi! Tebrikler!

Sonunda nehirde olmalı, başka yolu yok, dediler ve kurbağa polisler nehre girip dibi taramaya başladılar, gazeteciler vardı, Buttsy, Devlin ve kasabanın yarısı da oradaydı, yosun ve kumla kaplanmış olarak nehrin dibinden çıkmamı bekliyorlardı, ama bu kez de demir bir karyola başlığıyla yarım bir şilte çıkarabildiler sadece. Birkaç kez daha geri gelip dal parçalarıyla çalılıkları filan karıştırdılar ve sonunda, yapacak bir şey yok, kaçmış olmalı, deyip gittiler, ben ve nehir kaldık sadece, şışş şışş. Hey balıklar! diye bağırdım, iyi ki ispiyonlamadınız beni orospu çocukları! Sonra anayola yürüdüm, hiç kimse yoktu görünürde, ıslık çalarak kasabaya doğru yürümeye başladım, eyleme geçiyordum yine. Kendi kendine şarkı mırıldanan bir çiftçi vardı, bisikletini hendeğin duvarına

yaslamıştı. Tık tık tık pedalladım ve köşeyi döner dönmez vın yokuştan aşağı, sonra evlerin arkasındaki patikadan içeri daldım, ın-ın-ın! Evdeyim! Ne buranın hali, derdi annem. Yapacak o kadar çok şey var ki nereden başlayacağımı bilemiyordum. Alnımı ovuşturup ellerim belimde öylece durdum. Bilemiyordum! Dayanılır gibi değildi içerideki koku! Sadece Grouse Armstrong değil kasabanın bütün itleri içeri girmiş olmalıydı. Nereye baksan köpek boku! Köşelerde, duvarlarda. Köpek boklarını elimden geldiğince toplayıp mutfağın ortasında kocaman bir yığın oluşturdum. Evet, dedim, bu da bir başlangıç sayılır! Şimdi –bu küflenmiş eski kitapları ne yapacağız? Birini kaldırdım. Bu da ne? Antik Yunan'ın Görkemi! Benny'ye 1949.

Birkaç sayfa çevirdim, ellerimde un ufak oldular. Tek tek yığının üzerine fırlattım kitapları. Bir köşede giysiler duruyordu. Babamın Al Capone paltosunun cebinden bir çift kulağakaçan düştü yere. Birkaç etek, eski ayakkabılar filan. Yığının üstüne fırlattım hepsini. Sonra mutfağa girdim ve ortalıktaki tabakları ve çatalları topladım. Ellerimi sildim. Of of of, ne kadar zor işmiş, diye söylendim. Daha üst kata elimi sürmedim bile! Çekmecelere bakma zahmetine katlanmadım, ters çevirdim bitti. Mektuplar, takvimler, faturalar filan saçıldı yere. Sonra üst kata çıktım, çarşafları ve dolaplarda kalan ne varsa hepsini topladım. Ya biz ne olacağız, dedi duvardaki fotoğraflar. Tüh, dedim, ne kadar aptalım! Sizi unutuyordum az kalsın, değil mi?

Babamın trompet çalarken çekilmiş bir fotoğrafı vardı. Hadi bakalım, dedim. Sonra iki parmağı havada ve dikenli yüreği göğsünün dışında yanan Kutsal Yürek. Eski günlerde ettiğimiz bütün o duaları hatırlıyor musun Francie, dedi. Ah, Kut-

sal Yürek, dedim, nasıl unutabilirim? Tann'nın laneti bu gece üzerinde olsun çürük amcıklı kancık –bunu hatırladın mı?

Hatırladım, dedi gözlerini cennete doğru kaldırarak, sonra o da indi duvardan. Ya buna ne dersin, dedim, John F. Kennedy, adamın kendisi. Ya ben ne olacağım, dedi yirmi üçüncü Papa John, beni de mi çöpe atacaksın? Üzgünüm Kutsal Peder, dedim, başka yolu yok, aksi takdirde diğerleriyle başım belaya girer, hadi sana da güle güle, çok sürmeyecek zaten. Televizyonu taşımak kolay olmadı, yığının üstüne koymak istiyordum, hallettim ama. Plaklar merdivenin altındaydılar hâlâ, sadece birini istiyordum ama, diğerlerini attım. Gramofonun fişini taktım, gayet iyi çalışıyordu, sonra mutfağa taşıyıp lavabonun yanına yerleştirdim. Tamam, dedim, işe koyulabiliriz artık.

Kömürlükten parafini aldım ve her yere saçtım, ama daha çok yığının üzerine. Başım dönmeye başladı kokudan, hadi bakalım, dedim ve sonra ne oldu tahmin edin?

Kibrit yok! Tek bir kibrit bile yok amma koyayım! Tann aşkına!

Sokağa çıktığımda gözlerime inanamadım, neler oluyor burada, dedim. *Rüzgar Gibi Geçti*'yi çağrıştırıyordu, kasabayı yaktıklan sahneyi. Tek bacaklı adamlar, kiminin iki bacağı da kökünden kesik. Traynor'un kızı meydanda iki rahibenin arasında direniyordu, ağzı köpürmüştü. Ayyaş genç yeni bir kravat takmış trafiği yönetiyordu. *Meryem Ana'mıza bu taraftan arkadaşlar!* Meryem Ana'yı beklemeye o kadar kaptırmışlardı ki kendilerini kibrit aramaya çıkmış bendenizi fark etmediler bile. Mary'nin dükkanına girdim, çok teşekkür ederim Mary, dedim, vedalaşma zamanı geldi korkanm ki, bir şey demedi ama, öylece oturdu.

Eve döndüğümde bütün kapılan kilitledim ve iki kibrit

yaktım. Yığının üzerine düşer düşmez, vuuum!

Plağı gramofona yerleştirdim ve mutfak döşemesine uzanıp gözlerimi kapadım, sanki annem söylüyordu tıpkı eskiden olduğu gibi.

Yaşadığım o güzel kasabada
İçli dışlı oldum bir kasap çırağıyla
Kalbimi çaldı hayatımla birlikte
Ama şimdi kalmak istemiyor benimle

Ah keşke keşke diyorum boş yere
Bakire olsaydım keşke
Ama bakire olamam dünyada
Kiraz yetişinceye kadar sarmaşık ağacında.
Yukarı çıktı ve kapıyı kırdı
İpte sallanırken buldu onu
Aldı bir bıçak kesti ipi
Ve buldu cebinde şu sözleri

Ah geniş ve derin kazın mezarımı
Bir de mermer taş koyun başıma ve ayağıma
Bir de güvercin ortasına
Aşk için öldüğümü bilsin diye dünya

Ağlıyordum çünkü birlikteydik yine. Ah anne, dedim bütün ev yanıyor etrafımızda, ve dumandan oluşmuş bir yumruk indi ağzımın üzerine, bitti anne, dedim, bitti nihayet.

Sen öyle san! dedi bir ses ve başımı kaldırdığımda kimi göreyim karşımda?

Hasiktir! dedim –Sosis!

Ah Francie, ne yapmaya çalışıyorsun, Tanrı aşkına! dedi kepini elinde döndürerek.

Arkasında Fabian duruyordu, tek gözü kapalıydı, açık gözüyle pis bir bakış attı bana, şimdi kaç da görelim!

Her uyandığımda farklı bir boğa enseli duruyordu yatağımın yanında.

Berbat durumdaydım, orası kesindi. Aynaya baktım.

Bu ne?

Sargıdan başka bir şey görünmüyordu, Görünmez Adam gibiydim.

Ay! dedim. Hadi, dedi hemşire, *yürü!* yoksa hademeyi çağırmak zorunda kalacağım.

Bir süre sonra iki koltuk değneği verdiler bana, onlarla ortalıkta hoplayıp zıplarken gecelik giymiş bir zombi, ne oldu sana, diye sordu, yüzün tamamen yanmış!

Bütün hikâyeyi anlattım ona, öksüzler yurdunda gece çıkan yangını ve küçük bir çocuk dışında herkesin nasıl dışarı çıktığını. O küçük çocuğun feryatlarına dayanamadım, dedim, üst kat penceresinde durmuş, yardım edin, yardım edin, diye bağırıyordu.

Onu kurtarmak için içeri mi girdin, diye sordu ağzı bir karış açık.

Omuz silktim, hayır hayır, anlat, dedi ve küçük çocukla birlikte pencereden aşağı nasıl atladığımızı filan anlattım ona. Bitirdiğimde yaş birikmişti gözlerinde. Bana bir sigara ikram etmek için öyle bir telaş içine girdi ki paketin yarısını yere döktü. Sigaramı yakmaya çalışan eli titriyordu. Puf puf, sargıların arasından sigaranın ateşinden ve dışarı bakan iki göz-

den başka bir şey görünmüyordu. Bana sigara ikram etmeye doyamıyordu bataklık zombisi. *Sonra ne oldu,* diye sordu sarkık ağzıyla.

Sonra bir gün Fabian geldi John Wayne gibi yürüyerek, bana bakışından şakası olmadığını anladım. Hadi orospu çocuğu, dedi, gidiyoruz buradan, baş üstüne Bay Fabian, efendim!

Sosis, Yard'dan Fabian ve ben yola koyulduk, Sosis onu yine aptal yerine koyanm korkusuyla hayalet gibi bembeyaz oturuyordu ön koltukta, yapmazdım ama, çünkü kemik kıçlı Fabian'ın ekmeğine yağ sürmek olurdu bu, Sosis'e hava atıp onu küçük düşürmek için fırsat kolluyordu. Leddy her tarafı kilitlemişti ama gübre yığını sabah kıyımından hâlâ sıcaktı. Geldik işte, dedim ve Sosis, evet, dedi, küreğe yapış ve işe koyul. Bu ellerle nasıl kürek tutanm komiser dedim sargılı ellerimi havaya kaldırarak.

Yok ellerinde bir şey, numara yapma, diyecekti neredeyse, ama sonra Fabian'ın ona *ne bekliyorsun balkabağı suratlı taşralı* ifadesiyle baktığını fark etti ve ellerine tükürüp küreği kaptı. Bayan Nugent'ı kireçle kapladığım için hayıflandım o anda, ondan iz kalmamışsa bana inanmayacaklar ve yine başlayacaklardı, hadi Francie, onu öldürdüğünü *biliyoruz* fi-

lan. Endişeye mahal yoktu ama, bir süre sonra komiserin bir şeye takıldığını gördüm, gerçekten de küreği çıkardığında ucundan Bayan Nugent'ın kürklü bot giymiş bacağının bir parçası sallanıyordu. Fabian soğukkanlılığını yitirdi biraz. Aman Tanrım! dedi, *öğğğğ!* ve ayağının üzerine kustu.

Sakat Bacak savcı bir bok sanıyordu kendini, mahkeme salonunda topallaya topallaya dolanıp, bana bunu anlat, şunu anlat, deyip duruyordu, hiçbir sikim anlatmıyorum sana, dedim, oo! diye bir uğultu yükseldi salonda, bana ne, umrumda bile değildi. Ama Sosis bana o sözcüğü bir kez daha kullanırsam başımın fena halde belaya gireceğini söyledikten sonra, tamam, dedim. Ondan sonra Sakat Bacak, şunu yaptın mı, bunu yaptın mı, diye sorduğunda, evet yaptım, diye cevap vermekle yetindim. O şekilde de devam edecektim, ama para meselesine girmez mi? Yanıma geldi: Soğukkanlılıkla, acımasızca ve taamüden işlenmiş bir cinayetle karşı karşıyayız –önceden özenle tasarlanmış, hem de en adi, en aşağılık motifle– hırsızlık ve soygun amacıyla! Bunu söylediği anda yerimden fırlayıp onu bir güzel marizlemek geldi içimden, ama Sosis'in bana baktığını gördüm, yapma Francie, onun yerine, sen ne biliyorsun ki Sakat Bacak, dedim, hiçbir şey çalmadım Nugent'lardan, sadece Philip'in çizgi romanlarını araklamıştım, onları da geri verecektim, yemin ederim, Joe'ya sorabilirsin. Sosis bana gazeteleri gösterdi. *Hunharca işlenmiş domuz cinayeti –mahkemede olay!*

Duruşma sırasında çizmişlerdi beni, altında da *Francie Brady bir domuz,* yazıyordu.

Siktir, dedim, gazeteler bile başladı, ama yazının devamı-

nı okumamıştım; *Francis Brady bir domuz mezbahasında çalışıyordu.*

Beni asacaklar mı, diye sordum Sosis'e. Umarım asarlar.

Bana baktı ve, üzgünüm Francie, dedi, asmıyorlar artık. Asmıyorlar mı? Tanrı aşkına! Nereye gidiyor bu ülke!

Sosis haklıydı ama, artık asmıyorlardı ve birkaç hafta sonra hep birlikte yola koyulduk yine, ben ve komiser arkada, pıt pıt pıt, yüz pencereli *başka* bir eve doğru. Hoho hehe seni orada adam ederler filan yoktu ama bu sefer, annemden, babamdan, kasabanın eski günlerinden söz ettik ve basamaklarda vedalaşırken bana, hayatta hüzün verici o kadar çok şey var ki Francie, dedi, bu da onlardan biri.

Hoşçakal komiser, dedim, sonra Fabian ve boğa enseliler, hadi, dediler ve ekip arabasına doluşup uzaklaştılar bulvarda, kadim dost Komiser Sosis'i son görüşüm oldu.

Sonra giysilerimi çıkardılar, iki puşt yırtarak sıyırdılar onları üzerimden, hadi, hadi, deyip duruyorlardı. Arkadan bağlanan beyaz bir şey verdiler bana. Ne bu, dedim, Acil Koğuşu'na mı gidiyoruz?

Biri kaburgalarıma bir dirsek yerleştirdi, burada böyle ukalalıklar yapabileceğini sanma, dedi, yaşlı kadın değil karşındakiler Brady koçum.

Biliyorum, dedim ve ellerinden sıyrıldım bir şekilde: Beni kandıramazsınız! diye bağırdım. Beni aldatmaya çalışıyorsunuz! Beni akıl hastahanesine göndereceksiniz!

Gözlerinin altı hafif kızardı ve yumruklarını sıktı. Sonra güldüm: Sorun yok, dedim, şaka yapıyordum, Tanrı aşkına!

*

Uzun zaman önceydi bütün bunlar. Yirmi ya da otuz ya da kırk yıl önce, bilmiyorum. Uzun süre bir başıma kaldım, *Beano* okuyup çimleri seyrettim. Sonra bir gün, tek başına bir koğuşta kalmanın bir anlamı yok, dediler. Hastalarımızdan birine acıyıp iğneyle uyutmaya kalkmazsın, değil mi?

İğneyle uyutmak mı? Eminim ki Bayan Nugent bu tanımlamadan hiç hoşnut kalmazdı doktor, dedim. Yo yo, o iş mazide kaldı, onu unutmalısın, hücre hapsin bir hafta sonra sona eriyor, yalnızlıktan kurtulacaksın, buna ne diyorsun? Yüzüne gülmek geldi içimden: Yalnızlıktan nasıl kurtulur ki insan? Gel de katılma gülmekten.

Gülmedim ama. Harika, dedim ve ertesi hafta beni sepet ve şişman oyuncak ayı üreten zombilerle tanıştırdı. İstediğin bir şey var mı, diye sordu doktor. Evet, dedim, *Beano Yıllığı* ve bir trompet. İşte, dedi ertesi gün. Şimdi bir trompetim var, beni Al Capone paltomla aynı babam gibi ortalıkta dolanırken görmenizi isterdim. Bazen salonda şarkı söylenir ve benden de şarkı söylememi isterler. Hadi! derler, sen güçlü bir müzisyenistsin! Kimse senin gibi şarkı söyleyemez, ve başlarım şarkıya, bir süre sonra onlar da katılır, şarkı diye buna derim işte! *Kasap Çırağı!*

İyi vakit geçiriyorsunuz, dedi doktor, evet, dedim, zombi tangosu. Kıçını çıkar, burnunu kaldır.

Bir gün mutfağın arkasındaki su birikintisindeki buzu kırarken bir tanesi yanıma gelip, ne yapıyorsun, diye sordu, ne derdin var bu buzla? Milli piyangodan kazanacağım bir milyon milyar trilyon dolarla ne yapacağımı düşünüyorum, dedim. Bir milyon milyar trilyon dolar kazanacaksın, öyle mi?

Öyle, dedim. Sonra üzerime eğilip fısıldadı: Bana sorarsan buradaki orospu çocuklarının hiçbirine bir şey söyleme. Bir sürü palavra sıkıp seni hayal kırıklığına uğratırlar.

Oho! dedim, hiç tasalanma, kimse beni hayal kırıklığına uğratamaz artık.

Beni de! dedi, çok doğru söyledin!

Sonra, bana da şu sopadan bir parça ver, dedi ve turuncu gökyüzünün altında buzu kırmaya başladık birlikte. O büyük ikramiyeyi kazandığında ne yapacağını anlattı bana, sonra, dağlara gitme zamanı geldi, dedim ve karda bıraktığımız ayak izlerimizi sayarak yürümeye başladık, o takırdayan kemikli kıçıyla, ben yanaklarımdan süzülen yaşlarla.

"Kimse beni hayal kırıklığına uğratamaz artık..."

1997 yılında Neil Jordan'ın yönetmenliğinde *Küçük Kasap* adıyla sinemaya da uyarlanan *Kasap Çırağı*, kendisine "Zamanın Efendisi" diyen küçük Francie Brady'nin hüzünlü öyküsüdür... Ve aynı zamanda dünyanın başkalarını hayal kırıklığına uğratan insanlarla dolu olduğunu söyleyen annesinin ve "duyarlılıktan yoksun" bir kasabanın öyküsüdür. Francie'nin yaşadıklarını hüzünle kol kola gülümseyişlerle okurken, onun ince duyarlılığını anlayamayan, en büyük hayali çok sevdiği dostu Joe'yla buz kırmak olan bu küçük çocuğu adeta suça el sallayarak uğurlayan peşin hükümlere isyan edeceksiniz...

"*Kasap Çırağı*, İrlanda edebiyatını daha önce bulunmadığı bir noktaya taşıyor. Hem samimiyeti hem de sıradışılığıyla, son yıllarda İrlanda'dan çıkan en anlamlı romanlardan biri."

"Oldukça komik olmasının yanında yürek parçalayıcı bir hüznü de barındıran görkemli bir roman..."

"İçgüdü ve fiziksel ihtiyaçların, zeka ve mantığın incelikli erdemleriyle karşı karşıya gelmesinin sonucunda kaçınılmaz olarak ortaya çıkan mücadele ve ızdırap üstüne olağanüstü bir çalışma..."

ISBN 978-975-273-486-7
Edebiyat 474
www.ithaki.com.tr
İnternet Satış:
www.ithakila.com
ithaki